ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΓΟΡΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ Α.Ε.
& ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ Α.Ε.

Ταχ. Δ/νση : Πλ. Κάνιγγος
Ταχ. Κώδικας : 101 81
Πληροφορίες : Ιωάννης Κετεντζιάν
Τηλέφωνο : 210-3893519
FAX : 210-3838981
E-mail : ketentzian@gge.gr

Αθήνα, 15.07.2019
Αρ. Πρωτ.: 1587642

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Η

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) και δημοσίευσης στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ., στοιχείων της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία **«FRIGOGLASS ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΨΥΚΤΙΚΩΝ ΘΑΛΑΜΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»**.

Ανακοινώνεται ότι την 15.07.2019 καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«FRIGOGLASS ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΨΥΚΤΙΚΩΝ ΘΑΛΑΜΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»** και αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. **1351401000** (πρώην Αρ. ΜΑΕ 29454/06/Β/93/32):

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης **1792416** οι εγκεκριμένες με την από 24.06.2019 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, οικονομικές καταστάσεις, η έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και το πιστοποιητικό ελέγχου των ελεγκτών για τη χρήση **01/01/2018 έως 31/12/2018**.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης **1792417** η από 24.06.2019 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από **01/01/2019 έως 31/12/2019** η Ελεγκτική Εταιρεία «PRICEWATERHOUSECOOPERS Α.Ε.» με Α.Μ. ΕΛΤΕ 14 και ειδικότερα ορίσθηκαν ως Τακτική Ορκωτή Ελέγκτρια Λογίστρια η κ. Μαρίνου Δέσποινα του Πέτρου με Α.Μ. ΕΛΤΕ 1503 και ως Αναπληρωματικός Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής ο κ. Μιχαλάτος Κωνσταντίνος του Ιωάννη με Α.Μ. ΕΛΤΕ 1523.

Οι οικονομικές καταστάσεις (ατομικές και ενοποιημένες), η έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και το πιστοποιητικό ελέγχου των ελεγκτών αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας ανακοίνωσης.

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος

Δημήτριος Φούντας

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
Επί των Χρηματοικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2018

Κηφισιά, 22 Μαρτίου 2019

Κυρίες και Κύριοι Μέτοχοι,

Με βάση τις διατάξεις του Νόμου 3556/2007 και τις επ' αυτού εκδοθείσες εκτελεστικές αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, σας υποβάλλουμε την παρούσα Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των ενοποιημένων και εταιρικών οικονομικών μεγεθών της FRIGOGLASS A.B.E.E. (Εταιρεία) για τη χρήση που έληξε την **31η Δεκεμβρίου 2018.**

1) Εισαγωγή

Η Frigoglass («Ο Όμιλος») είναι ένας από τους κορυφαίους κατασκευαστές Επαγγελματικών Ψυγείων (ICM), σε παγκόσμιο επίπεδο, και βασικός προμηθευτής στον τομέα γυάλινης συσκευασίας στις αγορές υψηλής ανάπτυξης της Δυτικής Αφρικής. Η Frigoglass είναι στρατηγικός εταίρος των εταιρειών αναψυκτικών και ποτών, οι οποίες δραστηριοποιούνται σε παγκόσμιο επίπεδο. Στην πελατειακή βάση του Ομίλου συγκαταλέγονται κάποιες από τις σημαντικότερες εταιρείες εμφιάλωσης του Συστήματος της Coca-Cola, εμφιαλωτές της Pepsi, πολλά από τα κορυφαία ζυθοποιεία παγκοσμίως, μεταξύ άλλων, τα εμπορικά σήματα Heineken, Diageo, Carlsberg, AB InBev και κορυφαίες γαλακτοβιομηχανίες, μεταξύ άλλων, η Nestlé και η Danone.

Η Frigoglass διατηρεί ισχυρούς δεσμούς με εμφιαλωτές της Coca-Cola μέσω μακροπρόθεσμων συμβάσεων προμήθειας επαγγελματικών ψυγείων, όπως με την Coca-Cola HBC AG και την Coca-Cola European Partners Plc. Οι εν λόγω εταιρείες είναι από τους μεγαλύτερους εμφιαλωτές μη αλκοολούχων αναψυκτικών στον κόσμο.

Επιπλέον, η Frigoglass διατηρεί ισχυρές και μακροχρόνιες σχέσεις με πολλούς από τους άλλους βασικούς πελάτες της, πολλοί από τους οποίους εξυπηρετούνται μέσω των κλάδων Επαγγελματικής Ψύξης και Υαλουργίας. Με αυτόν τον τρόπο η Frigoglass είναι σε θέση να αξιοποιεί την πελατειακή της βάση και στους δύο κλάδους όπου δραστηριοποιείται. Δεδομένου ότι ο Όμιλος είναι μακροχρόνιος εταίρος των πελατών αυτών και έχει επαγγελματικές σχέσεις μαζί τους τόσο στον κλάδο της Επαγγελματικής Ψύξης όσο και της Υαλουργίας, η Frigoglass έχει το προνόμιο να γνωρίζει τις στρατηγικής σημασίας επαγγελματικές τους ανάγκες αλλά και τις ανάγκες τους για τοποθέτηση των προϊόντων τους.

Στον κλάδο της Επαγγελματικής Ψύξης, η Frigoglass ασχολείται με την κατασκευή και την πώληση επαγγελματικών ψυγείων καθώς και των σχετικών ανταλλακτικών και υπηρεσιών (Service). Τα επαγγελματικά ψυγεία της Frigoglass αποτελούν στρατηγικά εργαλεία για τους πελάτες της, κι αυτό γιατί όχι μόνο εξασφαλίζουν τη ψύξη των προϊόντων τους αλλά λειτουργούν και ως εργαλεία προβολής και τοποθέτησής τους στα ψυγεία. Έτσι, διευκολύνεται η άμεση κατανάλωση των προϊόντων και ενισχύονται τα εμπορικά σήματα των πελατών της Frigoglass. Μέσω της συνεργασίας της Frigoglass με τους πελάτες της παρέχονται υψηλή ποιότητα και εξατομικευμένες λύσεις επαγγελματικής ψύξης που καλύπτουν τις επιχειρηματικές τους ανάγκες για τα διάφορα εμπορικά δίκτυα. Στο πλαίσιο αυτής της στενής συνεργασίας, η Frigoglass βοηθά τους πελάτες της να υλοποιήσουν τα στρατηγικά σχέδια τους όσον αφορά την προβολή και τοποθέτηση των προϊόντων τους, ξεκινώντας από την επινόηση και την ανάπτυξη νέων, προσαρμοσμένων στις ανάγκες τους, επαγγελματικών ψυγείων μέχρι την προσφορά ενός πλήρους χαρτοφυλακίου υπηρεσιών μετά την πώληση. Η Frigoglass επίσης στέκεται δίπλα στους πελάτες της βοηθώντας τους να επιτύχουν τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης που έχουν θέσει και να μειώσουν το αποτύπωμα διοξειδίου του άνθρακα μέσω πρωτοποριακών και φιλικών προς το περιβάλλον λύσεων επαγγελματικών ψυγείων τα οποία καταναλώνουν πολύ λιγότερη ενέργεια από τα συμβατικά επαγγελματικά ψυγεία. Στον κλάδο της Υαλουργίας, η Frigoglass ασχολείται με την κατασκευή και την πώληση γυάλινων φιαλών και δοχείων υψηλής ποιότητας και προδιαγραφών, που διατίθενται σε μια σειρά σχημάτων, μεγεθών, χρωμάτων και βάρους. Τα προϊόντα αυτά διοχετεύονται σε διάφορους πελάτες που δραστηριοποιούνται κυρίως στους κλάδους των αναψυκτικών, της μπύρας και των ποτών καθώς και στον κλάδο των καλλυντικών και των φαρμακευτικών προϊόντων. Ο κλάδος της Υαλουργίας έχει περισσότερο περιφερειακό χαρακτήρα, εστιάζοντας στις πωλήσεις στη Δυτική Αφρική, τη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική αλλά και τη Νοτιοανατολική Ασία. Ο κλάδος Υαλουργίας στη Νιγηρία παράγει πλαστικά κιβώτια και μεταλλικά πώματα, επιτρέποντας στον Όμιλο να προσφέρει στους πελάτες του ολοκληρωμένες λύσεις συσκευασίας για τα προϊόντα τους.

Η Frigoglass δραστηριοποιείται τόσο στις αναδυόμενες όσο και στις αναπτυγμένες αγορές, όπου η συχνότητα κατανάλωσης αναψυκτικών είναι διαφορετική, όπως και οι μακροοικονομικές και δημογραφικές τάσεις, προσφέροντας έτσι ποικιλομορφία και δημιουργώντας ευκαιρίες για ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του Ομίλου. Στις αναδυόμενες αγορές, η διείσδυση στον τομέα των επαγγελματικών ψυγείων είναι χαμηλή και συνυπάρχει με ευνοϊκές μακροπρόθεσμες μακροοικονομικές και δημογραφικές τάσεις. Οι παράγοντες αυτοί αποτελούν σημαντική ευκαιρία για ανάπτυξη της Frigoglass και των πελατών της λόγω της αναμενόμενης αύξησης κατανάλωσης αναψυκτικών. Παρά το υψηλό ποσοστό διείσδυσης στην αγορά επαγγελματικών ψυγείων, η ζήτηση για προϊόντα της Frigoglass στις αναπτυγμένες αγορές οφείλεται κυρίως στις πρωτοβουλίες βιώσιμης ανάπτυξης που λαμβάνουν οι πελάτες της, όπως η μείωση του αποτυπώματος διοξειδίου του άνθρακα, η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και η ζήτηση για πρωτοποριακά και εκλεπτυσμένα προϊόντα που διαθέτουν καλύτερες επιδόσεις, προσαρμόζονται στις ανάγκες του εμπορικού δικτύου και προσφέρουν υψηλή ποιότητα υπηρεσιών μετά την πώληση.

Η Frigoglass διατηρεί μονάδες παραγωγής σε επτά χώρες: Ελλάδα, Ινδία, Ινδονησία, Νιγηρία, Νότια Αφρική, Ρουμανία και Ρωσία. Για να ενισχύσουμε αυτή τη στρατηγική γεωγραφική τοποθέτηση, η Frigoglass διατηρεί ανεξάρτητα γραφεία πωλήσεων σε Κένυα, Νορβηγία, Ουγγαρία, Πολωνία και Νιγηρία.

Το Μάρτιο του 2014 ο Όμιλος διέκοψε τη λειτουργία της μονάδας παραγωγής στο Spartanburg της Νότιας Καρολίνας. Η κίνηση αυτή είναι σύμφωνη με την απόφαση αλλαγής του μοντέλου λειτουργίας στην Αμερική, το οποίο εστιάζει στις εμπορικές δραστηριότητες των πωλήσεων και της προώθησης προϊόντων, της διανομής και του Service.

Επίσης, η Frigoglass ενσωμάτωσε τον όγκο παραγωγής του εργοστασίου της Τουρκίας στη μονάδα της στην Timisoara της Ρουμανίας το τέταρτο τρίμηνο του 2014. Στο πλαίσιο αυτό, η Εταιρεία διέκοψε την παραγωγική της δραστηριότητα στο Silivri της Τουρκίας. Η εφαρμογή των αρχών της Λιτής Παραγωγής (Lean Manufacturing) στο εργοστάσιο της Ρουμανίας συντέλεσε στη συνεχή βελτίωση της παραγωγικότητας, δημιουργώντας επαρκή δυναμικότητα, ικανή να απορροφήσει το μεταφερόμενο από την Τουρκία όγκο και να εξυπηρετήσει κάθε πιθανή μελλοντική ζήτηση.

Ο Όμιλος ανακοίνωσε τον Ιούλιο του 2016 τη διακοπή της παραγωγικής δραστηριότητας στη μονάδα της Κίνας. Η εξέλιξη αυτή έχει επιτρέψει τη βελτιστοποίηση της παραγωγικής μας βάσης στην Ασία, μείωσε το σταθερό κόστος και θα ενισχύσει την ανταγωνιστικότητά μας μακροπρόθεσμα.

Τον Δεκέμβριο του 2018, Ο όμιλος ολοκλήρωσε την πώληση της θυγατρικής της εταιρείας Frigoglass Jebel Ali FZE που δραστηριοποιείται στον κλάδο της συσκευασίας υαλουργικών προϊόντων. Η συναλλαγή αυτή εντάσσεται στη στρατηγική της Frigoglass και θα επιτρέψει στην Εταιρεία να επικεντρωθεί στον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης και στις υψηλής ανάπτυξης δραστηριότητες Υαλουργίας στη Νιγηρία.

2) Οικονομική και Επιχειρηματική Επισκόπηση

2.1) Οικονομική επισκόπηση

Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζονται οι ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων για τις χρήσεις **2018, 2017 και 2016.**

FRIGOGLASS A.B.E.E.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Ποσά σε χιλιάδες €

	Όμιλος			% Μεταβολής		% Στο Κύκλο Εργασιών		
	Περίοδος που έληξε							
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016 Αναμορφωμένη	2018	2017	2018	2017	2016
Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες:								
Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες	**417.297**	**386.049**	**382.338**	**8,1%**	**1,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**
Κόστος πωλήσεων	(339.996)	(318.508)	(319.088)	6,7%	-0,2%	81,5%	82,5%	83,5%
Μικτά κέρδη	**77.301**	**67.541**	**63.250**	**14,5%**	**6,8%**	**18,5%**	**17,5%**	**16,5%**
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	(21.095)	(22.157)	(23.080)	-4,8%	-4,0%	5,1%	5,7%	6,0%
Έξοδα λειτουργίας - διάθεσης & προώθησης	(20.736)	(19.142)	(26.566)	8,3%	-27,9%	5,0%	5,0%	6,9%
Έξοδα λειτουργίας ερευνών & αναπτύξεως	(3.585)	(3.738)	(4.085)	-4,1%	-8,5%	0,9%	1,0%	1,1%
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	4.454	6.387	3.521	-30,3%	81,4%	1,1%	1,7%	0,9%
Λοιπά κέρδη /<ζημίες>	303	4.110	(205)			0,1%	1,1%	0,1%
Απομείωση ενσώματων ακινητοποιήσεων	(2.071)	(1.607)	(1.785)	28,9%	-10,0%	0,5%	0,4%	0,5%
Κέρδη / <Ζημιές> προ φόρων, χρηματοδοτικών & επενδυτικών αποτελεσμάτων	**34.571**	**31.394**	**11.050**	**10,1%**	**184,1%**	**8,3%**	**8,1%**	**2,9%**
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(24.702)	(20.931)	(10.727)	18,0%	95,1%	5,9%	5,4%	2,8%
Χρηματοοικονομικά έσοδα	3.535	1.627	982	117,3%	65,7%	0,8%	0,4%	0,3%
Κέρδη / <Ζημιές> από Χρηματοοικονομικά	**(21.167)**	**(19.304)**	**(9.745)**	**9,7%**	**98,1%**	**5,1%**	**5,0%**	**2,5%**
Κέρδη / <Ζημιές> προ φόρων και εξόδων αναδιοργάνωσης	**13.404**	**12.090**	**1.305**	**11%**	**826%**	**3,2%**	**3,1%**	**0,3%**
Καθαρά <έξοδα> /έσοδα αναδιοργάνωσης	(301)	38.243	(22.326)			0,1%	9,9%	5,8%
Κέρδη / <Ζημιές> προ φόρων	**13.103**	**50.333**	**(21.021)**	**-74,0%**	**-339,4%**	**3,1%**	**13,0%**	**5,5%**
Φόροι εισοδήματος	(13.863)	(15.438)	(19.516)	-10,2%	-20,9%	3,3%	4,0%	5,1%
Κέρδη / <Ζημιές> μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**(760)**	**34.895**	**(40.537)**	**-102,2%**	**-186,1%**	**0,2%**	**9,0%**	**10,6%**
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες:								
Κέρδη / <Ζημιές> μετά από φόρους από μη συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	**(1.304)**	**(19.958)**	**(39.735)**	**-93,5%**	**-49,8%**	**0,3%**	**5,2%**	**10,4%**
Καθαρά Κέρδη / <Ζημίες> Χρήσης	**(2.064)**	**14.937**	**(80.272)**	**-113,8%**	**-118,6%**	**0,5%**	**3,9%**	**21,0%**
Κατανέμονται σε:								
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	6.644	7.289	8.958	-8,8%	-18,6%	1,6%	1,9%	2,3%
Μετόχους εταιρείας	**(8.708)**	**7.648**	**(89.230)**	**-213,9%**	**-108,6%**	**2,1%**	**2,0%**	**23,3%**
Αποσβέσεις	19.791	21.108	24.105	-6,2%	-12,4%	4,7%	5,5%	6,3%
EBITDA	**56.433**	**54.109**	**36.940**	**4,3%**	**46,5%**	**13,5%**	**14,0%**	**9,7%**

Για τη χρήση που έκλεισε την 31η Δεκεμβρίου 2018

Οι καθαρές πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 8,1%, σε €417,3 εκατ., για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018, κυρίως λόγω των αυξημένων πωλήσεων του κλάδου Επαγγελματικής Ψύξης στην Ευρώπη και στην Αφρική, καθώς και της ζήτησης γυάλινων φιαλών και πλαστικών κιβωτίων του κλάδου Υαλουργίας στη Νιγηρία.

Οι πωλήσεις του κλάδου Επαγγελματικής Ψύξης αυξήθηκαν κατά 6,8% για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018, ως αποτέλεσμα των επενδύσεων σε ψυγεία από τους εμφιαλωτές της Coca-Cola στην Ευρώπη και στην Αφρική. Οι πωλήσεις στην Ανατολική Ευρώπη αυξήθηκαν κατά 19,2%, σε σύγκριση με πέρυσι. Η αύξηση αυτή αντικατοπτρίζει την ανάπτυξη των πωλήσεων στις περισσότερες αγορές μας. Οι πωλήσεις στη Δυτική Ευρώπη μειώθηκαν κατά 19,8%, ως αποτέλεσμα της πτώσης που αντικατοπτρίζει την υψηλή συγκριτική βάση λόγω των ιδιαίτερα μεγάλων

παραγγελιών ενός εμφιαλωτή της Coca-Cola το αντίστοιχο διάστημα πέρυσι. Οι πωλήσεις στην Αφρική και τη Μέση Ανατολή αυξήθηκαν κατά 63,7%. Η επίδοση αυτή είναι απόρροια των αυξημένων επενδύσεων σε ψυγεία από πελάτες στη Νιγηρία και τη Νότια Αφρική, καθώς και της αύξησης του μεριδίου αγοράς μας στους εμφιαλωτές της Coca-Cola στη Βόρεια Αφρική. Οι πωλήσεις στην Ασία μειώθηκαν κατά 17,7%, συγκριτικά με πέρυσι, ως αποτέλεσμα της μειωμένης ζήτησης στην Ινδία και στη Νοτιοανατολική Ασία.

Ο κλάδος Υαλουργίας σημείωσε ισχυρή επίδοση το 2018, με τις πωλήσεις να αυξάνονται κατά 12,4%, λόγω της ζήτησης γυάλινων φιαλών και πλαστικών κιβωτίων, καθώς και των πρωτοβουλιών αύξησης των τιμών. Η απόδοση αυτή μετριάστηκε από τις μειωμένες παραγγελίες για μεταλλικά πώματα. Σε τοπικό νόμισμα, οι πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 18%. Χάρη στην πρόσφατη έναρξη λειτουργίας μονάδας παραγωγής ζύθου ενός διεθνούς παίκτη στο Sagamu της Νιγηρίας, ο κλάδος του ζύθου κατέγραψε ισχυρή ζήτηση το 2018. Τα πλαστικά κιβώτια ευνοήθηκαν από την αυξημένη ζήτηση των ζυθοποιίων και των πελατών αναψυκτικών για γυάλινες φιάλες, με τις πωλήσεις τους να αυξάνονται σε διψήφιο ποσοστό. Οι πωλήσεις των μεταλλικών πωμάτων μειώθηκαν, σε σύγκριση με πέρυσι, λόγω της αδύναμης ζήτησης από έναν βασικό πελάτη αναψυκτικών, αντισταθμίζοντας την αύξηση των τιμών.

Το κόστος πωληθέντων αυξήθηκε κατά 6,7% σε €340,0 εκατ., ως αποτέλεσμα του ενισχυμένου όγκου πωλήσεων του κλάδων Επαγγελματικής Ψύξης και Υαλουργίας. Το κόστος πωληθέντων επηρεάστηκε θετικά από τη μείωση του κόστους πρώτων υλών και τη βελτίωση της παραγωγικότητας των εργοστασίων του κλάδου Επαγγελματικής Ψύξης. Το κόστος πωληθέντων ως ποσοστό επί των καθαρών πωλήσεων του Ομίλου βελτιώθηκε κατά 100 μονάδες βάσης στο 81,5%, ως αποτέλεσμα της βελτιωμένης απορρόφησης σταθερού κόστους λόγω της ανόδου του όγκου πωλήσεων στον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης, της εξοικονόμησης κόστους, καθώς και της αύξησης της ανάπτυξης του όγκου πωλήσεων στον κλάδο Υαλουργίας.

Τα έξοδα διοίκησης μειώθηκαν κατά 4,8%, σε €21,1 εκατ., γεγονός που αντικατοπτρίζει κυρίως χαμηλότερες δαπάνες που σχετίζονται με το προσωπικό και τις μειωμένες αποσβέσεις. Ο λόγος των εξόδων διοίκησης προς τις καθαρές πωλήσεις βελτιώθηκε σε 5,1%, από 5,7% πέρυσι.

Τα έξοδα διάθεσης και προώθησης αυξήθηκαν κατά 8,3%, σε €20,7 εκατ., ως αποτέλεσμα των αυξημένων δαπανών που σχετίζονται με εγγυήσεις λόγω ανοδικών πωλήσεων. Ως ποσοστό επί των καθαρών πωλήσεων, τα έξοδα διάθεσης και προώθησης παρέμειναν σταθερά, στο 5,0%.

Τα έξοδα έρευνας και ανάπτυξης μειώθηκαν κατά 4,1%, σε €3,6 εκατ., κυρίως λόγω των μειωμένων αποσβέσεων και διάφορων εξόδων. Ως ποσοστό επί των καθαρών πωλήσεων, τα έξοδα έρευνας και ανάπτυξης βελτιώθηκαν σε 0,9%, από 1,0% πέρυσι.

Τα λοιπά λειτουργικά έσοδα ανήλθαν σε €4,5 εκατ., σε σύγκριση με €6,4 εκατ. πέρυσι. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως σε μη επαναλαμβανόμενα έσοδα από ασφαλιστικές αποζημιώσεις το 2017. Τα λοιπά κέρδη ανήλθαν σε €0,3 εκατ., σε σύγκριση με €4,1 εκατ. πέρυσι, βοηθούμενα από μη-επαναλαμβανόμενο κέρδος ύψους €4,5 εκατ. από την εκποίηση του κτιρίου στην Κίνα.

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα αυξήθηκαν κατά 9,7%, σε €21,2 εκατ. Αυτή η πτώση αντικατοπτρίζει τις συναλλαγματικές ζημίες λόγω της υπερτίμησης του Νάιρα σε σχέση με το Ευρώ και της υποτίμησης του νομίσματος της Νότιας Αφρικής σε σχέση με το Δολάριο ΗΠΑ.

Ο Όμιλος κατέγραψε έξοδα αναδιάρθρωσης ύψους €0,3 εκατ. που σχετίζονται με τον τερματισμό μιας βάρδιας παραγωγής στην Ινδονησία. Ο Όμιλος κατέγραψε έξοδα αναδιάρθρωσης ύψους €38,2 εκατ. που σχετίζονται με τη διαδικασία αναθεώρησης της κεφαλαιακής δομής για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017.

Ο φόρος εισοδήματος μειώθηκε κατά 10,2%, σε €13,9 εκατ., γεγονός που οφείλεται στην πτώση των κερδών προ φόρων στη Νιγηρία.

Η Frigoglass σημείωσε καθαρές ζημίες ύψους €1,3 εκατ. από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες, σε σύγκριση με ζημίες ύψους €20,0 εκατ. πέρυσι. Συνυπολογίζοντας τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες, οι καθαρές ζημίες διαμορφώθηκαν σε €8,7 εκατ., επιβαρυμένες από δαπάνες απομείωσης ύψους €2,1 εκατ. που σχετίζονται με την επίδοση της δραστηριότητας μας στην Ινδία, έναντι κερδών ύψους €7,6 εκατ. πέρυσι.

<u>Για τη χρήση που έκλεισε την 31η Δεκεμβρίου 2017</u>

Οι καθαρές πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 1,0% σε €386,0 εκατ. για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, αντανακλώντας κυρίως την αύξηση των πωλήσεων στον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης στην Ευρώπη.

Οι καθαρές πωλήσεις στον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης αυξήθηκαν κατά 1,9% για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, ανερχόμενες σε €295,5 εκατ. Η μακροοικονομική ανάκαμψη και η επέκταση του τομέα παροχής υπηρεσιών (Service) σε περισσότερες περιοχές στη Ρωσία, συντέλεσαν στην αύξηση των πωλήσεων στην Ανατολική Ευρώπη κατά 12,8%, ανερχόμενες σε €119,2 εκατ. Καθώς οι μακροοικονομικοί δείκτες της Ρωσίας ξεκίνησαν να παρουσιάζουν σημάδια βελτίωσης, οι ζυθοποιίες αύξησαν τις επενδύσεις τους σε ψυγεία ώστε να ισχυροποιήσουν την παρουσία τους στην αγορά. Οι πωλήσεις προς τους εμφιαλωτές της Coca-Cola αυξήθηκαν σε υψηλό μονοψήφιο ποσοστό, αντανακλώντας κυρίως την αύξηση των παραγγελιών στη Ρουμανία και στη Βουλγαρία. Στη Δυτική Ευρώπη, οι πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 51,4% σε €100,1 εκατ., λόγω της ισχυρής ζήτησης για ψυγεία ICOOL από τους εμφιαλωτές της Coca-Cola στη Γερμανία και στη Γαλλία. Κατά τη διάρκεια της χρονιάς, η πελατοκεντρική μας προσέγγιση είχε ως αποτέλεσμα τη διεύρυνση του μεριδίου της αγοράς τόσο εντός της ήδη υπάρχουσας βάσης πελατών όσο και μέσω νέων πελατών.

Οι καθαρές πωλήσεις στην Ασία και Ωκεανία μειώθηκαν κατά 36,8%, ανερχόμενες σε €34,3 εκατ., λόγω της διακοπής της παραγωγικής δραστηριότητας στην Κίνα που είχε σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στις παραγγελίες της εν λόγω αγοράς. Εξαιρώντας την Κίνα, οι πωλήσεις στην Ασία και Ωκεανία μειώθηκαν κατά 9,8% καθώς ο ισχυρός ανταγωνισμός και η μείωση της ζήτησης στη Νοτιοανατολική Ασία επηρέασε τις

πωλήσεις μας. Οι καθαρές πωλήσεις στην Αφρική και Μέση Ανατολή μειώθηκαν κατά 36,4%. Οι συνθήκες της αγοράς στη Νιγηρία παραμένουν αντίξοες. Οι χαμηλότερες πωλήσεις, σε σχέση με πέρυσι, στη Νιγηρία αντανακλούν επίσης τη μεταφορά παραγγελιών στο πρώτο τρίμηνο του 2018. Στην Ανατολική Αφρική, οι πωλήσεις μειώθηκαν σε σχέση με πέρυσι λόγω της χαμηλότερης ζήτησης από τον εμφιαλωτή της Coca-Cola και ζυθοποιίες στην περιοχή.

Για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, οι καθαρές πωλήσεις του κλάδου Υαλουργίας μειώθηκαν κατά 2,0%, ανερχόμενες σε €90,6 εκατ., κυρίως λόγω της υποτίμησης του Νάιρα Νιγηρίας και της χαμηλότερης ζήτησης μπουκαλιών, αντισταθμίζοντας τις καλές επιδόσεις της δραστηριότητας των Μεταλλικών Πωμάτων. Σε τοπικό νόμισμα, οι πωλήσεις των δραστηριοτήτων μας στη Νιγηρία αυξήθηκαν κατά 21,1%. Αυτή η επίδοση οφείλεται στην αύξηση των τιμών με στόχο τη μερική απορρόφηση του κόστους που προκλήθηκε από την υποτίμηση του Νάιρα και στην αυξημένη ζήτηση από οινοπαραγωγούς και ζυθοποιίες. Η δραστηριότητα των Μεταλλικών Πωμάτων σημείωσε καλές επιδόσεις, με τις πωλήσεις να αυξάνονται σε διψήφιο ποσοστό, κυρίως λόγω της αυξημένης ζήτησης από πελάτες αναψυκτικών και ζυθοποιίες. Οι πωλήσεις της δραστηριότητας των Πλαστικών Κιβωτίων μειώθηκαν κατά 2,8%, κυρίως λόγω της χαμηλότερης ζήτησης από πελάτες αναψυκτικών.

Για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, το κόστος πωληθέντων παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητο στα €318,5 εκατ., καθώς η μείωση των πάγιων εξόδων λόγω της διακοπής της παραγωγικής δραστηριότητας στην Κίνα και η θετική επίδραση της υποτίμησης του Νάιρα Νιγηρίας αντισταθμίστηκε πλήρως από την αύξηση του όγκου πωλήσεων και του υψηλότερου κόστους των πρώτων υλών. Το κόστος πωληθέντων ως ποσοστό επί των καθαρών πωλήσεων του Ομίλου μειώθηκε στο 82,5% για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, από 83,5% για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, τα έξοδα διοίκησης μειώθηκαν κατά 4,0% σε €22,2 εκατ., γεγονός που αντικατοπτρίζει κυρίως τα χαμηλότερα έξοδα προσωπικού και τη διακοπή της παραγωγικής δραστηριότητας στην Κίνα. Ο λόγος των εξόδων διοίκησης προς τις καθαρές πωλήσεις μειώθηκε σε 5,7%, από 6,0% για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Τα έξοδα διάθεσης και προώθησης μειώθηκαν κατά 27,9% σε €19,1 εκατ. για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017. Η μείωση αυτή αποδίδεται κατά κύριο λόγο σε χαμηλότερα έξοδα εγγυήσεων και άλλων διαφόρων εξόδων καθώς και της έκτακτης πρόβλεψης για επισφάλειες τη χρήση 2016. Ως ποσοστό επί των καθαρών πωλήσεων, τα έξοδα διάθεσης και προώθησης μειώθηκαν σε 5,0%, από 6,9% για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, τα έξοδα έρευνας και ανάπτυξης μειώθηκαν κατά 8,5% σε €3,7 εκατ., κυρίως λόγω χαμηλότερων εξόδων προσωπικού. Ως ποσοστό επί των καθαρών πωλήσεων, τα έξοδα έρευνας και ανάπτυξης μειώθηκαν σε 1,0%, από 1,1% για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Τα λοιπά λειτουργικά έσοδα αυξήθηκαν κατά €2,9 εκατ., σε €6,4 εκατ. για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, κυρίως λόγω αυξημένων πωλήσεων αχρησιμοποίητων μετάλλων (scrap) και εσόδων από ασφαλιστικές αποζημιώσεις. Τα λοιπά κέρδη ανήλθαν σε €4,1 εκατ., σε σύγκριση με ζημίες ύψους €0,2 εκατ., τα οποία συμπεριλαμβάνουν τα κέρδη από την πώληση του κτιρίου στη Κίνα.

Για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, τα κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων επιβαρύνθηκαν από απομειώσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων ύψους €1,6 εκατ., σε σύγκριση με €1,8 εκατ. τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος ανήλθε σε €19,3 εκατ., σε σύγκριση με €9,7 εκατ. πέρυσι, αντανακλώντας συναλλαγματικά κέρδη την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Ο Όμιλος κατέγραψε καθαρά έσοδα αναδιάρθρωσης ύψους €38,2 εκατ. που σχετίζονται με τη διαγραφή δανεισμού ύψους €45,0 εκατ. σε συνέχεια της διαδικασίας αναθεώρησης της κεφαλαιακής του δομής, κέρδη ύψους €35,5 εκατ. από τη διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας των εκδοθεισών μετοχών και της ονομαστικής αξίας τους καθώς και εξόδων ύψους €42,3 εκατ. που σχετίζονται με τη διαδικασία αναθεώρησης της κεφαλαιακής δομής.

Ο φόρος εισοδήματος μειώθηκε σε €15,4 εκατ. το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017.

Οι ζημιές από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες ανήλθαν σε €20,0 εκατ. για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, σε σύγκριση με ζημιές της τάξης των €39,7 εκατ. για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, οι ζημιές από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες ανήλθαν σε €20,0 εκατ., επιβαρυμένες από δαπάνες απομείωσης ύψους €11,4 εκατ., σε σύγκριση με απομειώσεις πάγιων στοιχείων ύψους €29,7 εκατ. πέρυσι.

Τα καθαρά κέρδη που αποδίδονται στους μετόχους ανήλθαν σε €7,6 εκατ. το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, σε σύγκριση με την καθαρή ζημία της τάξης των €89,2 εκατ. τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Ταμειακές ροές

Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζονται οι ενοποιημένες καταστάσεις ταμειακών ροών για τις χρήσεις **2018, 2017 και 2016**.

FRIGOGLASS A.B.E.E.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Ποσά σε χιλιάδες €

	Όμιλος		
	Περίοδος που έληξε		
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
			Αναμορφωμένη
Καθαρά Κέρδη / <Ζημίες>	**(2.064)**	**14.937**	**(80.272)**
Πλέον/ <μείον> προσαρμογές για:			
Φόρους εισοδήματος	13.863	15.438	19.516
Αποσβέσεις	19.791	24.625	29.784
Προβλέψεις	3.517	8.119	15.909
Απομείωση ενσώματων ακινητοποιήσεων	2.071	9.591	31.500
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού που πληρώθηκαν	(8.182)	(1.106)	(598)
Χρηματοοικονομικά έξοδα	21.412	20.724	17.257
Κέρδη / <Ζημιές> από πώληση θυγατρικής	(6.817)	-	-
Διαγραφή δανεισμού	-	(45.000)	-
Κέρδος από την μετατροπή δανεισμού σε ίδια κεφάλαια	-	(35.499)	-
Ζημίες/<Κέρδη> από πωλήσεις ενσώματων ακινητοποιήσεων	(293)	(4.670)	41
Μεταβολές στο κεφάλαιο κίνησης:			
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(2.325)	(19.260)	3.625
Μείωση / (αύξηση) πελατών	4.744	(14.431)	5.694
Μείωση / (αύξηση) λοιπών απαιτήσεων	(4.363)	(2.505)	2.910
Μείωση / (αύξηση) λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων	42	515	453
(Μείωση) / αύξηση προμηθευτών	17.923	4.437	(6.994)
(Μείωση) / αύξηση λοιπών υποχρεώσεων	158	599	3.403
Μείον:	-	-	
Καταβεβλημένοι Φόροι	(18.791)	(9.871)	(13.947)
(α) Καθαρές εισροές / (εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες	**40.686**	**(33.357)**	**28.281**
Επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορά ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων	(31.648)	(17.349)	(11.044)
Αγορά άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	(4.576)	(1.880)	(2.728)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων & άυλων παγίων στοιχείων	1.530	10.318	5.106
Εισπράξεις από πώληση θυγατρικής	972	-	-
(β) Εισροές / (εκροές) από επενδυτικές δραστηριότητες	**(33.722)**	**(8.911)**	**(8.666)**
Καθαρές εισροές / (εκροές) από λειτουργικές & επενδυτικές δραστηριότητες (α) + (β)	**6.964**	**(42.268)**	**19.615**
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Εισπράξεις δανείων	111.646	99.549	146.012
<Εξοφλήσεις> δανείων	(112.305)	(100.095)	(125.196)
Τόκοι καταβληθέντες	(10.938)	(17.216)	(28.540)
Μερίσματα σε μετόχους της Εταιρείας	-	-	(3)
Μερίσματα πληρωθέντα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	(448)	(613)	(167)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	63.459	-
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	(2.235)	-
(γ) Εισροές/(εκροές) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	**(12.045)**	**42.849**	**(7.894)**
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (α) + (β) + (γ)	**(5.081)**	**581**	**11.721**
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα έναρξης	**53.130**	**57.526**	**57.492**
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών	1.008	(4.562)	(11.687)
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	-	(415)	-
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα λήξης	**49.057**	**53.130**	**57.526**

Ταμειακές Ροές

Καθαρές εισροές/(εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες

Οι καθαρές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες ανήλθαν σε €40,7 εκατ., σε σύγκριση με εκροές ύψους €33,4 εκατ. πέρυσι. Η βελτίωση αυτή αποδίδεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των λειτουργικών κερδών, στη μείωση των εξόδων αναδιάρθρωσης και στις βελτιωμένες εισπράξεις.

Οι καθαρές εκροές από λειτουργικές δραστηριότητες ανήλθαν σε €33,4 εκατ. για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, σε σύγκριση με εισροές ύψους €28,3 εκατ. για το σύνολο της προηγούμενης χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016. Η μείωση αυτή αποδίδεται κατά κύριο λόγο στα έξοδα που σχετίζονται με τη διαδικασία αναδιάρθρωσης της κεφαλαιακής δομής, καθώς και στην αύξηση των αποθεμάτων και των απαιτήσεων.

Καθαρές εισροές/(εκροές) από επενδυτικές δραστηριότητες

Οι καθαρές εκροές από επενδυτικές δραστηριότητες ανήλθαν σε €33,7 εκατ., σε σύγκριση με εκροές ύψους €8,9 εκατ. το 2017. Οι καθαρές εισροές για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017 περιλαμβάνουν έσοδα από την εκποίηση του κτιρίου στην Κίνα. Η αύξηση αυτή οφείλεται σε αγορές υλικών και μηχανημάτων σχετικά με την επισκευή ενός κλιβάνου στην Νιγηρία καθώς και στην υλοποίηση του συστήματος επιχειρησιακού σχεδιασμού SAP.

Οι καθαρές εκροές από επενδυτικές δραστηριότητες ανήλθαν σε €8,9 εκατ. για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων από την πώληση του κτιρίου στην Κίνα, σε σύγκριση με εκροές ύψους €8,7 εκατ. το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Καθαρές εισροές/(εκροές) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες

Οι καθαρές εκροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες ανήλθαν σε €12,0 εκατ., σε σύγκριση με εισροές ύψους €42,8 εκατ. το 2017. Η μείωση αντικατοπτρίζει την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου που ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 2017 και μείωση των καταβληθέντων τόκων, σε σύγκριση με πέρυσι.

Οι καθαρές εισροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες ανήλθαν σε €42,8 εκατ. για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, σε σύγκριση με εκροές €7,9 εκατ. το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Καθαρό κεφάλαιο κίνησης

Το καθαρό κεφάλαιο κίνησης από τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018 ανήλθε σε €101,7 εκατ., έναντι €112,9 εκατ. πέρυσι. Η μείωση αυτή αντικατοπτρίζει την αύξηση των εμπορικών πιστώσεων σχετικά

με την προ-αγορά υλικών και μηχανημάτων για την επερχόμενη ανακατασκευή κλιβάνου στη Νιγηρία.

Το καθαρό κεφάλαιο κίνησης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες την 31 Δεκεμβρίου 2017 ανήλθε σε €112,9 εκατ., έναντι €90,3 εκατ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016. Η αύξηση αυτή αποδίδεται κυρίως στην αύξηση των αποθεμάτων λόγω υψηλής ζήτησης του πρώτου τριμήνου του 2018 και του αυξημένου επιπέδου των εμπορικών απαιτήσεων ως συνέπεια της ανάπτυξης των πωλήσεων το τέταρτο τρίμηνο του 2017.

Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες

(ποσά σε εκατ. €)	**31 Δεκεμβρίου 2018**	**31 Δεκεμβρίου 2017**	**31 Δεκεμβρίου 2016**
Πελάτες	77.606	84.824	71.845
Αποθέματα	101.739	89.075	76.305
Προμηθευτές	77.643	60.985	57.881
Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης	**101.702**	**112.914**	**90.269**

Κεφαλαιακές δαπάνες

Οι κεφαλαιακές δαπάνες από τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες ανήλθαν σε €35,9 εκατ. για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018, εκ των οποίων €31,3 εκατ. εκατ. αφορούσαν την αγορά ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων και €4,6 εκατ. την αγορά άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων, σε σύγκριση με €18,1 εκατ. πέρυσι, εκ των οποίων €16,2 εκατ. αφορούσαν την αγορά ενσώματων παγίων και €1,9 εκατ. την αγορά άυλων παγίων. Η αύξηση αντανακλά κυρίως την προ-αγορά υλικών και συναφή μηχανημάτων για την επερχόμενη ανακατασκευή κλιβάνου στη Νιγηρία, καθώς και τις σχετικές δαπάνες για την υλοποίηση της πλατφόρμας SAP.

Οι κεφαλαιακές δαπάνες από συνεχιζόμενες δραστηριότητες ανήλθαν σε €18,1 εκατ. για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, €16,2 εκατ. εκ των οποίων αφορούσαν στην αγορά ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων και €1,9 εκατ. αφορούσαν σε άυλα πάγια περιουσιακών στοιχείων, σε σύγκριση με €12,4 εκατ. το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016, εκ των οποίων €9,7 εκατ. αφορούσαν στην αγορά ενσώματων παγίων και €2,7 εκατ. αφορούσε σε άυλα πάγια. Η αύξηση αυτή αντανακλά κυρίως την προαγορά υλικών και σχετικών μηχανημάτων για την επισκευή ενός φούρνου στη Νιγηρία το 2018, καθώς και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και την αύξηση της παραγωγικής δυναμικότητας στις μονάδες μας σε Ρουμανία και Ινδία.

2.2) Εταιρικά Οικονομικά Αποτελέσματα της Μητρικής Εταιρείας

Οι Καθαρές Πωλήσεις της Μητρικής Εταιρείας αυξήθηκαν κατά € 16,1 εκατ. και ανήλθαν στα € 42.1 εκατ..
Τα Μικτά Κέρδη αυξήθηκαν κατά € 1,7 εκατ. και ανήλθαν στα € 3,0 εκατ..
Οι ζημίες μετά φόρων μειώθηκαν κατά € 46,6 εκατ. και ανήλθαν στα € 1,3 εκατ..
Το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων από € 24,2 εκατ. το 2017 μειώθηκε κατά € 1,6 εκατ. και ανήλθε σε € 22,6 εκατ..

2.3) Επιχειρηματική Προοπτική

Πετύχαμε μια καλή επίδοση κατά το πρώτο έτος μετά την ολοκλήρωση της κεφαλαιακής αναδιάρθρωσης του Ομίλου. Δημιουργήσαμε θετικές ελεύθερες ταμειακές ροές, αυξήσαμε τις πωλήσεις και το αντίστοιχο EBITDA καθώς και το περιθώριο EBITDA, σύμφωνα με τις προσδοκίες μας. Η επίδοση αυτή αποτελεί ορόσημο για την επιστροφή της εταιρείας στη βιώσιμη ανάπτυξη. Το 2019 αναμένουμε να συνεχιστεί η δυναμική αύξησης των πωλήσεων στον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης ως αποτέλεσμα των αυξημένων επενδύσεων των πελατών μας σε επαγγελματικά ψυγεία και της αύξησης του μεριδίου της αγοράς. Στον κλάδο Υαλουργίας αναμένουμε αύξηση της ζήτησης για γυάλινες φιάλες, η οποία αποδίδεται στα ισχυρά βασικά μεγέθη της αγοράς αναψυκτικών και ποτών, την πρόσφατη αύξηση της δυναμικότητας στον τομέα της μπύρας καθώς και τις νέες κυκλοφορίες προϊόντων των πελάτων μας.

Επίσης, λαμβάνουμε μέτρα την περαιτέρω βελτίωση της κοστολογικής μας βάσης ώστε να ενισχύσουμε την αύξηση του περιθωρίου κέρδους και το 2019. Στον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης υλοποιούμε πρωτοβουλίες για να πετύχουμε εξοικονόμηση του κόστους των πρώτων υλών και να βελτιώσουμε την παραγωγικότητα, καθώς και να εξορθολογήσουμε το παραγωγικό πλάνο και να εξοικονομήσουμε κόστος από την απλοποίηση του εύρους παραγόμενων προϊόντων μας. Είμαστε προσηλωμένοι στην καινοτομία αναπτύσσοντας επαγγελματικά ψυγεία που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των πελατών μας. Η χρυσή διάκριση από την EcoVadis αποτελεί απόδειξη της δέσμευσής μας στη αειφορία. Επίσης, εναρμονίζουμε σταδιακά τον σχεδιασμό των προϊόντων μας και συνεχίζουμε να εξορθολογίζουμε την παραγωγική δυναμικότητα των εργοστασίων μας με στόχο την περαιτέρω αύξηση της αποδοτικότητας. Η ανάπτυξη του τομέα Service (Frigoserve) προχωρά καλά και αναμένουμε την επέκταση της πελατειακής μας βάσης. Η ανάπτυξη του όγκου πωλήσεων, η αύξηση των τιμών και οι βελτιώσεις στην αποδοτικότητα των κλιβάνων θα συμβάλλουν στην αύξηση του περιθωρίου κέρδους στον κλάδο Υαλουργίας για το 2019.

Η Frigoglass συνεχίζει να επενδύει στη μελλοντική ανάπτυξη. Το τέταρτο τρίμηνο του 2018, ο Όμιλος ανακοίνωσε επένδυση ύψους €25-30 εκατ. με στόχο την αύξηση της δυναμικότητας ενός κλιβάνου στη μονάδα Beta Glass στην πόλη Agbara της πολιτείας Ogun στη Νιγηρία. Η επένδυση περιλαμβάνει την αντικατάσταση ενός κλιβάνου που έχει ολοκληρώσει τον κύκλο ζωής του με έναν νέο, μεγαλύτερων διαστάσεων, την προσθήκη μίας ακόμα γραμμής παραγωγής, την υλοποίηση αναβαθμίσεων στις υπάρχουσες γραμμές παραγωγής καθώς και την τοποθέτηση νέου εξοπλισμού ελέγχου ποιότητας. Ο νέος κλίβανος αναμένεται να τεθεί σε πλήρη λειτουργία το 2020. Χάρη σε αυτήν την επένδυση, υποστηρίζουμε την ανάπτυξη των διεθνών και περιφερειακών πελατών μας αναψυκτικών και ποτών σε αυτή την υψηλής δυναμικής ανάπτυξης περιοχή της Δυτικής Αφρικής. Μετά την έναρξη του έργου μετασχηματισμού της επιχειρησιακής πλατφόρμας SAP στα τέλη του 2018, εργαζόμαστε για να οριστικοποιήσουμε τη φάση σχεδιασμού αυτής της τριετούς πορείας. Τέλος, έχουμε δρομολογήσει επενδύσεις με στόχο τη βελτιστοποίηση του κόστους και τη βελτίωση της λειτουργικής αποδοτικότητας στον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης. Συνολικά, αναμένουμε το ύψος των κεφαλαιακών δαπανών του Ομίλου για το 2019 να ανέλθει στο επίπεδο των €25-30 εκατ.

3) <u>Παραπομπές σε συγκεκριμένες Σημειώσεις και άλλες ενότητες του παρόντος εγγράφου</u>

Στη Σημείωση 13 «Μακροπρόθεσμος & βραχυπρόθεσμος δανεισμός» διατίθενται πληροφορίες για τις κύριες πηγές ρευστότητας της Frigoglass, τις ουσιώδεις δεσμεύσεις της και τις συμφωνίες χρηματοδότησης καθώς και για σημαντικούς χρεωστικούς τίτλους και πιστωτικές διευκολύνσεις.

Για τις σημαντικές λογιστικές αρχές και λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Frigoglass, ανατρέξτε στις Σημειώσεις 2 και 4.

Στη Σημείωση 20 «Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη» αναφέρονται οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.

Στην Ενότητα 4 «Δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης» της Δήλωσης του Διοικητικού Συμβουλίου συνοψίζονται οι δραστηριότητες και οι αρμοδιότητες της διοίκησης του Ομίλου.

FRIGOGLASS A.B.E.E.

Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2018

FRIGOGLASS A.B.E.E.
Βιομηχανία Ψυκτικών Θαλάμων
Α. Μεταξά 15, 145 64
Κηφισιά, Αθήνα
Γ.Ε.ΜΗ. 1351401000

www.frigoglass.com

FRIGOGLASS A.B.E.E.
Βιομηχανία Ψυκτικών Θαλάμων

Ετήσια Οικονομική Έκθεση για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018

Βεβαιώνεται ότι η παρούσα Ετήσια Οικονομική Έκθεση **(σελίδες 3–185)** συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.3556/2007 και την επ' αυτού εκδοθείσα Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με αριθμό 8/754/14.04.2016 και εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της «FRIGOGLASS A.B.E.E.» κατά τη συνεδρίαση της **22 Μαρτίου 2019.**

Η παρούσα Ετήσια Οικονομική Έκθεση είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Εταιρίας www.frigoglass.com. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις και οι εκθέσεις ελέγχου των ορκωτών ελεγκτών λογιστών των εταιρειών που ενοποιούνται και δεν είναι εισηγμένες (σύμφωνα με την Απόφαση 8/754/14.04.2016 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς) αναρτώνται στην παρακάτω διεύθυνση:
https://www.frigoglass.com/financial-results/

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδες
Α) Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου	3
Β) Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου	4
Γ) Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	82
Δ) Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις περιόδου 1 Ιανουαρίου - 31 Δεκεμβρίου **2018**	91
Ε) Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης (ΕΔΜΑ)	182

Βεβαιώνεται ότι υπεύθυνοι κατάρτισης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων είναι οι κάτωθι:

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Γ. ΔΑΥΙΔ
ΑΡ. ΔΙΑΒ. Κ 00109517

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΜΑΜΟΥΛΗΣ
Α.Δ.Τ. Χ 700986

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΜΙΛΟΥ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Χ. ΓΚΟΡΙΤΣΑΣ
Α.Δ.Τ. ΑΕ 109453

Ο ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Α. ΣΤΕΡΓΙΟΥ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 204895

ΔΗΛΩΣΗ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του Νόμου 3556/30.04.2007, οι παρακάτω υπογεγραμμένοι δηλώνουμε υπεύθυνα ότι, εξ' όσων γνωρίζουμε:

1. οι συνημμένες Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της εταιρικής χρήσης **2018 (01.01.2018 – 31.12.2018),** ενοποιημένες και μητρικής εταιρίας, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της FRIGOGLASS A.B.E.E., καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο.

2. η συνημμένη Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της FRIGOGLASS A.B.E.E. καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Κηφισιά, 22 Μαρτίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΣ	**Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ**	**ΤΟ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΣ**
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Γ. ΔΑΥΙΔ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΜΑΜΟΥΛΗΣ	ΛΟΥΚΑΣ Δ. ΚΟΜΗΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
Επί των Χρηματοικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2018

Κηφισιά, 22 Μαρτίου 2019

Κυρίες και Κύριοι Μέτοχοι,

Με βάση τις διατάξεις του Νόμου 3556/2007 και τις επ' αυτού εκδοθείσες εκτελεστικές αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, σας υποβάλλουμε την παρούσα Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί των ενοποιημένων και εταιρικών οικονομικών μεγεθών της FRIGOGLASS A.B.E.E. (Εταιρεία) για τη χρήση που έληξε την **31η Δεκεμβρίου 2018.**

1) Εισαγωγή

Η Frigoglass («Ο Όμιλος») είναι ένας από τους κορυφαίους κατασκευαστές Επαγγελματικών Ψυγείων (ICM), σε παγκόσμιο επίπεδο, και βασικός προμηθευτής στον τομέα γυάλινης συσκευασίας στις αγορές υψηλής ανάπτυξης της Δυτικής Αφρικής. Η Frigoglass είναι στρατηγικός εταίρος των εταιρειών αναψυκτικών και ποτών, οι οποίες δραστηριοποιούνται σε παγκόσμιο επίπεδο. Στην πελατειακή βάση του Ομίλου συγκαταλέγονται κάποιες από τις σημαντικότερες εταιρείες εμφιάλωσης του Συστήματος της Coca-Cola, εμφιαλωτές της Pepsi, πολλά από τα κορυφαία ζυθοποιεία παγκοσμίως, μεταξύ άλλων, τα εμπορικά σήματα Heineken, Diageo, Carlsberg, AB InBev και κορυφαίες γαλακτοβιομηχανίες, μεταξύ άλλων, η Nestlé και η Danone.

Η Frigoglass διατηρεί ισχυρούς δεσμούς με εμφιαλωτές της Coca-Cola μέσω μακροπρόθεσμων συμβάσεων προμήθειας επαγγελματικών ψυγείων, όπως με την Coca-Cola HBC AG και την Coca-Cola European Partners Plc. Οι εν λόγω εταιρείες είναι από τους μεγαλύτερους εμφιαλωτές μη αλκοολούχων αναψυκτικών στον κόσμο.

Επιπλέον, η Frigoglass διατηρεί ισχυρές και μακροχρόνιες σχέσεις με πολλούς από τους άλλους βασικούς πελάτες της, πολλοί από τους οποίους εξυπηρετούνται μέσω των κλάδων Επαγγελματικής Ψύξης και Υαλουργίας. Με αυτόν τον τρόπο η Frigoglass είναι σε θέση να αξιοποιεί την πελατειακή της βάση και στους δύο κλάδους όπου δραστηριοποιείται. Δεδομένου ότι ο Όμιλος είναι μακροχρόνιος εταίρος των πελατών αυτών και έχει επαγγελματικές σχέσεις μαζί τους τόσο στον κλάδο της Επαγγελματικής Ψύξης όσο και της Υαλουργίας, η Frigoglass έχει το προνόμιο να γνωρίζει τις στρατηγικής σημασίας επαγγελματικές τους ανάγκες αλλά και τις ανάγκες τους για τοποθέτηση των προϊόντων τους.

Στον κλάδο της Επαγγελματικής Ψύξης, η Frigoglass ασχολείται με την κατασκευή και την πώληση επαγγελματικών ψυγείων καθώς και των σχετικών ανταλλακτικών και υπηρεσιών (Service). Τα επαγγελματικά ψυγεία της Frigoglass αποτελούν στρατηγικά εργαλεία για τους πελάτες της, κι αυτό γιατί όχι μόνο εξασφαλίζουν τη ψύξη των προϊόντων τους αλλά λειτουργούν και ως εργαλεία προβολής και τοποθέτησής τους στα ψυγεία. Έτσι, διευκολύνεται η άμεση κατανάλωση των προϊόντων και ενισχύονται τα εμπορικά σήματα των πελατών της Frigoglass. Μέσω της συνεργασίας της Frigoglass με τους πελάτες της παρέχονται υψηλή ποιότητα και εξατομικευμένες λύσεις επαγγελματικής ψύξης που καλύπτουν τις επιχειρηματικές τους ανάγκες για τα διάφορα εμπορικά δίκτυα. Στο πλαίσιο αυτής της στενής συνεργασίας, η Frigoglass βοηθά τους πελάτες της να υλοποιήσουν τα στρατηγικά σχέδια τους όσον αφορά την προβολή και τοποθέτηση των προϊόντων τους, ξεκινώντας από την επινόηση και την ανάπτυξη νέων, προσαρμοσμένων στις ανάγκες τους, επαγγελματικών ψυγείων μέχρι την προσφορά ενός πλήρους χαρτοφυλακίου υπηρεσιών μετά την πώληση. Η Frigoglass επίσης στέκεται δίπλα στους πελάτες της βοηθώντας τους να επιτύχουν τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης που έχουν θέσει και να μειώσουν το αποτύπωμα διοξειδίου του άνθρακα μέσω πρωτοποριακών και φιλικών προς το περιβάλλον λύσεων επαγγελματικών ψυγείων τα οποία καταναλώνουν πολύ λιγότερη ενέργεια από τα συμβατικά επαγγελματικά ψυγεία. Στον κλάδο της Υαλουργίας, η Frigoglass ασχολείται με την κατασκευή και την πώληση γυάλινων φιαλών και δοχείων υψηλής ποιότητας και προδιαγραφών, που διατίθενται σε μια σειρά σχημάτων, μεγεθών, χρωμάτων και βάρους. Τα προϊόντα αυτά διοχετεύονται σε διάφορους πελάτες που δραστηριοποιούνται κυρίως στους κλάδους των αναψυκτικών, της μπύρας και των ποτών καθώς και στον κλάδο των καλλυντικών και των φαρμακευτικών προϊόντων. Ο κλάδος της Υαλουργίας έχει περισσότερο περιφερειακό χαρακτήρα, εστιάζοντας στις πωλήσεις στη Δυτική Αφρική, τη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική αλλά και τη Νοτιοανατολική Ασία. Ο κλάδος Υαλουργίας στη Νιγηρία παράγει πλαστικά κιβώτια και μεταλλικά πώματα, επιτρέποντας στον Όμιλο να προσφέρει στους πελάτες του ολοκληρωμένες λύσεις συσκευασίας για τα προϊόντα τους.

Η Frigoglass δραστηριοποιείται τόσο στις αναδυόμενες όσο και στις αναπτυγμένες αγορές, όπου η συχνότητα κατανάλωσης αναψυκτικών είναι διαφορετική, όπως και οι μακροοικονομικές και δημογραφικές τάσεις, προσφέροντας έτσι ποικιλομορφία και δημιουργώντας ευκαιρίες για ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του Ομίλου. Στις αναδυόμενες αγορές, η διείσδυση στον τομέα των επαγγελματικών ψυγείων είναι χαμηλή και συνυπάρχει με ευνοϊκές μακροπρόθεσμες μακροοικονομικές και δημογραφικές τάσεις. Οι παράγοντες αυτοί αποτελούν σημαντική ευκαιρία για ανάπτυξη της Frigoglass και των πελατών της λόγω της αναμενόμενης αύξησης κατανάλωσης αναψυκτικών. Παρά το υψηλό ποσοστό διείσδυσης στην αγορά επαγγελματικών ψυγείων, η ζήτηση για προϊόντα της Frigoglass στις αναπτυγμένες αγορές οφείλεται κυρίως στις πρωτοβουλίες βιώσιμης ανάπτυξης που λαμβάνουν οι πελάτες της, όπως η μείωση του αποτυπώματος διοξειδίου του άνθρακα, η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και η ζήτηση για πρωτοποριακά και εκλεπτυσμένα προϊόντα που διαθέτουν καλύτερες επιδόσεις, προσαρμόζονται στις ανάγκες του εμπορικού δικτύου και προσφέρουν υψηλή ποιότητα υπηρεσιών μετά την πώληση.

Η Frigoglass διατηρεί μονάδες παραγωγής σε επτά χώρες: Ελλάδα, Ινδία, Ινδονησία, Νιγηρία, Νότια Αφρική, Ρουμανία και Ρωσία. Για να ενισχύσουμε αυτή τη στρατηγική γεωγραφική τοποθέτηση, η Frigoglass διατηρεί ανεξάρτητα γραφεία πωλήσεων σε Κένυα, Νορβηγία, Ουγγαρία, Πολωνία και Νιγηρία.

Το Μάρτιο του 2014 ο Όμιλος διέκοψε τη λειτουργία της μονάδας παραγωγής στο Spartanburg της Νότιας Καρολίνας. Η κίνηση αυτή είναι σύμφωνη με την απόφαση αλλαγής του μοντέλου λειτουργίας στην Αμερική, το οποίο εστιάζει στις εμπορικές δραστηριότητες των πωλήσεων και της προώθησης προϊόντων, της διανομής και του Service.

Επίσης, η Frigoglass ενσωμάτωσε τον όγκο παραγωγής του εργοστασίου της Τουρκίας στη μονάδα της στην Timisoara της Ρουμανίας το τέταρτο τρίμηνο του 2014. Στο πλαίσιο αυτό, η Εταιρεία διέκοψε την παραγωγική της δραστηριότητα στο Silivri της Τουρκίας. Η εφαρμογή των αρχών της Λιτής Παραγωγής (Lean Manufacturing) στο εργοστάσιο της Ρουμανίας συντέλεσε στη συνεχή βελτίωση της παραγωγικότητας, δημιουργώντας επαρκή δυναμικότητα, ικανή να απορροφήσει το μεταφερόμενο από την Τουρκία όγκο και να εξυπηρετήσει κάθε πιθανή μελλοντική ζήτηση.

Ο Όμιλος ανακοίνωσε τον Ιούλιο του 2016 τη διακοπή της παραγωγικής δραστηριότητας στη μονάδα της Κίνας. Η εξέλιξη αυτή έχει επιτρέψει τη βελτιστοποίηση της παραγωγικής μας βάσης στην Ασία, μείωσε το σταθερό κόστος και θα ενισχύσει την ανταγωνιστικότητά μας μακροπρόθεσμα.

Τον Δεκέμβριο του 2018, Ο όμιλος ολοκλήρωσε την πώληση της θυγατρικής της εταιρείας Frigoglass Jebel Ali FZE που δραστηριοποιείται στον κλάδο της συσκευασίας υαλουργικών προϊόντων. Η συναλλαγή αυτή εντάσσεται στη στρατηγική της Frigoglass και θα επιτρέψει στην Εταιρεία να επικεντρωθεί στον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης και στις υψηλής ανάπτυξης δραστηριότητες Υαλουργίας στη Νιγηρία.

2) Οικονομική και Επιχειρηματική Επισκόπηση

2.1) Οικονομική επισκόπηση

Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζονται οι ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων για τις χρήσεις **2018, 2017 και 2016.**

FRIGOGLASS A.B.E.E.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Ποσά σε χιλιάδες €

	Όμιλος			% Μεταβολής		% Στο Κύκλο Εργασιών		
	Περίοδος που έληξε							
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016 Αναμορφωμένη	2018	2017	2018	2017	2016
Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες:								
Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες	**417.297**	**386.049**	**382.338**	**8,1%**	**1,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**
Κόστος πωλήσεων	(339.996)	(318.508)	(319.088)	6,7%	-0,2%	81,5%	82,5%	83,5%
Μικτά κέρδη	**77.301**	**67.541**	**63.250**	**14,5%**	**6,8%**	**18,5%**	**17,5%**	**16,5%**
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	(21.095)	(22.157)	(23.080)	-4,8%	-4,0%	5,1%	5,7%	6,0%
Έξοδα λειτουργίας - διάθεσης & προώθησης	(20.736)	(19.142)	(26.566)	8,3%	-27,9%	5,0%	5,0%	6,9%
Έξοδα λειτουργίας ερευνών & αναπτύξεως	(3.585)	(3.738)	(4.085)	-4,1%	-8,5%	0,9%	1,0%	1,1%
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	4.454	6.387	3.521	-30,3%	81,4%	1,1%	1,7%	0,9%
Λοιπά κέρδη /<ζημίες>	303	4.110	(205)			0,1%	1,1%	0,1%
Απομείωση ενσώματων ακινητοποιήσεων	(2.071)	(1.607)	(1.785)	28,9%	-10,0%	0,5%	0,4%	0,5%
Κέρδη / <Ζημιές> προ φόρων, χρηματοδοτικών & επενδυτικών αποτελεσμάτων	**34.571**	**31.394**	**11.050**	**10,1%**	**184,1%**	**8,3%**	**8,1%**	**2,9%**
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(24.702)	(20.931)	(10.727)	18,0%	95,1%	5,9%	5,4%	2,8%
Χρηματοοικονομικά έσοδα	3.535	1.627	982	117,3%	65,7%	0,8%	0,4%	0,3%
Κέρδη / <Ζημιές> από Χρηματοοικονομικά	**(21.167)**	**(19.304)**	**(9.745)**	**9,7%**	**98,1%**	**5,1%**	**5,0%**	**2,5%**
Κέρδη / <Ζημιές> προ φόρων και εξόδων αναδιοργάνωσης	**13.404**	**12.090**	**1.305**	**11%**	**826%**	**3,2%**	**3,1%**	**0,3%**
Καθαρά <έξοδα> /έσοδα αναδιοργάνωσης	(301)	38.243	(22.326)			0,1%	9,9%	5,8%
Κέρδη / <Ζημιές> προ φόρων	**13.103**	**50.333**	**(21.021)**	**-74,0%**	**-339,4%**	**3,1%**	**13,0%**	**5,5%**
Φόροι εισοδήματος	(13.863)	(15.438)	(19.516)	-10,2%	-20,9%	3,3%	4,0%	5,1%
Κέρδη / <Ζημιές> μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**(760)**	**34.895**	**(40.537)**	**-102,2%**	**-186,1%**	**0,2%**	**9,0%**	**10,6%**
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες:								
Κέρδη / <Ζημιές> μετά από φόρους από μη συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	**(1.304)**	**(19.958)**	**(39.735)**	**-93,5%**	**-49,8%**	**0,3%**	**5,2%**	**10,4%**
Καθαρά Κέρδη / <Ζημίες> Χρήσης	**(2.064)**	**14.937**	**(80.272)**	**-113,8%**	**-118,6%**	**0,5%**	**3,9%**	**21,0%**
Κατανέμονται σε:								
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	6.644	7.289	8.958	-8,8%	-18,6%	1,6%	1,9%	2,3%
Μετόχους εταιρείας	**(8.708)**	**7.648**	**(89.230)**	**-213,9%**	**-108,6%**	**2,1%**	**2,0%**	**23,3%**
Αποσβέσεις	19.791	21.108	24.105	-6,2%	-12,4%	4,7%	5,5%	6,3%
EBITDA	**56.433**	**54.109**	**36.940**	**4,3%**	**46,5%**	**13,5%**	**14,0%**	**9,7%**

Για τη χρήση που έκλεισε την 31η Δεκεμβρίου 2018

Οι καθαρές πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 8,1%, σε €417,3 εκατ., για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018, κυρίως λόγω των αυξημένων πωλήσεων του κλάδου Επαγγελματικής Ψύξης στην Ευρώπη και στην Αφρική, καθώς και της ζήτησης γυάλινων φιαλών και πλαστικών κιβωτίων του κλάδου Υαλουργίας στη Νιγηρία.

Οι πωλήσεις του κλάδου Επαγγελματικής Ψύξης αυξήθηκαν κατά 6,8% για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018, ως αποτέλεσμα των επενδύσεων σε ψυγεία από τους εμφιαλωτές της Coca-Cola στην Ευρώπη και στην Αφρική. Οι πωλήσεις στην Ανατολική Ευρώπη αυξήθηκαν κατά 19,2%, σε σύγκριση με πέρυσι. Η αύξηση αυτή αντικατοπτρίζει την ανάπτυξη των πωλήσεων στις περισσότερες αγορές μας. Οι πωλήσεις στη Δυτική Ευρώπη μειώθηκαν κατά 19,8%, ως αποτέλεσμα της πτώσης που αντικατοπτρίζει την υψηλή συγκριτική βάση λόγω των ιδιαίτερα μεγάλων

παραγγελιών ενός εμφιαλωτή της Coca-Cola το αντίστοιχο διάστημα πέρυσι. Οι πωλήσεις στην Αφρική και τη Μέση Ανατολή αυξήθηκαν κατά 63,7%. Η επίδοση αυτή είναι απόρροια των αυξημένων επενδύσεων σε ψυγεία από πελάτες στη Νιγηρία και τη Νότια Αφρική, καθώς και της αύξησης του μεριδίου αγοράς μας στους εμφιαλωτές της Coca-Cola στη Βόρεια Αφρική. Οι πωλήσεις στην Ασία μειώθηκαν κατά 17,7%, συγκριτικά με πέρυσι, ως αποτέλεσμα της μειωμένης ζήτησης στην Ινδία και στη Νοτιοανατολική Ασία.

Ο κλάδος Υαλουργίας σημείωσε ισχυρή επίδοση το 2018, με τις πωλήσεις να αυξάνονται κατά 12,4%, λόγω της ζήτησης γυάλινων φιαλών και πλαστικών κιβωτίων, καθώς και των πρωτοβουλιών αύξησης των τιμών. Η απόδοση αυτή μετριάστηκε από τις μειωμένες παραγγελίες για μεταλλικά πώματα. Σε τοπικό νόμισμα, οι πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 18%. Χάρη στην πρόσφατη έναρξη λειτουργίας μονάδας παραγωγής ζύθου ενός διεθνούς παίκτη στο Sagamu της Νιγηρίας, ο κλάδος του ζύθου κατέγραψε ισχυρή ζήτηση το 2018. Τα πλαστικά κιβώτια ευνοήθηκαν από την αυξημένη ζήτηση των ζυθοποιίων και των πελατών αναψυκτικών για γυάλινες φιάλες, με τις πωλήσεις τους να αυξάνονται σε διψήφιο ποσοστό. Οι πωλήσεις των μεταλλικών πωμάτων μειώθηκαν, σε σύγκριση με πέρυσι, λόγω της αδύναμης ζήτησης από έναν βασικό πελάτη αναψυκτικών, αντισταθμίζοντας την αύξηση των τιμών.

Το κόστος πωληθέντων αυξήθηκε κατά 6,7% σε €340,0 εκατ., ως αποτέλεσμα του ενισχυμένου όγκου πωλήσεων του κλάδων Επαγγελματικής Ψύξης και Υαλουργίας. Το κόστος πωληθέντων επηρεάστηκε θετικά από τη μείωση του κόστους πρώτων υλών και τη βελτίωση της παραγωγικότητας των εργοστασίων του κλάδου Επαγγελματικής Ψύξης. Το κόστος πωληθέντων ως ποσοστό επί των καθαρών πωλήσεων του Ομίλου βελτιώθηκε κατά 100 μονάδες βάσης στο 81,5%, ως αποτέλεσμα της βελτιωμένης απορρόφησης σταθερού κόστους λόγω της ανόδου του όγκου πωλήσεων στον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης, της εξοικονόμησης κόστους, καθώς και της αύξησης της ανάπτυξης του όγκου πωλήσεων στον κλάδο Υαλουργίας.

Τα έξοδα διοίκησης μειώθηκαν κατά 4,8%, σε €21,1 εκατ., γεγονός που αντικατοπτρίζει κυρίως χαμηλότερες δαπάνες που σχετίζονται με το προσωπικό και τις μειωμένες αποσβέσεις. Ο λόγος των εξόδων διοίκησης προς τις καθαρές πωλήσεις βελτιώθηκε σε 5,1%, από 5,7% πέρυσι.

Τα έξοδα διάθεσης και προώθησης αυξήθηκαν κατά 8,3%, σε €20,7 εκατ., ως αποτέλεσμα των αυξημένων δαπανών που σχετίζονται με εγγυήσεις λόγω ανοδικών πωλήσεων. Ως ποσοστό επί των καθαρών πωλήσεων, τα έξοδα διάθεσης και προώθησης παρέμειναν σταθερά, στο 5,0%.

Τα έξοδα έρευνας και ανάπτυξης μειώθηκαν κατά 4,1%, σε €3,6 εκατ., κυρίως λόγω των μειωμένων αποσβέσεων και διάφορων εξόδων. Ως ποσοστό επί των καθαρών πωλήσεων, τα έξοδα έρευνας και ανάπτυξης βελτιώθηκαν σε 0,9%, από 1,0% πέρυσι.

Τα λοιπά λειτουργικά έσοδα ανήλθαν σε €4,5 εκατ., σε σύγκριση με €6,4 εκατ. πέρυσι. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως σε μη επαναλαμβανόμενα έσοδα από ασφαλιστικές αποζημιώσεις το 2017. Τα λοιπά κέρδη ανήλθαν σε €0,3 εκατ., σε σύγκριση με €4,1 εκατ. πέρυσι, βοηθούμενα από μη-επαναλαμβανόμενο κέρδος ύψους €4,5 εκατ. από την εκποίηση του κτιρίου στην Κίνα.

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα αυξήθηκαν κατά 9,7%, σε €21,2 εκατ. Αυτή η πτώση αντικατοπτρίζει τις συναλλαγματικές ζημίες λόγω της υπερτίμησης του Νάιρα σε σχέση με το Ευρώ και της υποτίμησης του νομίσματος της Νότιας Αφρικής σε σχέση με το Δολάριο ΗΠΑ.

Ο Όμιλος κατέγραψε έξοδα αναδιάρθρωσης ύψους €0,3 εκατ. που σχετίζονται με τον τερματισμό μιας βάρδιας παραγωγής στην Ινδονησία. Ο Όμιλος κατέγραψε έξοδα αναδιάρθρωσης ύψους €38,2 εκατ. που σχετίζονται με τη διαδικασία αναθεώρησης της κεφαλαιακής δομής για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017.

Ο φόρος εισοδήματος μειώθηκε κατά 10,2%, σε €13,9 εκατ., γεγονός που οφείλεται στην πτώση των κερδών προ φόρων στη Νιγηρία.

Η Frigoglass σημείωσε καθαρές ζημίες ύψους €1,3 εκατ. από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες, σε σύγκριση με ζημίες ύψους €20,0 εκατ. πέρυσι. Συνυπολογίζοντας τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες, οι καθαρές ζημίες διαμορφώθηκαν σε €8,7 εκατ., επιβαρυμένες από δαπάνες απομείωσης ύψους €2,1 εκατ. που σχετίζονται με την επίδοση της δραστηριότητας μας στην Ινδία, έναντι κερδών ύψους €7,6 εκατ. πέρυσι.

Για τη χρήση που έκλεισε την 31η Δεκεμβρίου 2017

Οι καθαρές πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 1,0% σε €386,0 εκατ. για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, αντανακλώντας κυρίως την αύξηση των πωλήσεων στον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης στην Ευρώπη.

Οι καθαρές πωλήσεις στον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης αυξήθηκαν κατά 1,9% για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, ανερχόμενες σε €295,5 εκατ. Η μακροοικονομική ανάκαμψη και η επέκταση του τομέα παροχής υπηρεσιών (Service) σε περισσότερες περιοχές στη Ρωσία, συντέλεσαν στην αύξηση των πωλήσεων στην Ανατολική Ευρώπη κατά 12,8%, ανερχόμενες σε €119,2 εκατ. Καθώς οι μακροοικονομικοί δείκτες της Ρωσίας ξεκίνησαν να παρουσιάζουν σημάδια βελτίωσης, οι ζυθοποιίες αύξησαν τις επενδύσεις τους σε ψυγεία ώστε να ισχυροποιήσουν την παρουσία τους στην αγορά. Οι πωλήσεις προς τους εμφιαλωτές της Coca-Cola αυξήθηκαν σε υψηλό μονοψήφιο ποσοστό, αντανακλώντας κυρίως την αύξηση των παραγγελιών στη Ρουμανία και στη Βουλγαρία. Στη Δυτική Ευρώπη, οι πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 51,4% σε €100,1 εκατ., λόγω της ισχυρής ζήτησης για ψυγεία ICOOL από τους εμφιαλωτές της Coca-Cola στη Γερμανία και στη Γαλλία. Κατά τη διάρκεια της χρονιάς, η πελατοκεντρική μας προσέγγιση είχε ως αποτέλεσμα τη διεύρυνση του μεριδίου της αγοράς τόσο εντός της ήδη υπάρχουσας βάσης πελατών όσο και μέσω νέων πελατών.

Οι καθαρές πωλήσεις στην Ασία και Ωκεανία μειώθηκαν κατά 36,8%, ανερχόμενες σε €34,3 εκατ., λόγω της διακοπής της παραγωγικής δραστηριότητας στην Κίνα που είχε σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στις παραγγελίες της εν λόγω αγοράς. Εξαιρώντας την Κίνα, οι πωλήσεις στην Ασία και Ωκεανία μειώθηκαν κατά 9,8% καθώς ο ισχυρός ανταγωνισμός και η μείωση της ζήτησης στη Νοτιοανατολική Ασία επηρέασε τις

πωλήσεις μας. Οι καθαρές πωλήσεις στην Αφρική και Μέση Ανατολή μειώθηκαν κατά 36,4%. Οι συνθήκες της αγοράς στη Νιγηρία παραμένουν αντίξοες. Οι χαμηλότερες πωλήσεις, σε σχέση με πέρυσι, στη Νιγηρία αντανακλούν επίσης τη μεταφορά παραγγελιών στο πρώτο τρίμηνο του 2018. Στην Ανατολική Αφρική, οι πωλήσεις μειώθηκαν σε σχέση με πέρυσι λόγω της χαμηλότερης ζήτησης από τον εμφιαλωτή της Coca-Cola και ζυθοποιίες στην περιοχή.

Για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, οι καθαρές πωλήσεις του κλάδου Υαλουργίας μειώθηκαν κατά 2,0%, ανερχόμενες σε €90,6 εκατ., κυρίως λόγω της υποτίμησης του Νάιρα Νιγηρίας και της χαμηλότερης ζήτησης μπουκαλιών, αντισταθμίζοντας τις καλές επιδόσεις της δραστηριότητας των Μεταλλικών Πωμάτων. Σε τοπικό νόμισμα, οι πωλήσεις των δραστηριοτήτων μας στη Νιγηρία αυξήθηκαν κατά 21,1%. Αυτή η επίδοση οφείλεται στην αύξηση των τιμών με στόχο τη μερική απορρόφηση του κόστους που προκλήθηκε από την υποτίμηση του Νάιρα και στην αυξημένη ζήτηση από οινοπαραγωγούς και ζυθοποιίες. Η δραστηριότητα των Μεταλλικών Πωμάτων σημείωσε καλές επιδόσεις, με τις πωλήσεις να αυξάνονται σε διψήφιο ποσοστό, κυρίως λόγω της αυξημένης ζήτησης από πελάτες αναψυκτικών και ζυθοποιίες. Οι πωλήσεις της δραστηριότητας των Πλαστικών Κιβωτίων μειώθηκαν κατά 2,8%, κυρίως λόγω της χαμηλότερης ζήτησης από πελάτες αναψυκτικών.

Για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, το κόστος πωληθέντων παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητο στα €318,5 εκατ., καθώς η μείωση των πάγιων εξόδων λόγω της διακοπής της παραγωγικής δραστηριότητας στην Κίνα και η θετική επίδραση της υποτίμησης του Νάιρα Νιγηρίας αντισταθμίστηκε πλήρως από την αύξηση του όγκου πωλήσεων και του υψηλότερου κόστους των πρώτων υλών. Το κόστος πωληθέντων ως ποσοστό επί των καθαρών πωλήσεων του Ομίλου μειώθηκε στο 82,5% για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, από 83,5% για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, τα έξοδα διοίκησης μειώθηκαν κατά 4,0% σε €22,2 εκατ., γεγονός που αντικατοπτρίζει κυρίως τα χαμηλότερα έξοδα προσωπικού και τη διακοπή της παραγωγικής δραστηριότητας στην Κίνα. Ο λόγος των εξόδων διοίκησης προς τις καθαρές πωλήσεις μειώθηκε σε 5,7%, από 6,0% για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Τα έξοδα διάθεσης και προώθησης μειώθηκαν κατά 27,9% σε €19,1 εκατ. για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017. Η μείωση αυτή αποδίδεται κατά κύριο λόγο σε χαμηλότερα έξοδα εγγυήσεων και άλλων διαφόρων εξόδων καθώς και της έκτακτης πρόβλεψης για επισφάλειες τη χρήση 2016. Ως ποσοστό επί των καθαρών πωλήσεων, τα έξοδα διάθεσης και προώθησης μειώθηκαν σε 5,0%, από 6,9% για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, τα έξοδα έρευνας και ανάπτυξης μειώθηκαν κατά 8,5% σε €3,7 εκατ., κυρίως λόγω χαμηλότερων εξόδων προσωπικού. Ως ποσοστό επί των καθαρών πωλήσεων, τα έξοδα έρευνας και ανάπτυξης μειώθηκαν σε 1,0%, από 1,1% για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Τα λοιπά λειτουργικά έσοδα αυξήθηκαν κατά €2,9 εκατ., σε €6,4 εκατ. για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, κυρίως λόγω αυξημένων πωλήσεων αχρησιμοποίητων μετάλλων (scrap) και εσόδων από ασφαλιστικές αποζημιώσεις. Τα λοιπά κέρδη ανήλθαν σε €4,1 εκατ., σε σύγκριση με ζημίες ύψους €0,2 εκατ., τα οποία συμπεριλαμβάνουν τα κέρδη από την πώληση του κτιρίου στη Κίνα.

Για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, τα κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων επιβαρύνθηκαν από απομειώσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων ύψους €1,6 εκατ., σε σύγκριση με €1,8 εκατ. τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος ανήλθε σε €19,3 εκατ., σε σύγκριση με €9,7 εκατ. πέρυσι, αντανακλώντας συναλλαγματικά κέρδη την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Ο Όμιλος κατέγραψε καθαρά έσοδα αναδιάρθρωσης ύψους €38,2 εκατ. που σχετίζονται με τη διαγραφή δανεισμού ύψους €45,0 εκατ. σε συνέχεια της διαδικασίας αναθεώρησης της κεφαλαιακής του δομής, κέρδη ύψους €35,5 εκατ. από τη διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας των εκδοθεισών μετοχών και της ονομαστικής αξίας τους καθώς και εξόδων ύψους €42,3 εκατ. που σχετίζονται με τη διαδικασία αναθεώρησης της κεφαλαιακής δομής.

Ο φόρος εισοδήματος μειώθηκε σε €15,4 εκατ. το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017.

Οι ζημιές από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες ανήλθαν σε €20,0 εκατ. για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, σε σύγκριση με ζημιές της τάξης των €39,7 εκατ. για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, οι ζημιές από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες ανήλθαν σε €20,0 εκατ., επιβαρυμένες από δαπάνες απομείωσης ύψους €11,4 εκατ., σε σύγκριση με απομειώσεις πάγιων στοιχείων ύψους €29,7 εκατ. πέρυσι.

Τα καθαρά κέρδη που αποδίδονται στους μετόχους ανήλθαν σε €7,6 εκατ. το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, σε σύγκριση με την καθαρή ζημία της τάξης των €89,2 εκατ. τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Ταμειακές ροές

Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζονται οι ενοποιημένες καταστάσεις ταμειακών ροών για τις χρήσεις **2018, 2017 και 2016**.

FRIGOGLASS A.B.E.E.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Ποσά σε χιλιάδες €

	Όμιλος		
	Περίοδος που έληξε		
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
			Αναμορφωμένη
Καθαρά Κέρδη / <Ζημίες>	**(2.064)**	**14.937**	**(80.272)**
Πλέον/ <μείον> προσαρμογές για:			
Φόρους εισοδήματος	13.863	15.438	19.516
Αποσβέσεις	19.791	24.625	29.784
Προβλέψεις	3.517	8.119	15.909
Απομείωση ενσώματων ακινητοποιήσεων	2.071	9.591	31.500
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού που πληρώθηκαν	(8.182)	(1.106)	(598)
Χρηματοοικονομικά έξοδα	21.412	20.724	17.257
Κέρδη / <Ζημιές> από πώληση θυγατρικής	(6.817)	-	-
Διαγραφή δανεισμού	-	(45.000)	-
Κέρδος από την μετατροπή δανεισμού σε ίδια κεφάλαια	-	(35.499)	-
Ζημίες/<Κέρδη> από πωλήσεις ενσώματων ακινητοποιήσεων	(293)	(4.670)	41
Μεταβολές στο κεφάλαιο κίνησης:			
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(2.325)	(19.260)	3.625
Μείωση / (αύξηση) πελατών	4.744	(14.431)	5.694
Μείωση / (αύξηση) λοιπών απαιτήσεων	(4.363)	(2.505)	2.910
Μείωση / (αύξηση) λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων	42	515	453
(Μείωση) / αύξηση προμηθευτών	17.923	4.437	(6.994)
(Μείωση) / αύξηση λοιπών υποχρεώσεων	158	599	3.403
Μείον:	-	-	
Καταβεβλημένοι Φόροι	(18.791)	(9.871)	(13.947)
(α) Καθαρές εισροές / (εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες	**40.686**	**(33.357)**	**28.281**
Επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορά ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων	(31.648)	(17.349)	(11.044)
Αγορά άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	(4.576)	(1.880)	(2.728)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων & άυλων παγίων στοιχείων	1.530	10.318	5.106
Εισπράξεις από πώληση θυγατρικής	972	-	-
(β) Εισροές / (εκροές) από επενδυτικές δραστηριότητες	**(33.722)**	**(8.911)**	**(8.666)**
Καθαρές εισροές / (εκροές) από λειτουργικές & επενδυτικές δραστηριότητες (α) + (β)	**6.964**	**(42.268)**	**19.615**
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Εισπράξεις δανείων	111.646	99.549	146.012
<Εξοφλήσεις> δανείων	(112.305)	(100.095)	(125.196)
Τόκοι καταβληθέντες	(10.938)	(17.216)	(28.540)
Μερίσματα σε μετόχους της Εταιρείας	-	-	(3)
Μερίσματα πληρωθέντα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	(448)	(613)	(167)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	63.459	-
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	(2.235)	-
(γ) Εισροές/(εκροές) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	**(12.045)**	**42.849**	**(7.894)**
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (α) + (β) + (γ)	**(5.081)**	**581**	**11.721**
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα έναρξης	**53.130**	**57.526**	**57.492**
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών	1.008	(4.562)	(11.687)
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	-	(415)	-
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα λήξης	**49.057**	**53.130**	**57.526**

Ταμειακές Ροές

Καθαρές εισροές/(εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες

Οι καθαρές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες ανήλθαν σε €40,7 εκατ., σε σύγκριση με εκροές ύψους €33,4 εκατ. πέρυσι. Η βελτίωση αυτή αποδίδεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των λειτουργικών κερδών, στη μείωση των εξόδων αναδιάρθρωσης και στις βελτιωμένες εισπράξεις.

Οι καθαρές εκροές από λειτουργικές δραστηριότητες ανήλθαν σε €33,4 εκατ. για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, σε σύγκριση με εισροές ύψους €28,3 εκατ. για το σύνολο της προηγούμενης χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016. Η μείωση αυτή αποδίδεται κατά κύριο λόγο στα έξοδα που σχετίζονται με τη διαδικασία αναδιάρθρωσης της κεφαλαιακής δομής, καθώς και στην αύξηση των αποθεμάτων και των απαιτήσεων.

Καθαρές εισροές/(εκροές) από επενδυτικές δραστηριότητες

Οι καθαρές εκροές από επενδυτικές δραστηριότητες ανήλθαν σε €33,7 εκατ., σε σύγκριση με εκροές ύψους €8,9 εκατ. το 2017. Οι καθαρές εισροές για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017 περιλαμβάνουν έσοδα από την εκποίηση του κτιρίου στην Κίνα. Η αύξηση αυτή οφείλεται σε αγορές υλικών και μηχανημάτων σχετικά με την επισκευή ενός κλιβάνου στην Νιγηρία καθώς και στην υλοποίηση του συστήματος επιχειρησιακού σχεδιασμού SAP.

Οι καθαρές εκροές από επενδυτικές δραστηριότητες ανήλθαν σε €8,9 εκατ. για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων από την πώληση του κτιρίου στην Κίνα, σε σύγκριση με εκροές ύψους €8,7 εκατ. το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Καθαρές εισροές/(εκροές) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες

Οι καθαρές εκροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες ανήλθαν σε €12,0 εκατ., σε σύγκριση με εισροές ύψους €42,8 εκατ. το 2017. Η μείωση αντικατοπτρίζει την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου που ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 2017 και μείωση των καταβληθέντων τόκων, σε σύγκριση με πέρυσι.

Οι καθαρές εισροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες ανήλθαν σε €42,8 εκατ. για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, σε σύγκριση με εκροές €7,9 εκατ. το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Καθαρό κεφάλαιο κίνησης

Το καθαρό κεφάλαιο κίνησης από τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018 ανήλθε σε €101,7 εκατ., έναντι €112,9 εκατ. πέρυσι. Η μείωση αυτή αντικατοπτρίζει την αύξηση των εμπορικών πιστώσεων σχετικά

με την προ-αγορά υλικών και μηχανημάτων για την επερχόμενη ανακατασκευή κλιβάνου στη Νιγηρία.

Το καθαρό κεφάλαιο κίνησης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες την 31 Δεκεμβρίου 2017 ανήλθε σε €112,9 εκατ., έναντι €90,3 εκατ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016. Η αύξηση αυτή αποδίδεται κυρίως στην αύξηση των αποθεμάτων λόγω υψηλής ζήτησης του πρώτου τριμήνου του 2018 και του αυξημένου επιπέδου των εμπορικών απαιτήσεων ως συνέπεια της ανάπτυξης των πωλήσεων το τέταρτο τρίμηνο του 2017.

Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες

(ποσά σε εκατ. €)	**31 Δεκεμβρίου 2018**	**31 Δεκεμβρίου 2017**	**31 Δεκεμβρίου 2016**
Πελάτες	77.606	84.824	71.845
Αποθέματα	101.739	89.075	76.305
Προμηθευτές	77.643	60.985	57.881
Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης	**101.702**	**112.914**	**90.269**

Κεφαλαιακές δαπάνες

Οι κεφαλαιακές δαπάνες από τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες ανήλθαν σε €35,9 εκατ. για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018, εκ των οποίων €31,3 εκατ. εκατ. αφορούσαν την αγορά ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων και €4,6 εκατ. την αγορά άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων, σε σύγκριση με €18,1 εκατ. πέρυσι, εκ των οποίων €16,2 εκατ. αφορούσαν την αγορά ενσώματων παγίων και €1,9 εκατ. την αγορά άυλων παγίων. Η αύξηση αντανακλά κυρίως την προ-αγορά υλικών και συναφή μηχανημάτων για την επερχόμενη ανακατασκευή κλιβάνου στη Νιγηρία, καθώς και τις σχετικές δαπάνες για την υλοποίηση της πλατφόρμας SAP.

Οι κεφαλαιακές δαπάνες από συνεχιζόμενες δραστηριότητες ανήλθαν σε €18,1 εκατ. για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, €16,2 εκατ. εκ των οποίων αφορούσαν στην αγορά ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων και €1,9 εκατ. αφορούσαν σε άυλα πάγια περιουσιακών στοιχείων, σε σύγκριση με €12,4 εκατ. το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016, εκ των οποίων €9,7 εκατ. αφορούσαν στην αγορά ενσώματων παγίων και €2,7 εκατ. αφορούσε σε άυλα πάγια. Η αύξηση αυτή αντανακλά κυρίως την προαγορά υλικών και σχετικών μηχανημάτων για την επισκευή ενός φούρνου στη Νιγηρία το 2018, καθώς και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και την αύξηση της παραγωγικής δυναμικότητας στις μονάδες μας σε Ρουμανία και Ινδία.

2.2) Εταιρικά Οικονομικά Αποτελέσματα της Μητρικής Εταιρείας

Οι Καθαρές Πωλήσεις της Μητρικής Εταιρείας αυξήθηκαν κατά € 16,1 εκατ. και ανήλθαν στα € 42.1 εκατ..
Τα Μικτά Κέρδη αυξήθηκαν κατά € 1,7 εκατ. και ανήλθαν στα € 3,0 εκατ..
Οι ζημίες μετά φόρων μειώθηκαν κατά € 46,6 εκατ. και ανήλθαν στα € 1,3 εκατ..
Το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων από € 24,2 εκατ. το 2017 μειώθηκε κατά € 1,6 εκατ. και ανήλθε σε € 22,6 εκατ..

2.3) Επιχειρηματική Προοπτική

Πετύχαμε μια καλή επίδοση κατά το πρώτο έτος μετά την ολοκλήρωση της κεφαλαιακής αναδιάρθρωσης του Ομίλου. Δημιουργήσαμε θετικές ελεύθερες ταμειακές ροές, αυξήσαμε τις πωλήσεις και το αντίστοιχο EBITDA καθώς και το περιθώριο EBITDA, σύμφωνα με τις προσδοκίες μας. Η επίδοση αυτή αποτελεί ορόσημο για την επιστροφή της εταιρείας στη βιώσιμη ανάπτυξη. Το 2019 αναμένουμε να συνεχιστεί η δυναμική αύξησης των πωλήσεων στον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης ως αποτέλεσμα των αυξημένων επενδύσεων των πελατών μας σε επαγγελματικά ψυγεία και της αύξησης του μεριδίου της αγοράς. Στον κλάδο Υαλουργίας αναμένουμε αύξηση της ζήτησης για γυάλινες φιάλες, η οποία αποδίδεται στα ισχυρά βασικά μεγέθη της αγοράς αναψυκτικών και ποτών, την πρόσφατη αύξηση της δυναμικότητας στον τομέα της μπύρας καθώς και τις νέες κυκλοφορίες προϊόντων των πελάτων μας.

Επίσης, λαμβάνουμε μέτρα την περαιτέρω βελτίωση της κοστολογικής μας βάσης ώστε να ενισχύσουμε την αύξηση του περιθωρίου κέρδους και το 2019. Στον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης υλοποιούμε πρωτοβουλίες για να πετύχουμε εξοικονόμηση του κόστους των πρώτων υλών και να βελτιώσουμε την παραγωγικότητα, καθώς και να εξορθολογήσουμε το παραγωγικό πλάνο και να εξοικονομήσουμε κόστος από την απλοποίηση του εύρους παραγόμενων προϊόντων μας. Είμαστε προσηλωμένοι στην καινοτομία αναπτύσσοντας επαγγελματικά ψυγεία που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των πελατών μας. Η χρυσή διάκριση από την EcoVadis αποτελεί απόδειξη της δέσμευσής μας στη αειφορία. Επίσης, εναρμονίζουμε σταδιακά τον σχεδιασμό των προϊόντων μας και συνεχίζουμε να εξορθολογίζουμε την παραγωγική δυναμικότητα των εργοστασίων μας με στόχο την περαιτέρω αύξηση της αποδοτικότητας. Η ανάπτυξη του τομέα Service (Frigoserve) προχωρά καλά και αναμένουμε την επέκταση της πελατειακής μας βάσης. Η ανάπτυξη του όγκου πωλήσεων, η αύξηση των τιμών και οι βελτιώσεις στην αποδοτικότητα των κλιβάνων θα συμβάλλουν στην αύξηση του περιθωρίου κέρδους στον κλάδο Υαλουργίας για το 2019.

Η Frigoglass συνεχίζει να επενδύει στη μελλοντική ανάπτυξη. Το τέταρτο τρίμηνο του 2018, ο Όμιλος ανακοίνωσε επένδυση ύψους €25-30 εκατ. με στόχο την αύξηση της δυναμικότητας ενός κλιβάνου στη μονάδα Beta Glass στην πόλη Agbara της πολιτείας Ogun στη Νιγηρία. Η επένδυση περιλαμβάνει την αντικατάσταση ενός κλιβάνου που έχει ολοκληρώσει τον κύκλο ζωής του με έναν νέο, μεγαλύτερων διαστάσεων, την προσθήκη μίας ακόμα γραμμής παραγωγής, την υλοποίηση αναβαθμίσεων στις υπάρχουσες γραμμές παραγωγής καθώς και την τοποθέτηση νέου εξοπλισμού ελέγχου ποιότητας. Ο νέος κλίβανος αναμένεται να τεθεί σε πλήρη λειτουργία το 2020. Χάρη σε αυτήν την επένδυση, υποστηρίζουμε την ανάπτυξη των διεθνών και περιφερειακών πελατών μας αναψυκτικών και ποτών σε αυτή την υψηλής δυναμικής ανάπτυξης περιοχή της Δυτικής Αφρικής. Μετά την έναρξη του έργου μετασχηματισμού της επιχειρησιακής πλατφόρμας SAP στα τέλη του 2018, εργαζόμαστε για να οριστικοποιήσουμε τη φάση σχεδιασμού αυτής της τριετούς πορείας. Τέλος, έχουμε δρομολογήσει επενδύσεις με στόχο τη βελτιστοποίηση του κόστους και τη βελτίωση της λειτουργικής αποδοτικότητας στον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης. Συνολικά, αναμένουμε το ύψος των κεφαλαιακών δαπανών του Ομίλου για το 2019 να ανέλθει στο επίπεδο των €25-30 εκατ.

3) <u>Παραπομπές σε συγκεκριμένες Σημειώσεις και άλλες ενότητες του παρόντος εγγράφου</u>

Στη Σημείωση 13 «Μακροπρόθεσμος & βραχυπρόθεσμος δανεισμός» διατίθενται πληροφορίες για τις κύριες πηγές ρευστότητας της Frigoglass, τις ουσιώδεις δεσμεύσεις της και τις συμφωνίες χρηματοδότησης καθώς και για σημαντικούς χρεωστικούς τίτλους και πιστωτικές διευκολύνσεις.

Για τις σημαντικές λογιστικές αρχές και λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Frigoglass, ανατρέξτε στις Σημειώσεις 2 και 4.

Στη Σημείωση 20 «Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη» αναφέρονται οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.

Στην Ενότητα 4 «Δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης» της Δήλωσης του Διοικητικού Συμβουλίου συνοψίζονται οι δραστηριότητες και οι αρμοδιότητες της διοίκησης του Ομίλου.

4. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η παρούσα δήλωση, συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 152 του Ν. 4548/2018 όπως ισχύει (ο **«Νόμος»**) και περιέχει όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στην ισχύουσα ελληνική νομοθεσία.

4.1 Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η FRIGOGLASS A.B.E.E. (η «**Εταιρία**» ή η «**Frigoglass**»), στο πλαίσιο της πολιτικής υιοθέτησης υψηλών προτύπων εταιρικής διακυβέρνησης, συνέταξε και υιοθέτησε το δικό της κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης, δυνάμει της από 10/12/2014 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας (το «**Διοικητικό Συμβούλιο**»), ο οποίος, όπως τροποποιήθηκε, παραμένει μέχρι σήμερα σε ισχύ (ο «**Κώδικας**»). Ο Κώδικας έχει συνταχθεί με γνώμονα τις διατάξεις των νόμων 2190/1920, 3016/2002, 3873/2010, 4403/2016 και 4449/2017, την απόφαση 5/204/14.11.2000 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, όπως τροποποιηθείσα ισχύει καθώς και τις υπόλοιπες σχετικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, όπως αυτές έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν. Η Εταιρία θα προβεί εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος στην τροποποίηση του Κώδικα προκειμένου να εναρμονιστεί με τις διατάξεις του Νόμου, μετά την κατάργηση του Κ.Ν. 2190/1920 από την 1η Ιανουαρίου 2019.

Ο Κώδικας αποσκοπεί στο να καθορίσει τις βέλτιστες πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης, όπως αυτές εφαρμόζονται από την Εταιρία, για την επίτευξη της διαφάνειας στην επικοινωνία με τους μετόχους της και τη διαρκή βελτίωση του επιχειρηματικού πλαισίου των λειτουργιών της Εταιρίας και της ανταγωνιστικότητας.

Επίσης, ο Κώδικας αποσκοπεί να ορίσει τις μεθόδους με τις οποίες θα λειτουργεί η Εταιρία και να θεσπίσει διοικητικούς κανόνες και διαδικασίες που θα διέπουν τις σχέσεις μεταξύ της διοίκησης, του Διοικητικού Συμβουλίου, των μετόχων και κάθε άλλου προσώπου που συνδέεται και επηρεάζεται από τις ενέργειες στις οποίες προβαίνουν τα όργανα λήψης αποφάσεων της Εταιρίας.

Ο Κώδικας είναι διαθέσιμος στο κοινό στη διαδικτυακή διεύθυνση της Εταιρίας http://www.frigoglass.com/corporate-governance.

4.2 Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης επιπλέον των προβλέψεων του νόμου

Η Εταιρία, πέραν του Κώδικα και του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της, τον οποίο έχει υιοθετήσει σύμφωνα με το άρθρο 6, παρ. 1 του Ν. 3016/2002, εφαρμόζει παράλληλα:

α) τον κώδικα επιχειρησιακής δεοντολογίας (ο «**Κώδικας Επιχειρησιακής Δεοντολογίας**»), και

β) τον κώδικα πολιτικής προμηθειών (ο «**Κώδικας Πολιτικής Προμηθειών**»).

Α. Κώδικας Επιχειρησιακής Δεοντολογίας

Στόχος της εφαρμογής του Κώδικα Επιχειρησιακής Δεοντολογίας είναι, μεταξύ άλλων, η διαμόρφωση ενός πλαισίου επιχειρησιακής λειτουργίας σύμφωνα με αρχές και κανόνες ηθικής και διαφάνειας, η συμμόρφωση με το διεθνές εμπορικό δίκαιο και το εφαρμοστέο δίκαιο των κρατών στα οποία η Εταιρία δραστηριοποιείται, η διατήρηση ενός υψηλού επιπέδου παροχής υπηρεσιών και προϊόντων, η βελτίωση της κερδοφορίας της, η ανάπτυξη ενός φιλικού προς το περιβάλλον λειτουργικού πλαισίου και η διαφύλαξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσω της παροχής ίσων δικαιωμάτων και αποφυγής διακριτικής μεταχείρισης όσων συνδέονται με την Εταιρία.

Ο Κώδικας Επιχειρησιακής Δεοντολογίας της Εταιρίας είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα της www.frigoglass.com.

Β. Κώδικας Πολιτικής Προμηθειών

Μέσω της εφαρμογής του Κώδικα Πολιτικής Προμηθειών, η Εταιρία επιδιώκει να δημιουργήσει ένα επιχειρηματικό περιβάλλον συνεργασίας με τους προμηθευτές της, το οποίο διέπεται από αρχές ηθικής, διαφάνειας, προστασίας του περιβάλλοντος, σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας. Ειδικότερα, η Εταιρία εστιάζει στην αποφυγή δημιουργίας αθέμιτου ανταγωνισμού, καθώς και στην αποφυγή εμπλοκής της με οιονδήποτε τρόπο σε καταστάσεις σύγκρουσης συμφερόντων ή δωροδοκίας.

Ο Κώδικας Πολιτικής Προμηθειών της Εταιρίας είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα της www.frigoglass.com.

4.3. Κύρια χαρακτηριστικά των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της Εταιρίας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η Εταιρία αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων.

Ειδικότερα, το Διοικητικό Συμβούλιο υιοθετεί διαδικασίες και εφαρμόζει πολιτικές οι οποίες αποσκοπούν στην εγκατάσταση και διατήρηση συστημάτων που βελτιστοποιούν την αναγνώριση, αξιολόγηση, παρακολούθηση και διαχείριση των κινδύνων τους οποίους δύναται να αντιμετωπίσει η Εταιρία, στην αποτελεσματική διαχείριση αυτών και στη συμβολή τους στην αξιοπιστία της χρηματοοικονομικής πληροφόρισης.

Στο πλαίσιο αυτό, το Διοικητικό Συμβούλιο διενεργεί περιοδικούς ελέγχους και ενημερώνεται τακτικά αναφορικά με την ύπαρξη οποιονδήποτε ζητημάτων τα οποία

ενδέχεται να έχουν σημαντικές οικονομικές και επιχειρηματικές συνέπειες για την Εταιρία.

Περαιτέρω, οι επιχειρησιακές και λειτουργικές μονάδες της Εταιρίας προβαίνουν σε αναφορές προς το Διευθύνοντα Σύμβουλο εντός καθορισμένου χρονοδιαγράμματος και σύμφωνα με συγκεκριμένες οδηγίες και κατευθυντήριες γραμμές. Η γενική διεύθυνση της Εταιρίας λαμβάνει μηνιαίες εκθέσεις σχετικά με την οικονομική και λειτουργική κατάσταση από κάθε επιχειρηματική περιοχή και λειτουργία. Οι εκθέσεις και οι οικονομικές πληροφορίες βασίζονται σε μια τυποποιημένη διαδικασία και εξετάζονται προκειμένου οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου να εφαρμοστούν από τη διοικητική ομάδα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο προβαίνει σε επισκόπηση των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της Εταιρίας σε τακτά χρονικά διαστήματα:

- θέτοντας την επιχειρησιακή στρατηγική σε επίπεδο Εταιρίας και διευθύνσεων και στο πλαίσιο της έγκρισης ενός ετήσιου προϋπολογισμού με μεσοπρόθεσμες εκτιμήσεις. Βασικό σημείο αυτής της άσκησης είναι η επισκόπηση των επιχειρησιακών κινδύνων και ευκαιριών και τα μέτρα που λαμβάνονται για τη διαχείρισή τους,
- επιθεωρώντας σε τακτική βάση τη λειτουργική και χρηματοοικονομική απόδοση, καθώς και τις τελευταίες εκτιμήσεις για την τρέχουσα περίοδο. Συγκεκριμένα, πραγματοποιείται σύγκριση του προϋπολογισμού με τα αποτελέσματα προηγουμένων ετών και υιοθέτηση σχεδίων δράσης με στόχο τη βέλτιστη λειτουργική και χρηματοοικονομική απόδοση,
- διατηρώντας την πρωταρχική ευθύνη για τις εξαγορές και τις εκποιήσεις και την παροχή εγκρίσεων για μεγάλες κεφαλαιουχικές δαπάνες, σημαντικά συμβόλαια και χρηματοδοτικές συμφωνίες. Πέραν του Διοικητικού Συμβουλίου, υπάρχουν σαφώς καθορισμένες διοικητικές αρμοδιότητες για την έγκριση κεφαλαιουχικών δαπανών, σημαντικών συμβολαίων, εξαγορών, επενδύσεων και εκποιήσεων, οι οποίες συνδυάζονται με ένα προκαθορισμένο πλαίσιο αξιολόγησης τους, που περιλαμβάνει σχέδιο ανάλυσης κινδύνων και αξιολόγηση της εφαρμογής τους, καθώς και διαδικασία επισκόπησης εξαγορών όπου αυτή απαιτείται,
- πραγματοποιώντας επισκόπηση των προγραμμάτων διαχείρισης κινδύνων και ασφάλειας της Εταιρίας.

Περαιτέρω, η Εταιρία διαθέτει συστήματα και διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης των κινδύνων όσον αφορά την υποβολή αναφορών και την κατάρτιση των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
Τα ανωτέρω συστήματα και διαδικασίες περιλαμβάνουν:

- τη δημιουργία, ανάπτυξη και εφαρμογή ενιαίων λογιστικών εφαρμογών και διαδικασιών,
- την επισκόπηση ανά τακτά χρονικά διαστήματα των λογιστικών πολιτικών που εφαρμόζονται και τη διασφάλιση ότι είναι ενημερωμένες και γνωστοποιούνται στο κατάλληλο προσωπικό,

- διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι οι συναλλαγές αναγνωρίζονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς,
- την ύπαρξη πολιτικών, τόσο για την Εταιρία όσο και για τα υπό-τμήματα, που να διέπουν τη διατήρηση των λογιστικών βιβλίων, την παρουσίαση των συναλλαγών καθώς και τις κύριες διαδικασίες χρηματοοικονομικού ελέγχου,
- την πραγματοποίηση συνεδριάσεων σε μηνιαία βάση οι οποίες περιλαμβάνουν επισκόπηση των εσωτερικών θεμάτων χρηματοοικονομικής αναφοράς και παρακολούθηση των διαδικασιών χρηματοοικονομικού ελέγχου,
- τη συνεχή εκπαίδευση και ανάπτυξη του προσωπικού,
- διαδικασίες κλεισίματος οι οποίες περιλαμβάνουν προθεσμίες υποβολής, αρμοδιότητες, ταξινόμηση λογαριασμών και ενημέρωση για απαιτούμενες γνωστοποιήσεις,
- την εφαρμογή μιας ενιαίας μορφής εταιρικής αναφοράς τόσο για σκοπούς χρηματοοικονομικής αναφοράς όσο και για σκοπούς διοικητικής πληροφόρησης,
- την υποβολή των αποτελεσμάτων μέσω μιας ενιαίας διαδικτυακής εφαρμογής (HFM) τόσο για σκοπούς χρηματοοικονομικής αναφοράς όσο και για σκοπούς διοικητικής πληροφόρησης,
- την πρόσβαση στην παραπάνω εφαρμογή μόνο σε περιορισμένο αριθμό χρηστών κάθε θυγατρικής,
- διαδικασίες περιορισμού της δυνατότητας πρόσβασης και μεταβολής του λογιστικού σχεδίου που χρησιμοποιείται, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ακεραιότητά του,
- την πραγματοποίηση διαγραφών και τον σχηματισμό αποθεματικών /προβλέψεων με σαφήνεια, συνέπεια και σύμφωνα με την πολιτική της Εταιρίας,
- τη διενέργεια, σε μηνιαία βάση, ανάλυσης των αποκλίσεων ανάμεσα στα πραγματικά αποτελέσματα, τα προϋπολογισμένα και τα συγκριτικά για να εντοπίζονται μη συνήθεις συναλλαγές και να διασφαλίζεται η ακρίβεια και η πληρότητα των αποτελεσμάτων,
- την ύπαρξη πολιτικών και διαδικασιών για κάθε σημαντική περιοχή όπως είναι οι πραγματοποιηθείσες συμφωνίες, οι διαδικασίες απογραφής των αποθεμάτων, οι διαδικασίες πληρωμών, οι διαδικασίες διαχωρισμού καθηκόντων κ.α.,
- προϋπολογισμός για την επόμενη χρήση: καταρτίζεται από την Εταιρία σε ετήσια βάση ο ενοποιημένος αλλά και οι ατομικοί, ανά δραστηριότητα / θυγατρική της Εταιρίας, προϋπολογισμοί για το επόμενο οικονομικό έτος, οι οποίοι πρέπει να εγκριθούν από το Διοικητικό Συμβούλιο,
- εκτίμηση για την τρέχουσα χρήση: το συνολικό αλλά και τα επιμέρους επιχειρηματικά πλάνα, ανά δραστηριότητα / θυγατρική της Εταιρίας επικαιροποιούνται τουλάχιστον 2 φορές το χρόνο,
- την κατάρτιση σε μηνιαία βάση λεπτομερούς πληροφόρησης, τόσο σε ατομικό, ανά δραστηριότητα / θυγατρική, όσο και σε ενοποιημένο επίπεδο προς τη διοίκηση,
- την αυτοματοποίηση της διαδικασίας ενοποίησης.

4.4. Πληροφοριακά στοιχεία για τον τρόπο λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων και τις βασικές εξουσίες της καθώς και περιγραφή των δικαιωμάτων των μετόχων και του τρόπου άσκησής τους

Α. Τρόπος λειτουργίας και βασικές εξουσίες της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων (η **«Γενική Συνέλευση»**) συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο ορίζει και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης και συνέρχεται υποχρεωτικά στην έδρα της Εταιρίας ή στην περιφέρεια άλλου δήμου εντός του νομού της έδρας ή άλλου δήμου όμορου της έδρας τουλάχιστον μία φορά κάθε εταιρική χρήση και το αργότερο έως τη δέκατη ($10^{η}$) ημερολογιακή ημέρα του ένατου μήνα μετά τη λήξη της εταιρικής χρήσης, ενώ συνέρχεται έκτακτα, όποτε το Διοικητικό Συμβούλιο το θεωρήσει αναγκαίο.

Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο της Εταιρίας και δικαιούται να αποφασίζει γενικά για κάθε εταιρική υπόθεση. Ειδικότερα, η Γενική Συνέλευση είναι το μόνο αρμόδιο όργανο για να αποφασίζει για:

(α) κάθε θέμα που υποβάλλεται σ' αυτήν από το Διοικητικό Συμβούλιο ή από τους δικαιούμενους, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου και του καταστατικού της, να προκαλέσουν τη σύγκλησή της,

(β) τροποποιήσεις του καταστατικού. Τέτοιες τροποποιήσεις θεωρούνται, όσες αφορούν την αύξηση, ή τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, τη διάλυση της Εταιρίας, την αλλαγή εθνικότητας, την παράταση της διάρκειάς της, τη συγχώνευσή της με άλλη εταιρία, τη διάσπαση, μετατροπή και αναβίωση της Εταιρίας,

(γ) την εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ορκωτών ελεγκτών και τον καθορισμό της αμοιβής τους,

(δ) την έγκριση ή τροποποίηση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που καταρτίζει το Διοικητικό Συμβούλιο και τη διάθεση καθαρών κερδών της Εταιρίας,

(ε) την έγκριση, με ειδική ψηφοφορία που γίνεται με ονομαστική κλήση, της διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και την απαλλαγή του Διοικητικού Συμβουλίου και των ορκωτών ελεγκτών από κάθε ευθύνη μετά την ψήφιση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων,

(στ) την ακρόαση των ορκωτών ελεγκτών, σχετικά με τον έλεγχο των βιβλίων και λογαριασμών της Εταιρίας, που έχουν διενεργήσει,

(ζ) την έκδοση μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου ή ομολογιακού δανείου με δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη της Εταιρίας,

(η) το διορισμό εκκαθαριστών, σε περίπτωση λύσης της Εταιρίας,

(θ) την έγερση αγωγής κατά μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή των ελεγκτών, για παράβαση των καθηκόντων τους, που απορρέουν από το Νόμο και το καταστατικό της.

Β. Δικαιώματα των μετόχων και τρόποι άσκησής τους

Κάθε μέτοχος μπορεί να μετάσχει στη Γενική Συνέλευση, είτε αυτοπροσώπως, είτε δια πληρεξουσίου, εφόσον είναι κύριος μίας, τουλάχιστον, μετοχής. Ανήλικοι, πρόσωπα υπό δικαστική απαγόρευση ή αντίληψη και νομικά πρόσωπα, εκπροσωπούνται από τους νόμιμους εκπροσώπους τους. Τα έγγραφα εκπροσώπησης μπορούν να είναι ιδιωτικά, αρκεί να έχουν χρονολογία και να έχουν υπογραφεί από τον εκδότη τους.

Στη Γενική Συνέλευση δικαιούται να συμμετέχει όποιος εμφανίζεται ως μέτοχος στα αρχεία του φορέα, στον οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες της Εταιρίας, ήτοι στην εταιρία «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ». Η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας γίνεται με την προσκόμιση σχετικής έγγραφης βεβαίωσης του ως άνω φορέα ή εναλλακτικά, με απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση της Εταιρίας με τα αρχεία του τελευταίου, εφόσον υφίσταται σχετική σύνδεση. Η ιδιότητα του μετόχου πρέπει να υφίσταται κατά την έναρξη της πέμπτης ημέρας πριν από την ημέρα συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης και η σχετική έγγραφη βεβαίωση ή η ηλεκτρονική πιστοποίηση σχετικά με τη μετοχική ιδιότητα πρέπει να περιέλθει στην Εταιρία το αργότερο την τρίτη ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης.

Τα λοιπά δικαιώματα των μετόχων καθορίζονται στο καταστατικό της Εταιρίας και στο Νόμο.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ο Διευθύνων Σύμβουλος και οι πρόεδροι των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και οι εσωτερικοί και εξωτερικοί ελεγκτές της Εταιρίας ειναι διαθέσιμοι για να απαντήσουν στις ερωτήσεις των μετόχων.

4.5. Πληροφοριακά στοιχεία για τη σύνθεση και τον τρόπο λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας

Α. Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη της διαχείρισης των εταιρικών θεμάτων αποκλειστικά προς το συμφέρον της Εταιρίας και των μετόχων της, σύμφωνα με το υπάρχον ρυθμιστικό πλαίσιο. Οι βασικές αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου είναι οι εξής:

- ο προσδιορισμός των μακροπρόθεσμων στόχων της Εταιρίας,
- η λήψη στρατηγικών αποφάσεων,
- η εξασφάλιση όλων των πόρων που απαιτούνται για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων της Εταιρίας,
- ο διορισμός των μελών της ανώτατης διοίκησης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση της Εταιρίας και κατά τη σύνταξη της παρούσας απαρτίζεται από 9 μέλη, εκ των οποίων τα 8 είναι μη εκτελεστικά, ενώ τα 5 εξ αυτών είναι συγχρόνως και ανεξάρτητα. Μοναδικό εκτελεστικό μέλος είναι ο Διευθύνων Σύμβουλος. Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τριετής δυνάμενη να παραταθεί μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση που συνέρχεται μετά τη λήξη της θητείας τους. Σε κάθε περίπτωση, η θητεία τους δε δύναται να υπερβεί τα 4 έτη.

Η εμπειρία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει διαφορετικά επαγγελματικά υπόβαθρα, που εκπροσωπούν υψηλό επίπεδο επιχειρηματικών, διεθνών και οικονομικών γνώσεων συμβάλλοντας σημαντικά στην επιτυχημένη λειτουργία της Εταιρίας. Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και ειδικότερα η σχέση μεταξύ του αριθμού των ανεξάρτητων και μη ανεξάρτητων μελών, βρίσκεται σε πλήρη ισορροπία. Τα ανεξάρτητα, μη εκτελεστικά μέλη είναι σε θέση να παρέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο αμερόληπτες απόψεις και συμβουλές για τη λήψη των αποφάσεών του, να εξασφαλίσουν το συμφέρον της Εταιρίας, προστατεύοντας τους μετόχους και τους εργαζομένους, ενώ το εκτελεστικό μέλος είναι υπεύθυνο για την εξασφάλιση της εφαρμογής των στρατηγικών και πολιτικών που εκάστοτε αποφασίζει το Διοικητικό Συμβούλιο.

Κατωτέρω παρατίθεται πίνακας με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης της θητείας τους, καθώς και τη συχνότητα συμμετοχής κάθε μέλους στις συνεδριάσεις που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια του έτους 2018.

Τίτλος	**Στοιχεία Προσώπου**	**Ιδιότητα Εκτελεστικού Μη Εκτελεστικού Μέλους**	**Ιδιότητα Ανεξάρτητου Μέλους**	**Έναρξη της θητείας**	**Λήξη της θητείας**	**Αριθμός Συμμετοχών σε Συνεδριάσεις Δ.Σ. κατά τη διάρκεια του έτους 2018**
Πρόεδρος	Χαράλαμπος (Χάρης) Γ. Δαυιδ	Μη Εκτελεστικό		14/12/2017	14/12/2020	11/12
Αντιπρόεδρος	Γεώργιος – Παύλος Λεβέντης	Μη Εκτελεστικό		14/12/2017	14/12/2020	12/12
Διευθύνων Σύμβουλος	Νικόλαος Μαμουλής	Εκτελεστικό		14/12/2017	14/12/2020	12/12
Μέλος	Λουκάς Κόμης	Μη Εκτελεστικό		14/12/2017	14/12/2020	12/12
Μέλος	Ευάγγελος Καλούσης	Μη Εκτελεστικό	Ανεξάρτητο	14/12/2017	14/12/2020	12/12
Μέλος	Ιωάννης Κωστόπουλος	Μη Εκτελεστικό	Ανεξάρτητο	14/12/2017	14/12/2020	12/12
Μέλος	Jeremy Jensen	Μη Εκτελεστικό	Ανεξάρτητο	14/12/2017	14/12/2020	12/12
Μέλος	Stephen Graham Bentley	Μη Εκτελεστικό	Ανεξάρτητο	14/12/2017	14/12/2020	12/12
Μέλος	Ιορδάνης Αϊβάζης	Μη Εκτελεστικό	Ανεξάρτητο	14/12/2017	14/12/2020	12/12

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υποχρεωμένα σύμφωνα με τον Κώδικα Επιχειρησιακής Δεοντολογίας της Εταιρίας να αποφεύγουν πράξεις ή παραλείψεις από τις οποίες δύνανται να αποκομίσουν άμεσο ή έμμεσο όφελος που έρχεται σε σύγκρουση ή ενδεχομένως σε αντίθεση με το συμφέρον της Εταιρίας.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνουν αμοιβή η οποία εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση της Εταιρίας σύμφωνα με τα ειδικότερα διαλαμβανόμενα στο καταστατικό και στο νόμο.

Οι αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου παρουσιάζονται στην ετήσια οικονομική έκθεση **(ιδ. σχετ. Σημείωση 20)**.

Αρμοδιότητες του Προέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Εταιρικού Γραμματέα

1) Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι αρμόδιος μεταξύ άλλων:
   - Για τη διεύθυνση του Διοικητικού Συμβουλίου θέτοντας τα θέματα προς συζήτηση, λαμβάνοντας υπόψη τα ζητήματα της Εταιρίας και τις εισηγήσεις των λοιπών μελών και εξασφαλίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την αποτελεσματική λειτουργία του.
   - Για την έγκαιρη παροχή εξακριβωμένων και σαφών πληροφοριών στο Διοικητικό Συμβούλιο, σε συνεργασία με τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τον Εταιρικό Γραμματέα.
   - Για την επίτευξη αποτελεσματικής επικοινωνίας μεταξύ του Διοικητικού Συμβουλίου και των μετόχων σε συνδυασμό με τη μεταβίβαση των απόψεων των σημαντικών επενδυτών στο Διοικητικό Συμβούλιο και κατ' επέκταση την κατανόηση από το Διοικητικό Συμβούλιο των απόψεων αυτών.

2) Ο Διευθύνων Σύμβουλος είναι αρμόδιος μεταξύ άλλων:
   - Για τη διεκπεραίωση των καθημερινών δραστηριοτήτων της Εταιρίας μέσα στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, όπως αυτές έχουν καθοριστεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.
   - Να διασφαλίζει την πιστή εφαρμογή των στρατηγικών αποφάσεων και διαδικασιών εντός της Εταιρίας, όπως αυτές έχουν οριστεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.
   - Για τη διαχείριση και καθημερινή συνεργασία με την ανώτερη διοίκηση της Εταιρίας.
   - Για την παροχή κατευθύνσεων και οδηγιών προς την ομάδα διοίκησης, με απώτερο στόχο την κατάρτιση και ανάπτυξη στελεχών ικανών να επανδρώσουν διευθυντικές θέσεις στο μέλλον.

3) Ο Εταιρικός Γραμματέας είναι αρμόδιος μεταξύ άλλων:
   - Για τη διασφάλιση καλής ροής πληροφοριών ανάμεσα στο Διοικητικό Συμβούλιο και τις επιτροπές του, καθώς και μεταξύ της ανώτατης διοίκησης και του Διοικητικού Συμβουλίου.
   - Για την αποτελεσματική οργάνωση των Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων και την εν γένει καλή επικοινωνία των τελευταίων με το Διοικητικό Συμβούλιο, με γνώμονα τη συμμόρφωση του Διοικητικού Συμβουλίου με τις νομικές και καταστατικές απαιτήσεις.
   - Για τη γενική εποπτεία επαρκούς συμμόρφωσης της Εταιρίας με τυχόν θεσμικές και κανονιστικές απαιτήσεις.
   - Για την εποπτεία σύγκλησης και συνεδρίασης των Τακτικών Γενικών Συνελεύσεων σύμφωνα με το καταστατικό της Εταιρίας.

Β. Βιογραφικά σημειώματα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Χαράλαμπος (Χάρης) Γ. Δαυίδ
Πρόεδρος (μη εκτελεστικό μέλος)
Ο κ. Χαράλαμπος (Χάρης) Γ. Δαυίδ εξελέγη πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου το Νοέμβριο του 2006. Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου από το 1999. Είναι απόφοιτος του Providence College USA, 1987 . Η επαγγελματική σταδιοδρομία του κ. Δαυίδ ξεκίνησε στη Νέα Υόρκη από τη θέση του πιστοποιημένου επενδυτικού συμβούλου στην Credit Suisse. Κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του κατέλαβε διάφορες θέσεις στην ανώτερη Διοίκηση του Ομίλου Εταιρειών Λεβέντη. Είναι επίσης μέλος του διοικητικού συμβουλίου των εταιριών, A.G. Leventis PLC (Nigeria), Nigerian Bottling Company, Beta Glass PLC (Nigeria), Ideal Group ,Pikwik (Nigeria) Ltd (μια νέας μορφής κοινοπραξία με την Pick n Pay, Νότια Αφρική) και TITAN Cement International S.A. Είναι μέλος της οργανωτικής επιτροπής του Κλασικού Μαραθωνίου Αθηνών, όπως και στην επιτροπή Africa Acquisitions της TATE Modern. Έχει διατελέσει μέλος στα διοικητικά συμβούλια της Alpha Finance, ΔΕΗ και της Εμπορικής Τράπεζας (Credit Agricole).

Γιώργος-Παύλος Λεβέντης
Αντιπρόεδρος (μη εκτελεστικό μέλος)
Ο κ. Λεβέντης εντάχθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο της Frigoglass ως μη-εκτελεστικό μέλος τον Απρίλιο του 2014. Ο κ. Λεβέντης είναι μέλος της εκτελεστικής επιτροπής οικογενειακής επιχείρησης με την ευθύνη της εποπτείας των επενδύσεων σε ακίνητα. Εχει εργαστεί στο παρελθόν στον κλάδο διαχείρισης κεφαλαίων ως αναλυτής μετοχών. Έχει πτυχίο στη Σύγχρονη Ιστορία από το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης και μεταπτυχιακό στη Νομική από το Πανεπιστήμιο City. Είναι κάτοχος Πιστοποιητικού Διαχείρισης Επενδύσεων. Επίσης, είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου της HD Insurance Ltd.

Νίκος Μαμουλής
Διευθύνων Σύμβουλος (εκτελεστικό μέλος)
Ο κ. Μαμουλής εντάχθηκε στη Frigoglass ως Γενικός Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών τον Οκτώβριο του 2013 και διορίστηκε Διευθύνων Σύμβουλος τον Ιούλιο του 2015. Έχει περισσότερα από είκοσι πέντε χρόνια εμπειρίας σε ανώτερες οικονομικές θέσεις σε διάφορους επιχειρηματικούς κλάδους. Πριν την Frigoglass ο κ. Μαμουλής εργάστηκε στην Coca-Cola Τρία Έψιλον για δώδεκα χρόνια, με την τελευταία θέση να είναι αυτή του οικονομικού ελεγκτή του ομίλου (Group Financial Controller). Προηγουμένως είχε διατελέσει γενικός διευθυντής οικονομικών του ομίλου Lafarge Ηρακλής και του ομίλου Μπουτάρη. Ο κ. Μαμουλής είναι απόφοιτος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Λουκάς Δ. Κόμης
Σύμβουλος (μη εκτελεστικό μέλος)
Ο κ. Κόμης εξελέγη μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου τον Ιούλιο του 1996. Είναι επίσης, πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Ομίλου ΙΝΤΕΑΛ Α.Β.Ε.Ε.Δ.Ε.Σ και της Ελληνικής Εταιρίας Αξιοποίησης Ανακύκλωσης (Ε.Ε.Α.Α.), αντιπρόεδρος του Συνδέσμου

Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων (ΣΕΒΤ). Κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του εργάσθηκε επί εννέα έτη σε διευθυντικές θέσεις στον τομέα της παραγωγής οικιακών συσκευών (IZOLA A.E.) και εν συνεχεία στην Coca-Cola Ελληνική Εταιρία Εμφιαλώσεως Α.Ε. (Coca-Cola ΕΕΕ), όπου υπηρέτησε και ως εκτελεστικό μέλος του διοικητικού συμβουλίου. Παραμένει δε σύμβουλος του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου από το 2001 μέχρι σήμερα. Είναι πτυχιούχος του Πανεπιστημίου Αθηνών (Τμήμα Φυσικής), του Πανεπιστημίου της Ottawa (Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών) καθώς και του Πανεπιστημίου Mc Master (MBA) στο Οντάριο του Καναδά.

Ευάγγελος Καλούσης
Σύμβουλος (ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος)
Ο κ. Καλούσης ανήκει στο Διοικητικό Συμβούλιο της Frigoglass από τον Ιούνιο του 2006. Είναι πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων (ΣΕΒΤ) από το 2006 και πρόεδρος στην Terra Creta ΑΕ. Επίσης είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Συνομοσπονδίας των Βιομηχανιών Τροφίμων & Ποτών της ΕΕ από τον Ιούνιο του 2015. Είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Τράπεζας Τροφίμων και αντιπρόεδρος του Ιδρύματος Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ) ενώ υπήρξε μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Alpha Bank. Στη διάρκεια της καριέρας του έχει υπηρετήσει σε ανώτατες διοικητικές θέσεις στον Πολυεθνικό Οργανισμό Nestle στην Ελβετία, τη Γαλλία, τη Νιγηρία, τη Νότια Αφρική και στην Ελλάδα. Έχει σπουδάσει Ηλεκτρολόγος Μηχανικός στο Ομοσπονδιακό Ινστιτούτο Τεχνολογίας της Λωζάνης, και Διοίκηση Επιχειρήσεων στο Πανεπιστήμιο της Λωζάνης ενώ είναι απόφοιτος του Business School IMD της Ελβετίας.

Ιωάννης Κωστόπουλος
Σύμβουλος (ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος)
Ο κ. Κωστόπουλος ανήκει στο Διοικητικό Συμβούλιο της Frigoglass από τον Μάρτιο του 2015. Ο κ. Κωστόπουλος εργάζεται στην εταιρία Société d'Etudes Techniques et Economiques S.A. (S.E.T.E. S.A.) στο Λονδίνο. Είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου της εταιρίας FOURLIS ΑΕ Συμμετοχών και της εταιρίας Austriacard AG στη Βιέννη. Από το 2004 έως το 2015, εργάστηκε στον όμιλο Ελληνικά Πετρέλαια. Από το 2004 έως το 2006, ήταν εκτελεστικό μέλος στο διοικητικό συμβούλιο του Ομίλου, ως υπεύθυνος των τομέων Διεθνών Εμπορικών Δραστηριοτήτων και Στρατηγικής Ανάπτυξης. Από το 2007 έως το 2015, διετέλεσε διευθύνων σύμβουλος του Ομίλου ΕΛΠΕ και πρόεδρος ορισμένων θυγατρικών εταιριών του. Από το 1992 έως το 2003, κατείχε ανώτατες διευθυντικές θέσεις και συγκεκριμένα: διευθύνων σύμβουλος της Πετρόλα Α.Ε, περιφερειακός διευθυντής της Johnson & Johnson Consumer για την Κεντρική-Ανατολική Ευρώπη, καθώς και διευθύνων σύμβουλος της Diageo-Metaxa στην Αθήνα. Από το 1980 έως το 1992, διετέλεσε διευθυντικό στέλεχος για τους συμβούλους επιχειρήσεων Booz Allen & Hamilton στο Λονδίνο και για την Chase Bank στη Νέα Υόρκη και το Λονδίνο. Επίσης συμμετείχε στο διοικητικό συμβούλιο του Συνδέσμου Επιχειρήσεων & Βιομηχανιών (ΣΕΒ) και στο Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ) στην Αθήνα. Είναι κάτοχος πτυχίου Οικονομικών από το Πανεπιστήμιο του Southampton και MBA από το Πανεπιστήμιο του Σικάγο των Η.Π.Α.

Jeremy Jensen
Σύμβουλος (ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος)
Ο κ. Jensen εξελέγη μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου τον Νοέμβριο 2017. Ο κ. Jensen είναι σύμβουλος παροχής οικονομικών και διοικητικών υπηρεσιών. Έχει σημαντική εμπειρία τόσο σε διοικητικούς όσο και οικονομικούς ρόλους ως μη εκτελεστικό μέλος διοικητικού συμβουλίου σε εταιρίες που δραστηριοποιούνται σε ευρύ φάσμα κλάδων, ενώ έχει προεδρεύσει διάφορων επιτροπών διοικητικών συμβουλίων. Ο κ. Jensen έχει διατελέσει οικονομικός διευθυντής της Cable and Wireless Worldwide, βρετανικής εταιρίας παροχής τηλεπικοινωνιών, ενώ κατείχε ανώτατες θέσεις οικονομικής και γενικής διαχείρισης στον όμιλο Reuters, στην Ευρώπη, στη Μέση Ανατολή, στην Άπω Ανατολή και στην Αφρική. Διατελεί σήμερα μη εκτελεστικό μέλος της διοίκησης του Ομίλου Stemcor, της μεγαλύτερης εταιρίας εμπορίας χάλυβα παγκοσμίως, μη εκτελεστικό μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Patisserie Holdings PLC και αντιπρόεδρος του Chelsea and Westminster Hospital. Ο κ. Jensen είναι ορκωτός λογιστής διαπιστευμένος στο Ηνωμένο Βασίλειο και κάτοχος πτυχίου Οικονομικών (Bsc) από το London School of Economics.

Ιορδάνης Αϊβάζης
Σύμβουλος (ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος)
Ο κ. Αϊβάζης εξελέγη μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου τον Νοέμβριο του 2017. Γεννήθηκε στις 24 Φεβρουαρίου 1950 στο Κάιρο. Είναι πτυχιούχος του Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) με πτυχίο στις Οικονομικές Επιστήμες (Τμήμα Πολιτικών και Οικονομικών Επιστημών). Έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στο Πανεπιστήμιο του Lancaster (Αγγλία) στα οικονομικά (Postgraduate Diploma in Economics) και σε Marketing και Οικονομικά (M.A). Εργάστηκε σε διευθυντικές θέσεις σε ελληνικές και ξένες τράπεζες στην Ελλάδα, ενώ διετέλεσε γενικός διευθυντής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών (Chief Financial Officer) και εκτελεστικός γενικός διευθυντής (Chief Operating Officer) τουΟΤΕ Α.Ε. Μετά την εξαγορά του ΟΤΕ από την Deutsche Telekom (DT) διετέλεσε και μέλος του διοικητικού συμβουλίου του ΟΤΕ και του European Management Board της DT. Επίσης, διετέλεσε μέλος διοικητικών συμβουλίων ελληνικών εισηγμένων εταιριών. Σήμερα είναι πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της HCL, θυγατρικής των Bain Capital Credit και Davidson & Kempner και ειδικός συμβουλος της Bain για επενδύσεις στην Ελλάδα, καθώς και μη εκτελεστικό μέλος στο διοικητικό συμβούλιο της ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε. Είναι, επίσης, πρόεδρος της Επιτροπής Ειδικών Εκκαθαρίσεων της Τραπέζης Ελλάδος. Μιλάει αγγλικά και γαλλικά.

Stephen Graham Bentley
Σύμβουλος (ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος)
Ο κ. Bentley εξελέγη μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου τον Νοέμβριο του 2017. Είναι ορκωτός λογιστής (κάτοχος BA Hons στη Λογιστική) με τουλάχιστον τριακονταετή εμπειρία ως οικονομικός διευθυντής σε δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ο κ. Bentley έχει διατελέσει στο παρελθόν οικονομικός διευθυντής της Tricentrol PLC, ανεξάρτητης εταιρίας ανεύρεσης και εκμετάλλευσης πετρελαίου και φυσικού αερίου στο Ηνωμένο Βασίλειο, εισηγμένης στο Λονδίνο και στη Νέα Υόρκη.

Επίσης, έχει διατελέσει οικονομικός διευθυντής σε διάφορες εταιρίες εισηγμένες στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου, ενδεικτικά στην Ellis & Everard PLC, διανομέα χημικών στο Ηνωμένο Βασίλειο και στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, στην TDG PLC, εταιρία μεταφορών, διανομής και αποθήκευσης στο Ηνωμένο Βασίλειο με δραστηριότητα στην Ευρώπη, στην Brunner Mond PLC, μεσαίου μεγέθους εταιρία κατασκευής χημικών με παραγωγή στο Ηνωμένο Βασίλειο, την Ολλανδία και την Κένυα, στην οποία ηγήθηκε της πρώτης εισαγωγής των μετοχών της στη χρηματιστηριακή αγορά. Ο κ. Bentley προσφάτως εργάστηκε ως οικονομικός διευθυντής ιδιωτικής επιχείρησης και συμμετείχε στην πώληση της James Dewhurst Limited σε μεγάλο όμιλο κλωστοϋφαντουργίας του Βελγίου. Ο κ. Bentley κατέχει σήμερα θέση στο διοικητικό συμβούλιο του Frenkel Topping Group, πάροχο ανεξάρτητων οικονομικών συμβουλών και επενδυτικών υπηρεσιών, εισηγμένου στην κατηγορία AIM του Χρηματιστηρίου του Λονδίνου. Είναι μέλος του Institute of Chartered Accountants και διαπιστευμένος από την Whinney Murray & Co (νυν Ernst & Young) Λονδίνου. Είναι, επίσης, μέλος του Association of Corporate Treasurers.

Γ. Τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει στην έδρα της Εταιρίας κάθε φορά που ο νόμος ή οι ανάγκες της Εταιρίας το απαιτούν. Κατά τη διάρκεια του έτους 2018 πραγματοποιήθηκαν συνολικά 12 (δώδεκα) συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τα θέματα ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου γνωστοποιούνται στα μέλη του εκ των προτέρων, παρέχοντας τη δυνατότητα σε όποιο μέλος αδυνατεί να παραστεί, να εισφέρει τις απόψεις του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα, εφόσον είναι παρόντες ή αντιπροσωπεύονται σ' αυτό οι μισοί (1/2) συν ένας σύμβουλοι, σε καμία περίπτωση όμως ο αριθμός των συμβούλων που παρίστανται δεν μπορεί να είναι μικρότερος των τριών (3).

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει έγκυρα με απόλυτη πλειοψηφία των συμβούλων που παρίστανται αυτοπροσώπως και εκείνων που αντιπροσωπεύονται, εκτός από τις περιπτώσεις για τις οποίες προβλέπεται στο καταστατικό αυξημένη πλειοψηφία. Σε περίπτωση προσωπικών ζητημάτων, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει με μυστική ψηφοφορία, που γίνεται με ψηφοδέλτιο. Κάθε σύμβουλος διαθέτει μία ψήφο, ενώ όταν αντιπροσωπεύει και απόντα σύμβουλο, διαθέτει δύο (2) ψήφους. Εξαιρετικά, για τις περιπτώσεις των άρθρων 10 παρ. 3 και 9 παρ. 2 του καταστατικού της Εταιρίας, οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται ομόφωνα από τα μέλη του, που είναι παρόντα και εκπροσωπούνται.

Το Διοικητικό Συμβούλιο προβαίνει σε τακτική αξιολόγηση της αποτελεσματικής εκπλήρωσης των καθηκόντων του, καθώς και των επιτροπών του. Στη διαδικασία αυτή προϊσταται ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και της κάθε επιτροπής αντίστοιχα

και εφόσον διαπιστωθεί ότι κάποιος τομέας χρήζει βελτίωσης αποφασίζεται άμεσα η λήψη σχετικών μέτρων.

4.6. Πληροφοριακά στοιχεία για τη σύνθεση και τον τρόπο λειτουργίας των λοιπών διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων ή επιτροπών της Εταιρίας

Α. Επιτροπή Ελέγχου

Σύμφωνα με το άρθρο 44 του Ν. 4449/2017, η Εταιρία έχει συστήσει και διατηρεί επιτροπή ελέγχου (η **«Επιτροπή Ελέγχου»**) η οποία είναι, μεταξύ άλλων, αρμόδια για:

- την ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου για το αποτέλεσμα του υποχρεωτικού ελέγχου και τη συμβολή του τελευταίου στην ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, καθώς και για το ρόλο της Επιτροπής Ελέγχου στην εν λόγω διαδικασία,
- την παρακολούθηση της διαδικασίας χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και την υποβολή συστάσεων ή προτάσεων για την εξασφάλιση της ακεραιότητάς της,
- την παρακολούθηση της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, διασφάλισης της ποιότητας και του συστήματος διαχείρισης κινδύνου, καθώς και κατά περίπτωση του τμήματος εσωτερικού ελέγχου της Εταιρίας όσον αφορά τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, χωρίς να παραβιάζει την ανεξαρτησία της Εταιρίας,
- την παρακολούθηση της πορείας του υποχρεωτικού ελέγχου των ετήσιων και ενοποιημένων χρηματοικονομικών καταστάσεων και ιδίως της εκτέλεσής του,
- την επισκόπηση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων πριν από την υποβολή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο,
- την επίβλεψη συμμόρφωσης των ορκωτών ελεγκτών ή ελεγκτικών εταιριών με τις υποχρεώσεις αναφοράς των άρθρων 10 και 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014,
- την επισκόπηση και παρακολούθηση θεμάτων συναφών με την ύπαρξη και τη διατήρηση της αμεροληψίας και ανεξαρτησίας του ορκωτού ελεγκτή ή της ελεγκτικής εταιρίας, ιδιαιτέρως όσον αφορά στην καταλληλότητα της παροχής προς την Εταιρία άλλων μη ελεγκτικών υπηρεσιών από τον ορκωτό ελεγκτή ή την ελεγκτική εταιρία,
- την ανάπτυξη πολιτικής παροχής μη ελεγκτικών υπηρεσιών προς την Εταιρία, συμπεριλαμβανομένου μηχανισμού επίβλεψης των συνολικών αμοιβών για τις υπηρεσίες αυτές σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014,
- την προέγκριση επιτρεπόμενων μη ελεγκτικών υπηρεσιών προς την Εταιρία, έχοντας διασφαλίσει ότι διατηρείται η αμεροληψία και ανεξαρτησία του ορκωτού ελεγκτή ή της ελεγκτικής εταιρίας,
- την πραγματοποίηση συζητήσεων με τους ορκωτούς ελεγκτές ή ελεγκτικές εταιρίες σχετικά με τους κινδύνους για την ανεξαρτησία τους όταν το σύνολο των αμοιβών τους ανέρχεται σε ποσοστό άνω του 15% του συνόλου των αμοιβών της ελεγκτικής εταιρίας,

- τη διαδικασία επιλογής ορκωτών ελεγκτών ή ελεγκτικών εταιριών καθώς και την πρόταση συγκεκριμένων ορκωτών ελεγκτών ή ελεγκτικών εταιριών προς επιλογή από το Διοικητικό Συμβούλιο,
- την επικύρωση της έκθεσης της διοίκησης αναφορικά με τα συμπεράσματα που διεξάγονται από τη διαδικασία επιλογής ορκωτών ελεγκτών ή ελεγκτικών εταιριών,
- την αξιολόγηση του δυναμικού, της δομής και της ανεξαρτησίας της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρίας καθώς και την υποβολή σχετικών προτάσεων στο Διοικητικό Συμβούλιο,
- τον έλεγχο του ετήσιου σχεδίου εσωτερικού ελέγχου, των περιλήψεων εκθέσεων του εσωτερικού ελέγχου και των σχετικών απαντήσεων της διοίκησης στα ανωτέρω,
- τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εταιρικής διακυβέρνησης και εσωτερικού ελέγχου που εφαρμόζει η Εταιρία,
- τον έλεγχο του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας.

Περαιτέρω, η Επιτροπή Ελέγχου είναι αρμόδια για την υποβολή προτάσεων προς το Διοικητικό Συμβούλιο αναφορικά με οιαδήποτε αλλαγή στον κανονισμό λήψης εσωτερικών εγκρίσεων (chart of authorities), λαμβάνοντας υπόψιν το οργανόγραμμα της Εταιρίας.

Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου, τα οποία έχουν οριστεί από την από 14.12.2017 Έκτακτη Γενική Συνέλευση της Εταιρίας σύμφωνα με το Ν. 4449/2017, είναι τα εξής:

Πρόεδρος: Κυριάκος Ριρής - ανεξάρτητο μέλος
Μέλος: Λουκάς Κόμης - Μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου
Μέλος: Ιωάννης Κωστόπουλος - ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου

Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου είναι στην πλειονότητά τους ανεξάρτητα από την Εταιρία, κατά την έννοια των διατάξεων του Ν. 3016/2002.

Τα παραπάνω μέλη διαθέτουν στο σύνολό τους επαρκή γνώση και σημαντική επαγγελματική προϋπηρεσία από την απασχόλησή τους, στο παρελθόν, ως στελέχη οικονομικών διευθύνσεων αλλά και από άλλες σχετικές επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Τέλος, ο κ. Κυριάκος Ριρής πληροί τις προϋποθέσεις που τίθενται από το νόμο αναφορικά με τις απαιτούμενες γνώσεις σε θέματα λογιστικής και ελεγκτικής.

Η Επιτροπή Ελέγχου συνέρχεται όποτε κρίνεται αναγκαίο και σε κάθε περίπτωση τουλάχιστον τέσσερις φορές το χρόνο. Επίσης, οφείλει να πραγματοποιεί δύο τουλάχιστον συνεδριάσεις με τη συμμετοχή του τακτικού ελεγκτή της Εταιρίας, χωρίς την παρουσία των μελών της διοίκησης.

Η Επιτροπή Ελέγχου συνεδριάζει έγκυρα εάν παρίστανται σε αυτήν τουλάχιστον δύο μέλη της εκ των οποίων το ένα θα είναι τουλάχιστον ο Πρόεδρος αυτής. Κατά τη διάρκεια του έτους 2018 η Επιτροπή Ελέγχου συνεδρίασε συνολικά έξι (6) φορές. Οι εν λόγω συνεδριάσεις προγραμματίστηκαν κατά τέτοιο τρόπο ώστε να συμπέσουν χρονικά με τη διαδικασία δημοσίευσης των χρηματοοικονομικών πληροφοριών της Εταιρίας.

Η Επιτροπή Ελέγχου προέβη στην εξέταση μιας σειράς θεμάτων σχετικών με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση όσον αφορά τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του 2017, καθώς και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του πρώτου εξαμήνου του 2018. Επίσης, επανεξέτασε τις κυριότερες εκτιμήσεις και κρίσεις που επηρεάζουν σημαντικά τα οικονομικά αποτελέσματα, τα κυριότερα θέματα γνωστοποίησης και παρουσίασης ώστε να διασφαλίσει την πληρότητα, σαφήνεια και επαρκή πληροφόρηση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και πληροφοριών και των ανακοινώσεων αποτελεσμάτων, προ της υποβολής τους στο Διοικητικό Συμβούλιο. Επιπλέον, εξέτασε τα αποτελέσματα που προέκυψαν από τον έλεγχο της PwC επί των Εκθέσεων Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου για τη χρήση του 2017, καθώς και την επισκόπηση της PwC για το πρώτο εξάμηνο του 2018, η κατάρτιση των οποίων αποτελεί νομική υποχρέωση της Εταιρίας.

Περαιτέρω, κατά τη διάρκεια του έτους 2018, η Επιτροπή Ελέγχου επιθεώρησε:

- τα αποτελέσματα των ελέγχων που πραγματοποιούνται από την διεύθυνση εσωτερικού έλεγχου και εξέτασε την ανταπόκριση της διοίκησης για τα ζητήματα που ανέδειξε, μεταξύ άλλων και την εφαρμογή τυχόν συστάσεων της,
- την αποτελεσματικότητα του εσωτερικού ελέγχου, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των ανώτερων διοικητικών στελεχών σε θέματα όπως είναι η ανεξαρτησία, η επάρκεια πόρων και επαγγελματικής κατάρτισης, η στρατηγική, ο προγραμματισμός και η μεθοδολογία του εσωτερικού ελέγχου, και
- τις τακτικές εκθέσεις που αφορούν σε θέματα συστημάτων ελέγχου μείζονος σημασίας, καθώς και τις λεπτομέρειες για κάθε επανορθωτική δράση που έχει ληφθεί. Επίσης, έλαβε υπόψη της τις εκθέσεις της διεύθυνσης εσωτερικού ελέγχου και της PwC (για το 2017) σχετικά με τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου της Εταιρίας και υπέβαλλε στο Διοικητικό Συμβούλιο τα αποτελέσματα της επισκόπησης.

Β. Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου

Στα βασικά καθήκοντα και στις υποχρεώσεις της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου περιλαμβάνονται:

- Η παρακολούθηση της πιστής εφαρμογής και τήρησης του καταστατικού της Εταιρίας, του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της και των οδηγιών καθώς και εν γένει η αξιολόγηση, επανεξέταση και ο έλεγχος του εσωτερικού συστήματος ελέγχου και της αποτελεσματικότητάς του.

- Η αναφορά περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή διευθυντικών στελεχών με τα συμφέροντα της Εταιρίας.
- Η έγγραφη ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου τουλάχιστον μία φορά το τρίμηνο, για τυχόν σημαντικά ευρήματα των διενεργηθέντων εσωτερικών ελέγχων.
- Η παράσταση στις Γενικές Συνελεύσεις.
- Η συνεργασία με τις εποπτικές αρχές της πολιτείας και η διευκόλυνση του έργου τους.

Ο εσωτερικός ελεγκτής δρα σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Άσκηση του Εσωτερικού Ελέγχου και τις πολιτικές και διαδικασίες της Εταιρίας και εποπτεύεται από την Επιτροπή Ελέγχου.

Γ. Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών

Η επιτροπή ανθρώπινου δυναμικού και αμοιβών (η **«Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών»**) είναι αρμόδια για τη θέσπιση των αρχών που διέπουν την πολιτική διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού της Εταιρίας, επί των οποίων στηρίζεται η διοίκηση κατά τη λήψη των αποφάσεών της και την άσκηση των σχετικών αρμοδιοτήτων της.

Ειδικότερα, τα καθήκοντά της είναι μεταξύ άλλων:

- Η επίβλεψη της πολιτικής προγραμματισμού διαδοχής στελεχών.
- Ο προσδιορισμός της στρατηγικής αμοιβών και επιδομάτων.
- Η υποβολή στο Διοικητικό Συμβούλιο προτάσεων αναφορικά με τις αποδοχές (αμοιβές και πρόσθετες παροχές) των εκτελεστικών μελών του καθώς και η επανεξέτασή τους.
- Η επανεξέταση σε συμφωνία με το Διοικητικό Συμβούλιο των αποζημιώσεων που αφορούν τα προγράμματα χορήγησης μετοχών.
- Η επανεξέταση της ετήσιας έκθεσης αποδοχών.

Η Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών, η οποία διορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο, αποτελείται από τα εξής 3 μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου:

Πρόεδρος: Ιορδάνης Αϊβάζης - Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
Μέλος: Χαράλαμπος(Χάρης) Γ. Δαυίδ - Μη εκτελεστικό μέλος
Μέλος: Ευάγγελος Καλούσης - Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος

Ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο Διευθυντής Ανθρώπινου Δυναμικού παρευρίσκονται σε όλες τις συνεδριάσεις της εν λόγω επιτροπής, εξαιρουμένων αυτών των οποίων το αντικείμενο συζήτησης τους αφορά προσωπικά. Ο Διευθυντής Ανθρώπινου Δυναμικού του Ομίλου (Group HR Director) εκτελεί χρέη Γραμματέα της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2018 η Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών πραγματοποίησε τέσσερις (4) συνεδριάσεις.

Δ. Επιτροπή Επενδύσεων

Η επιτροπή επενδύσεων (η **«Επιτροπή Επενδύσεων»**) είναι αρμόδια για την υποβολή προτάσεων στο Διοικητικό Συμβούλιο αναφορικά με τη στρατηγική και τις πρωτοβουλίες επιχειρηματικής ανάπτυξης, καθώς και την αξιολόγηση και εισήγηση νέων επενδυτικών προτάσεων ή/και προτάσεων επέκτασης στο Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με την καθορισμένη στρατηγική της Εταιρίας.

Επιπλέον, η Επιτροπή Επενδύσεων έχει την ευθύνη για την αξιολόγηση σημαντικών ευκαιριών επιχειρησιακής ανάπτυξης και επέκτασης μέσω εξαγορών και/ή στρατηγικών συνεργασιών.

Η Επιτροπή Επενδύσεων, η οποία διορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο, αποτελείται από τέσσερα μέλη, δύο εκ των οποίων είναι μη εκτελεστικά και συγκεκριμένα συγκροτείται ως εξής:

Πρόεδρος: Χαράλαμπος(Χάρης) Γ. Δαυίδ - Μη εκτελεστικό μέλος
Μέλος: Νικόλαος Μαμουλής - Εκτελεστικό μέλος
Μέλος: Λουκάς Κόμης - Μη εκτελεστικό μέλος
Μέλος: Χαράλαμπος Γκορίτσας[1] - Οικονομικός Διευθυντής

Κατά τη διάρκεια του έτους 2018 η Επιτροπή Επενδύσεων πραγματοποίησε δύο (2) συνεδριάσεις.

4.7. Επικοινωνία με τους Μετόχους

Η Frigoglass αναγνωρίζει τη σημασία της αποτελεσματικής και έγκαιρης επικοινωνίας με τους μετόχους και το ευρύτερο επενδυτικό κοινό. Η Εταιρία διατηρεί ενεργή ιστοσελίδα www.frigoglass.com διαθέσιμη στο επενδυτικό κοινό και τους μετόχους, στην οποία είναι διαθέσιμος ο Κώδικας, δημοσιοποιείται περιγραφή της εταιρικής διακυβέρνησης, της διοικητικής διάρθρωσης, του ιδιοκτησιακού καθεστώτος και κάθε άλλη χρήσιμη και αναγκαία για τους μετόχους και επενδυτές πληροφορία. Τέλος, η Frigoglass επικοινωνεί, με την επενδυτική κοινότητα μέσω της συμμετοχής της σε μια σειρά από συνέδρια και συναντήσεις που λαμβάνουν χώρα στην Ελλάδα ή/και στο εξωτερικό καθώς και μέσω του προγράμματος των τηλεδιασκέψεων που έχει υιοθετήσει.

[1] Ο κ. Χαράλαμπος Γκορίτσας εξελέγη μέλος της Επιτροπής Επενδύσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο σε αντικατάσταση του κ. Εμμανουήλ Φαφαλιού (πρώην Οικονομικού Διευθυντή της Εταιρίας, ο οποίος αποχώρησε την 31.5.2018 από την Εταιρία).

5) Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Οι παρούσες ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί από τη διοίκηση σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα ΔΠΧΑ που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ).

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τη λογιστική αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας. Η χρήση αυτής της λογιστικής βάσης λαμβάνει υπόψη την τρέχουσα και την προβλεπόμενη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου.

Οι καθαρές ζημίες του Ομίλου μετά από φόρους ανήλθαν σε €8,7 εκατ. κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018, έναντι καθαρών κερδών ύψους €7,6 εκατ. κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017. Το 2017, τα καθαρά κέρδη του Ομίλου παρουσίασαν σημαντική βελτίωση κυρίως λόγω της θετικής επίδρασης της διαγραφής (discount) δανείων συνολικού ύψους €45,0 εκατ. και των κερδών από τη διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας των εκδοθεισών μετοχών και της ονομαστικής αξίας τους, ύψους €35,5 εκατ. Έξοδα αναδιοργάνωσης που σχετίζονται με τη διαδικασία αναδιάρθρωσης του Ομίλου ύψους €42,3 εκατ. επηρέασαν αρνητικά τα κέρδη προ φόρων για τη χρήση 2017.

Για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018, η καθαρή θέση του Ομίλου ήταν αρνητική και διαμορφώθηκε σε €43,0 εκατ., έναντι αρνητικής καθαρής θέσης €42,3 εκατ. τη χρήση 2017.

Η καθαρή θέση της Μητρικής εταιρείας ανήλθε σε €22,6 εκατ. για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2018 και, ως εκ τούτου, είναι μικρότερη από το μισό (1/2) του μετοχικού της κεφαλαίου. Κατά συνέπεια ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 47 του Νόμου 2190/1920 όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 119 του Νόμου 4548/2018.

Από το 2014, έχει ξεκινήσει η λειτουργική αναδιοργάνωση του Ομίλου. Λόγω της αναδιοργάνωσης αυτής τα αποτελέσματα του Ομίλου επιβαρύνθηκαν κατά €36,1 εκατ. τη χρήση 2014, κατά €16,8 εκατ. τη χρήση 2015 και κατά €13,5 εκατ. τη χρήση 2016. Ειδικότερα, αναφορικά με την αναδιοργάνωση δραστηριοτήτων στον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης, κατά τη διάρκεια του 2014 διακόπηκε η λειτουργία της μονάδας παραγωγής στο Spartanburg της Νότιας Καρολίνας, προκειμένου ο Όμιλος να εστιάσει στις εμπορικές δραστηριότητες των πωλήσεων και της προώθησης προϊόντων, της διανομής και του Service στην αγορά της Αμερικής με αποτέλεσμα να επιβαρυνθεί ο Όμιλος με έξοδα αναδιοργάνωσης ύψους €17,0 εκατ. (τα οποία λογιστικοποιήθηκαν τη χρήση 2013). Επίσης, η Frigoglass ενσωμάτωσε τον όγκο παραγωγής του εργοστασίου της Τουρκίας στη μονάδα της στην Timisoara της Ρουμανίας το τέταρτο τρίμηνο του 2014. Στο πλαίσιο αυτό, διεκόπη η παραγωγική δραστηριότητα στο Silivri της Τουρκίας και η Εταιρεία επιβαρύνθηκε με έξοδα αναδιοργάνωσης ύψους €36,0 εκατ. Το 2015, Όμιλος συνέχισε τη βελτιστοποίηση της γκάμας των προϊόντων (Product Rationalization) του κλάδου Επαγγελματικής Ψύξης με στόχο την παραγωγή και πώληση υψηλών προδιαγραφών εμπορευμάτων. Αποτέλεσμα της διαδικασίας αυτής

ήταν η σταδιακή απόσυρση παλιάς τεχνολογίας προϊόντων, με συνέπεια τη μείωση των αποθεμάτων ύψους €14,1 εκατ. που έχει ενσωματωθεί στις προβλέψεις απομείωσης αποθεμάτων για τη χρήση 2015. Τον Ιούλιο του 2016, ο Όμιλος ανακοίνωσε τη διακοπή της παραγωγικής δραστηριότητας στη μονάδα της Κίνας, αποσκοπώντας στη βελτιστοποίηση της παραγωγικής του βάσης στην περιοχή και στη μείωση του σταθερού κόστους. Ο Όμιλος επιβαρύνθηκε με έξοδα αναδιοργάνωσης ύψους €13,5 εκατ. Τα τελευταία τρία χρόνια, ο Όμιλος προχώρησε σε διάφορες αλλαγές και αναδιοργάνωση της διοικητικής δομής του κλάδου επαγγελματικής ψύξης οι οποίες θα έχουν σημαντική επίδραση στον τρόπο με τον οποίο ασκείται η επιχειρηματική δραστηριότητα.

Στις 23 Οκτωβρίου 2017, ο Όμιλος ολοκλήρωσε με επιτυχία την αναδιάρθρωση της κεφαλαιακής του δομής. Τα κάτωθι σημαντικά γεγονότα συνέβαλαν στην επίτευξη της αναδιάρθρωσης:

- Ολοκλήρωση της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας με καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των υφιστάμενων μετόχων στις 18.10.2017. Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας αυξήθηκε κατά €63,5 εκατ. Η Boval εισέφερε ως μετοχικό κεφάλαιο το συνολικό ποσό των €60,0 εκατ., εκ τον οποίων €30,0 εκατ. παρέμειναν στον Όμιλο ως μετρητά και €30,0 εκατ. καταβλήθηκαν προς αποπληρωμή του κεφαλαίου του δανείου της. Το υπόλοιπο ποσό το οποίο προήλθε από κεφάλαια που κατέβαλαν στην αύξηση κεφαλαίου υφιστάμενοι πλην της Boval S.A. μέτοχοι, ύψους €3,5 εκατ., διετέθη ως αποπληρωμή μέρους των εκδοθεισών το 2013 από τη θυγατρική Frigoglass Finance B.V. ομολογιών, συνολικού ποσού €250,0 εκατ., σταθερού ετήσιου επιτοκίου 8,25% και λήξης 2018 και τραπεζικού δανεισμού της Frigoglass Finance B.V..

- Μετατροπή 163.984.878 Μετατρέψιμων Ομολογιών, ονομαστικής αξίας €0,36348 εκάστη, οι οποίες κατέχονταν από τους συμμετέχοντες τραπεζικούς δανειστές και τους κατόχους των εκδοθεισών από τη θυγατρική Frigoglass Finance B.V. ομολογιών σταθερού ετήσιου επιτοκίου 8,25% το Μάϊο του 2013 μέσω της έκδοσης 163,984,878 νέων μετοχών της Εταιρείας ονομαστικής αξίας €0,36 έκαστη. Ως εκ τούτου, μέρος του δανεισμού του Ομίλου ανταλλάχθηκε με νέες μετοχές της Εταιρίας ονομαστικής αξίας €59,6 εκατ. Η εύλογη αξία των νέων μετοχών που εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών τη 16.11.2017 (ημερομηνία κεφαλαιοποίησής) ήταν €24,1 εκατ., με αποτέλεσμα να προκύψει κέρδος €35,5 εκατ. στον Όμιλο.

- Διαγραφή ύψους €45,0 εκατ. (Discount) των εκδοθεισών το 2013 ομολογιών συνολικού ποσού €250,0 κατ. σταθερού ετήσιου επιτοκίου 8,25% και λήξης 2018 καθώς και τραπεζικού δανεισμού της Frigoglass Finance B.V, κατανεμηθείσα αναλογικά.

- Χορήγηση ποσού νέου δανεισμού ύψους €40,0 εκατ. με τη μορφή ομολογιών με εξασφάλιση πρώτης τάξης λήξεως το 2021 από τους κατόχους των εκδοθεισών από τη θυγατρική Frigoglass Finance B.V. ομολογιών σταθερού ετήσιου επιτοκίου 8,25% το Μάϊο του 2013 που επέλεξαν να συμμετάσχουν στο νέο δανεισμό και με τη μορφή ανακυκλούμενων πιστώσεων με εξασφάλιση πρώτης τάξης που χορηγηθηκαν από τις Τράπεζες.

- Αποπληρωμή των σχετικών με την αναδιάρθρωση εξόδων από τις εταιρείες του Ομίλου. Το σύνολο των εξόδων που σχετίζονται με την κεφαλαιακή αναδιάρθρωση για το 2017, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών των νομικών και οικονομικών συμβούλων, ανήλθε σε €42,3 εκατ. (Σημείωση 28).

Συνεπώς, ο Όμιλος ενισχύθηκε με ρευστότητα συνολικού ποσού €70,0 εκατ. προκειμένου να χρηματοδοτήσει τις επιχειρηματικές του ανάγκες καθώς και να αποπληρώσει τα σχετικά με την αναδιάρθρωση έξοδα. Ποσό €30,0 εκατ. εισφέρθηκαν σε μετρητά από την Boval ως συμμετοχή στην αύξηση κεφαλαίου και €40,0 εκατ. κατέστησαν διαθέσιμα ως νέος δανεισμός με εξασφάλιση πρώτης τάξης.

Η κεφαλαιακή αναδιάρθρωση συντέλεσε στη μείωση του δανεισμού του Ομίλου κατά περίπου €138,0 εκατ. (πριν από τη νέα χρηματοδότηση με εξασφάλιση πρώτης τάξης ύψους €40,0 εκατ.).

Οι ημερομηνίες λήξης των κυριότερων δανειακών συμβάσεων του Ομίλου παρατάθηκαν κατά περίπου 4,5 έτη.

Παράλληλα, στα πλαίσια της επιχειρηματικής πολιτικής του Ομίλου, η Διοίκηση στοχεύει στη μείωση του κόστους, στη βελτίωση της μακροπρόθεσμης κερδοφορίας και τη δημιουργία ταμειακών ροών σε συνδυασμό με τη διατήρηση και βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και την αύξηση της παραγωγικής αξίας για τους καταναλωτές. Η Διοίκηση έχει προχωρήσει σε συγκεκριμένες ενέργειες με σκοπό την επίτευξη των ανωτέρω, συμπεριλαμβανομένων α) της μείωσης του κόστους μέσω της απλοποίησης του χαρτοφυλακίου προϊόντων, β) της μείωσης των επιπέδων αποθεμάτων, γ) της εφαρμογής των αρχών της λιτής παραγωγής παράλληλα με τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και δ) τη δημιουργία αξίας από τις πρόσφατες στρατηγικές επενδύσεις.

Τον Δεκέμβριο του 2018, η Εταιρεία ολοκλήρωσε την πώληση της θυγατρικής της εταιρείας Frigoglass Jebel Ali FZE που δραστηριοποιείται στον κλάδο της συσκευασίας υαλουργικών προϊόντων. Η συναλλαγή αυτή εντάσσεται στη στρατηγική της Frigoglass και θα επιτρέψει στην Εταιρεία να επικεντρωθεί στον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης και στις υψηλής ανάπτυξης δραστηριότητες Υαλουργίας στη Νιγηρία.

Οι οικονομικές προβλέψεις του Ομίλου για τους επόμενους 12 μήνες δείχνουν ότι ο Όμιλος θα έχει τη δυνατότητα αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων δανειακών και λειτουργικών υποχρεώσεών του. Ωστόσο, η εκτίμηση αυτή υπόκειται σε μία σειρά κινδύνων όπως περιγράφονται στο αντίστοιχο τμήμα της Έκθεσης Διαχείρισης (Κίνδυνοι και αβεβαιότητες) καθώς και στη Σημείωση 3 των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου, ιδιαίτερα σε περίπτωση κατά την οποία συνυπάρξουν περισσότεροι κίνδυνοι εξ' αυτών.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Διοίκηση αναμένει εύλογα ότι ο Όμιλος θα αντεπεξέλθει την παρούσα συγκυρία και θα συνεχίσει την λειτουργία του. Ως εκ τούτου, οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν προετοιμαστεί λαμβάνοντας υπόψη τη συνέχιση της δραστηριότητας της Εταιρείας (on a going concern basis).

Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Ο Όμιλος υπόκειται σε μια σειρά κινδύνων. Οι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που περιγράφονται παρακάτω αποτελούν εκείνους (ες) που γνωρίζει η Εταιρεία κατά την ημερομηνία της παρούσας Οικονομικής Έκθεσης για το 2018 και αφορούν ειδικά τον Όμιλο ή τους κλάδους της Επαγγελματικής Ψύξης και της Υαλουργίας (από συνεχιζόμενες δραστηριότητες).

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε κινδύνους που σχετίζονται με πολιτικές και οικονομικές συνθήκες και τις εξελίξεις στις αγορές που δραστηριοποιείται

Ο Όμιλος έχει έντονη διεθνή δραστηριότητα, καθώς πραγματοποιεί πωλήσεις σε περισσότερες από 110 χώρες εκτός Ελλάδος μέσω των θυγατρικών του εταιρειών. Τα αποτελέσματα της δραστηριότητας του Ομίλου, εξαρτώνται από τις προέχουσες οικονομικές συνθήκες στις αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται, όπως για παράδειγμα η εξέλιξη του ΑΕΠ, ο δείκτης ανεργίας, το επιτόκιο, το επίπεδο πληθωρισμού, ο φορολογικός συντελεστής και οι συνθήκες που επηρεάζουν ειδικά τον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης και τον κλάδο Υαλουργίας.

Οι πωλήσεις του Ομίλου από τη διεθνή δραστηριότητα αντιπροσωπεύουν 96,4% κατά τη χρήση 2018 και 96,8% κατά τη χρήση 2017. Ειδικότερα οι πωλήσεις στη Νιγηρία και τη Ρωσία, που αποτελούν τις μεγαλύτερες αγορές της Εταιρείας, αντιπροσωπεύουν το 43,8% του συνόλου των πωλήσεων κατά τη χρήση 2018 και το 42,5% του συνόλου των πωλήσεων κατά τη χρήση 2017.

Η διεθνής δραστηριότητα του Ομίλου προέρχεται από αναδυόμενες αγορές, όπως αυτή της Νιγηρίας και της Ρωσίας, στις οποίες κατά καιρούς υφίστανται σημαντικές αλλαγές στις πολιτικές και τους κανονισμούς τους.

Ειδικότερα, στη Νιγηρία, η εισαγωγή των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων και η διασύνδεση του τοπικού νομίσματος με το δολάριο ΗΠΑ και το Ευρώ είχαν ως αποτέλεσμα η συναλλαγματική ισοτιμία του Νάιρα Νιγηρίας να μην αντικατοπτρίζει την προσφορά και τη ζήτηση. Ο Όμιλος έχει συνάψει μακροπρόθεσμες συμφωνίες προμήθειας με ορισμένους πελάτες στον κλάδο Υαλουργίας και στον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης στη Νιγηρία, οι οποίες, μεταξύ των λοιπών εμπορικών όρων, περιέχουν διατάξεις που επιτρέπουν στον Όμιλο να προσαρμόζει τις βασικές τιμές με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία του νομίσματος Νάιρα Νιγηρίας. Ωστόσο, οι αυξήσεις των τιμών ως επακόλουθο αυτών των μηχανισμών υποτίμησης δεν αντικατοπτρίζουν το πραγματικό ποσοστό υποτίμησης του νομίσματος Νάιρα Νιγηρίας. Στις 20 Ιουνίου 2016 εισήχθη στη Νιγηρία νέο καθεστώς ευέλικτης συναλλαγματικής ισοτιμίας, με αποτέλεσμα την άμεση υποτίμηση περίπου 42% προς την επίσημη σταθερή τιμή που είχε καθοριστεί προηγουμένως.

Επιπλέον, η Νιγηρία αντιμετώπισε πρόσφατα πολιτική αστάθεια, βία, απαγωγές, θρησκευτικές αναταραχές και τρομοκρατία, ενώ επίσης υποφέρει από έλλειψη υποδομών, όπως δρόμους και έργα ηλεκτρικής ενέργειας, παράγοντες οι οποίοι θα μπορούσαν να επηρεάσουν δυσμενώς την εύρυθμη λειτουργία των αγορών και να επηρεάσουν αρνητικά τη ζήτηση των καταναλωτών και θα μπορούσαν να επηρεάσουν, με τη σειρά τους, δυσμενώς την επιχείρηση, τα αποτελέσματα των εργασιών και τις οικονομικές επιδόσεις στη Νιγηρία.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, αυτές οι δυσμενείς συνθήκες και αρνητικές εξελίξεις στις εν λόγω περιοχές ενδέχεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στη συνολική ζήτηση των καταναλωτών με αποτέλεσμα άμεσο αντίκτυπο στη ζήτηση για τον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης από πελάτες στην περιοχή, γεγονός το οποίο μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την επιχειρηματική δραστηριότητα, τη χρηματοοικονομική κατάσταση και τις προοπτικές του κλάδου και κατ' επέκταση του Ομίλου.

Αν και η δραστηριότητα του Ομίλου στην Ελληνική αγορά είναι σχετικά περιορισμένη, η έδρα της μητρικής του Ομίλου, βρίσκεται στην Ελλάδα. Περαιτέρω, ο Όμιλος διαθέτει παραγωγική δραστηριότητα στην Ελλάδα. Οι πωλήσεις του Ομίλου που προέρχονται από την Ελλάδα αντιπροσωπεύουν το 3,6% και 3,2% των ενοποιημένων πωλήσεων κατά τη χρήση 2018 και 2017 αντίστοιχα. Το σύνολο των ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων στην Ελλάδα ανήλθαν σε 8,5% του συνόλου του πάγιου ενεργητικού του Ομίλου κατά την 31.12.2018 και σε 10% κατά την 31.12.2017. Συνεπώς είναι λογικό να επηρεάζεται από το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα. Οι περιορισμοί που υφίστανται στο Ελληνικό τραπεζικό σύστημα, με την επιβολή ελέγχου στην κίνηση των κεφαλαίων, έχουν οδηγήσει στη μείωση της κίνησης κεφαλαίων προς το εξωτερικό με αποτέλεσμα να υφίστανται περιορισμοί στη μετατροπή των νομισμάτων και την ελεύθερη ροή τους μεταξύ των θυγατρικών του Ομίλου. Περίπου το 11% του δανεισμού του Ομίλου προέρχεται από Ελληνικές τράπεζες. Ως εκ τούτου ο Όμιλος επηρεάζεται και εξαρτάται από την εμπιστοσύνη και την ρευστότητα του Ελληνικού τραπεζικού συστήματος.

Οι κυβερνήσεις των αναδυόμενων αγορών ασκούν σημαντική επιρροή στην οικονομία των χωρών αυτών. Η επιρροή αυτή, καθώς και οι οικονομικοπολιτικές συνθήκες στις χώρες αυτές, μπορεί να επιδράσουν αρνητικά στην επιχειρηματική δραστηριότητα, τη χρηματοοικονομική κατάσταση και τις προοπτικές του Ομίλου

Οι κυβερνήσεις κάποιων από τις αναδυόμενες αγορές όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος, περιλαμβανομένης της Νιγηρίας και της Ρωσίας, ασκούν επιρροή στην οικονομία, προβαίνοντας σε αλλαγές στις πολιτικές και τους κανονισμούς, οδηγώντας σε μέτρα όπως η αύξηση των επιτοκίων, η επιβολή συναλλαγματικών ελέγχων, η υιοθέτηση αλλαγών στις φορολογικές πολιτικές, η επιβολή ελέγχων στις τιμές, η υποτίμηση του νομίσματος, οι έλεγχοι κεφαλαίων και οι περιορισμοί στις εισαγωγές, μεταξύ άλλων. Οι αλλαγές αυτές ενδέχεται να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στη δραστηριότητα του Ομίλου καθώς επηρεάζουν διάφορους παράγοντες όπως ενδεικτικά τα επιτόκια, τις νομισματικές πολιτικές, τους συναλλαγματικούς ελέγχους και τους περιορισμούς στα εμβάσματα στο εξωτερικό, τις διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, τον πληθωρισμό και τον αποπληθωρισμό, την κοινωνική αστάθεια, τις διακυμάνσεις των τιμών, τις εγκληματικές ενέργειες και την απουσία επιβολής του νόμου, την πολιτική αστάθεια, τη ρευστότητα των εγχώριων οικονομικών και κεφαλαιακών αγορών.

Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι λειτουργίας σε αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες αγορές περιλαμβάνουν ακόμη κινδύνους ρευστότητας, πληθωρισμού, υποτίμησης, αστάθειας των τιμών μετατρεψιμότητας των νομισμάτων και δυνατότητας μεταβίβασής τους, τον κίνδυνο αθέτησης υποχρεώσεων εκ μέρους χώρας και μέτρα λιτότητας που επιβάλλονται λόγω σημαντικών ελλειμμάτων καθώς και άλλους

παράγοντες. Οι παράγοντες αυτοί έχουν επηρεάσει και θα συνεχίσουν να επηρεάζουν τα αποτελέσματά του Ομίλου προκαλώντας διακοπές στις λειτουργίες του, αυξάνοντας το κόστος λειτουργίας στις χώρες αυτές ή περιορίζοντας τη δυνατότητά του να επαναπατρίζει κέρδη από τις αγορές αυτές.

Οι βασικοί άμεσοι πελάτες του Ομίλου πωλούν σε καταναλωτές. Εάν οι οικονομικές συνθήκες επηρεάζουν τις απαιτήσεις των καταναλωτών, μπορεί οι πελάτες να επηρεαστούν μειώνοντας την ζήτηση των προϊόντων του Ομίλου
Οι μεταβολές των οικονομικών συνθηκών εν γένει επηρεάζουν άμεσα τόσο την καταναλωτική εμπιστοσύνη όσο τις δαπάνες για καταναλωτικά αγαθά. Οι παράγοντες αυτοί ενδέχεται να επηρεάσουν άμεσα τους πελάτες του Ομίλου και τη ζήτησή τους για τα προϊόντα αυτού.

Η αβεβαιότητα ως προς τη μεταβλητότητα των τιμών των πρώτων υλών, του ενεργειακού κόστους, τα γεωπολιτικά ζητήματα και η διαθεσιμότητα και το κόστος της χρηματοδοτήσεως συνέβαλαν στην αύξηση της αστάθειας και στη μείωση των προσδοκιών για την ανάκαμψη της πορείας της οικονομίας και των παγκόσμιων αγορών.

Επίσης, στον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης, η αυξημένη ευαισθησία των πελατών στις τιμές οδήγησε σε αυξημένη πίεση στην τιμολογιακή πολιτική των Επαγγελματικών Ψυγείων και είχε αρνητική επίδραση στο περιθώριο κέρδους του Ομίλου στην Ευρωπαϊκή αγορά.

Οι δυσμενείς οικονομικές συνθήκες μπορεί να οδηγήσουν τους πελάτες να ακυρώσουν ή να αναβάλουν χρονικά τις νέες αγορές προς σκοπό ανακατασκευής και συντήρησης του υπάρχοντος εξοπλισμού. Κάθε ένας από τους ανωτέρω παράγοντες μπορεί να οδηγήσει σε μειωμένη ζήτηση των Επαγγελματικών Ψυγείων ή μείωση στις τιμές των προϊόντων ή να επιφέρει αμφότερες συνέπειες, οι οποίες με τη σειρά τους ενδέχεται να επηρεάσουν την επιχειρηματική κατάσταση και την οικονομική θέση, καθώς και τα οικονομικά αποτελέσματα και τα ταμειακά διαθέσιμα του Ομίλου.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, δυσμενείς μακροοικονομικές εξελίξεις και άλλα γεγονότα εκτός της σφαίρας επιρροής του Ομίλου μπορούν να μειώσουν σημαντικά την καταναλωτική δαπάνη και να έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην επιχειρηματική δραστηριότητα, τα οικονομικά αποτελέσματα, τη χρηματοοικονομική θέση και τις προοπτικές του Ομίλου.

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στον αντίκτυπο του συναλλαγματικού ελέγχου, ο οποίος μπορεί να επηρεάσει την κερδοφορία ή τον επαναπατρισμό των κερδών
Σε χώρες στις οποίες το τοπικό νόμισμα μπορεί να μετατραπεί ή/και χρήματα μπορούν να μεταφερθούν εντός καθορισμένων ορίων ή για καθορισμένους σκοπούς, μπορεί να είναι απαραίτητο οι εταιρείες του Ομίλου να συμμορφώνονται με τις διατυπώσεις ελέγχου συναλλάγματος και να διασφαλίζουν ότι όλες οι σχετικές άδειες έχουν ληφθεί προτού τα κέρδη των εταιρειών του Ομίλου σε αυτές τις χώρες επαναπατριστούν.

Οι συναλλαγματικοί έλεγχοι μπορεί να επιφέρουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα των εργασιών του Ομίλου, λόγω περιορισμών στον επαναπατρισμό των κερδών και την

ελεύθερη ροή τους μεταξύ των θυγατρικών του Ομίλου καθώς και λοιπών περιορισμών σε εξαγωγικές και εισαγωγικές δραστηριότητες.

Ο Όμιλος εξαρτάται από μικρό αριθμό σημαντικών πελατών, η απώλεια των οποίων μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά τη δραστηριότητα και τα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου

Σημαντικό κομμάτι του κύκλου εργασιών του Ομίλου προέρχεται από μικρό αριθμό μεγάλων πελατών οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε πολυεθνικό επίπεδο. Για τη χρήση του 2018, το 67% περίπου του κύκλου εργασιών στον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης και το 81% περίπου στον κλάδο Υαλουργίας αφορά στους πέντε μεγαλύτερους πελάτες, ενώ κατά τη χρήση 2017 τα αντίστοιχα ποσοστά διαμορφώθηκαν στο 65% και 74% περίπου του κύκλου εργασιών.

Η απώλεια κάθε μεγάλου πελάτη, η μείωση των πωλήσεων στους συγκεκριμένους πελάτες ή η επιδείνωση της οικονομικής τους κατάστασης μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά τη δραστηριότητα και τα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου.

Για τη χρήση 2018, η CCH αντιπροσώπευσε το 45% περίπου των πωλήσεων του κλάδου Επαγγελματικής Ψύξης και το 26% περίπου των πωλήσεις του κλάδου Υαλουργίας. Πέραν της CCH, οι λοιποί εμφιαλωτές της Coca-Cola αντιπροσωπεύουν το 26% περίπου των πωλήσεων του κλάδου Επαγγελματικής Ψύξης για τη χρήση 2018. Η σχέση του Ομίλου με την CCH ξεκίνησε το 1999 και κατόπιν διαδοχικών ανανεώσεων, σήμερα διέπεται από ένα συμφωνητικό το οποίο ανανεώθηκε τον Ιανουάριο 2018, με ημερομηνία λήξεως την 31η Δεκεμβρίου 2020, μεταξύ της Εταιρείας και της CCH δυνάμει του οποίου η CCH αγοράζει Επαγγελματικά Ψυγεία και τα αντίστοιχα ανταλλακτικά τους από τον Όμιλο σε τιμές και ποσότητες που τα μέρη διαπραγματεύονται ετησίως. Όσον αφορά τους λοιπούς αγοραστές Επαγγελματικών Ψυγείων, τα συμφωνητικά πωλήσεως τυγχάνουν διαπραγμάτευσης σε ετήσια βάση και δεν περιλαμβάνουν δεσμεύσεις αποκλειστικού προμηθευτή Επαγγελματικών Ψυγείων και σχετικών ανταλλακτικών.

Στον κλάδο Υαλουργίας, παρόλο που ο Όμιλος έχει συνάψει ορισμένες μακροχρόνιες συμβάσεις προμήθειας με τις Nigerian Bottling Company Ltd («NBC») και Guinness Nigeria Plc., οι πωλήσεις γυαλιού βασίζονται κυρίως σε συμφωνητικά μικρής διάρκειας με εταιρείες εμφιαλώσεως, τα οποία τυγχάνουν διαπραγμάτευσης σε ετήσια βάση.

Ο Όμιλος δεν μπορεί να παράσχει καμία διαβεβαίωση ότι θα είναι σε θέση να ανανεώνει τις συμφωνίες αυτές εγκαίρως ή υπό όρους αποδεκτούς από τον ίδιο. Η αδυναμία ανανεώσεως ή μη επίτευξης παρατάσεως των συμφωνητικών πωλήσεως του Ομίλου με τους πελάτες του, για οποιονδήποτε λόγο, θα μπορούσε να έχει άμεσες αρνητικές συνέπειες στη δραστηριότητα και τα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου.

Η παραγωγική διαδικασία, και πολλές φορές τα προϊόντα του Ομίλου, υπόκεινται σε αυστηρούς ελέγχους πιστοποίησης στους οποίους εάν ο Όμιλος δεν ανταποκριθεί με επιτυχία, ενδέχεται να επηρεασθεί αρνητικά η δραστηριότητα και τα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου

Οι βασικοί πελάτες του Ομίλου, είτε απαιτούν από τις εταιρείες του Ομίλου να πιστοποιήσουν την παραγωγική διαδικασία για κάθε νέο προϊόν που ο Όμιλος πωλεί σε αυτούς είτε απαιτούν τα προϊόντα του Ομίλου να ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένα

πρωτόκολλα. Η διαδικασία ελέγχου πιστοποίησης είναι ιδιαίτερα αυστηρή και χρονοβόρα, διαρκώντας έως και 2 έτη μέχρι την ολοκλήρωση. Ο Όμιλος δεν μπορεί να εγγυηθεί ότι δεν θα αντιμετωπίσει δυσκολία στη λήψη νέων πιστοποιήσεων εάν και εφόσον αυτές απαιτηθούν. Η αδυναμία αποκτήσεως τέτοιων νέων πιστοποιήσεων ενδέχεται να επηρεάσει δυσμενώς τη δραστηριότητα και τα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου.

Οι μεγάλοι πελάτες ασκούν σημαντική επιρροή και οδηγούν σε πίεση των τιμών
Βασικοί παραγωγοί τελικών προϊόντων της αγοράς αναψυκτικών και ποτών, στους οποίους περιλαμβάνονται και πελάτες του Ομίλου, αντιπροσωπεύουν σημαντικό μέρος της αγοράς αυτής, με αποτέλεσμα λόγω μεγέθους, να ασκούν πιέσεις στην τιμολογιακή πολιτική στις εταιρείες εμφιαλώσεως και στους προμηθευτές Επαγγελματικών Ψυγείων, περιλαμβανομένου και του Ομίλου. Στο πλαίσιο αυτό, ο Όμιλος παρέχει εκπτώσεις στους πελάτες του. Το ύψος των εκπτώσεων εξαρτάται πάντα από το πελατειακό μείγμα των πωλήσεων. Δεν μπορεί να δοθεί καμία διαβεβαίωση ότι στο μέλλον ο Όμιλος δεν θα υποστεί πίεση από πελάτες προκειμένου να μειώσει περαιτέρω τις τιμές, το οποίο δύναται να έχει σημαντικό δυσμενή αντίκτυπο στη δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου.

Ο Όμιλος αντιμετωπίζει έντονο ανταγωνισμό στις αγορές όπου δραστηριοποιείται
Ο κλάδος Επαγγελματικής Ψύξης του Ομίλου υπόκειται σε έντονο ανταγωνισμό από περιφερειακούς ανταγωνιστές σε συγκεκριμένες αγορές. Κριτήριο για την υπεροχή ενός προϊόντος σε σχέση με τον ανταγωνισμό είναι η τιμή, ο σχεδιασμός, η ποιότητα παροχής υπηρεσιών (Service), τα χαρακτηριστικά, το κόστος συντήρησης και οι εγγυήσεις.

Στην Ευρώπη, οι κυριότεροι ανταγωνιστές του Ομίλου στην αγορά Επαγγελματικών Ψυγείων είναι οι Metalfrio Solutions S.A., UBC Group και Vestfrost Solutions, τοπικοί παραγωγοί, οι περισσότεροι εκ των οποίων έχουν παραγωγικές δυνατότητες χαμηλού κόστους και ανταγωνίζονται τον Όμιλο με βάση την τιμή. Παρόλο που οι πελάτες του Ομίλου με δραστηριότητες στην Ευρώπη είναι ευαίσθητοι ως προς τις τιμές, αξιολογούν και άλλους παράγοντες, όπως η διάρκεια ζωής του προϊόντος, η κατανάλωση ενέργειας, η παροχή υπηρεσιών (Service) και η αισθητική. Στην Ασία και την Αφρική, οι κύριοι ανταγωνιστές του Ομίλου είναι οι Sanden Intercool, Sanyo και Western Refrigeration Pvt. Ltd και οι πελάτες είναι επίσης ευαίσθητοι ως προς τις τιμές. Συγκεκριμένα στην Ινδία, η Western Refrigeration Pvt. Ltd αποτελεί τον κύριο ανταγωνιστή στην αγορά αυτή. Στη Μέση Ανατολή, κύριοι ανταγωνιστές είναι οι Everest Industrial, Sanden Intercool και Western Refrigeration Pvt. Ltd.

Στον κλάδο Υαλουργίας, οι κυριότεροι ανταγωνιστές του Ομίλου σε επίπεδο παραγωγών γυάλινων συσκευασιών στην Αφρική είναι η Glass Force. Εκτός από τον ανταγωνισμό με άλλους μεγάλους, καταξιωμένους κατασκευαστές στη βιομηχανία γυάλινων συσκευασιών, ο Όμιλος ανταγωνίζεται επίσης τους κατασκευαστές άλλων μορφών άκαμπτης συσκευασίας, κυρίως πλαστικών δοχείων (PET) και δοχείων αλουμινίου, με βάση την ποιότητα, την τιμή, την εξυπηρέτηση και την προτίμηση των καταναλωτών. Ο Όμιλος ανταγωνίζεται επίσης τους κατασκευαστές εναλλακτικών

λύσεων μη άκαμπτης συσκευασίας. Η χρήση γυάλινων φιαλών για αλκοολούχα και μη αλκοολούχα ποτά στις ανερχόμενες αγορές εξαρτάται κυρίως από το κόστος.

Ο κλάδος Υαλουργίας στη Νιγηρία υπόκεινται σε περιορισμένο ανταγωνισμό λόγω της μακρόχρονης δραστηριότητάς του Ομίλου στην περιοχή. Επιπλέον, ο κλάδος Υαλουργίας στη Νιγηρία και Επαγγελματικής Ψύξης στη Ρωσία και την Ινδία επωφελούνται από σημαντικούς φραγμούς εισόδου ή εισαγωγής στις εν λόγω αγορές ως αποτέλεσμα των εισαγωγικών δασμών και των δασμολογικών περιορισμών. Οι πωλήσεις της Νιγηρίας, της Ρωσίας και της Ινδίας ενδέχεται να επηρεαστούν αρνητικά εάν οι τοπικές κυβερνήσεις άρουν τα εμπόδια εισόδου ή μειώσουν τους εισαγωγικούς δασμούς και ως εκ τούτου ενταθεί ο ανταγωνισμός με ενδεχόμενο αποτέλεσμα να επηρεάσουν δυσμενώς τη δραστηριότητα και τα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου.

Σε κάθε περίπτωση, οποιαδήποτε ενίσχυση των ανταγωνιστικών τάσεων που έχουν ως αποτέλεσμα την πίεση των τιμών προς τα κάτω και τυχόν αδυναμία του Ομίλου να ανταποκριθεί, ενδέχεται να επηρεάσει δυσμενώς το περιθώριο κέρδους και κατά συνέπεια τα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου σε μελλοντικές περιόδους.

Οι διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες μπορούν να επηρεάσουν τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης του Ομίλου

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται διεθνώς και ένα σημαντικό ποσοστό των εσόδων του διενεργείται σε άλλα νομίσματα εκτός του Ευρώ, το οποίο είναι το λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου. Ως εκ τούτου, η χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου και τα αποτελέσματα του υπόκεινται σε κινδύνους συναλλαγματικής μετατροπής. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει από διακυμάνσεις της συναλλαγματικής ισοτιμίας των νομισμάτων των χωρών που δεν αποτελούν μέρος της νομισματικής ένωσης και από τον αντίκτυπό τους στα αποτελέσματα και του ισολογισμού του Ομίλου καθώς μετατρέπει τα οικονομικά αποτελέσματα από τις θυγατρικές του εταιρείες σε αυτές τις χώρες. Ο Όμιλος αντιμετωπίζει επίσης συναλλαγματικούς κινδύνους, εάν οι πωλήσεις που δημιουργούνται σε ξένο νόμισμα συνοδεύονται από κόστος σε άλλο νόμισμα. Η καθαρή έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο αφορά πωλήσεις που έχουν γίνει σε νομίσματα εκτός του ευρώ στο βαθμό που δεν γίνουν αντίστοιχα έξοδα στα ίδια ξένα νομίσματα. Για τη χρήση 2018, περισσότερο από τα δύο τρίτα των καθαρών εσόδων από πωλήσεις εκφράστηκαν σε άλλα νομίσματα εκτός του Ευρώ, κυρίως σε Νάιρα Νιγηρίας, Δολλάριο ΗΠΑ, Ρουπία Ινδίας, Ράντ Νοτίου Αφρικής, Κορώνα Νορβηγίας, Ρούβλι Ρωσίας και Λέι Ρουμανίας. Ως εκ τούτου, ο Όμιλος υπόκειται σε συναλλαγματικό κίνδυνο ως προς πωλήσεις, έξοδα, χρηματοδότηση και επενδυτικές συναλλαγές που πραγματοποιούνται σε άλλα νομίσματα εκτός του Ευρώ. Οι σημαντικές διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών ενδέχεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομικές επιδόσεις του Ομίλου. Στη Νιγηρία, η εισαγωγή μέτρων ελέγχου στη κίνηση κεφαλαίων και η σταθεροποίηση του τοπικού νομίσματος με το Δολάριο ΗΠΑ και το Ευρώ σε τιμές που ίσως δεν αντικατοπτρίζουν τη προσφορά και ζήτηση για το νόμισμα είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση της μεταβλητότητας του νομίσματος Νάιρα Νιγηρίας. Ο Όμιλος έχει συνάψει μακροπρόθεσμες συμφωνίες προμήθειας με ορισμένους πελάτες του κλάδου Υαλουργίας στη Νιγηρία, οι οποίες περιέχουν διατάξεις που επιτρέπουν στις Νιγηριανές εταιρείες του Ομίλου να προσαρμόσουν τις τιμές σύμφωνα με υποτίμηση του νομίσματος Νάιρα Νιγηρίας. Ωστόσο, οι αυξήσεις των τιμών ως επακόλουθο αυτών των μηχανισμών υποτίμησης

δεν αντικατοπτρίζουν το πραγματικό ποσοστό υποτίμησης του νομίσματος Νάιρα Νιγηρίας.

Οι εταιρείες του Ομίλου χρησιμοποιούν μέσα φυσικής αντιστάθμισης των κινδύνων για τον περιορισμό της έκθεσής τους σε συναλλαγματικό κίνδυνο. Η αντιστάθμιση μπορεί να επιτευχθεί με την αντιστοίχιση, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, των ταμειακών ροών εσόδων και εξόδων στο ίδιο νόμισμα, για να περιοριστεί ο αντίκτυπος των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Στις περιπτώσεις που δεν είναι δυνατή η φυσική αντιστάθμιση, γίνεται χρήση παραγώγων, κυρίως με τη μορφή προθεσμιακών συμβάσεων συναλλάγματος. Το τελευταίο διάστημα δεν έχει γίνει χρήση συναλλαγματικών παραγώγων, παρά μόνο φυσική αντιστάθμιση (natural hedging) συναλλαγματικών κινδύνων στο βαθμό που είναι εφικτό. Δεν δύναται να προβλεφθεί αν οι ενέργειες αντιστάθμισης του Ομίλου καλύπτουν στο σύνολο τους την έκθεση του σε όλους του συναλλαγματικούς κινδύνους και ενδεχομένως στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, θα μπορούσε να έχουν αρνητική επίπτωση στα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου.

Η κερδοφορία του Ομίλου θα μπορούσε να επηρεαστεί από την προσφορά και ζήτηση καθώς και το κόστος των πρώτων υλών

Οι πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο ή που περιέχονται στα συστατικά μέρη και τα υλικά που χρησιμοποιεί ο Όμιλος είναι ιστορικά διαθέσιμα επαρκώς από πολλούς προμηθευτές. Ωστόσο, για ορισμένες πρώτες ύλες μπορεί να υπάρχουν προσωρινές ελλείψεις λόγω καθυστερήσεων στην παραγωγή, μεταφοράς ή άλλων παραγόντων. Σε μια τέτοια περίπτωση, καμιά διαβεβαίωση δεν μπορεί να υπάρξει ότι ο Όμιλος θα είναι σε θέση να εξασφαλίσει τις πρώτες ύλες του από πηγές διαφορετικές από τους σημερινούς προμηθευτές με όρους τόσο ευνοϊκούς όσο οι τρέχοντες όροι, ή καθόλου. Οποιαδήποτε τέτοια έλλειψη, καθώς και σημαντικές αυξήσεις στο κόστος οποιασδήποτε από τις κύριες πρώτες ύλες, συμπεριλαμβανομένου του κόστους μεταφοράς υλικών στις εγκαταστάσεις παραγωγής του Ομίλου, θα μπορούσαν να έχουν σημαντική δυσμενή επίδραση στην επιχειρηματική, χρηματοοικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα των εργασιών του Ομίλου.

Οι πρωτογενείς πρώτες ύλες που σχετίζονται με τον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης είναι ο χάλυβας, ο χαλκός, τα πλαστικά και το αλουμίνιο που αντιπροσωπεύουν περίπου 20%, 7%, 7% και 4% του συνολικού κόστους των πρώτων υλών του κλάδου για τη χρήση 2018. Για τη χρήση 2017, ο χάλυβας, ο χαλκός, τα πλαστικά και το αλουμίνιο αντιπροσωπεύουν περίπου το 20%, 7%, 8% και 4% αντίστοιχα, του συνολικού κόστους των πρώτων υλών του κλάδου. Αυτές οι πρώτες ύλες είναι εμπορεύματα, πολλά από τα οποία πωλούνται σε τιμές που συνδέονται με το Δολλάριο ΗΠΑ. Περιστασιακά, οι τιμές αγοράς ορισμένων από αυτές τις βασικές πρώτες ύλες αυξάνονται σημαντικά, αυξάνοντας επίσης τις δαπάνες του Ομίλου.

Ο Όμιλος γενικά αγοράζει χάλυβα βάσει ετήσιων συμβάσεων με προκαθορισμένες τιμές, αν και σε ορισμένες περιπτώσεις, οι συμβάσεις ενδέχεται να έχουν μικρότερο χρονικό ορίζοντα (εξάμηνο ή τρίμηνο) λόγω της αστάθειας της παγκόσμιας αγοράς χάλυβα τα τελευταία χρόνια. Ωστόσο, κατά καιρούς, ο Όμιλος ενδέχεται επίσης να αγοράζει χάλυβα με πολυετείς συμβάσεις ή να αγοράζει μεγαλύτερους όγκους αποθεμάτων στις αποθήκες του ή με προμηθευτές προκειμένου να εκμεταλλευτεί τις ευνοϊκές διακυμάνσεις των τιμών του χάλυβα. Με την ανανέωση των εν λόγω

πολυετών συμβάσεων, το κόστος του χάλυβα βάσει των συμβάσεων αυτών θα υπόκειται σε επικρατούσες κατά το χρόνο της ανανέωσης παγκόσμιες/τοπικές τιμές χάλυβα, οι οποίες μπορεί να διαφέρουν από τις ιστορικές τιμές. Ενώ ο Όμιλος εν γένει δεν αγοράζει χαλκό και αλουμίνιο απευθείας ως πρώτη ύλη για τα προϊόντα του, αυτά (χαλκός και αλουμίνιο) περιέχονται σε ορισμένα συστατικά και λοιπά υλικά τα οποία ο Όμιλος χρησιμοποιεί στον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης (ICM) και οι τιμές των οποίων σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με τις τιμές του χαλκού και του αλουμινίου στο Χρηματιστήριο Μετάλλων του Λονδίνου (London Metal Exchange), όπου ιστορικά παρατηρείται σημαντική μεταβλητότητα στις τιμές.

Ο κλάδος Υαλουργίας του Ομίλου απαιτεί επίσης σημαντικές ποσότητες πρώτων υλών, και, ιδιαίτερα, ανθρακικό νάτριο (φυσικό ή συνθετικό), υαλόθραυσμα (ανακυκλωμένο γυαλί), χαλαζία και ασβεστόλιθο, τα οποία αναλογούν σε 26%, 10%, 2% και 1% αντίστοιχα των συνολικών εξόδων του κλάδου για πρώτες ύλες για τη χρήση του 2018. Για τη χρήση 2017, το κόστος του ανθρακικού νάτριου, του υαλοθραύσματος, του χαλαζία και του ασβεστόλιθου, αναλογούν σε 22%, 12%, 2%, και 1% αντίστοιχα. Αυξήσεις στην τιμή των πρώτων υλών μπορούν επίσης να προκληθούν από τη συγκέντρωση των προμηθευτών τους, που ενδέχεται να εντατικοποιηθεί στο μέλλον και να αναπτυχθεί για τις πρώτες ύλες που χρησιμοποιεί ο Όμιλος. Η τιμή του υαλοθραύσματος διαφέρει σημαντικά ανάλογα με την περιοχή λόγω των κανονιστικών και οικονομικών διαφορών που αφορούν τη συλλογή και ανακύκλωση χρησιμοποιημένου γυαλιού, καθώς επίσης και λόγω της απόστασης από τα κέντρα προμήθειας υαλοθραύσματος από τις εγκαταστάσεις παραγωγής. Συνεπώς, οι αλλαγές στους κανονισμούς που σχετίζονται με τη συλλογή και την ανακύκλωση γυαλιού μπορούν να έχουν σημαντική επίδραση στη διαθεσιμότητα και την τιμή του υαλοθραύσματος. Οποιαδήποτε σημαντική αλλαγή στην τιμή των πρώτων υλών για την υαλουργία θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τις δραστηριότητες, την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης του Ομίλου.

Ο Όμιλος ενδέχεται να μην μπορεί να μετακυλήσει τις αυξήσεις της τιμής των πρώτων υλών συνολικά ή εν μέρει στους πελάτες του στο παρόν ή μελλοντικά. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος ενδέχεται να μην μπορεί να αντισταθμίσει επιτυχώς τις αυξήσεις στα έξοδα πρώτων υλών. Περαιτέρω, ενώ στο παρελθόν επαρκείς ποσότητες χάλυβα, χαλκού και αλουμινίου ήταν εν γένει διαθέσιμες προς αγορά, οι εν λόγω ποσότητες μπορεί να μην διατίθενται στο μέλλον και, ακόμη και να διατίθενται, η διάθεσή τους μπορεί να μην γίνεται στις τρέχουσες τιμές. Περαιτέρω αυξήσεις στο κόστος αυτών των πρώτων υλών μπορούν να επηρεάσουν δυσμενώς τα περιθώρια λειτουργίας και τις ταμειακές ροές του Ομίλου. Αν μελλοντικά ο Όμιλος δεν δύναται να μειώσει τα έξοδα των προϊόντων σε άλλους τομείς ή να μετακυλίσει τις αυξήσεις της τιμής των πρώτων υλών στους πελάτες, τα περιθώρια του Ομίλου ενδέχεται να επηρεαστούν δυσμενώς.

Οι αυξημένες ή απροσδόκητες απαιτήσεις από την εγγύηση των προϊόντων και από «επιδημικές» περιπτώσεις μπορούν να επηρεάσουν δυσμενώς τον Όμιλο

Ο Όμιλος προσφέρει στους πελάτες Επαγγελματικών Ψυγείων τη δυνατότητα επιλογής εγγύησης (warranty) ή περιορισμένης προμήθειας δωρεάν ανταλλακτικών με κάθε αγορά. Οι εγγυήσεις που προσφέρει ο Όμιλος για τα προϊόντα του είναι περιορισμένης χρονικής διάρκειας και αυτές είναι συνήθως για δύο έως πέντε χρόνια. Μεγαλύτερης χρονικής διάρκειας εγγυήσεις είναι διαθέσιμες στους πελάτες ως επιλογή με αντίστοιχη προσαρμογή των τιμών. Οι εγγυήσεις καλύπτουν κατά κανόνα την εκτέλεση

της εργασίας και, σε ορισμένες περιπτώσεις τα υλικά, στα προϊόντα τα οποία κατασκευάζει ο Όμιλος. Επίσης, υφίστανται και άλλες επιλογές εγγύησης, όπως εκπτώσεις στις τιμές Επαγγελματικών Ψυγείων ή παροχή ανταλλακτικών χωρίς χρέωση, αντί των εγγυήσεων σχετιζόμενων με την πώληση των προϊόντων. Ορισμένα συμφωνητικά πώλησης επιβάλλουν περαιτέρω υποχρεώσεις στον Όμιλο εάν υπάρξει καθυστέρηση στην προμήθεια ενός ψυγείου ή εάν ο πελάτης απορρίψει το ψυγείο, συμπεριλαμβανομένης και της υποχρέωσης της εμπλεκόμενης Εταιρείας του Ομίλου να προβεί σε επιδιόρθωση, αντικατάσταση ή επιστροφή του τιμήματος, ανάλογα με την επιλογή του πελάτη. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος οφείλει να αποζημιώσει ορισμένους πελάτες για ελαττώματα βάσει των όρων ορισμένων συμφωνητικών. Εάν ένα προϊόν δεν ανταποκρίνεται στην εγγύηση, ο Όμιλος ενδέχεται να υποχρεωθεί, με δικά του έξοδα, να διορθώσει κάθε ελάττωμα επιδιορθώνοντας ή αντικαθιστώντας το ελαττωματικό προϊόν. Τα έξοδα του Ομίλου σε σχέση με τις βασικές εγγυήσεις ανήλθαν σε €5,8 εκατ. το 2016, €5,5 εκατ. το 2017 και σε €6,7 εκατ. το 2018.

Κατά καιρούς, ο Όμιλος ενδέχεται επίσης να αντιμετωπίσει οικειοθελή ή δυνάμει δικαστικής εντολής ανάκληση προϊόντων. Ο Όμιλος δαπανά σημαντικούς πόρους λόγω της ανάκλησης προϊόντων, οι οποίοι κατά κανόνα περιλαμβάνουν το κόστος των ανταλλακτικών και την εργασία που απαιτείται προκειμένου να απομακρυνθεί και να αντικατασταθεί κάθε ελαττωματικό μέρος. Επιπρόσθετα, οι ανακλήσεις των προϊόντων μπορεί να βλάψουν τη φήμη του Ομίλου και να συντελέσουν στην απώλεια πελατών αν, ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, οι πελάτες αμφισβητήσουν την ασφάλεια και αξιοπιστία των ψυγείων. Ο Όμιλος προέβη σε ορισμένες οικειοθελείς ανακλήσεις προϊόντων κατά τα τελευταία τρία έτη σε περιπτώσεις που χαρακτηρίζονται ως «επιδημικές», ήτοι, περιπτώσεις όπου ο δείκτης αποτυχίας ενός προϊόντος (failure rate), που αφορά σε ελάττωμα που έχει προκύψει στο συγκεκριμένο μοντέλο ψυγείου από οποιαδήποτε αιτία υπερβαίνει το 3% του συνολικού αριθμού των μοντέλων αυτών.

Παρόλο που ο Όμιλος τηρεί αποθέματα για την κάλυψη εγγυήσεων και τις ανακλήσεις επιδημικών περιπτώσεων, δεν μπορεί να διαβεβαιωθεί ότι οι μελλοντικές απαιτήσεις από εγγυήσεις και ανακλήσεις επιδημικών περιπτώσεων θα ακολουθήσουν τα ιστορικά επίπεδα ή ότι ο Όμιλος θα μπορεί να προβλέπει με ακρίβεια το επίπεδο των μελλοντικών απαιτήσεων από εγγυήσεις ή έξοδα για τέτοιες περιπτώσεις. Η αύξηση των απαιτήσεων από εγγυήσεις και έξοδα ανακλήσεων επιδημικών περιπτώσεων ή θα μπορούσε να επηρεάσει δυσμενώς σε σημαντικό βαθμό την επιχειρηματική δραστηριότητα και τα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου.

Νομικό πρόσωπο ασκεί σημαντική επιρροή στην Εταιρεία και επίσης συμμετέχει σε άλλες εταιρείες με συμφέροντα ενδεχομένως διαφορετικά από αυτά της Εταιρείας

Με βάση την από 16η Νοεμβρίου 2017 γνωστοποίηση που έχει αποσταλεί στην Εταιρεία δυνάμει του Νόμου 3556/2007, η εταιρεία Truad Verwaltungs AG κατέχει έμμεσα μέσω των ελεγχόμενων από αυτή εταιρειών συνολικό ποσοστό επί του συνόλου των μετοχών και δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας, της τάξεως του 48,55%. Κατά συνέπεια, ο ως άνω μέτοχος, δύναται να ασκεί σημαντική επιρροή στο αποτέλεσμα της ψήφου των μετόχων, στην εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και σε άλλες αποφάσεις που επηρεάζουν την Εταιρεία, αλλά δεν ασκεί έλεγχο στην Εταιρεία. Επιπρόσθετα, στις 31 Δεκεμβρίου 2018, η Truad Verwaltungs AG ήλεγχε έμμεσα ποσοστό 23,0% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου της CCH, που είναι

ο μεγαλύτερος πελάτης του Ομίλου. Περαιτέρω, στις 31 Δεκεμβρίου 2018, η CCH κατείχε έμμεσα το 23,9% στην εταιρεία Frigoglass Industries Nigeria Ltd και Frigoglass West Africa Ltd, μέσω της συμμετοχής της στην Nigeria Bottling Compnay (NBC). Επιπλέον, η εταιρεία Frigoglass Industries έχει υπογράψει σύμβαση εκμίσθωσης γραφείων με την A.G. Leventis plc. για τα γραφεία της στο Λάγος της Νιγηρίας. Η Truad Verwaltungs A.G. συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της A.G. Leventis plc. κατά ποσοστό περίπου 50,7%. Η σύμβαση εκμίσθωσης ανανεώνεται ετησίως με όρους αγοράς.

Ενδεχόμενη μη συμμόρφωση της Εταιρείας ή του Ομίλου με περιοριστικές ρήτρες (θετικές και αρνητικές υποχρεώσεις) και άλλους όρους σε υφιστάμενες ή μελλοντικές συμβάσεις χρηματοδότησης θα μπορούσε να οδηγήσει σε αθέτηση των υποχρεώσεων των σχετικών χρηματοδοτικών συμβάσεων αλλά και σε διασταυρούμενη αθέτηση των υποχρεώσεων (cross-default) και άλλων χρηματοδοτικών συμβάσεων, με αποτέλεσμα να επέλθει ουσιώδης δυσμενής επίπτωση στις δραστηριότητες, στην οικονομική κατάσταση και στις προοπτικές του Ομίλου

Σε περίπτωση που η Εταιρεία ή άλλες εταιρείες του Ομίλου δε συμμορφωθούν με περιοριστικές οικονομικές δεσμεύσεις (covenants) που εμπεριέχονται στο Δανεισμό με Εξασφάλιση Πρώτης Τάξης και στο Δανεισμό με Εξασφάλιση Δεύτερης Τάξης του Ομίλου όπως π.χ. η τήρηση του δείκτη μόχλευσης (leverage ratio) και του όρου περί τήρησης ελάχιστης ταμειακής ρευστότητας (liquidity covenant), ή σε άλλες υφιστάμενες ή μελλοντικές συμβάσεις χρηματοδότησης, αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε καταγγελία των συμβάσεων αυτών ή και άλλων χρηματοδοτικών συμβάσεων (διασταυρούμενη αθέτηση υποχρεώσεων - cross-default). Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να επιτρέψει στους δανειστές να προχωρήσουν σε αναστολή της χρηματοδότησης ή ακόμη και σε καταγγελία των χρηματοδοτικών συμβάσεων, να ζητήσουν την άμεση αποπληρωμή του συνόλου των δανείων, να καταπέσουν τυχόν εγγυήσεις και εξασφαλίσεις που έχουν δοθεί και να ληφθούν τυχόν εξαναγκαστικά μέτρα. Σε αυτήν την περίπτωση θα προκύψει σημαντική αβεβαιότητα ως προς τη δυνατότητα συνέχισης της δραστηριότητας της Εταιρείας και των λοιπών εταιρειών του Ομίλου, οι οποίες ενδέχεται να βρεθούν σε κατάσταση αδυναμίας αποπληρωμής των υποχρεώσεών τους.

Η υποχρέωση της Εταιρείας και του Ομίλου να τηρούν τις περιοριστικές ρήτρες (θετικές και αρνητικές υποχρεώσεις) και άλλους όρους σε υφιστάμενες ή μελλοντικές συμβάσεις χρηματοδότησης θα μπορούσε να οδηγήσει σε ουσιώδη περιορισμό των δυνατοτήτων δραστηριοποίησης της Εταιρείας ή του Ομίλου

Η υποχρέωση της Εταιρείας και του Ομίλου να τηρούν περιοριστικές ρήτρες (covenants) όπως ενδεικτικά, ο δείκτης μόχλευσης (leverage ratio) και ο όρος περί τήρησης ελάχιστης ταμειακής ρευστότητας (liquidity covenant) και αφετέρου ο περιορισμός δυνατότητας άντλησης επιπλέον χρηματοδότησης λόγω περιορισμού στη λήψη επιπλέον δανεισμού μέχρι του ποσού των €15 εκατ. και της ενεχύρασης και υποθήκευσης των σημαντικότερων περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών του Ομίλου σε εξασφάλιση του Δανεισμού με Εξασφάλιση Πρώτης και Δεύτερης Τάξης, συνεπάγονται ουσιώδη περιορισμό της δυνατότητας της Εταιρείας να χρηματοδοτήσει περαιτέρω επενδύσεις, να προβαίνει ελεύθερα σε πληρωμές καθώς και πλήρη απαγόρευση χρηματοδότησης εξαγορών και συγχωνεύσεων. Υπό αυτές τις συνθήκες, ο Όμιλος ίσως να μην έχει επαρκή κεφάλαια ή άλλους πόρους για να ικανοποιήσει όλες τις υποχρεώσεις προς τους δανειστές του και προς λοιπούς πιστωτές ταυτόχρονα. Τα ανωτέρω ενδεχόμενα θα μπορούσαν να έχουν ουσιώδη δυσμενή επίπτωση στην οικονομική κατάσταση και στις προοπτικές της Εταιρείας και του Ομίλου, καθώς ενδέχεται να βρεθούν σε κατάσταση αδυναμίας αποπληρωμής των υποχρεώσεών τους, με αποτέλεσμα να επιτραπεί στους δανειστές να προχωρήσουν σε αναστολή της χρηματοδότησης ή ακόμη και σε καταγγελία των χρηματοδοτικών συμβάσεων, να ζητήσουν την άμεση αποπληρωμή του συνόλου των δανείων, να καταπέσουν τυχόν εγγυήσεις και εξασφαλίσεις που έχουν δοθεί και να ληφθούν τυχόν εξαναγκαστικά μέτρα.

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κινδύνους που σχετίζονται με την ανάπτυξη νέων προϊόντων και τεχνολογιών του κλάδου επαγγελματικής ψύξης που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε καθυστερήσεις της κυκλοφορίας νέων προϊόντων και σε σημαντικό κόστος.

Βασικό μέλημα του Ομίλου αποτελεί η βελτίωση των επιδόσεων, της χρησιμότητας, του σχεδιασμού και των λοιπών φυσικών χαρακτηριστικών των προϊόντων του, καθώς και η ανάπτυξη νέων προϊόντων που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των πελατών του. Προκειμένου να παραμείνουν οι εταιρείες του Ομίλου ανταγωνιστικές, πρέπει να αναπτύσσουν νέα και πρωτοποριακά προϊόντα σε συνεχή βάση, να επενδύουν στην έρευνα και την ανάπτυξη νέων προϊόντων, περιλαμβανομένων φιλικών προς το περιβάλλον και ενεργειακά αποδοτικών επαγγελματικών ψυγείων. Ως εκ τούτου, οι δραστηριότητές των εταιρειών του Ομίλου εκτίθενται σε κινδύνους που σχετίζονται με την ανάπτυξη νέων προϊόντων και τεχνολογιών όπως ενδεικτικά α) η επίτευξη κατανάλωσης ενέργειας σύμφωνα με τις προσδοκίες των πελατών, β) η προσαρμογή κόστους σε ορθολογικότερη βάση, γ) ανάπτυξη νέων τεχνολογιών ψύξης πριν του ανταγωνισμού και δ) ανάπτυξη καινοτόμων ψυγείων που παρέχουν την δυνατότητα διαδικτυακής παρακολούθησης της επίδοσης τους, καθώς και των εκάστοτε απρόσμενων τεχνικών προβλημάτων τους. Καθένας από τους παράγοντες αυτούς θα μπορούσε να οδηγήσει σε καθυστερήσεις ή στην εγκατάλειψη του έργου ανάπτυξης μιας νέας τεχνολογίας ή προϊόντος. Ο Όμιλος δεν δύναται να εγγυηθεί ότι θα είναι σε θέση να υλοποιήσει νέες τεχνολογίες ή ότι θα μπορεί να δημιουργεί νέα επιτυχημένα

προϊόντα. Η αποτυχία ανάπτυξης νέων προϊόντων που θα τύχουν της αποδοχής και εμπιστοσύνης των πελατών, ενδέχεται να επηρεάσει τις σχέσεις του με τους πελάτες και να οδηγήσει υπάρχοντες ή δυνητικούς πελάτες να αγοράσουν μεταχειρισμένο εξοπλισμό ή τα προϊόντα των ανταγωνιστών, αντί να επενδύσουν σε νέα προϊόντα κατασκευής του Ομίλου. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να έχει σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στις δραστηριότητές της, στην οικονομική της κατάσταση και στα αποτελέσματα εκμετάλλευσης του ομίλου.

6) <u>Σημαντικά Γεγονότα μετά τη λήξη της περιόδου & λοιπές πληροφορίες</u>

Δεν υπάρχουν γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού που να έχουν σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις ή την λειτουργία της Εταιρίας και του Ομίλου.

7) **Σημαντικές Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Μέρη**

Οι σημαντικότερες συναλλαγές της Εταιρείας με συνδεδεμένα με αυτή μέρη, κατά την έννοια του Δ.Λ.Π. 24, εμφανίζονται στον κατωτέρω πίνακα:

Ποσά σε χιλιάδες €	**Περίοδος που έληξε**				**31.12.2018**				
Όμιλος:						**Πωλήσεις αγαθών**	**167.558**	Όμιλος Coca-Cola HBC AG	
						Αγορές αγαθών & Υπηρεσιών	**1.156**	Όμιλος Coca-Cola HBC AG	
						Απαιτήσεις	**22.424**	Όμιλος Coca-Cola HBC AG	
Μητρική Εταιρία:	**Πωλήσεις αγαθών**	**Έσοδα από λοιπές παροχές υπηρεσιών**	**Έσοδα από προμήθειες πωλήσεων**	**Έσοδα από αμοιβές διοικητικής υποστήριξης**	**Αγορές αγαθών & υπηρεσιών**	**Απαιτήσεις**	**Υποχρεώσεις**	**Υποχρεώσεις από Δάνεια**	**Έξοδα από χρεωστικούς τόκους**
Frigoglass Cyprus Limited	12	-	-		-	2	-	1.337	72
Frigoglass South Africa Ltd	42	-	-	1.532	6	1.319	6	-	-
Frigoglass Indonesia PT	10	26	179	846	1.010	266	1.061	-	-
Frigoglass East Africa Ltd.	11	-	-	-	68	-	9	-	-
Frigoglass Romania SRL	488	621	224	7.150	22.774	2.108	24.339	-	-
Frigoglass Eurasia LLC	284	142	10	7.915	910	2.970	2.467	-	-
Frigoglass India PVT. Ltd.	9	5	2	1.462	1.658	4.986	403	-	-
Frigoglass Hungary Kft	105	-	-	-	-	10	-	-	-
Scandinavian Appliances A.S	5.543	-	-	-	4	579	16	-	-
Frigoglass Sp Zoo	2	-	-	-	-	4	-	-	-
3P Frigoglass Romania SRL	-	-	-	50	93	50	12	-	-
Frigoglass Global Ltd.	-	-	-	905	-	390	-	-	-
Frigoglass West Africa Ltd.	113	-	-	-	-	295	15	-	-
Frigoglass GmbH	-	-	-	-	-	-	3	-	-
Frigoglass Nordic	-	-	-	-	-	-	24	-	-
Frigoglass Industries (Nig.) Ltd	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Beta Glass Plc.	185	-	-	-	-	108	-	-	
Frigoinvest Holdings B.V.	-	-	-	-	-	-	-	25.143	1.601
Σύνολο	**6.804**	**794**	**415**	**19.860**	**26.524**	**13.087**	**28.355**	**26.480**	**1.673**
Όμιλος Coca-Cola HBC AG	22.560	-	-	-	83	1.627	-	-	-
Γενικό Σύνολο	**29.364**	**794**	**415**	**19.860**	**26.607**	**14.714**	**28.355**	**26.480**	**1.673**

	Όμιλος	**Μητρική Εταιρία**
	31.12.2018	
Αμοιβές μελών Δ.Σ	360	360
Αμοιβές Στελεχών	2.765	2.356

8) Έρευνα και Ανάπτυξη

Οι κύριοι στόχοι των κέντρων Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D) είναι η ανάπτυξη καινοτόμων, πρωτοποριακών λύσεων επαγγελματικής ψύξης για τους πελάτες του Ομίλου.

Η ΄Ερευνα και Ανάπτυξη επικεντρώνεται στην ανάπτυξη και σχεδίαση προϊόντων τηρώντας ταυτόχρονα τις αρχές για την τυποποίηση και απλούστευση του σχεδιασμού των προϊόντων, προσφέροντας ταυτόχρονα δυνατότητες διαφοροποίησης και εξατομίκευσης.

Η Frigoglass παρέχει λύσεις επαγγελματικής ψύξης οι οποίες έχουν σχεδιαστεί για να βοηθούν τους πελάτες της να επιτύχουν τους στόχους βιωσιμότητάς τους.
Η Frigoglass εστιάζει στο σχεδιασμό, την ανάπτυξη και τη βελτίωση των προϊόντων της, προκειμένου να μειώσει τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, την κατανάλωση ενέργειας και τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, ανταποκρινόμενη με συνέπεια στις ανάγκες και απαιτήσεις των πελατών της.

Η Frigoglass λειτουργεί κέντρα Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D) τα οποία βρίσκονται στην Ελλάδα και Ινδία.

9) Επεξηγηματική Έκθεση του ΔΣ σύμφωνα με τις παραγράφους 7 & 8 του άρθρου4 του Ν.3556/2007

Α. Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας
Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε **Ευρώ 127.957.590,36** διαιρούμενο σε **355.437.751** μετοχές ονομαστικής αξίας **Ευρώ 0,36** η κάθε μία.
Όλες οι μετοχές είναι ονομαστικές και εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.
Κάθε κοινή μετοχή παρέχει το δικαίωμα μιας ψήφου καθώς και όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που ορίζονται από το Νόμο και το Καταστατικό της Εταιρείας.
Η ευθύνη των μετόχων περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν.

Β. Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας
Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υφίστανται περιορισμοί στη μεταβίβαση από το Καταστατικό της.

Γ. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια του Π.Δ. 51/1992
Την **31.12.2018** οι κατωτέρω μέτοχοι κατείχαν ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας:

- Truad Verwaltungs A.G. 48,55%
- Marc Lasry – Avenue Capital[1] 11,68%
- Alpha Bank A.E. 5,95%

[1] Ο κ. Marc Lasry είναι απώτατος διαχειριστής (ultimate managing member) των επενδυτικών κεφαλαίων Avenue Europe International Management GenPar, LLC and Avenue Capital

Management II GenPar, LLC τα οποία με τη σειρά τους ελέγχουν έμμεσα τα δικαιώματα ψήφου που αντιστοιχούν σε ποσοστό 11,68% των μετοχών της Εταιρείας

Δ. Μετοχές παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου
Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρείας παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

Ε. Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου
Δεν προβλέπονται στο Καταστατικό της Εταιρείας περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου.

Στ. Συμφωνίες μετόχων της Εταιρείας
Δεν είναι γνωστές στην Εταιρεία ούτε προβλέπεται στο Καταστατικό της η δυνατότητα συμφωνιών μετόχων που συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου.

Ζ. Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών του Δ.Σ. και τροποποίησης καταστατικού που διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/20, όπως έχει σήμερα αντικατασταθεί από το Νόμο 4548/2018
Οι κανόνες που προβλέπει το Καταστατικό της Εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση των διατάξεων του Καταστατικού της δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/20, όπως αυτός έχει σήμερα αντικατασταθεί από τον Νόμο 4548/2018.

Η. Αρμοδιότητα του Δ.Σ. ή ορισμένων μελών του για την έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών της Εταιρείας σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κ.Ν. 2190/20,όπως έχει σήμερα αντικατασταθεί από το Νόμο 4548/2018

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 1 εδ. β' και γ' του Κ.Ν. 2190/1920 (όπως αυτό έχει αντικατασταθεί σήμερα από το άρθρο 24 παρ. 1 εδ. β' και γ' του Ν. 4548/2018), η Γενική Συνέλευση, με απόφασή της η οποία υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του Κ.Ν. 2190/1920 (όπως έχει αντικατασταθεί σήμερα από το άρθρο 13 του Ν. 4548/2018), μπορεί να εκχωρεί στο Διοικητικό Συμβούλιο την εξουσία να αυξάνει με απόφασή του το μετοχικό κεφάλαιο.

Επίσης , σύμφωνα με τις διατάξεις άρθρου 13 παρ. 13 του Κ.Ν. 2190/20 (όπως έχει σήμερα αντικατασταθεί από το άρθρο 113 του Ν. 4548/2018), με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 3 και 4 και 31 παρ. 2 του Κ.Ν. 2190/20 (όπως έχουν σήμερα αντικατασταθεί από τα άρθρα 130 παρ. 3 και 4 και 132 παρ. 2 του Ν. 4548/2018), μπορεί να θεσπισθεί πρόγραμμα διάθεσης μετοχών στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και το προσωπικό της Εταιρείας, καθώς και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιριών, με τη μορφή δικαιωμάτων προαίρεσης (option) απόκτησης μετοχών, κατά τους ειδικότερους όρους της απόφασης αυτής , περίληψη της οποίας υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του Κ.Ν. 2190/20 (όπως έχει αντικατασταθεί σήμερα από το άρθρο 13 του Ν. 4548/2018).

Η ονομαστική αξία των μετοχών που διατίθενται δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει συνολικά το 1/10 του καταβεβλημένου κεφαλαίου κατά την ημερομηνία της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης. Το Διοικητικό Συμβούλιο, με απόφασή του, αποφασίζει κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, που δε ρυθμίζεται διαφορετικά από τη Γενική Συνέλευση

και, ανάλογα με τον αριθμό των δικαιούχων που άσκησαν το δικαίωμά τους, αποφασίζει την αντίστοιχη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας και την έκδοση νέων μετοχών.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Κ.Ν. 2190/20 (όπως έχει αντικατασταθεί σήμερα από το άρθρο 49 του Ν. 4548/208), μετά από έγκριση της Γενικής Συνέλευσης, η Εταιρεία μπορεί να αποκτήσει δικές της μετοχές, με ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου, με την προϋπόθεση ότι η ονομαστική αξία των μετοχών που αποκτώνται , συμπεριλαμβανομένων των μετοχών που είχε αποκτήσει η Εταιρεία προηγουμένως και διατηρεί, δεν υπερβαίνει το 1/10 του καταβεβλημένου μετοχικού της κεφαλαίου. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης πρέπει να ορίζει επίσης τους όρους και τις προϋποθέσεις των προβλεπομένων αποκτήσεων , τον ανώτατο αριθμό των μετοχών που είναι δυνατόν να αποκτηθούν , τη διάρκεια της χορηγούμενης έγκρισης , η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 24 μήνες και σε περίπτωση απόκτησης από επαχθή αιτία, τα κατώτατα και ανώτατα όρια της αξίας απόκτησης.

Θ. Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρείας, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

Η μητρική εταιρεία και οι θυγατρικές της δεν κατέχουν ίδιες μετοχές.

Ι. Σημαντικές συμφωνίες με μέλη του Δ.Σ. ή το προσωπικό της Εταιρείας

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρείας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

10) Ανασκόπηση Μη Χρηματοοικονομικών Επιδόσεων - Βιώσιμη ανάπτυξη

1. Επιχειρηματικό μοντέλο

1.1. Επιχειρηματική επισκόπηση

Η Frigoglass είναι στρατηγικός συνεργάτης των κορυφαίων εταιρειών αναψυκτικών και ποτών στον κόσμο. Είμαστε ένας από τους παγκόσμιους ηγέτες στην αγορά Επαγγελματικών Ψυγείων (ICM) προσφέροντας στους πελάτες μας μια ολοκληρωμένη γκάμα καινοτόμων λύσεων προβολής προϊόντων με τις οποίες μπορούν να προωθήσουν και να αναδείξουν με μοναδικό τρόπο τα προϊόντα τους σε όλο τον κόσμο. Η Frigoglass προμηθεύει Επαγγελματικά Ψυγεία σε εταιρείες αναψυκτικών και αλκοολούχων ποτών. Τα πρωτοπόρα προϊόντα μας σε συνδυασμό με τη δέσμευσή μας να παρέχουμε συνεπείς και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες υποστήριξης μετά την πώληση έχουν συμβάλει στη δημιουργία και τη συνεχή ανάπτυξη σταθερών και μακροχρόνιων συνεργασιών με πελάτες, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται και εταιρείες που κατέχουν ηγετική θέση στον κλάδο των ποτών σε περισσότερες από 100 χώρες στις οποίες δραστηριοποιούμαστε. Τα καινοτόμα επαγγελματικά ψυγεία μας ενισχύουν την εικόνα των προϊόντων των πελατών μας στο σημείο πώλησης, αυξάνουν την αυθόρμητη κατανάλωση και μεγιστοποιούν τις ευκαιρίες προβολής. Είναι πάγια δέσμευσή μας η δημιουργία λύσεων που έχουν ολοένα και μεγαλύτερο οικολογικό προσανατολισμό και επιτρέπουν στους πελάτες να επιτύχουν φιλόδοξους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης και μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Ταυτόχρονα, η Frigoglass είναι βασικός προμηθευτής γυάλινων φιαλών και ολοκληρωμένων λύσεων συσκευασίας στις ταχύτατα αναπτυσσόμενες αγορές της Αφρικής. Οι εν λόγω αγορές προσφέρουν ελκυστικές ευκαιρίες μακροπρόθεσμων επενδύσεων για τους πελάτες μας, συνεπώς παραμένουμε πιστοί στη δέσμευσή μας να υποστηρίζουμε τις προσπάθειές τους να αξιοποιήσουν αυτές τις ευκαιρίες.

1.2. Παγκόσμια παρουσία

Μέσα από το αποτύπωμά της, η Frigoglass έχει καθιερώσει την παρουσία της στις πιο ώριμες αγορές της Ευρώπης, ενώ σταδιακά εδραιώνει τη θέση της στις αναδυόμενες αγορές. Υποστηρίζουμε τους πελάτες μας με παραγωγικές μονάδες σε επτά χώρες και ένα εκτεταμένο δίκτυο πωλήσεων και παροχής υπηρεσιών μετά την πώληση.

Όσον αφορά τη δραστηριότητά μας στον κλάδο Υαλουργίας, το ενδιαφέρον μας επικεντρώνεται στις αγορές της Αφρικής. Στοχεύουμε στη δημιουργία αξίας για τους πελάτες μας βασιζόμενοι στη θέση μας ως κορυφαίοι προμηθευτές γυάλινων φιαλών και υλικών συσκευασίας στη Δυτική Αφρική.

Κλάδος Ψύξης:

Ευρώπη	
Μονάδες παραγωγής και γραφεία πωλήσεων:	Ελλάδα, Ρουμανία, Ρωσία
Γραφεία πωλήσεων:	Νορβηγία, Πολωνία, Ουγγαρία

Κλάδος Ψύξης:

Ασία & Αφρική	
Μονάδες παραγωγής και γραφεία πωλήσεων:	Ινδία, Ινδονησία, Νότια Αφρική
Γραφεία πωλήσεων:	Κένυα, Νιγηρία

Κλάδος Υαλουργίας:

Αφρική	
Μονάδες παραγωγής και γραφεία πωλήσεων:	Νιγηρία

1.3. Κύριοι στόχοι και στρατηγική

Το 2018, η Frigoglass παρέμεινε επικεντρωμένη στις στρατηγικές της προτεραιότητες και εξακολούθησε να δημιουργεί καινοτόμες λύσεις επαγγελματικής ψύξης που προσθέτουν αξία στους πελάτες της σε όλο τον κόσμο.

1.3.1. Έμφαση στον πελάτη

Στη Frigoglass οι πελάτες βρίσκονται στο επίκεντρο του επιχειρηματικού μας μοντέλου. Τα τελευταία χρόνια, έχουμε επαναπροσδιορίσει το εμπορικό όραμά μας για την Επαγγελματική Ψύξη (Frigoglass ICM Commercial Vision) και έχουμε κάνει βήματα για να βελτιώσουμε περαιτέρω την προσήλωση προς τους πελάτες μας. Το εμπορικό μας όραμα για την Επαγγελματική Ψύξη (Frigoglass ICM Commercial Vision) στηρίζεται σε τρεις βασικούς πυλώνες:

1. **Ισχυροποίηση των επιτυχημένων συνεργασιών:** Διατήρηση ισχυρών δεσμών με τους διεθνείς πελάτες μας για παροχή εξατομικευμένων λύσεων με βάση τις τοπικές απαιτήσεις.
2. **Βελτιστοποίηση των τρόπων προώθησης και διανομής (route-to-market):** Ενσωμάτωση των απαιτήσεων των πελατών μας στα προϊόντα μας και παροχή υπηρεσιών εξυπηρέτησης που δημιουργούν αξία, διατηρώντας την καινοτομία και τη Βιωσιμότητα ως βασικούς πυλώνες για κάθε νέα πρωτοβουλία.
3. **Ανάπτυξη των εμπορικών δυνατοτήτων για ισχυροποίηση των σχέσεων με τους πελάτες:** Δημιουργία μιας ισχυρής εμπορικής δομής και κουλτούρας που θα συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων μας και της στρατηγικής που εφαρμόζουμε για την προσέλκυση πελατών (go-to-market strategy). Οργάνωση ομάδων πωλήσεων με βάση τους διεθνείς πελάτες μας με στόχο την έμφαση και την καλύτερη ανταπόκριση στις ανάγκες του κάθε πελάτη.

Το 2018, η πελατοκεντρική μας κουλτούρα συνέχισε να έχει θετικό αντίκτυπο στα έσοδα της εταιρείας, αποδεικνύοντας την επιτυχία του εξαιρετικά αποτελεσματικού εμπορικού μας τμήματος για μία ακόμη χρονιά.

Για τον κλάδο Υαλουργίας, το 2018 ήταν μία δυνατή χρονιά καθώς η ζήτηση στις αγορές της δυτικής Αφρικής ανέκαμψε μετά από τις προκλήσεις των δύο τελευταίων χρόνων. Παρ' όλο που ήταν μια συνολικά υποτονική χρονιά για τη βιομηχανία στη Νιγηρία, η παραγωγή μας αυξήθηκε σε όγκο κατά 5%. Πραγματοποιήσαμε μια πλήρους κλίμακας επισκευή του

φούρνου ημίλευκου γυαλιού μας στο Ughelli (35 ημέρες glass-to-glass) η οποία αύξησε την απόδοσή του μετά την επισκευή κατά 25-30 τόνους γυαλιού την ημέρα.
Στον κλάδο της μπύρας, ένας βασικός μας πελάτης εγκαινίασε το νέο του ζυθοποιείο στην περιοχή Ogun, το οποίο οδήγησε σε ανάπτυξη του κλάδου καθ' όλη τη χρονιά. Ο τομέας Δοχείων Φαγητού συνέχισε να αυξάνεται από μία μικρή βάση, ενώ η διείσδυση διεθνών παικτών στην αγορά της Νιγηρίας με τοπική παρασκευή διεθνών μαρκών ποτών συνεχίστηκε ταχέως. Καταφέραμε να διαχειριστούμε τις εισερχόμενες και εξερχόμενες προμήθειες μέσω του λιμανιού της Apapa παρ' όλης της σοβαρής συμφόρησης και του αντίκτυπου που είχε στην διαθεσιμότητα φορτηγών και εμπορευματοκιβωτίων και να αυξήσουμε τις εξαγωγές γυάλινων φιαλών κατά 18% ετησίως. Ο τομέας Κιβωτίων διατήρησε το ρυθμό του με τη ζήτηση από νέους πελάτες να οδηγεί σε 60% της αύξησης του όγκου, ενώ στον τομέα των Καπακιών έγινε αισθητός ο αντίκτυπος της μειωμένης ζήτησης από τον κλάδο των αναψυκτικών.
Στο τέλος του έτους, διασφαλίσαμε τη στρατηγική μελλοντικής ανάπτυξής μας με την ανακοίνωση της επένδυσης 25-30 εκατ. Ευρώ για την επέκταση της παραγωγικής ικανότητας των φούρνων μας στις εγκαταστάσεις υαλουργίας στην Agbara την περίοδο 2018-2020, η οποία θα αυξήσει την παραγωγική ικανότητα των εγκαταστάσεων κατά 35.000 τόνους τον χρόνο.

1.3.2. Ηγέτης στην καινοτομία

Σειρά Υβριδικών ψυγείων

Η τελευταία πρωτοποριακή μας λύση, τα υβριδικά ψυγεία, έχει προκαλέσει τον ενθουσιασμό των πελατών μας που δραστηριοποιούνται στις αναδυόμενες αγορές. Σε αρκετές περιοχές της Αφρικής και της Ασίας όπου η άμεση κατανάλωση αυξάνεται ταχύτερα από τη διαθεσιμότητα ηλεκτρικής ενέργειας, το υβριδικό ψυγείο έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να περιορίζονται οι επιπτώσεις από τις διακοπές ηλεκτροδότησης που συμβαίνουν στην ήπειρο. Χρησιμοποιώντας ευτηκτική τεχνολογία, διατηρεί χαμηλές θερμοκρασίες για περισσότερες από 16 ώρες σε περιβάλλον με θερμοκρασία 40°C χωρίς να χρειάζεται ηλεκτρική ενέργεια. Κατά τη διάρκεια των διακοπών ηλεκτροδότησης, τα ψυγεία παραμένουν πλήρως φωτισμένα με λαμπτήρες LED, γεγονός που συμβάλλει στην αύξηση της αυθόρμητης κατανάλωσης. Επιπλέον, τα ψυκτικά μέσα που χρησιμοποιούνται δεν περιέχουν υδροφθοράνθρακες (HFC) και προτιμώνται από τους πελάτες καθώς συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης.
Το 2018, έπειτα από ευρεία αποδοχή της σειράς υβριδικών ψυγείων από την αγορά, στη Frigoglass επεκτείναμε τη σειρά υβριδικών μοντέλων για να εξυπηρετεί περισσότερες ανάγκες τοποθέτησης. Η σημαντική αύξηση των ετήσιων πωλήσεων ήταν ξεκάθαρη ένδειξη της επιτυχίας των υβριδικών μοντέλων και της τάσης προς τις πράσινες λύσεις ψύξης που εξαρτώνται λιγότερο από την ηλεκτρική ενέργεια.

Διείσδυση αγοράς

Το 2018, η προσφάτως αναπτυγμένη σειρά Plus στη Ρωσία συνέχισε να αναδεικνύει τη θετική της δυναμική με το διπλασιασμό των πωλήσεών της σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, προσφέροντας ψυγεία υψηλής ποιότητας σε ανταγωνιστική τιμή και βοηθώντας τους πελάτες μας να επιτύχουν τους στόχους εμπορικής διείσδυσης που επιθυμούν.
Στην Αφρική, η ετοιμότητα για μετάβαση όλο και περισσότερων χωρών και πελατών σε φιλικά προς το περιβάλλον και χωρίς HFC ψυκτικά μας οδήγησε στην επέκταση της χρησιμοποίησης ψυκτικών μέσων χωρίς υδροφθοράνθρακες (HFC) σε ολόκληρη τη σειρά Super, συμπεριλαμβανομένων των μοντέλων Subzero, για την τοποθέτηση προϊόντων

μπύρας. Με τα ψυγεία Super και Hybrid, η Frigoglass ολοκλήρωσε την γκάμα προϊόντων της στην ήπειρο, προσφέροντας επιλογές ψύξης και αισθητικής που καλύπτουν κάθε τοπική ανάγκη.
Στην Ευρώπη, σε συνεργασία με τους μεγάλους πελάτες μας, επικεντρωθήκαμε στη συγκρότηση σχεδίου για ένα πιο πράσινο μέλλον μέσω της τυποποίησης του χαρτοφυλακίου των προϊόντων και των διαθέσιμων επιλογών. Αυτό επιτρέπει την χρήση κοινών πρώτων υλών, λιγότερων ανταλλακτικών και απορριμμάτων, ευκολότερη ανακύκλωση και προμήθεια εξαρτημάτων και υλικών με βιώσιμα κριτήρια. Η εφαρμογή του σχεδίου αναμένεται να ξεκινήσει το 2019.
Η σειρά Flex cooler, που κυκλοφόρησε το 2017, συνέχισε με επιτυχία την διείσδυσή της στην αγορά αυξάνοντας τις πωλήσεις της σε Ευρώπη και Αφρική. Το 2018, η οικογένεια Flex ενισχύθηκε με περισσότερα μοντέλα με σκοπό να καλύψει περισσότερες ανάγκες, καθιστώντας την ως μία από τις βασικές σειρές των προϊόντων ICM της Frigoglass.
Τέλος, στην Ασία και συγκεκριμένα στην Ινδία, λανσάραμε τα “Norcool by Frigoglass”, μια ολοκληρωμένη σειρά από οριζόντιους καταψύκτες που ποικίλλουν από μοντέλα με κυρτά τζάμια μέχρι καταψύκτες «μπαούλα», που είναι ιδανικά για τροπικά κλίματα, χρησιμοποιούν φυσικά ψυκτικά μέσα και λειτουργούν με υψηλή ενεργειακή αποδοτικότητα.

Χαρτοφυλάκιο πράσινων προϊόντων και περιβαλλοντικό αποτύπωμα
Το 2018 ήταν χρονιά που, ακολουθώντας το παράδειγμα των ευρωπαϊκών εργοστασίων, η εγκατάσταση της Νότιας Αφρικής άρχισε να παράγει εξ’ ολοκλήρου ψυγεία με υδρογονάνθρακες (HC), αφήνοντας την Ινδία και την Ινδονησία ως τις μόνες περιοχές δραστηριοποίησης της Frigoglass που παράγουν ακόμα ψυγεία με ψυκτικά HFC για να εξυπηρετούν χώρες που δεν έχουν τις υποδομές για να υποστηρίξουν πιο πράσινες λύσεις. Η μετάβαση στην παραγωγή ψυγείων χωρίς HFC θα εφαρμοστεί σταδιακά και στις δύο αυτές παραγωγικές μονάδες, που είναι ήδη επαρκώς εξοπλισμένες για να υποστηρίξουν την πλήρη μετάβαση, ακολουθώντας τις ανάγκες τις αγοράς.

Έρευνα & Ανάπτυξη
Το 2018, συμπληρωματικά στα εργαστήρια της Ινδίας και της Ελλάδας, τα εργαστήρια της Ρουμανίας πιστοποιήθηκαν επίσης κατά το πρότυπο ISO17025 και αναγνωρίστηκαν από τις The Coca-Cola Company, PepsiCo και Heineken ως κατάλληλα για τη διεξαγωγή δοκιμών πιστοποίησης.
Αυτή η σημαντική εξέλιξη καθιστά τα εργαστήριά μας εφάμιλλα με διεθνώς αναγνωρισμένα ανεξάρτητα εργαστήρια και μας δίνει τη δυνατότητα να διεξάγουμε δοκιμές τοπικά, αποφεύγοντας τη μεταφορά δειγμάτων νέων μοντέλων σε εξωτερικά εργαστήρια και επομένως μειώνοντας τα εξερχόμενα φορτία και τις σχετικές εκπομπές. Επιπλέον, εξοικονομούμε σημαντικό χρόνο και κόστος από τη συνολική διαδικασία διάθεσης των προϊόντων στην αγορά.

Επέκταση συνδεσιμότητας
Οι λύσεις συνδεσιμότητας έχουν μετατραπεί σε αναπόσπαστο μέρος των προϊόντων μας. Παρέχουμε δυνατότητες συνδεσιμότητας και ψηφιακές υπηρεσίες, ενώ παράλληλα συνεχίζουμε να ενισχύουμε την τεχνική μας υπεροχή.
Το 2018 πωλήθηκαν περισσότερα από 100,000 ψυγεία με δυνατότητες Internet of Things (IoT) αναδεικνύοντας την αυξανόμενη τάση προς ψηφιοποίηση.

2. Διοικητική προσέγγιση στα σημαντικά μη χρηματοοικονομικά ζητήματα και ζητήματα βιωσιμότητας

Στη Frigoglass, η προσέγγισή μας σχετικά με τα σημαντικά μη χρηματοοικονομικά ζητήματα βιωσιμότητας βασίζεται σε μία σειρά αρχών που ακολουθούμε και πιο συγκεκριμένα, στην εφαρμογή υψηλών επαγγελματικών προτύπων, στη διαφάνεια, την εμπιστοσύνη και τη δικαιοσύνη, στη δημιουργία μιας κουλτούρας συνεργασίας, στη διατήρηση μακροχρόνιων σχέσεων με τους πελάτες και τους προμηθευτές μας και στο να δίνουμε το παράδειγμα στην προσπάθεια για διασφάλιση ενός πιο βιώσιμου μέλλοντος.

2.1. Κύριοι τομείς ενδιαφέροντος

Το πλαίσιο διαχείρισης μη χρηματοοικονομικών θεμάτων του ομίλου επικεντρώνεται σε τέσσερις τομείς που συνδέονται μεταξύ τους και αλληλοσυμπληρώνονται.

Αγορά

Η ποιότητα και η καινοτομία είναι δύο βασικά στοιχεία της στρατηγικής βιώσιμης ανάπτυξης. Η Frigoglass στοχεύει στη δημιουργία αξίας για εκείνη και τους πελάτες της επιτυγχάνοντας υψηλή ποιότητα, προσφέροντας αξιόπιστα προϊόντα και υπηρεσίες, συνεχώς βελτιώνοντας την απόδοσή τους, ενώ ταυτόχρονα εφαρμόζει πρακτικές δίκαιης επιχειρηματικότητας και συμμορφώνεται με το ρυθμιστικό πλαίσιο και την ισχύουσα νομοθεσία σε όλους τους τομείς δραστηριότητας.

Περιβάλλον

Η Frigoglass δημιουργεί αξία αναγνωρίζοντας και μειώνοντας τον αντίκτυπο των προϊόντων της στο περιβάλλον. Μετράμε τις επιδόσεις των δραστηριοτήτων μας παρακολουθώντας σε τακτική βάση το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των προϊόντων και αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες για την αποδοτικότερη χρήση υλικών. Η επίδοση και η αποδοτικότητα αποτελούν τα βασικά κίνητρα πίσω από κάθε προσπάθεια για ελαχιστοποίηση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος.

Περιβάλλον εργασίας

Οι άνθρωποί μας είναι το μεγαλύτερό μας πλεονέκτημα. Σταθερός μας στόχος είναι η αφοσίωση και η μακροπρόθεσμη ανάπτυξη των ανθρώπων μας. Συνεπώς επιδιώκουμε να προσελκύσουμε, να αναπτύξουμε και να διατηρήσουμε τους ικανότερους ανθρώπους που μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη της επιχειρηματικής μας στρατηγικής, παρέχοντάς τους ταυτόχρονα ένα ασφαλές περιβάλλον εργασίας που ευνοεί την διαφορετικότητα.

Κοινωνία

Είναι σημαντικό για εμάς να είμαστε υπεύθυνος εταιρικός πολίτης υποστηρίζοντας τις τοπικές κοινωνίες. Συνεργαζόμαστε στενά με όλους τους φορείς της τοπικής κοινωνίας για να ανακαλύψουμε πώς μπορούμε να έχουμε ακόμη μεγαλύτερο κοινωνικό αντίκτυπο μέσω των επιχειρηματικών μας δραστηριοτήτων και να επικεντρώσουμε τις προσπάθειές μας στη δημιουργία αξίας για τις τοπικές κοινωνίες στις οποίες δραστηριοποιούμαστε.

Η προσέγγισή της Frigoglass, οι συγκεκριμένες πολιτικές τα αποτελέσματα αυτών των πολιτικών καθώς και δείκτες επίδοσης που σχετίζονται με τους ανωτέρω τομείς ενδιαφέροντος παρουσιάζονται στα κεφάλαια: 5. Αγορά, 6. Περιβάλλον, 7. Περιβάλλον εργασίας.

3. Σημαντικά ζητήματα και συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη

3.1. Σημαντικά ζητήματα

Για εμάς στη Frigoglass δέσμευση για βιώσιμη ανάπτυξη σημαίνει ευθυγράμμιση με τις ανάγκες και τις προσδοκίες των ενδιαφερόμενων μερών - πελατών, καταναλωτών, εργαζομένων και μετόχων μας σε όλο τον κόσμο.

Προσπαθώντας να διασφαλίσουμε τη συνεργασία των ενδιαφερόμενων μερών σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο επιχειρηματικό περιβάλλον, επανεξετάζουμε σε τακτική βάση τις προτεραιότητές μας σε επίπεδο επιχειρηματικής δραστηριότητας και βιώσιμης ανάπτυξης, τόσο τις δικές μας όσο και των ενδιαφερόμενων μερών.

Τα 10 σημαντικότερα θέματα για τη Frigoglass είναι τα ακόλουθα:

1. Ποιότητα προϊόντων και προϊοντική υπευθυνότητα
2. Περιβαλλοντική διαχείριση προϊόντων
3. Ικανοποίηση πελατών
4. Κανονιστική συμμόρφωση
5. Οικονομικές επιδόσεις και αντίκτυπος
6. Κώδικας δεοντολογίας
7. Υγεία και ασφάλεια στην εργασία
8. Διαφορετικότητα και ίσες ευκαιρίες
9. Ενεργειακή απόδοση δραστηριοτήτων
10. Δίκτυο υπεύθυνων προμηθευτών

3.2. Συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Στη Frigoglass εκτιμούμε το ρόλο των ενδιαφερόμενων μερών και τη σημαντικότητα της εμπλοκής τους για τον ορισμό της στρατηγικής βιώσιμης ανάπτυξής μας. Η διαβούλευση μαζί τους είναι απαραίτητη για την κατανόηση των αναγκών τους και τη δημιουργία αξίας για τον οργανισμό μας. Οι απόψεις τους μας βοηθούν να αποκτήσουμε μια πολύπλευρη θεώρηση την οποία αξιοποιούμε στη λήψη αποφάσεων, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα ότι οι στόχοι και οι δράσεις βιώσιμης ανάπτυξης ανταποκρίνονται στις ανάγκες και προσδοκίες τους. Κατά τη διαδικασία χαρτογράφησης των ενδιαφερόμενων μερών μας, εντοπίσαμε τα μέρη απέναντι στα όποια έχουμε νομική, εμπορική ή ηθική υποχρέωση, όπως είναι οι μέτοχοί μας, οι πελάτες μας και οι κοινότητες στις οποίες δραστηριοποιούμαστε. Οι εργαζόμενοι και οι προμηθευτές μας είναι εξίσου σημαντικοί επειδή εξαρτόμαστε από αυτούς για τις δραστηριότητές μας. Τέλος, αναγνωρίζουμε τη σημαντικότητα εξωτερικών ομάδων, όπως των επιχειρηματικών εταίρων και των τελικών χρηστών των προϊόντων μας, που επηρεάζονται από τα προϊόντα και την απόδοσή μας. Ο συνεχής διάλογος και η συνεργασία με διαφορετικά ενδιαφερόμενα μέρη, μας παρέχουν τη δυνατότητα να αναγνωρίσουμε ευκαιρίες βελτίωσης των επιδόσεών μας, να δημιουργήσουμε αξία για τους πελάτες και τους μετόχους μας και επίσης αποτελούν τη βάση για τον καθορισμό των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης. Η ακεραιότητα, η διαφάνεια και η συμμόρφωση είναι οι βασικές αρχές που διέπουν όλες τις πρωτοβουλίες επικοινωνίας που αναλαμβάνουμε. Τα αποτελέσματα της διαβούλευσης αποτελούν τη βάση για την θέσπιση της στρατηγικής μας, της διαχείρισης κινδύνων και την κατανομή

πόρων και του τρόπου με τον οποίο θα ανταποκριθούμε στις προσδοκίες και τις ανησυχίες των ενδιαφερόμενων μερών.
Η συνεχής συνεργασία μας με τα ενδιαφερόμενα μέρη μας βοηθά να κατανοήσουμε:

- Τον αντίκτυπο που έχουν οι δραστηριότητές μας και το πώς μπορούμε να τις διαχειριστούμε με υπεύθυνο τρόπο,
- Τους ενδεχόμενους κινδύνους και τις πιθανές ευκαιρίες που σχετίζονται με τα ενδιαφερόμενα μέρη και πώς μπορούμε να τις διαχειριστούμε έγκαιρα και αποτελεσματικά,
- Την αποτελεσματικότητα της στρατηγικής που εφαρμόζουμε για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Η ανατροφοδότηση που λάβαμε από τα ενδιαφερόμενα μέρη όσον αφορά τους τρόπους βελτίωσης της διαχείρισης θεμάτων βιώσιμης ανάπτυξης και της παροχής σχετικής πληροφόρησης περιλαμβάνει τις ακόλουθες προτάσεις:

- Περαιτέρω ενσωμάτωση των ζητημάτων βιώσιμης ανάπτυξης στην επιχειρηματική μας στρατηγική,
- Αναβάθμιση των πρακτικών παροχής πληροφόρησης σε σχέση με τη βιώσιμη ανάπτυξη εστιάζοντας στη διαφάνεια,
- Καθορισμός συγκεκριμένων βασικών δεικτών επιδόσεων (ΒΔΕ) και στόχων και αξιολόγηση της προόδου βάσει αυτών,
- Προώθηση μεγαλύτερης τυποποίησης των διαδικασιών όσον αφορά την ποιότητα, τη διαχείριση της εργασίας και τα περιβαλλοντικά θέματα σε όλες τις τοποθεσίες που διεξάγεται δραστηριότητα.

4. Οι κυριότεροι κίνδυνοι και η διαχείρισή τους

Το 2018 συνεχίσαμε την εφαρμογή της διαδικασίας εντοπισμού και διαχείρισης κινδύνων σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων μας, η οποία εμπεριείχε την αναβάθμιση των εργαλείων διαχείρισης λειτουργικών κινδύνων καθώς και του συστήματος αναφορών με σκοπό την αποτελεσματικότερη αξιολόγηση δυνητικών κινδύνων και την ανάπτυξη δράσεων μετριασμού.
Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Frigoglass και η Εκτελεστική Επιτροπή επιβλέπουν τη διαδικασία αναγνώρισης κινδύνων και ευκαιριών η οποία περιλαμβάνει ελέγχους κανονιστικής συμμόρφωσης, συγκέντρωση δεδομένων για τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και τη χρήση ενέργειας και διαβουλεύσεις με προμηθευτές και πελάτες.
Η επισκόπηση των δεδομένων εξυπηρετεί στην αναγνώριση της επίδρασης που έχουν η κλιματική αλλαγή και άλλοι κίνδυνοι στην εταιρεία καθώς και των ευκαιριών που παρουσιάζονται. Πιο συγκεκριμένα, τα δεδομένα για τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και τη χρήση ενέργειας έχουν αξιοποιηθεί για την αναζήτηση ευκαιριών αύξησης της ενεργειακής απόδοσης σε μια σειρά παραγωγικών μονάδων, και έχουμε βασισθεί σε αυτά για να θέσουμε ως στόχο τη μείωση των εκπομπών κατά 10% έως το 2022. Η διαβούλευση με τους πελάτες έχει κατευθύνει τις δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης στην παραγωγή ενεργειακά αποδοτικότερων ψυγείων.
Το επικαιροποιημένο πρόγραμμα διαχείρισης λειτουργικών ρίσκων κινδύνων αποτελείται από τρεις βασικές κατηγορίες αξιολόγησης. Καθεμία από αυτές περιλαμβάνει μια σειρά θεμάτων και ενδεχόμενων κινδύνων βάσει των οποίων αποκτούμε μια αντιπροσωπευτική εικόνα των κινδύνων σε επίπεδο περιουσιακού στοιχείου, δηλ. για κάθε εργοστάσιο

ξεχωριστά. Στο εν λόγω πρόγραμμα η κλιματική αλλαγή αποτελεί σημαντικό κίνδυνο που σχετίζεται τόσο με την επιχειρησιακή συνέχεια όσο και με την περιβαλλοντική διαχείριση. Σε κάθε παραγωγική μονάδα πραγματοποιούνται έλεγχοι περιβαλλοντικής διαχείρισης, υγείας και ασφάλειας από τρίτους. Με τους ανωτέρω ελέγχους αξιολογείται το κατά πόσο αποτελεσματικά διαχειριζόμαστε αυτούς τους κινδύνους σε σχέση με το πρόγραμμα Διαχείρισης Επιχειρησιακών Κινδύνων και λαμβάνονται υπόψη για:

- Την εκτίμηση του μεγέθους του κινδύνου,
- Τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση αυτών των κινδύνων,
- Τον εντοπισμό ευκαιριών μείωσης αυτών των κινδύνων.

Αυτοί οι έλεγχοι δίνουν επίσης τη δυνατότητα αναγνώρισης ενδεχόμενων κινδύνων. Τα ευρήματα των ετήσιων ελέγχων συγκεντρώνονται και κοινοποιούνται στην Εκτελεστική Επιτροπή για τον περαιτέρω έλεγχό τους και σχεδιασμό δράσεων αντιμετώπισης.
Η Frigoglass εφαρμόζει τη διαδικασία εκτίμησης κινδύνων για τον εντοπισμό και ιεράρχηση κινδύνων και ευκαιριών, βάσει των παρακάτω κριτηρίων:

- την κανονιστική συμμόρφωση,
- την ικανοποίηση των απαιτήσεων των πελατών όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση και την κλιματική αλλαγή,
- τον αντίκτυπο στη φήμη,
- τον αντίκτυπο στην επιχειρησιακή συνέχεια.

Οι κίνδυνοι που αναγνωρίζονται κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες:

- Κίνδυνοι που απορρέουν από περιβαλλοντικούς κανονισμούς,
- Κίνδυνοι που σχετίζονται με κλιματολογικές παραμέτρους,
- Κίνδυνοι που απορρέουν από εξελίξεις σχετικές με το περιβάλλον.

4.1. Κίνδυνοι που απορρέουν από περιβαλλοντικούς κανονισμούς

Περιγραφή
Οι αυξανόμενες υποχρεώσεις αναφοράς που επιβάλλονται από τις ρυθμιστικές αρχές ενδέχεται να επιφέρουν αλλαγές στον τρόπο συλλογής και παρουσίασης δεδομένων
Ενδεχόμενη επίδραση
Αυξημένο λειτουργικό κόστος
Μέγεθος επίδρασης
Μικρή-μέτρια
Εκτιμώμενες συνέπειες
Οι οικονομικές συνέπειες των υποχρεώσεων αναφοράς για τις εκπομπές αερίων σχετίζονται με το κόστος συλλογής, ελέγχου και σύγκρισης των δεδομένων για τις εκπομπές αερίων σε όλες τις δραστηριότητες της Frigoglass και παρουσίασής τους στην κατάλληλη μορφή. Αυτό μπορεί να αποδειχθεί ιδιαίτερα πολύπλοκη εργασία δεδομένου ότι η Frigoglass δραστηριοποιείται σε ένα πλήθος χωρών στις οποίες οι απαιτήσεις αναφοράς ενδέχεται να διαφοροποιούνται σημαντικά.
Τρόπος διαχείρισης
Η Frigoglass ξεκίνησε να συλλέγει δεδομένα για τις εκπομπές αερίων το 2010 και εξακολουθεί να συλλέγει, να ελέγχει και να συγκρίνει δεδομένα για τις εκπομπές αερίων σε ετήσια βάση και να τα χρησιμοποιεί για την ανάπτυξη και παρακολούθηση των στόχων μείωσης των εκπομπών σε όλες τις δραστηριότητες. Ταυτόχρονα, οι

διαδικασίες αναφοράς κάθε δραστηριότητας βελτιώνονται συνεχώς επιδιώκοντας μεγαλύτερη ακρίβεια των δεδομένων σε όλα τα πεδία εκπομπών. Εκτιμάται ότι η συλλογή στοιχείων για τις εκπομπές αερίων σήμερα περιορίζει τους κινδύνους που σχετίζονται με μελλοντικές υποχρεώσεις αναφοράς σε σχέση με τις εκπομπές.

Περιγραφή
Η συμμετοχή στο κοινοτικό σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου (EU ETS) και η δημιουργία παρόμοιων προγραμμάτων στις ΗΠΑ και σε όλο τον κόσμο ενδέχεται να επηρεάσει το κόστος ορισμένων επιχειρησιακών πόρων όπως είναι η ηλεκτρική ενέργεια και τα καύσιμα.
Ενδεχόμενη επίδραση
Αυξημένο λειτουργικό κόστος
Μέγεθος επίδρασης
Μικρή-μέτρια
Εκτιμώμενες συνέπειες
Οι ισχύοντες και μελλοντικοί κανονισμοί για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και ένα σύστημα εμπορίας θα συμβάλουν στη νομισματοποίηση του περιβαλλοντικού κόστους των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και θα αυξήσουν το κόστος χρήσης παραδοσιακών ορυκτών καυσίμων που θα συμπεριλαμβάνει την ηλεκτρική ενέργεια, τη γραφική ύλη, τα καύσιμα για μεταφορές καθώς και τα ψυκτικά αέρια τόσο για τη Frigoglass όσο και για τους προμηθευτές της. Τα παραπάνω θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε μια μικρή αύξηση του κόστους που σχετίζεται με τις πρώτες ύλες και τα εξαρτήματα καθώς και σε άμεση αύξηση του ενεργειακού κόστους των παραγωγικών μας εγκαταστάσεων
Τρόπος διαχείρισης
Εφαρμόζουμε τρεις μεθόδους για τη διαχείριση των εκπομπών και του σχετικού κόστους: 1) Μέτρηση της χρήσης ενέργειας και των εκπομπών βελτιώνοντας ταυτόχρονα την ποιότητα των δεδομένων που έχουμε συλλέξει. 2) Διαχείριση του λειτουργικού κόστους μέσω της ανάλυσης δεδομένων και της διαμόρφωσης και εφαρμογής έργων ενεργειακής απόδοσης για τη μείωση της ενέργειας που χρησιμοποιούμε στο σύνολο των δραστηριοτήτων μας. Αυτό περιλαμβάνει και την αποϋλοποίηση της αλυσίδας εφοδιασμού και των προϊόντων (π.χ. σπονδυλωτός σχεδιασμός προϊόντων, λιγότεροι κωδικοί προϊόντων και μεγαλύτερος βαθμός τυποποίησης, αποδοτικότερη επιλογή εξαρτημάτων). 3) Επένδυση στη λειτουργία έρευνας και ανάπτυξης για τη δημιουργία ψυγείων που λειτουργούν με φυσικά ψυκτικά μέσα και τροφοδοτούνται από ηλιακά πάνελ και ευτηκτική τεχνολογία. Εκτιμούμε ότι εφαρμόζοντας αυτά τα μέτρα διαχείρισης θα είμαστε σε θέση να συμψηφίσουμε την αύξηση του κόστους που σχετίζεται με την επιβολή αντιτίμου για την απόκτηση δικαιωμάτων εκπομπών αερίων και θα κατακτήσουμε ηγετική θέση στον κλάδο όσον αφορά τα φυσικά ψυκτικά μέσα

Περιγραφή
Μεταβολές στους κανονισμούς που ισχύουν για τα ψυκτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένης της σταδιακής κατάργησης ή της συνολικής απαγόρευσης διαφόρων ψυκτικών αερίων.

Ενδεχόμενη επίδραση
Αυξημένο λειτουργικό κόστος
Μέγεθος επίδρασης
Μικρή-μέτρια
Εκτιμώμενες συνέπειες
Η Frigoglass είναι πλέον πλήρως εξοπλισμένη σε όλες τις εγκαταστάσεις της για παραγωγή με ψυκτικά μέσα που δεν περιέχουν υδροφθοράνθρακες (HFC). Εφόσον προκύψουν επιπλέον αλλαγές στον απαιτούμενο τύπο ψυκτικών, υπολογίζεται πως το κόστος αναβάθμισης των εγκαταστάσεων θα είναι της τάξης των 3 εκατομμυρίων Ευρώ.
Τρόπος διαχείρισης
Η Frigoglass επενδύει σε έρευνα και ανάπτυξη για την εξεύρεση εναλλακτικών ψυκτικών μέσων ενώ το 2018 το 82% των ψυγείων που διαθέσαμε σε παγκόσμιο επίπεδο λειτουργούσαν με ψυκτικά μέσα με υδρογονάνθρακες. Άλλα έργα που σχετίζονται με τα ψυκτικά μέσα περιλαμβάνουν την ανάπτυξη κυκλωμάτων ψύξης που μπορούν να λειτουργήσουν με μικρότερη ποσότητα υδρογονανθράκων με σκοπό να επεκταθεί η χρήση τους σε ψυγεία μεγάλου μεγέθους.

4.2. Κίνδυνοι που σχετίζονται με κλιματολογικές παραμέτρους

Περιγραφή
Μεγαλύτερη αυξομείωση της θερμοκρασίας συμπεριλαμβανομένων πολύ υψηλών θερμοκρασιών που μπορεί να προκαλέσουν διακοπή της παραγωγής.
Ενδεχόμενη επίδραση
Μείωση/διακοπή της παραγωγής
Μέγεθος επίδρασης
Σημαντική
Εκτιμώμενες συνέπειες
Οι ακραίες θερμοκρασίες θα μπορούσαν να μειώσουν τα έσοδα λόγω διακοπής της παραγωγής. Το κόστος παραγωγής θα μπορούσε να αυξηθεί λόγω αυξημένων ενεργειακών αναγκών για τη ψύξη των μονάδων παραγωγής καθώς και λόγω αυξημένου ενεργειακού κόστους στις περιπτώσεις που οι παροχείς ηλεκτρικής ενέργειας χρειάζεται να αναβαθμίσουν τις υποδομές τους ώστε να μπορούν να εγγυηθούν την παροχή ενέργειας σε περιόδους ακραίων καιρικών συνθηκών. Οι οικονομικές επιπτώσεις θα μπορούσαν να κυμαίνονται από μικρές αυξήσεις του λειτουργικού κόστους σε σημαντικά κόστη από την παύση λειτουργίας εργοστασίου λόγω βλάβης που προκλήθηκε από ακραίες καιρικές συνθήκες. Το κόστος που οφείλεται σε διακοπή της λειτουργίας εργοστασίων λόγω καιρικών φαινομένων εκτιμάται στο 1,3% της συνολικής δαπάνης
Τρόπος διαχείρισης
Η Frigoglass διαθέτει ένα πρόγραμμα Διαχείρισης Επιχειρησιακού Κινδύνου που περιλαμβάνει νέα πρότυπα καθώς και ένα νέο σύστημα δομημένης και λεπτομερούς πληροφόρησης για την αναγνώριση και αντιμετώπιση των κινδύνων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή. Οι κυριότερες κατηγορίες κινδύνων που έχουμε εντοπίσει αφορούν την κατασκευή εγκαταστάσεων, τα μέτρα ασφαλείας και σοβαρούς φυσικούς κινδύνους ενώ κάποια από τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτές τις

ομάδες είναι μεταξύ άλλων η επιχειρησιακή συνέχεια, η περιβαλλοντική διαχείριση και η υγεία και η ασφάλεια. Οι πιθανές επιπτώσεις μεταβολών των ακραίων τιμών της θερμοκρασίας έχουν ληφθεί υπόψη στο πρόγραμμα Διαχείρισης Επιχειρησιακού Κινδύνου στο οποίο ορίζονται κρίσιμα όρια για την επιχειρησιακή συνέχεια. Όσον αφορά τη διασφάλιση των προμηθειών, η συστηματική αξιολόγηση των προμηθευτών εξασφαλίζει ότι σε μόνιμη βάση εντοπίζουμε τους προμηθευτές εκείνους που μπορούν να προμηθεύουν με υλικά τις παραγωγικές μας μονάδες ανά τον κόσμο, διασφαλίζοντας έναν βαθμό ανθεκτικότητας σε σχέση με τη διαθεσιμότητα των υλικών και των εξαρτημάτων που απαιτούνται για την παραγωγή των προϊόντων. Η διαφοροποίηση των προμηθευτών μας αποτελεί έναν ακόμη τρόπο αντιμετώπισης των κινδύνων που σχετίζονται με τις κλιματολογικές συνθήκες και επηρεάζουν την εφοδιαστική μας αλυσίδα.
Σε ό,τι αφορά την αγορά, ο κίνδυνος αποσταθεροποίησης της παραγωγικής δυναμικότητας αντιμετωπίζεται με τη δυνατότητα να παρέχουμε τα ίδια και/ή παρόμοια προϊόντα από διαφορετικές παραγωγικές μονάδες.

Περιγραφή
Αύξηση της μέσης θερμοκρασίας για μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα που μπορεί να συνεπάγεται αύξηση του λειτουργικού κόστους και τους κόστους παραγωγής λόγω των αναγκών ψύξης των εργοστασίων. Αναμένεται ότι θα υπάρχουν επιπρόσθετες επιπτώσεις στο προσωπικό.
Ενδεχόμενη επίδραση
Αυξημένο λειτουργικό κόστος
Μέγεθος επίδρασης
Μέτρια
Εκτιμώμενες συνέπειες
Η αλλαγή της μέσης θερμοκρασίας θα αυξήσει το κόστος παραγωγής των εργοστασίων μας λόγω των αυξημένων αναγκών ψύξης. Σε περίπτωση που οι θερμοκρασίες ξεπεράσουν τα ανεκτά επίπεδα, η παραγωγή θα πρέπει να διακοπεί, γεγονός που θα μείωνε την προσφορά και θα μπορούσε να επηρεάσει την ικανότητα της Frigoglass να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των πελατών. Κάτι τέτοιο θα συνεπαγόταν απώλεια εσόδων της τάξης του 10%.
Τρόπος διαχείρισης
Σήμερα τα εργοστάσιά μας λειτουργούν εντός του εύρους ανεκτών τιμών θερμοκρασίας. Ωστόσο ο κίνδυνος αυξημένων μέσων θερμοκρασιών έχει συμπεριληφθεί στο πρόγραμμα Διαχείρισης Επιχειρησιακών Κινδύνων. Ο κίνδυνος τον οποίο διατρέχει το προσωπικό λόγω υψηλών θερμοκρασιών έχει ληφθεί υπόψη στην κατηγορία Υγεία και Ασφάλεια του Προγράμματος Διαχείρισης Επιχειρησιακών Κινδύνων. Εάν οι θερμοκρασίες ξεπερνούσαν τα ανεκτά επίπεδα, η Frigoglass θα προχωρούσε σε αναβάθμιση των εγκαταστάσεών της ώστε να διασφαλίσει ότι η παραγωγή μπορεί να συνεχιστεί απρόσκοπτα.

4.3. Κίνδυνοι που οφείλονται σε άλλες εξελίξεις σχετικές με το περιβάλλον

Περιγραφή
Πλήγμα στη φήμη της Frigoglass ως προμηθευτή τεχνολογιών που είναι φιλικές προς το περιβάλλον από τους πελάτες και τους επενδυτές σε περίπτωση που η εταιρεία δε

συμμορφώνεται στο ρυθμιστικό πλαίσιο ή διαπιστωθεί ότι διαχειρίζεται ανεπαρκώς τους επιχειρηματικούς κινδύνους που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή.
Ενδεχόμενη επίδραση
Μειωμένη ζήτηση προϊόντων/υπηρεσιών
Μέγεθος επίδρασης
Σημαντική
Εκτιμώμενες συνέπειες
Ένα ενδεχόμενο πλήγμα στη φήμη της Frigoglass ως προμηθευτή τεχνολογιών φιλικών προς το περιβάλλον θα είχε σοβαρές οικονομικές συνέπειες καθώς θα μπορούσαμε να χάσουμε σημαντικό μέρος της πελατειακής μας βάσης.
Τρόπος διαχείρισης
Διαχειριζόμαστε τον κίνδυνο φήμης διατηρώντας τη φήμη του ηγέτη στην τεχνολογία και την καινοτομία χρηματοδοτώντας τα κέντρα έρευνας μας στην Ευρώπη και την Ασία, για να διασφαλίσουμε ότι η τεχνολογία μας ανταποκρίνεται στις ανάγκες των πελατών για ενεργειακή απόδοση, φυσικά ψυκτικά μέσα και ψυγεία με δυνατότητες IoT που επιτρέπουν αποδοτικότερη διαχείριση της λειτουργίας και επισκευής τους.

Περιγραφή
Προσδοκίες μεγάλων πελατών όσον αφορά τις περιβαλλοντικές μας επιδόσεις (σε όρους σχεδιασμού και χρήσης).
Ενδεχόμενη επίδραση
Μειωμένη ζήτηση προϊόντων/υπηρεσιών
Μέγεθος επίδρασης
Σημαντική
Εκτιμώμενες συνέπειες
Η αδυναμία μας να παρέχουμε στους πελάτες μας πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση της εφοδιαστικής μας αλυσίδας και να προσφέρουμε καινοτόμες λύσεις όσον αφορά τις εκπομπές και την ενεργειακή απόδοση θα μπορούσαν να μεταφραστούν σε σημαντική οικονομική απώλεια (έως και 50% των πωλήσεων) για τη Frigoglass εάν αυτοί οι πελάτες επέλεγαν άλλους προμηθευτές που μπορούν να τους προσφέρουν την πληροφόρηση, τα προϊόντα και τις λύσεις που επιθυμούν.
Τρόπος διαχείρισης
Ως ηγέτης του κλάδου στην καινοτομία και την τεχνολογία, με κέντρα έρευνας και ανάπτυξης στην Ευρώπη, την Ασία και την Αφρική, είμαστε σε θέση να προσφέρουμε στις διεθνείς εταιρείες ποτών και αναψυκτικών την πιο εξελιγμένη σειρά προϊόντων ώστε να μειώσουν το ανθρακικό τους αποτύπωμα και να αντιμετωπίσουν το ραγδαία αυξανόμενο ενεργειακό κόστος. Οι καινοτομίες που αναπτύσσουμε ενσωματώνονται στις στρατηγικές που εφαρμόζουμε στα εργοστάσιά μας για τις κεφαλαιουχικές δαπάνες με στόχο την εξασφάλιση της δυνατότητας και δυναμικότητας παραγωγής νεότερων μοντέλων που ικανοποιούν τις αυξημένες απαιτήσεις, καθώς και στη στρατηγική εξεύρεσης προμηθευτών που πληρούν τα ποιοτικά μας κριτήρια και μπορούν να μας εξασφαλίσουν τα απαραίτητα εξαρτήματα στις απαιτούμενες ποσότητες. Επιπλέον, η Frigoglass συλλέγει και γνωστοποιεί δεδομένα για τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα από το 2010 και εξακολουθεί να αναβαθμίζει και να βελτιστοποιεί τα δεδομένα αυτά. Επίσης, γνωστοποιεί μια σειρά δεικτών βιώσιμης ανάπτυξης που θα μπορούσαν να ενδιαφέρουν τους πελάτες μας.

5. Αγορά

5.1. Οικονομικές επιδόσεις και αντίκτυπος

Η διασφάλιση της οικονομικής ανάπτυξης αποτελεί για τη Frigoglass αναπόσπαστο κομμάτι της βιώσιμης ανάπτυξής της. Στόχος μας είναι η σταθερή δημιουργία οικονομικής αξίας και η διανομή της σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Ταυτόχρονα καταβάλλουμε όλες τις προσπάθειες για να εκπληρώσουμε τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές υποχρεώσεις της εταιρείας στο μέγιστο δυνατό βαθμό. Είμαστε αφοσιωμένοι στην επίτευξη μακροπρόθεσμης οικονομικής ανάπτυξης, καθώς και στη δημιουργία και διανομή ευρύτερης οικονομικής αξίας για τα ενδιαφερόμενα μέρη μας.
Οι κυριότεροι τρόποι μέσω των οποίων προσφέρουμε οικονομική αξία είναι:

- Οι αμοιβές των εργαζομένων μας,
- Οι αμοιβές των προμηθευτών και των επιχειρηματικών μας συνεργατών,
- Οι πληρωμές που σχετίζονται με χρηματοδότηση,
- Οι φόροι,
- Οι τοπικές επενδύσεις.

Στο πλαίσιο της δημιουργίας αξίας, έχουν καταβληθεί σημαντικές προσπάθειες και έχουν εφαρμοστεί αρκετές πρωτοβουλίες που συνδέονται άμεσα με τον στόχο αυτό. Η οικονομική επίδοση του ομίλου παρουσιάζεται λεπτομερώς στις οικονομικές καταστάσεις του 2018.

5.2. Πρακτικές δίκαιης επιχειρηματικότητας

Οι βασικές αρχές μας αποτελούν τον άξονα στον οποίο βασίζονται οι ενέργειές μας για τη διεξαγωγή της επιχειρηματικής μας δραστηριότητας με κοινωνικά υπεύθυνο και ηθικό τρόπο. Οι πολιτικές και οι διαδικασίες μας που σχετίζονται με τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, την Επαγγελματική Δεοντολογία και την Καταπολέμηση της Διαφθοράς και της Δωροδοκίας έχουν κοινοποιηθεί σε όλους τους (μόνιμους) εργαζομένους και τους επιχειρηματικούς εταίρους (π.χ. πελάτες και προμηθευτές) μέσω συμβατικών όρων και διαδικτυακών ή κατ' ιδίαν εκπαιδευτικών προγραμμάτων.
Για τα εσωτερικά μας ενδιαφερόμενα μέρη, έχουμε δημιουργήσει τη ψηφιακή εκπαιδευτική πλατφόρμα "Frigoglass Academy", η οποία προσφέρει συστηματική εκπαίδευση και χρησιμοποιεί εξετάσεις για την επιβεβαίωση της κατανόησης των πολιτικών μας. Προσφέρει επίσης αξιόπιστες στατιστικές αναφορές ως προς την ολοκλήρωση των εκπαιδεύσεων από το προσωπικό.
Η εκπαιδευτική πλατφόρμα επικεντρώνεται στις παρακάτω πολιτικές και πραγματοποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα με ανανεωμένο περιεχόμενο, που συμπεριλαμβάνει αναθεωρήσεις πολιτικών αλλά και την εισαγωγή νέων:

- Κώδικας επιχειρηματικής δεοντολογίας και ηθικής
- Εργασιακή πολιτική
- Περιβαλλοντική πολιτική
- Πολιτική ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Πολιτική speak-up
- Πολιτική ποιότητας
- Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας
- Πολιτική προστασίας δεδομένων (GDPR)

5.3. Δίκτυο υπεύθυνων προμηθευτών και αξιολόγηση προμηθευτών

Δεδομένης της φύσης του επιχειρηματικού μας μοντέλου και των εμπορικών μας σχέσεων, η εξασφάλιση ενός δικτύου υπεύθυνων προμηθευτών αποτελεί πολύ σημαντικό ζήτημα για τη Frigoglass. Ως παγκόσμιος οργανισμός με εργοστάσια σε ένα πλήθος χωρών, προσπαθούμε σε συνεχή βάση να χτίζουμε ειλικρινείς επαγγελματικές σχέσεις με τους προμηθευτές μας οι οποίες συμβαδίζουν με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης.

Έχουμε θεσπίσει ελεγκτικές διαδικασίες για τους μεγαλύτερους και σημαντικότερους προμηθευτές μας, καθώς και για όλους τους καινούργιους προμηθευτές. Στόχος μας είναι η σταδιακή ενσωμάτωση μιας ευρύτερης γκάμας κριτηρίων στις διαδικασίες αξιολόγησης και τις φόρμες ελέγχου των προμηθευτών. Οι εν λόγω διαδικασίες εκτός από επιχειρησιακά ζητήματα, όπως είναι η αντιμετώπιση των εφοδιαστικών περιορισμών, περιλαμβάνουν και στοιχεία που σχετίζονται με τη βιώσιμη ανάπτυξη όπως:

- Ο αντίκτυπος των προμηθευτών μας στην ηθική επιχειρηματικότητα, την εργασία και τα ανθρώπινα δικαιώματα,
- Οι επιδόσεις των προμηθευτών μας όσον αφορά την υγεία και την ασφάλεια,
- Ο περιβαλλοντικός αντίκτυπος των προμηθευτών μας σε ό,τι αφορά τόσο στα υλικά που χρησιμοποιούν όσο και στα προϊόντα τους,
- Συγκεκριμένες φόρμες πρόσκλησης υποβολής προσφοράς (RFQ) που στοχεύουν στην εξέταση της λειτουργίας των προμηθευτών μας με κριτήριο τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Το 2018 θέσαμε σε εφαρμογή ένα σχέδιο αυτοματοποίησης της διαδικασίας ελέγχου μέσω συνεργασίας με online συμβούλους που προτρέπουν τους προμηθευτές να παραθέτουν ετησίως βασικές πληροφορίες σχετικά με τη βιώσιμη λειτουργία τους. Αυτή η online πλατφόρμα βοηθά του προμηθευτές μας να θέσουν στόχους, καθώς και να παρακολουθούν την πρόοδο που έχουν προς την επίτευξή τους, όπως απαιτείται από τον Κώδικα Προμηθευτών της Frigoglass.

5.3.1. Ο Κώδικας Προμηθευτών της Frigoglass

Οι επαγγελματικές μας σχέσεις με τους προμηθευτές βασίζονται στον Κώδικα Προμηθευτών τον οποίο εφαρμόζει η Frigoglass. Στον κώδικα αυτό ορίζονται τα πρότυπα και οι αρχές με τις οποίες οφείλουν να συμμορφώνονται οι προμηθευτές μας. Η επαγγελματική δεοντολογία, η εργασία και τα ανθρώπινα δικαιώματα, η υγεία και η ασφάλεια όπως επίσης και το περιβάλλον, αποτελούν αναπόσπαστα τμήματα του Κώδικα Προμηθευτών. Κάθε νέος συνεργάτης, είτε χαρακτηρίζεται ως Προμηθευτής είτε ως Επιχειρηματικός Συνεργάτης, οφείλει να υπογράψει τον Κώδικα Προμηθευτών αναλαμβάνοντας κατά αυτόν τον τρόπο τη δέσμευση συμμόρφωσης στις αρχές που περιλαμβάνονται σε αυτόν.

Η συμμόρφωση καλύπτει όλες τις δραστηριότητες που διεξάγονται σε όλες τις εγκαταστάσεις και τις τοποθεσίες των Προμηθευτών, συμπεριλαμβανομένης και της εφοδιαστικής του αλυσίδας, ενώ οι συμβάσεις ενδέχεται να περιλαμβάνουν συγκεκριμένους όρους που καλύπτουν αυτά τα ζητήματα.

Ζητώντας από τους προμηθευτές της να συμμορφώνονται στις απαιτήσεις που ορίζονται στον Κώδικα Προμηθευτών, η Frigoglass συμβάλλει στη διάδοση της καλής πρακτικής στο σύνολο των προμηθευτών της και ελαχιστοποιεί τον έμμεσο αρνητικό αντίκτυπο που έχει η δραστηριότητά της. Συνεπώς, προστατεύει τη φήμη της και ταυτόχρονα τη φήμη των

προμηθευτών της - κάποιοι εκ των οποίων ενδέχεται να είναι ευάλωτοι στον καταναλωτικό ακτιβισμό.
Οι προμηθευτές μας επιτυγχάνουν επιδόσεις που συνάδουν με τις απαιτήσεις των πελατών μας (για παράδειγμα απαιτήσεις που σχετίζονται με τις περιβαλλοντικές επιδόσεις των προμηθευτών). Στο πλαίσιο της στρατηγικής μας για τη διαχείριση κινδύνου, η συμμόρφωση με τον Κώδικα Προμηθευτών υπόκειται σε έλεγχο από τη Frigoglass ή από ανεξάρτητο τρίτο μέρος. Επίσης, έχουμε αναθεωρήσει τη διαδικασίες ελέγχου των προμηθευτών για να δώσουμε έμφαση στους παράγοντες που σχετίζονται με τη βιώσιμη ανάπτυξη. Σε περίπτωση που ο προμηθευτής δεν συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στον Κώδικα, η Frigoglass διατηρεί το δικαίωμα να επαναδιαπραγματευτεί και/ή να διακόψει μια σύμβαση.

Έλεγχοι νέων προμηθευτών	2014 - 2018
% νέων προμηθευτών που έχουν αξιολογηθεί βάσει κριτηρίων βιώσιμης ανάπτυξης	100%
Περιπτώσεις επιβεβαιωμένου πραγματικού ή δυνητικού αρνητικού αντίκτυπου επί των κριτηρίων αξιολόγησης	0

Αξιολογούμε ένα μεγάλο αριθμό προμηθευτών οι οποίοι αντιπροσωπεύουν πάνω από το 90% των ετήσιων αγορών που πραγματοποιούνται σε επίπεδο ομίλου. Μεταξύ αυτών, το 2018 πάνω από το 40% ελέγχθηκαν στις εγκαταστάσεις τους. Στο πλαίσιο της στρατηγικής διασφάλισης υπεύθυνων προμηθειών έχουμε εγκαινιάσει ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης για τα κριτήρια βιώσιμης ανάπτυξης που θέτουμε στους προμηθευτές μας. Όπως ορίζεται και από τον στόχο του ομίλου, το 2018 όλοι οι εργαζόμενοι που πραγματοποιούν αγορές ολοκλήρωσαν το εκπαιδευτικό πρόγραμμα για βιώσιμες προμήθειες. Το πρόγραμμα αυτό είναι μια βασική εκπαίδευση που λαμβάνει κάθε νέος εργαζόμενος της Frigoglass που ασχολείται με τις προμήθειες και αποτελεί μέρος της διαδικασίας πρόσληψης. Επίσης, πραγματοποιούμε σε τακτική βάση ανάλυση κινδύνου σε βασικές κατηγορίες αγορών για να διασφαλίσουμε την ασφάλεια των προμηθειών. Όταν εντοπίζουμε προμηθευτές με μεγάλη πιθανότητα μη-συμμόρφωσης με τον Κώδικα διαχειριζόμαστε ενεργά τον κίνδυνο εντοπίζοντας προμηθευτές με μεγαλύτερη δυνατότητα συμμόρφωσης.

Ζητούμε από όλους τους προμηθευτές μας να υπογράψουν και να συμμορφώνονται με τον Κώδικα Δεοντολογίας Προμηθευτών. Κατά αυτόν τον τρόπο επιβάλλουμε και εξασφαλίζουμε κάποιες ελάχιστες απαιτήσεις σε ζητήματα που αφορούν τα ακόλουθα:	
Κώδικας δεοντολογίας	Μονοπώλιο Δωροδοκία Σύγκρουση συμφερόντων Προστασία πληροφοριών και πνευματικής ιδιοκτησίας
Εργασία	Ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι Εργασιακές συνθήκες Μισθοί και παροχές
Ανθρώπινα δικαιώματα	Παιδική και καταναγκαστική εργασία Διαφορετικότητα και ίσες ευκαιρίες Παρενόχληση και βία

Υγεία και ασφάλεια	Υγεία και ασφάλεια στην εργασία Υγιεινή Εργασιακές συνθήκες
Περιβάλλον	Κανονιστική συμμόρφωση Μόλυνση και απόβλητα Χρήση ανακυκλωμένων υλικών

6. Περιβάλλον

Στη Frigoglass, δεσμευόμαστε ενεργά στην προστασία και διατήρηση του περιβάλλοντος και παραμένουμε προσηλωμένοι στη μείωση του περιβαλλοντικού αντικτύπου που απορρέει από τις δραστηριότητές μας. Παρακολουθούμε στενά τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο των προϊόντων, των παραγωγικών διαδικασιών και της εφοδιαστικής μας αλυσίδας και λαμβάνουμε συγκεκριμένα μέτρα για την ελαχιστοποίησή τους. Ακολουθούμε βιώσιμες και φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές οι οποίες τροφοδοτούν άμεσα την εταιρική μας στρατηγική και οδηγούν την προσέγγισή μας στην καινοτομία. Τα προηγούμενα χρόνια πέτυχαμε σημαντική πρόοδο ως προς την ελαχιστοποίηση του περιβαλλοντικού αντίκτυπου των προϊόντων μας, βελτιώνοντας την αποδοτικότητα των δραστηριοτήτων μας και αναβαθμίζοντας και βελτιστοποιώντας την παραγωγική μας διαδικασία.

Επίσης ενισχύουμε συστηματικά την περιβαλλοντική συνείδηση των εργαζομένων μας μέσω σχετικών εκπαιδεύσεων. Σε αυτό το πλαίσιο, το 2018 μέσω της πλατφόρμας ”Frigoglass Academy” ξεκινήσαμε μεταξύ άλλων, εκπαιδεύσεις για την προώθηση της περιβαλλοντικής συνείδησης.

6.1. Περιβαλλοντική διαχείριση προϊόντων

Ως παγκόσμιος παρασκευαστής ψυγείων ποτών δεσμευόμαστε να σχεδιάζουμε και να παράγουμε καινοτόμα προϊόντα που είναι ενεργειακά αποδοτικά με το ελάχιστο δυνατό περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Τα επαγγελματικά ψυγεία ευθύνονται για το μεγαλύτερο κομμάτι του ανθρακικού αποτυπώματος των πελατών μας που σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να φτάνει από 40% έως 60% του συνολικού τους αποτυπώματος. Συνεπώς η προσφορά ενεργειακά αποδοτικών λύσεων αποτελεί εδώ και καιρό θεμελιώδες στοιχείο της προϊοντικής στρατηγικής μας καθώς και ένα από τα κυριότερα ανταγωνιστικά μας πλεονεκτήματα.

Όσον αφορά την υαλουργία, η παραγωγή χαρακτηρίζεται από μεγάλες απαιτήσεις σε ενέργεια καθώς και σε ποσότητες πρώτων υλών. Συνεπώς, σε αυτόν τον τομέα κύριος στόχος μας είναι η ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση όσο το δυνατόν περισσότερων πρώτων υλών. Εξίσου σημαντικός στόχος είναι να συνεχίσουμε να καινοτομούμε με την παραγωγή ελαφριών φιαλών, κάτι που επίσης μπορεί να συμβάλει στη μείωση της ποσότητας των πρώτων υλών.

6.1.1. Αναβάθμιση των περιβαλλοντικών επιδόσεων σε όλη την γκάμα των ψυγείων μας

Η συνεχής βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης των ψυγείων μας είναι μία από τις σημαντικότερες προτεραιότητές μας, η οποία είναι ευθυγραμμισμένη με τις προσδοκίες των πελατών μας καθώς και με επερχόμενους παγκόσμιους κανονισμούς.

Οι προσπάθειες που έχουμε καταβάλει προς αυτό το στόχο τα τελευταία χρόνια ήταν εντατικές και έχουν αποδώσει σημαντικά αποτελέσματα.

- Σε συνεργασία με τους πελάτες και τους προμηθευτές μας έχουμε σταδιακά μετατρέψει το χαρτοφυλάκιο προϊόντων μας σε έναν στόλο φιλικών προς το περιβάλλον ψυγείων. Το μερίδιο της οικολογικής μας σειράς (Eco) έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια, φτάνοντας το 82% των συνολικών πωλήσεων ICM το 2018.

Εξέλιξη των πωλήσεων πράσινων ψυγείων σε σχέση με τις συνολικές πωλήσεις ψυγείων	2014	2015	2016	2017	2018
	41%	48%	60%	70%	82%

- Το 2015 ξεκινήσαμε να αναπτύσσουμε την Υβριδική σειρά, χρησιμοποιώντας την ευτηκτική τεχνολογία, εξασφαλίζοντας διαθεσιμότητα κρύων ποτών σε χώρες με παρατεταμένες διακοπές ηλεκτροδότησης, όπως είναι οι χώρες της Αφρικής. Αυτό ήταν σημαντική προσθήκη στην γκάμα ψυγείων μας που χρησιμοποιούν εναλλακτικές πηγές ενέργειας (π.χ. Solar 200, EcoCantine) χρειάζονται λιγότερη συντήρηση και λειτουργούν με εξαιρετικά χαμηλές ποσότητες ενέργειας σε σχέση με το μέγεθός τους (η μεγαλύτερη απόδοση επιτυγχάνεται με την αποθήκευση ψυκτικής ενέργειας εντός του ψυγείου). Τα υβριδικά μοντέλα ήταν τόσο επιτυχημένα κατά την περίοδο λανσαρίσματός τους, που το 2018 η οικογένεια των υβριδικών ψυγείων εμπλουτίστηκε με νέα μεγέθη για να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις υφιστάμενων αλλά και νέων αγορών.
- Όλες οι εγκαταστάσεις μας έχουν τις παραγωγικές δυνατότητες να χρησιμοποιούν ψυκτικά φιλικά προς το περιβάλλον έτσι ώστε να είμαστε σε θέση να ανταποκριθούμε σε μελλοντικές νομοθετικές απαιτήσεις σε σχέση με τη χρήση ψυκτικών και να αναπτύσσουμε γρήγορα και αποτελεσματικά νέα προϊόντα.

6.1.2. Αξιολογώντας τον κύκλο ζωής των ψυγείων μας

Μετά από την πραγματοποίηση ανάλυσης του κύκλου ζωής ενός τυπικού προϊόντος, από την εξόρυξη των πρώτων υλών έως την απόσυρση, εντοπίσαμε πως οι διαδικασίες με το μεγαλύτερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα είναι οι ακόλουθες:

- Ενεργειακή απόδοση στη χρήση
- Επισκευή
- Απεξάρτηση από εξαρτήματα μεγάλου περιβαλλοντικού αντίκτυπου.

Λαμβάνοντας υπόψη την εν λόγω αξιολόγηση, όλες οι νέες σειρές μας έχουν αναπτυχθεί με γνώμονα τον περιορισμό του αντικτύπου των παραπάνω αποτελεσμάτων.

6.1.3. Παραγωγή βελτιωμένων φιαλών από τον κλάδο Υαλουργίας

Στη Νιγηρία συνεχίζουμε τις προσπάθειες για την παραγωγή ελαφρύτερων φιαλών, αναπτύσσοντας ακόμα πιο ελαφριές, επιστρεφόμενες φιάλες, που μειώνουν το ανθρακικό αποτύπωμα των πελατών μας. Επίσης, εφαρμόζουμε διαδικασίες βελτιστοποίησης βάρους, γνωστές ως rightweight, για τη δημιουργία φιαλών και βάζων μίας χρήσης για τους κλάδους ποτών και φαγητού, με βελτιστοποιημένο βάρος διασφαλίζοντας την ασφαλή μεταφορά των προϊόντων. Επίσης, παράγουμε επιστρεφόμενες φιάλες, οι οποίες είναι βαρύτερες από τις μη επιστρεφόμενες ή μιας χρήσης φιάλες, αλλά έχουν σημαντικά περιβαλλοντικά οφέλη καθώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν πάνω από 25 φορές και στη συνέχεια να μετατραπούν σε υαλοθραύσματα και να ανακυκλωθούν.

6.2. Ενεργειακή απόδοση δραστηριοτήτων

Τα τελευταία χρόνια έχουμε πραγματοποιήσει αρκετές επενδύσεις με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος και την ενίσχυση της ενεργειακής αποδοτικότητας των εγκαταστάσεών μας. Οι επενδύσεις μας καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα διαδικασιών, από απλές βελτιστοποιήσεις διαδικασιών μέχρι εξειδικευμένες αναβαθμίσεις λειτουργικού εξοπλισμού στις παραγωγικές εγκαταστάσεις μας. Παρακάτω παραθέτουμε κάποιες από αυτές τις επενδύσεις στις εγκαταστάσεις μας:

- Αντικατάσταση φωτισμού εγκαταστάσεων με υψηλής αποδοτικότητας φωτισμό LED και αισθητήρες κίνησης για αυτοματοποιημένη λειτουργία
- Βελτιστοποίηση εγκαταστάσεων βαφής μέσω συμπύκνωσης των ορών λειτουργίας τους και εγκατάσταση αποδοτικότερου εξοπλισμού
- Εγκατάσταση αποδοτικότερου μηχανολογικού εξοπλισμού σε περιοχές της παραγωγής με υψηλή κατανάλωση π.χ. επεξεργασία μετάλλων
- Αναβάθμιση των συστημάτων εντοπισμού διαρροών π.χ. νερού, αέρα, ψυκτικών υγρών

Επίσης ως προς τα προϊόντα έχουμε κάνει εκτεταμένες προσπάθειες για την βελτιστοποίηση του σχεδιασμού, την τυποποίηση των τμημάτων, τη μείωση του βάρους των υλικών και της συσκευασίας π.χ. παλέτες. Οι δράσεις αυτές οδηγήσαν κυρίως στη μείωση της χρήσης υλικών, στην καλύτερη διαρρύθμιση και βελτιστοποίηση χρήσης χώρων καθώς και αποδοτικότερες διαδικασίες logistics.

Τέλος, ως μέρος του συστήματος περιβαλλοντικής μας διαχείρισης, το 2018 πάνω από το 85% των εγκαταστάσεων μας ήταν πιστοποιημένες κατά ISO 14001, ενώ το πλάνο μας είναι να είναι όλες οι εγκαταστάσεις μας πιστοποιημένες έως το 2019.

Επιπλέον, το 2018, όπως και κάθε χρόνο, επενδύσαμε το 5% του ετήσιου κονδυλίου του προϋπολογισμού της Πληροφορικής (IT) στην «Πράσινη Πληροφορική», επιτυγχάνοντας τη μείωση των επαγγελματικών ταξιδιών και ταυτόχρονα διατηρώντας ή ακόμη και βελτιώνοντας τις δυνατότητες εσωτερικής και εξωτερικής επικοινωνίας.

6.2.1. Δαπάνες για την προστασία του περιβάλλοντος

Στην προσπάθειά μας να ενισχύουμε διαρκώς το στοιχείο της βιώσιμης ανάπτυξης στις δραστηριότητές μας, κάθε χρόνο διαθέτουμε το 1% περίπου των εσόδων από πωλήσεις ψυγείων σε δράσεις που έχουν στόχο να βελτιώσουν την ενεργειακή απόδοση των δραστηριοτήτων μας, να προστατεύσουν το περιβάλλον και να διασφαλίσουν ότι δεν έχουμε αρνητικό περιβαλλοντικό αντίκτυπο. Σαν αποτέλεσμα, δεν έχουμε λάβει ποτέ παράπονα για το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των δραστηριοτήτων μας για όσο καιρό τις παρακολουθούμε.

6.3. Διαχείριση πόρων και αποδοτικότητα

Στη Frigoglass έχουμε αναγνωρίσει από καιρό ότι οι δραστηριότητες ψύξης είναι υψηλής έντασης υλικών. Από το 2010 έχουμε ξεκινήσει να παρακολουθούμε και να παρέχουμε πληροφόρηση για τη χρήση υλικών με στόχο να διατηρήσουμε τα ποσοστά κατανάλωσης υλικών επί των παραγόμενων ποσοτήτων σε χαμηλά επίπεδα, ανεξαρτήτως αλλαγών στο μείγμα των προϊόντων.

Επιπλέον, η Διεύθυνση Προμηθειών μας συνεργάζεται με τους στρατηγικούς μας προμηθευτές ώστε να διατηρείται τμήμα του αποθέματος πρώτων υλών σε αποθήκες κοντά στα εργοστάσια. Αυτό βοηθά στην αποφυγή υπέρογκων ναύλων (π.χ. αεροπορική μεταφορά) ενώ ταυτόχρονα μας παρέχει τη δυνατότητα να ικανοποιήσουμε τις ανάγκες των πελατών μας για ταχύτερη παράδοση. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις ποσότητες υλικών που χρησιμοποιήθηκαν τα τέσσερα τελευταία χρόνια.

Τόνοι υλικών που χρησιμοποιήθηκαν στον κλάδο Ψύξης

Τόνοι υλικών	Μέταλα				Γυαλί			
	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Ευρώπη	10.595	10.066	13.106	14.619	3.391	3.996	5.233	5.275
Ασία	9.481	6.330	6.012	5.250	2.721	1.647	1.552	1.147
Αφρική	2.256	2.127	1.743	1.977	639	602	498	971
Συνόλο	**22.331**	**18.523**	**20.861**	**21.846**	**6.751**	**6.245**	**7.283**	**7.392**

Τόνοι υλικών	Πλαστικά				Ψυκτικά			
	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Ευρώπη	1.140	1.105	1.438	2.399	41	37	42	25
Ασία	2.840	2.490	2.311	1.327	47	32	24	26
Αφρική	176	163	120	0	19	14	4	3
Συνόλο	**4.156**	**3.758**	**3.869**	**3.726**	**107**	**83**	**70**	**54**

Τόνοι υλικών	Μόνωση				Βαφές			
	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Ευρώπη	1.299	1.196	2.288	1.913	123	100	81	87
Ασία	1.045	624	633	731	126	41	34	19
Αφρική	337	320	238	341	33	12	5	2
Συνόλο	**2.681**	**2.140**	**3.159**	**2.984**	**282**	**153**	**120**	**108**

Ένταση κατανάλωσης υλικών στον κλάδο Ψύξης

	2015	**2016**	**2017**	**2018**
Τόνοι συνολικής κατανάλωσης υλικών	36.309	30.902	35.362	36.110
kg υλικών / πωλήσεις μονάδων ψυγείων	61,7	61,6	56,1	55,8

Η εξέλιξη της κατανάλωσης υλικών αναδεικνύει την απόδοση των στρατηγικών μας, με σταθερή χρόνο με το χρόνο μείωση των υλικών ανά πώληση μονάδας ψυγείου. Συγκεκριμένα το 2018 καταφέραμε να μειώσουμε περαιτέρω την ένταση κατανάλωσης υλικών κατά επιπλέον 0,5% σε σχέση με το 2017.

Στον κλάδο Υαλουργίας, η κατανάλωση υλικών βασίζεται κυρίως στην ανακύκλωση υαλοθραυσμάτων, συνεπώς είναι εξ ορισμού πολύ αποδοτική και φιλική προς το περιβάλλον.

Τόνοι υλικών που χρησιμοποιήθηκαν στον κλάδο Υαλουργίας

Τόνοι υλικών	Χαλαζιακή άμμος				Υαλοθραύσματα			
	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Ασία	47.170	51.952	33.895	0	18.829	8.484	37.265	0
Αφρική	94.208	84.517	73.859	89.722	67.837	65.294	83.588	82.869
Σύνολο	**141.378**	**136.469**	**107.754**	**89.722**	**86.666**	**73.778**	**120.853**	**82.869**

Τόνοι υλικών	Τέφρα σόδας				Ασβεστολιθική άμμος			
	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Ασία	16.453	17.765	12.071	0	11.864	12.850	8.923	0
Αφρική	23.070	22.765	19.037	23.642	21.696	20.988	17.620	21.978
Σύνολο	**39.523**	**40.530**	**31.108**	**23.642**	**33.560**	**33.838**	**26.543**	**21.978**

Τόνοι υλικών	Λοιπά			
	2015	**2016**	**2017**	**2018**
Ασία	7.703	8.638	6.996	0
Αφρική	4.918	5.002	4.667	5.577
Σύνολο	**12.621**	**13.640**	**11.663**	**5.577**

Ένταση κατανάλωσης υλικών στον κλάδο Υαλουργίας

	2015	**2016**	**2017**	**2018**
Τόνοι συνολικής κατανάλωσης υλικών	313.748	298.255	297.921	223.788
kg υλικών / Τόνοι παραγόμενου γυαλιού	1,99	1,22	1,36	1,30
% Ανακυκλωμένων υλικών (υαλοθραύσματα)	28%	25%	41%	37%

Το 2018 η παραγωγή γυαλιού μειώθηκε κατά 20%, λόγω της εκποίησης των εγκαταστάσεων στο Τζέμπελ Άλι, ωστόσο η ένταση κατανάλωσης υλικών μειώθηκε κατά 4,3% αναδεικνύοντας την αποδοτικότητα των εγκαταστάσεων της Νιγηρίας.

6.4. Διαχείριση κατανάλωσης νερού

Το νερό αποτελεί βασικό στοιχείο της παραγωγικής μας διαδικασίας, ιδιαίτερα στην υαλουργία, και αναγνωρίζουμε την έλλειψή του. Έχουμε δεσμευτεί στο να καταβάλλουμε κάθε προσπάθεια με σκοπό να αποτρέπουμε τυχόν απώλειες νερού στις παραγωγικές μας διαδικασίες μέσω της ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησής του, τόσο στον κλάδο Ψύξης όσο και στον κλάδο Υαλουργίας.

Στον κλάδο Ψύξης, το νερό που χρησιμοποιείται υφίσταται την κατάλληλη επεξεργασία σύμφωνα με τις απαιτούμενες προδιαγραφές ώστε στη συνέχεια να διοχετευτεί στο αποχετευτικό σύστημα.

Στον κλάδο Υαλουργίας εφαρμόζουμε διαδικασίες για την αποφυγή διαρροών και την εντατικοποίηση της ανακύκλωσης. Πιο συγκεκριμένα, στο εργοστάσιο Επεξεργασίας Υγρών Αποβλήτων που διαθέτουμε στη Νιγηρία, στο οποίο χρησιμοποιούμε τις τελευταίες

τεχνολογίες στην επεξεργασία νερού, επιτυγχάνουμε πάνω από 95% ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση νερού. Το υπόλοιπο 5% κατά κύριο λόγο εξατμίζεται κατά τη διαδικασία, ενώ μια αμελητέα ποσότητα υφίσταται επεξεργασία και διοχετεύεται στο αποχετευτικό σύστημα.

6.5. Διαχείριση και περιορισμός αποβλήτων

Στις εγκαταστάσεις Επαγγελματικής Ψύξης, προκύπτουν επικίνδυνα και μη επικίνδυνα απόβλητα από τη διαδικασία παραγωγής. Η μείωση των αποβλήτων, χωρίς να επηρεάσουμε την αποδοτικότητα της παραγωγής αποτελεί σημαντική προτεραιότητα για τη Frigoglass.

Το 2018, τα γενικά απόβλητα αυξήθηκαν λόγω της αύξησης παραγωγής και η πρόοδος προς τη μείωση της έντασης αποβλήτων επιβραδύνθηκε σε σχέση με το 2017, ωστόσο παρέμεινε κάτω από το επίπεδα του 2016. Σε σχέση με τα επίπεδα ανακύκλωσης, παραμένουμε στη σωστή κατεύθυνση ως προς την επίτευξη του στόχου να ανακυκλώνουμε το 90% των αποβλήτων μέχρι το 2020, επιτυγχάνοντας ποσοστό 87,9% για το 2018.

Τόνοι γενικών αποβλήτων του κλάδου Ψύξης

	2015	2016	2017	2018
Γενικά απόβλητα	5.668	4.554	4.721	5.327
Ανακυκλωμένα γενικά απόβλητα	4.848	4.022	4.043	4.681
% ανακυκλωμένων αποβλήτων	*85,5%*	*88,3%*	*85,6%*	*87,9%*

Στη Frigoglass σεβόμαστε την τοπική νομοθεσία καθώς και τις εσωτερικές πολιτικές που διέπουν τη διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων. Τα επικίνδυνα απόβλητα δε μεταφέρονται εκτός των χωρών αλλά συλλέγονται από εγκεκριμένες εταιρείες με χρήση δικών τους μεταφορικών μέσων με σκοπό την απόρριψη και/ή ανακύκλωση με τον κατάλληλο τρόπο.

Τόνοι επικίνδυνων αποβλήτων του κλάδου Ψύξης

	2015	2016	2017	2018
Επικίνδυνα απόβλητα	44,6	43,1	34,9	34,8*
% Μεταβολής		-3%	-19%	-0,2%

**Λαμβάνοντας υπόψιν μόνο τα απόβλητα που σχετίζονται με τις διαδικασίες παραγωγής*

Το 2018, συνεχίσαμε τον περιορισμό της παραγωγής επικίνδυνων αποβλήτων από τις παραγωγικές μας διαδικασίες (0,2% μείωση σε σχέση με το 2017), ενώ 30,2 επιπλέον τόνοι αποδίδονται στην απόθεση παλαιωμένων αποθεμάτων.

Στις εγκαταστάσεις Υαλουργίας, οι ποσότητες γενικών και επικίνδυνων αποβλήτων είναι αμελητέας ποσότητας. Τα γενικά απόβλητα είναι πλήρως ανακυκλώσιμα, ενώ τα επικίνδυνα απόβλητα αφορούν κυρίως λάδια μηχανών και νερό που έχει αναμιχθεί με λάδι τα οποία απορρίπτονται κατάλληλα από εγκεκριμένες εταιρείες.

7. Περιβάλλον εργασίας

Στη Frigoglass οι άνθρωποί μας είναι το πολυτιμότερο στοιχείο μας. Πιστεύουμε πως η σταθερή μας επιτυχία βασίζεται στην ικανότητά μας να προσελκύουμε, να καταρτίζουμε και να διατηρούμε ένα αφοσιωμένο ανθρώπινο δυναμικό. Εφαρμόζουμε σταθερά μια μακροπρόθεσμη στρατηγική που επικεντρώνεται σε θεμελιώδεις προτεραιότητες όπως η εξεύρεση και διατήρηση ταλαντούχων στελεχών, η ανάπτυξή τους και ταυτόχρονα η υποστήριξη και προάσπιση των δικαιωμάτων τους. Μόνιμος στόχος μας είναι η προσέλκυση ικανού και καταρτισμένου προσωπικού, η εκπλήρωση των προσδοκιών τους και η συνεχής επαγγελματική τους εξέλιξη. Επίσης, δίνουμε ιδιαίτερη έμφαση στη δημιουργία ενός υγιεινού, ασφαλούς και υποστηρικτικού εργασιακού περιβάλλοντος. Λειτουργούμε πάντα ακολουθώντας τις υψηλότερες προδιαγραφές και προωθούμε την διαφορετικότητα στο ανθρώπινο δυναμικό μας.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει το μόνιμο προσωπικό της Frigoglass στις παραγωγικές εγκαταστάσεις και τα κεντρικά γραφεία για το 2017 και 2018 (μη συμπεριλαμβανομένου του εποχιακού προσωπικού):

	Μόνιμοι εργαζόμενοι		Στελέχη διοίκησης		Λοιποί εργαζόμενοι	
	2017	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**	**2018**
Κεντρικά γραφεία	75	77	43	44	32	33
Νιγηρία	737	737	76	78	661	659
Ντουμπάι	309	-	22	-	287	-
Ινδία	235	232	18	14	217	218
Ινδονησία	247	175	10	10	237	165
Ελλάδα	98	97	11	11	87	87
Ρουμανία	1.348	1.129	19	19	1329	1.110
Ρωσία	717	624	17	18	700	606
Νότια Αφρική	337	279	23	7	314	272
Σύνολο	**4.103**	**3.350**	**239**	**201**	**3.864**	**3.150**

Αναζητούμε διαρκώς τρόπους να προσελκύουμε εξειδικευμένο προσωπικό, σεβόμαστε τις φιλοδοξίες τους και δεσμευόμαστε να στηρίζουμε τη συνεχή επαγγελματική τους ανάπτυξη. Τα στοιχεία που παρουσιάζονται παρακάτω αναδεικνύουν τη διαφορετικότητα των ανθρώπων μας για το 2018:

2018	Άνδρες	Γυναίκες	<30	31-40	41-50	>51
Κεντρικά γραφεία	49	28	3	25	34	15
Νιγηρία	716	21	26	179	270	262
Ινδία	228	4	45	116	62	9
Ινδονήσια	148	27	25	100	48	2
Ελλάδα	88	10	-	7	46	45

Ρουμανία	799	330	332	318	327	152
Ρωσία	542	82	105	282	144	93
Νότια Αφρική	230	49	43	118	85	33
Σύνολο	**2.800**	**551**	**579**	**1.145**	**1.016**	**611**
	84%	*16%*	*17%*	*34%*	*30%*	*18%*

Κύριο μέλημά μας είναι η ικανοποίηση των εργαζομένων μας μέσω της δημιουργίας ενός ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος χωρίς αποκλεισμούς που προωθεί τη διαφορετικότητα και την επαγγελματική ανάπτυξη, παρέχοντας προγράμματα επιμόρφωσης και παροτρύνοντας την ενεργή συμμετοχή. Προσπαθούμε να προσφέρουμε στους ανθρώπους μας μια μοναδική εμπειρία εργασίας, να κερδίσουμε την αφοσίωση τους και να παρέχουμε κίνητρα που θα τους ωθήσουν να δώσουν τον καλύτερό τους εαυτό και να αναπτύξουν πλήρως τις δυνατότητές τους.

Το 2018, η Frigoglass Ελλάδας (Κεντρικά Γραφεία και εγκαταστάσεις Κάτω Αχαΐας) και η Frigoglass Ινδίας πιστοποιήθηκαν κατά το πρότυπο SA8000 Κοινωνικής Ευθύνης. Αξίζει να σημειωθεί πως εντοπίστηκαν μηδενικές περιπτώσεις μη-συμμόρφωσης και η πιστοποίηση επιτεύχθηκε με πολύ υψηλή βαθμολογία (4.2/5). Κατά το προηγούμενο έτος, η Frigoglass Ελλάδας είχε επίσης πιστοποιηθεί κατά ISO27001, το διεθνές πρότυπο για συστήματα διαχείρισης ασφάλειας πληροφοριών.

7.1. Εργασιακές πρακτικές και ανθρώπινα δικαιώματα

Ο σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα είναι θεμελιώδους σημασίας για την Frigoglass. Κάποιες από τις χώρες δραστηριοποίησης έχουν αξιολογηθεί ως υψηλότερου ρίσκου σε σχέση με την παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Σε αυτές τις περιοχές, επανεξετάζουμε σε τακτική βάση τα πρότυπα και τις διαδικασίες που ακολουθούμε για να εντοπίζουμε και να αποτρέπουμε περιστατικά ακατάλληλων εργασιακών πρακτικών και παραβίασης των ανθρώπινων δικαιωμάτων και τον αρνητικό αντίκτυπο που θα είχαν στη λειτουργία και την αλυσίδα αξίας μας.

Η Πολιτική Εργασιακών Σχέσεων που εφαρμόζουμε εξασφαλίζει τη συμμόρφωση με την εθνική νομοθεσία καθώς και με τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα και κανονισμούς για τα ανθρώπινα δικαιώματα όπως είναι η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (UNDHR).

Η Πολιτική Ανθρώπινων Δικαιωμάτων βασίζεται στη Διεθνή Χάρτα των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και τη Διακήρυξη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) για τις Θεμελιώδεις Αρχές και τα Δικαιώματα στην Εργασία και καθορίζει τις αρχές βάσει των οποίων αλληλοεπιδρούμε με τους εργαζόμενους, τους εργολάβους, τους προμηθευτές και τους συνεργάτες μας. Είμαστε αφοσιωμένοι στο να τηρούμε όλα τα διεθνώς αναγνωρισμένα ανθρώπινα δικαιώματα. Η καταναγκαστική εργασία και η παιδική εργασία απαγορεύονται αυστηρά, ενώ απαγορεύουμε και την εργασία ατόμων κάτω των 18 ετών σε θέσεις εργασίας με επικινδυνότητα, όπως προβλέπεται από τη Σύμβαση ΔΟΕ 182.

Όλοι οι εργαζόμενοι έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν και να υποστηρίζουν συνδικαλιστικές οργανώσεις και να καλύπτονται από συλλογική σύμβαση. Στην πλειονότητα των εργοστασίων υπάρχουν συνδικαλιστικές οργανώσεις με νόμιμους εκπροσώπους εργαζομένων. Ενθαρρύνουμε τον εποικοδομητικό διάλογο με τους

εκλεγμένους εκπροσώπους των εργαζομένων μας και διαπραγματευόμαστε μαζί τους με καλή πίστη.
Η Πολιτική Αναφοράς (Speak up), η οποία δίνει τη δυνατότητα στους εργαζόμενους και τους συνεργάτες μας να εκφράσουν τυχόν ανησυχίες και να αναφέρουν τυχόν παραβιάσεις των πολιτικών και διαδικασιών της εταιρείας, αποτελεί ένα μέσο διαδραστικής επικοινωνίας που είναι διαθέσιμο όλες τις ώρες και μέρες του χρόνου.
Στη Frigoglass στόχος μας είναι η παροχή ανταγωνιστικών αμοιβών στους εργαζόμενους μας βάσει μίας δομημένης διαδικασίας καθορισμού αποδοχών. Προσφέρουμε μισθούς που υπερβαίνουν κατά πολύ αυτούς που προβλέπονται από την εκάστοτε τοπική νομοθεσία και τηρούμε σε κάθε περίπτωση τις εθνικές νομοθεσίες όσον αφορά τις υπερωρίες και το ωράριο εργασίας. Όσον αφορά σημαντικές επιχειρησιακές αλλαγές, οι συμβάσεις προβλέπουν προειδοποίηση τουλάχιστον μιας εβδομάδας ή ό,τι προβλέπεται από την εκάστοτε τοπική νομοθεσία.

7.2. Διαφορετικότητα και ίσες ευκαιρίες

Στόχος μας είναι να δημιουργούμε ένα περιβάλλον που ευνοεί την ένταξη, στο οποίο οι άνθρωποι μπορούν να αναπτύξουν και να υπερβούν τις δυνατότητές τους, ανεξαρτήτως φυλής, φύλου και κοινωνικό-οικονομικού υπόβαθρου, αξιοποιώντας στο μέγιστο δυνατό βαθμό τη διαφορετικότητα για να δημιουργήσουμε μεγαλύτερη αξία για τα ενδιαφερόμενά μας μέρη.
Η διαφορετικότητα και η ένταξη είναι ζωτικά στοιχεία της εταιρικής μας κουλτούρας. Κατά τη διαδικασία προσλήψεων λαμβάνουμε μέτρα για να διασφαλίσουμε τη διαφορετικότητα στο ανθρώπινο δυναμικό αποτρέποντας οποιαδήποτε μορφή διάκρισης λόγω φυλετικής ταυτότητας, εθνικότητας, καταγωγής, ηλικίας, αναπηρίας, συζυγικής κατάστασης ή άλλων χαρακτηριστικών γνωρισμάτων που προστατεύονται από το νόμο ενώ δε δεχόμαστε οποιαδήποτε μορφή παρενόχλησης.
Με τον Κώδικα Επαγγελματικής Δεοντολογίας δεσμευόμαστε να παρέχουμε ίσες ευκαιρίες απασχόλησης και να αντιμετωπίζουμε αμερόληπτα όλους τους εργαζομένους. Οι εργαζόμενοι κατά τη διαδικασία πρόσληψης καλούνται να διαβάσουν και να υπογράψουν τον Κώδικα Επαγγελματικής Δεοντολογίας. Εκτός αυτού, ο εν λόγω κώδικας είναι βασικό κομμάτι του εκπαιδευτικού προγράμματος της νέας διαδικτυακής πλατφόρμας.
Προσφέρουμε δίκαιες αμοιβές σε όλους τους εργαζομένους μας και πιστεύουμε ακράδαντα ότι η ποιότητα και η διαφορετικότητα των ανθρώπων μας επηρεάζει άμεσα την επιτυχία μας. Ενστερνιζόμαστε τη διαφορετικότητα και αξιοποιούμε τα μοναδικά χαρακτηριστικά και τις διαφορές και ομοιότητες των στελεχών μας στηρίζοντας σε αυτά την επιτυχία μας. Η διαφορετικότητα είναι κομμάτι της κουλτούρας μας και πηγή έμπνευσης για τη δημιουργία φρέσκων, καινοτόμων λύσεων για τους πελάτες μας.
Είμαστε περήφανοι πως κατά την περίοδο αναφοράς δεν καταγράφηκαν περιστατικά άνισης μεταχείρισης. Οι εσωτερικοί μας έλεγχοι και οι διαδικασίες αναφοράς σχετικών περιστατικών στοχεύουν στη διατήρηση του μηδενικού αριθμού περιστατικών.
Η Frigoglass δεσμεύεται ως προς την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών στο χώρο εργασίας. Καταβάλουμε όλες τις προσπάθειες για να παρέχουμε ίσες ευκαιρίες εργασίας και επαγγελματικής εξέλιξης μεταξύ ανδρών και γυναικών. Στόχος μας είναι να γίνουμε όλο και περισσότερο ισορροπημένοι ως προς το φύλο των εργαζομένων και να αυξήσουμε σταδιακά την εκπροσώπηση των γυναικών σε θέσεις ευθύνης.
Στον παρακάτω πίνακα φαίνεται η πρόοδος που έχει επιτευχθεί ως προς τις θέσεις ευθύνης, με σταθερή αύξηση των γυναικών χρόνο με τον χρόνο, φτάνοντας το 12,7% το 2018.

Προσωπικό σε θέσεις διακυβέρνησης	2016		2017		2018	
	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες
Κεντρικά γραφεία	7	0	43	0	6	0
Νιγηρία	76	6	68	8	72	6
Ντουμπάι	7	1	5	0	-	-
Ινδία	6	1	15	3	14	0
Ινδονησία	3	1	6	4	6	4
Ελλάδα	3	1	11	0	10	0
Ρουμανία	5	1	16	3	14	5
Ρωσία	6	1	14	3	14	4
Νότια Αφρική	7	1	20	3	9	2
Σύνολο	**120**	**13**	**198**	**24**	**145**	**21**
	90,2%	*9,8%*	*89,2%*	*10,8%*	*87,3%*	*12,7%*

7.3. Υγεία και ασφάλεια στην εργασία

Η Υγεία και Ασφάλεια στο χώρο εργασίας ήταν από πάντα υψίστης σημασίας για την Frigoglass. Οι παραγωγικές μας εγκαταστάσεις κατατάσσονται στη βαριά βιομηχανία και επομένως το περιβάλλον εργασίας και αρκετές διαδικασίες εγκυμονούν υψηλότερους κινδύνους. Στη Frigoglass στόχος μας είναι η διατήρηση υψηλού επιπέδου ασφάλειας σε όλες μας τις δραστηριότητες και ταυτόχρονα η διαρκής βελτίωση της κουλτούρας ασφάλειας.

Είναι υψίστης σημασίας οι εργαζόμενοί μας να έχουν γνώση των ενδεχόμενων ρίσκων και κινδύνων και να συμμορφώνονται πάντα με τις προδιαγραφές και πολίτικες ασφαλείας. Στοχεύοντας στα παραπάνω, η Frigoglass:

- Παρέχει υποχρεωτική εκπαίδευση σε θέματα υγείας και ασφάλειας (Υ&Α) τόσο στους εργαζομένους όσο και στους εξωτερικούς συνεργάτες που εργάζονται στις εγκαταστάσεις της,
- Παρέχει προγράμματα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε όλους τους εργαζομένους,
- Παρέχει προστατευτικό εξοπλισμό και ακολουθεί διαδικασίες για την προστασία κατά τη μεταχείριση χημικών και επικίνδυνων υλικών σε όλα τα εργοστάσιά της, τα οποία ελέγχονται και ανανεώνονται σε τακτική βάση,
- Συνεργάζεται στενά με κλινικές και/ή νοσοκομεία που βρίσκονται σε κοντινή απόσταση από τις μονάδες παραγωγής,
- Πραγματοποιεί τακτικές αναλύσεις κινδύνου σε θέματα Υ&Α, λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα για τη διαχείριση των ρίσκων.

Είμαστε αφοσιωμένοι στο να διατηρήσουμε τα εργατικά ατυχήματα σε μηδενικά επίπεδα με το να υιοθετούμε και να εφαρμόζουμε οργανωτικά και τεχνικά μέτρα καθώς και με το να πραγματοποιούμε τακτικές αξιολογήσεις κινδύνου στις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό μας.

Συγκεκριμένα, οι αξιολογήσεις κινδύνου διεξάγονται σε περιοδική βάση με σκοπό την έγκαιρη αναγνώριση και αντιμετώπιση ενδεχόμενων κινδύνων πραγματοποιώντας τα ακόλουθα βήματα:

- Αναγνώριση και καταγραφή ενδεχόμενων κινδύνων,
- Εντοπισμός ομάδων εργαζομένων που εκτίθενται σε αυτούς τους κινδύνους,
- Αξιολόγηση σοβαρότητας κινδύνων,
- Προσδιορισμός μέτρων για την αντιμετώπιση των κινδύνων,
- Εφαρμογή των κατάλληλων μέτρων,
- Επανεξέταση και αναθεώρηση της πραγματοποιθείσας αξιολόγησης κινδύνου.

Το 2018 πάνω από το 75% των εγκαταστάσεών μας ήταν πιστοποιημένες κατά OHSAS 18001. Σύμφωνα και με τη δέσμευσή μας ως προς την υγεία και ασφάλεια στο χώρο εργασίας, στόχος μας είναι η πιστοποίηση κατά OHSAS 18001 και των υπόλοιπων εγκαταστάσεων μέχρι το 2020.

Σε όλες μας τις εγκαταστάσεις εφαρμόζουμε ολοκληρωμένα συστήματα διαχείρισης ασφαλείας τα οποία υπόκεινται σε αυστηρές διαδικασίες εγκρίσεων. Μέρος του συστήματος διαχείρισης είναι η στενή παρακολούθηση των δεικτών συχνότητας ατυχημάτων σε όλες μας τις εγκαταστάσεις και η συνεχής προσπάθεια ελαχιστοποίησής τους.

Το 2018, οι δείκτες ατυχημάτων και απουσιών από την εργασία ανά 1000 ώρες εργασίας ήταν 0,58% και 0,68% σε σχέση με 0,62% και 0,31% το 2017.

7.4. Εκπαίδευση εργαζομένων και επαγγελματική εξέλιξη

Στη Frigoglass αναγνωρίζουμε τη σημαντικότητα της εκπαίδευσης και εξέλιξης των εργαζομένων. Προσπαθούμε συνεχώς να παρέχουμε στους ανθρώπους μας τόσο τη δυνατότητα να αναπτύσσονται ως επαγγελματίες όσο και τους πόρους που απαιτούνται για την επαγγελματική τους εξέλιξη. Η εταιρεία φροντίζει όλοι οι εργαζόμενοι να διαθέτουν τις δεξιότητες και τις γνώσεις που απαιτούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Η Frigoglass επενδύει συστηματικά στην εκπαίδευση των εργαζομένων παρέχοντας μία ευρεία γκάμα ευκαιριών εκπαίδευσης. Βλέπουμε την εκπαίδευση των εργαζομένων ως σημαντικό στοιχείο της επιτυχίας μας καθώς ευθυγραμμίζει δράσεις και στόχους. Η εταιρεία δίνει έμφαση στην ανάπτυξη τεχνικών δεξιοτήτων και είναι αφοσιωμένη στο να υποστηρίζει την επαγγελματική τους εξέλιξη. Επίσης, παρέχουμε εκπαίδευση σε θέματα όπως είναι η καταπολέμηση διαφθοράς, αντιανταγωνιστικής συμπεριφοράς και τα ανθρώπινα δικαιώματα, που έχουν στόχο να ενισχύσουν την ισότητα και τη δικαιοσύνη στο εργασιακό περιβάλλον. Ο μέσος αριθμός ωρών συμμετοχής των εργαζομένων σε προγράμματα επιμόρφωσης το 2018 ήταν 22,6.

Το 2018 ήταν η δεύτερη χρονιά λειτουργίας του “Frigoglass Academy”, της ψηφιακής πλατφόρμας που παρέχει μια ευρεία γκάμα εκπαιδευτικών προγραμμάτων στους εργαζομένους μας. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε όλους τους μόνιμους εργαζομένους μας με πρόσβαση σε ηλεκτρονικό υπολογιστή ενώ τα επόμενα χρόνια πρόκειται να καλύπτει και αυτούς χωρίς πρόσβαση. Το πρόγραμμα προσφέρει εκτενή εκπαίδευση στον Κώδικα Εταιρικής Δεοντολογίας, τις αξίες, τις βασικές πολιτικές λειτουργίας μας, π.χ. Ανθρώπινα Δικαιώματα, Εργασία, Περιβάλλον, Speak-up και Υγεία και Ασφάλεια.

Οι αξιολογήσεις επίδοσης αποτελούν ακόμα ένα βασικό στοιχείο για την εξέλιξη των εργαζομένων. Στη Frigoglass, οι αξιολογήσεις πραγματοποιούνται δύο φορές τον χρόνο και δίνουν στους ανθρώπους μας την ευκαιρία να παρέχουν και να λαμβάνουν ανατροφοδότηση μέσω εξατομικευμένης καθοδήγησης. Το 100% των εργαζομένων που έχουν θέση ευθύνης ή συμμετέχουν στη διοίκηση αξιολογούνται σε ετήσια βάση με βάση

προκαθορισμένα και προσυμφωνημένα κριτήρια απόδοσης. Η διαχείριση των αναγκών και των ενεργειών για επαγγελματική εξέλιξη συνήθως πραγματοποιείται με ανεπίσημες συναντήσεις και καθοδήγηση, ενώ ταυτόχρονα ακούμε με προσοχή τη γνώμη των εργαζομένων μας για το πώς μπορούμε να επιτύχουμε την εκπλήρωση των επαγγελματικών τους φιλοδοξιών.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα στοιχεία των προσλήψεων και των αποχωρήσεων για το 2018:

2018	Σύνολο νέων προσλήψεων	% των εργαζομένων
Κεντρικά γραφεία	10	13%
Νιγηρία	27	3,7%
Ινδία	21	9,1%
Ινδονήσια	4	2,3%
Ελλάδα	0	0%
Ρουμανία	602*	53,3%
Ρωσία	9	1,4%
Νότια Αφρική	37	13,3%
Σύνολο	**710**	**21%**

**Οι νέες προσλήψεις αντικατοπτρίζουν την αύξηση στις βάρδιες παραγωγής το 2018*

2018	Οικειοθελείς αποχωρήσεις	Σύνολο αποχωρήσεων, συμπεριλαμβανομένων απολύσεων και λήξεων συμβάσεων
Κεντρικά γραφεία	3	12
Νιγηρία	31	44
Ινδία	23	19
Ινδονήσια	5	5
Ελλάδα	0	2
Ρουμανία	247	820
Ρωσία	49	106
Νότια Αφρική	37	17
Σύνολο	**395**	**1.025**

Μετά τιμής,

Το Διοικητικό Συμβούλιο

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας Frigoglass A.B.E.E.

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας Frigoglass A.B.E.E. (Εταιρεία και Όμιλος), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις εταιρικές και ενοποιημένες ταμειακές τους ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τον Όμιλο, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017 και του Κανονισμού ΕΕ 537/2014, που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017, τον Κανονισμό ΕΕ 537/2014 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Δηλώνουμε ότι οι μη ελεγκτικές μας υπηρεσίες προς την Εταιρεία και τις θυγατρικές της παρασχέθηκαν σύμφωνα με τους προαναφερόμενους όρους της ισχύουσας νομοθεσίας και ότι δεν έχουμε παράσχει μη ελεγκτικές υπηρεσίες οι οποίες απαγορεύονται από το άρθρο 5 παρ.(1) του Κανονισμού ΕΕ 537/2014.

Οι μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 30 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Κύρια θέματα ελέγχου

Τα κύρια θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Τα θέματα αυτά αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Κύρια θέματα ελέγχου	Πώς αντιμετωπίστηκαν από τον έλεγχό μας τα κύρια θέματα ελέγχου
Αξιολόγηση εκτίμησης απομείωσης ενσώματων ακινητοποιήσεων *(Σημείωση 4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοίκησης, Σημείωση 6 Ενσώματες ακινητοποιήσεις)* *(εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις)* Την 31η Δεκεμβρίου 2018, οι ενσώματες ακινητοποιήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας ανέρχονται σε €121.2 εκ. και €3.9 εκ. αντίστοιχα και επιμετρώνται στο κόστος κτήσης μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση. Η διοίκηση ελέγχει για απομείωση τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε απόσβεση όταν υπάρχουν ενδείξεις ενδεχόμενης απομείωσης. Σε ορισμένες χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος επικρατούν ιδιαίτερες εμπορικές και λειτουργικές συνθήκες οι οποίες συνεπάγονται αυξημένο κίνδυνο απομείωσης. Λόγω της ύπαρξης ενδείξεων ότι η λογιστική αξία υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό έχει πραγματοποιηθεί έλεγχος απομείωσης για τις ακόλουθες 3	Αξιολογήσαμε τη συνολική διαδικασία που εφαρμόζει η διοίκηση για τον έλεγχο απομείωσης, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας εντοπισμού ενδείξεων απομείωσης, της κατάρτισης υποδειγμάτων ελέγχου απομείωσης ,καθώς και της επισκόπησης και έγκρισης αυτών. Οι κυριότερες παραδοχές που αξιολογήθηκαν περιλαμβάνουν τους ρυθμούς ανάπτυξης, τις προβλέψεις σχετικά με τα περιθώρια κέρδους και τα προεξοφλητικά επιτόκια, ανά περίπτωση Συζητήσαμε ενδελεχώς με τη διοίκηση την καταλληλότητα του υποδείγματος απομείωσης και το εύλογο των παραδοχών και, με την υποστήριξη των εξειδικευμένων σε θέματα αποτίμησης στελεχών μας ,διενεργήσαμε τις ακόλουθες διαδικασίες: • Πραγματοποιήσαμε συγκριτική αξιολόγηση των κύριων παραδοχών των υποδειγμάτων αποτίμησης που καταρτίσθηκαναπό τη διοίκηση με τις τάσεις στις κατά τόπου αγορές και τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν την προηγούμενη χρήση. • Εξετάσαμε τη μαθηματική ακρίβεια των υποδειγμάτων ταμειακών ροών και συμφωνήσαμε τα σχετικά στοιχεία με τα εγκεκριμένα επιχειρηματικά σχέδια.

μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών (ΜΔΤΡ): Δραστηριότητες επαγγελματικής ψύξης (ICM) σε Ελλάδα, Ινδία και Ινδονησία.

Αυτό αποτελεί κύριο θέμα του ελέγχου μας, καθώς για τον προσδιορισμό του ανακτήσιμου ποσού κάθε ΜΔΤΡ (ως το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εύλογης αξίας μειωμένης κατά το κόστος πώλησης, και αξίας χρήσης) απαιτήθηκε η άσκηση κρίσης εκ μέρους της διοίκησης για τον υπολογισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών κάθε ΜΔΤΡ (π.χ. προσδοκίες για τη μελλοντική πορεία της αγοράς και επιτόκια προεξόφλησης που χρησιμοποιήθηκαν για την προεξόφληση των προβλεπόμενων ταμειακών ροών).

Στη *Σημείωση 6 «Ενσώματες Ακινητοποιήσεις»* παρέχονται λεπτομερείς πληροφορίες για τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν.

Στη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 αναγνωρίστηκε πρόβλεψη απομείωσης ενσώματων ακινητοποιήσεων ύψους€2.1 εκ. για τις δραστηριότητες του Ομίλου στηνΙνδία που αφορά μηχανήματα και μηχανολογικές εγκαταστάσεις .

- Αξιολογήσαμε την αξιοπιστία των προβλέψεων της διοίκησης επισκοπώντας τις πραγματικές επιδόσεις έναντι των αντίστοιχων προβλέψεων.
- Εξετάσαμε την ευαισθησία των ελέγχων απομείωσης σε μεταβολές σε σημαντικές παραδοχές.

Επιβεβαιώσαμε την καταλληλότητα των σχετικών γνωστοποιήσεων που περιλαμβάνονται στη Σημείωση 6 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Με βάση τις διαδικασίες μας, δεν εντοπίσαμε εξαιρέσεις όσον αφορά τον έλεγχο απομείωσης και θεωρούμε ότι οι κύριες παραδοχές της διοίκησης βρίσκονται εντός ενός εύλογου εύρους.

Αξιολόγηση εκτίμησης απομείωσης συμμετοχών σε θυγατρικές

(Σημείωση 4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοίκησης, Σημείωση 14 Συμμετοχές σε θυγατρικές των εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2018, η Εταιρεία έχει μια επένδυση στην Frigoinvest Holdings B.V. ποσού €60 εκ., η οποία με τη σειρά της κατέχει τις συμμετοχές στις θυγατρικές του Ομίλου στους κλάδους επαγγελματικής ψύξης και υαλουργίας. Η εν λόγω επένδυση λογιστικοποιείται στο κόστος , προσαρμοσμένο με τυχόν απομείωση ,και ελέγχεται για απομείωση όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία ενδέχεται να μην είναι ανακτήσιμη.

Αξιολογήσαμε τη συνολική διαδικασία που εφαρμόζει η διοίκηση για τον έλεγχο απομείωσης, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας εντοπισμού ενδείξεων απομείωσης, της κατάρτισης υποδειγμάτων ελέγχου απομείωσης καθώς και της επισκόπησης και έγκρισης.

Οι κύριες παραδοχές που αξιολογήθηκαν περιλαμβάνουν τους ρυθμούς ανάπτυξης, τις προβλέψεις σχετικά με τα περιθώρια κέρδους και τα προεξοφλητικά επιτόκια ανά περίπτωση.

Συζητήσαμε ενδελεχώς με τη Διοίκηση την καταλληλότητα του υποδείγματος απομείωσης και το εύλογο των παραδοχών και με την υποστήριξη των εξειδικευμένων σε θέματα αποτίμησης στελεχών μας διενεργήσαμε τις ακόλουθες διαδικασίες:

- Πραγματοποιήσαμε συγκριτική αξιολόγηση των κύριων παραδοχών του υποδείγματος αποτίμησης που

Σε ορισμένες χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος επικρατούν ιδιαίτερες εμπορικές και λειτουργικές συνθήκες οι οποίες συνεπάγονται αυξημένο κίνδυνο απομείωσης. Λόγω της ύπαρξης ενδείξεων ότι η λογιστική αξία υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό, έχει πραγματοποιηθεί έλεγχος απομείωσης για την εν λόγω επένδυση.

Το ανακτήσιμο ποσό της συμμετοχής στη θυγατρική προσδιορίζεται με βάση την αξία χρήσης για τον υπολογισμό της οποίας απαιτείται η χρήση παραδοχών. Για τον παραπάνω υπολογισμό χρησιμοποιήθηκαν εκτιμήσεις ταμειακών ροών, βάσει του εγκεκριμένου από τη διοίκηση προϋπολογισμού ή επιχειρηματικά σχέδια για ένα έτος και βάσει εκτιμήσεων ταμειακών ροών για τα επόμενα τέσσερα έτη.
Αυτό αποτελεί κύριο θέμα του ελέγχου μας καθώς για τον προσδιορισμό του ανακτήσιμου ποσού απαιτήθηκε η άσκηση κρίσης εκ μέρους της διοίκησης για τον υπολογισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών (π.χ. προσδοκίες για τη μελλοντική πορεία της αγοράς και επιτόκια που χρησιμοποιήθηκαν για την προεξόφληση των προβλεπόμενων ταμειακών ροών).

Στη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 δεν αναγνωρίστηκε πρόβλεψη απομείωσης σε σχέση με την επένδυση της Εταιρείας στην εν λόγω θυγατρική.

καταρτίσθηκε από τη διοίκηση με τις τάσεις στις κατά τόπου αγορές και τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν την προηγούμενη χρήση.

- Εξετάσαμε τη μαθηματική ακρίβεια των υποδειγμάτων ταμειακών ροών και συμφωνήσαμε τα σχετικά στοιχεία με τα εγκεκριμένα επιχειρηματικά σχέδια.
- Αξιολογήσαμε την αξιοπιστία των προβλέψεων της διοίκησης επισκοπώντας τις πραγματικές επιδόσεις έναντι των αντίστοιχων προβλέψεων.
- Εξετάσαμε την ευαισθησία των ελέγχων απομείωσης σε μεταβολές σε σημαντικές παραδοχές.

Με βάση τις διαδικασίες μας, δεν εντοπίσαμε εξαιρέσεις όσον αφορά τον έλεγχο απομείωσης και θεωρούμε ότι οι κύριες παραδοχές της διοίκησης βρίσκονται εντός ενός εύλογου εύρους.

Λογιστική βάση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας

(Σημείωση 2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, Σημείωση 11 Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα και Σημείωση 13 Μακροπρόθεσμος & βραχυπρόθεσμος δανεισμός (εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις)

Όπως αναλύεται και στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, οι ιδιαίτερες εμπορικές και λειτουργικές συνθήκες που

Για να κατανοήσουμε τη διαδικασία αξιολόγησης που εφαρμόζει ο Όμιλος όσον αφορά τη λογιστική βάση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας πραγματοποιήσαμε τις ακόλουθες διαδικασίες:

- Λάβαμε την αξιολόγηση του Ομίλου όσον αφορά την ικανότητα αντιμετώπισης τυχόν προβλημάτων ρευστότητας. Αξιολογήσαμε και συζητήσαμε με τη διοίκηση τα σχέδια αντιμετώπισης ενδεχόμενων ελλειμμάτων ρευστότητας. Λάβαμε αξιόπιστα υποστηρικτικά στοιχεία για αυτά τα σχέδια.

επικρατούν στις χώρες στις οποίες δραστηριοποιούνταν ο Όμιλος τα προηγούμενα χρόνια οδήγησαν σε εκτεταμένες δαπάνες αναδιάρθρωσης που πραγματοποιήθηκαν για τη διακοπή λειτουργίας ορισμένων επιχειρησιακών μονάδων. Αυτό είχε ως συνέπεια να διαμορφωθεί αρνητική καθαρή θέση για τον Όμιλο ποσού €43,0 εκ. για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018, ενώ η καθαρή θέση της Εταιρείας είναι μικρότερη από το μισό (1/2) του μετοχικού κεφαλαίου, κατά συνέπεια συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 47 του Κωδ .Ν. 2190/1920 Περί ανωνύμων εταιρειών όπως έχει αντικατασταθεί από 1/1/2019 από το άρθρο 119/4548/2018.

Την 31 Δεκεμβρίου 2018, ο Όμιλος διαθέτει ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ύψους €49,1 εκ. εκ των οποίων τα €14 εκ. αφορούν ταμειακά διαθέσιμα σε Νάιρα Νιγηρίας που υπόκεινται σε περιορισμούς κίνησης κεφαλαίου.

Για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018, ο Όμιλος παρουσίασε καθαρή ζημιά €0,7 εκ..

Κατά την υιοθέτηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, ο Όμιλος, μεταξύ άλλων, κατάρτισε πλάνο ρευστότητας με βάση τις προβλέψεις των ταμειακών ροών για το 2019. Οι εν λόγω προβλέψεις ταμειακών ροών περιλαμβάνουν και παραδοχές για τις ταμειακές ροές που δημιουργούνται από επιχειρησιακές λειτουργίες, προγραμματισμένες επενδύσεις, αποπληρωμές χρέους και διαθέσιμα πιστωτικά όρια.

Εστιάσαμε σε αυτή την περιοχή λόγω της σημαντικής κρίσης που ασκήθηκε από μέρους της διοίκησης και της πολυπλοκότητας των παραδοχών που τεκμηριώνουν την ικανότητα του Ομίλου να επανέλθει σε κερδοφόρο πορεία στο εγγύς μέλλον.

- Εξετάσαμε τους σχετικούς υπολογισμούς των προβλέψεων ρευστότητας και διαπιστώσαμε ότι είναι μαθηματικά ορθοί.
- Συμφωνήσαμε τις εκτιμώμενες ταμειακές ροές του επιχειρηματικού σχεδίου, εξετάσαμε τις κύριες παραδοχές με τα σχετικά υποστηρικτικά στοιχεία, όπως είναι οι ρυθμοί ανάπτυξης, οι συμβάσεις δανεισμού και εξωτερικά στοιχεία όπου ήταν διαθέσιμα. Διαπιστώσαμε ότι τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν βασίστηκαν σε αξιόπιστα δεδομένα και ότι οι παραδοχές είχαν εύλογα διαμορφωθεί ώστε να στηρίζουν τα σχέδια και τις προσδοκίες της διοίκησης.
- Αξιολογήσαμε το συμπέρασμα της διοίκησης ότι δεν υφίσταται σημαντική αβεβαιότητα όσον αφορά τη λογιστική βάση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Τέλος, εξετάσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων σε σχέση με τη λογιστική βάση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας στην ενότητα των χρηματοοικονομικών καταστάσεων «Πλαίσιο κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων», στην ενότητα «Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες» της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και στη Σημείωση 2.1 των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Μη επιβεβαιωμένες φορολογικές υποχρεώσεις

Σημείωση 18 Φορολογία (ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις)

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε ένα σύνθετο πολυεθνικό φορολογικό περιβάλλον από το

Αξιολογήσαμε τη σχετική λογιστική πολιτική που εφαρμόζεται για τον σχηματισμό προβλέψεων για την φορολογική έκθεση και κρίναμε ότι είναι κατάλληλη.

Σε συνεργασία με τα εξειδικευμένα σε φορολογικά θέματα στελέχη μας, αξιολογήσαμε τις κρίσεις της διοίκησης σχετικά με την εκτίμηση της φορολογικής έκθεσης και τις

οποίο προκύπτουν μη επιβεβαιωμένες φορολογικές υποχρεώσεις όσον αφορά τον φόρο εισοδήματος, την ενδοομιλική τιμολόγηση και τους έμμεσους φόρους. Ο Όμιλος σχηματίζει προβλέψεις με βάση τις κρίσεις της διοίκησης για τα πιθανά ποσά των υποχρεώσεων. Η εν λόγω περιοχή θεωρήθηκε κύριο θέμα ελέγχου λόγω της έκτασης των κρίσεων της διοίκησης που απαιτήθηκαν για την εκτίμηση των προβλέψεων όσον αφορά τις μη επιβεβαιωμένες φορολογικές υποχρεώσεις καθώς και λόγω της πολυπλοκότητας της συμμόρφωσης στα φορολογικά πλαίσια που ισχύουν σε μια πληθώρα χωρών.

ενδεχόμενες υποχρεώσεις ώστε να αξιολογήσουμε την επάρκεια των φορολογικών προβλέψεων που έχει σχηματίσει ο Όμιλος. Για να κατανοήσουμε και να αξιολογήσουμε τις κρίσεις της διοίκησης, λάβαμε υπόψη την πρόοδο των φορολογικών ελέγχων και ερευνών που είναι σε εξέλιξη, τα αποτελέσματα προηγούμενων φορολογικών ελέγχων, τις κρίσεις που έχουν χρησιμοποιηθεί στην εκτίμηση των φορολογικών αποτελεσμάτων και τις εκτιμήσεις για την τρέχουσα χρήση καθώς και τις πρόσφατες εξελίξεις στα φορολογικά περιβάλλοντα στα οποία δραστηριοποιείται ο Όμιλος.

Εξετάσαμε τις κύριες παραδοχές της διοίκησης, ειδικότερα όσον αφορά περιπτώσεις στις οποίες υπήρχαν σημαντικές εξελίξεις με τις φορολογικές αρχές και δεν διαπιστώσαμε καμία σημαντική απόκλιση σε σχέση με τις προσδοκίες μας.

Με βάση τα τεκμήρια που αποκτήσαμε για σκοπούς του ελέγχου των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, κρίναμε ότι οι προβλέψεις, ως σύνολο, σχετικά με τις μη επιβεβαιωμένες φορολογικές υποχρεώσεις κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 είναι κατάλληλες.

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, που περιέχονται στην προβλεπόμενη από το Ν. 3556/2007 Ετήσια Οικονομική Έκθεση είναι οι Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και οι εναλλακτικοί δείκτες μέτρησης απόδοσης (ΕΔΜΑ)(αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή. Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στο παρόν τμήμα της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από τον Κωδ. Ν. 2190/1920 και ότι έχει συνταχθεί η προβλεπόμενη από το άρθρο 43ββ του Κωδ.Ν. 2190/1920 Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχό μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31/12/2018 αντιστοιχούν στις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις,
- Η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του Κωδ. Ν. 2190/1920,
- Η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία και τον Όμιλο Frigoglass A.B.E.E. και το περιβάλλον τους, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου και στις Άλλες Πληροφορίες τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τις δραστηριότητες τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τις δραστηριότητες τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ 'αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και

θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.

- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.

- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

- Συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα κύρια θέματα ελέγχου. Περιγράφουμε τα θέματα αυτά στην έκθεση ελεγκτή.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

1. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με την προβλεπόμενη από το άρθρο 11 του Κανονισμού ΕΕ 537/2014 Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας.

2. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 30/06/1999 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί, καλύπτοντας μια συνολική περίοδο ελέγχου 20 ετών, με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2019
Η Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Λεωφ. Κηφισίας 268
15232 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

Δέσποινα Μαρίνου
Αρ Μ ΣΟΕΛ: 17681

FRIGOGLASS A.B.E.E.
Βιομηχανία Ψυκτικών Θαλάμων

Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις για τη χρήση
1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

		Σελίδα
1.	Κατάσταση Αποτελεσμάτων	93
2.	Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	94
3.	Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	95
4.	Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	96
5.	Κατάσταση Ταμειακών Ροών	98
6.	Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων	
(1)	Γενικές πληροφορίες	99
(2)	Σύνοψη σημαντικών λογιστικών αρχών	100
(3)	Διαχείριση Χρηματοοικονομικών κινδύνων	128
(4)	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοίκησης	133
(5)	Πληροφόρηση ανά κλάδο	135
(6)	Ενσώματες ακινητοποιήσεις	138
(7)	Ασώματες ακινητοποιήσεις	142
(8)	Αποθέματα	145
(9)	Πελάτες	146
(10)	Χρεώστες διάφοροι	148
(11)	Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα	149
(12)	Πιστωτές διάφοροι	149
(13)	Μακροπρόθεσμος & βραχυπρόθεσμος δανεισμός	150
(14)	Συμμετοχές σε θυγατρικές	156
(15)	Μετοχικό κεφάλαιο - Ίδιες μετοχές - Διανομή μερισμάτων & Δικαιώματα προαιρέσεως μετοχών	158
(16)	Λοιπά αποθεματικά	160
(17)	Χρηματοοικονομικά έξοδα	161
(18)	Φορολογία	162
(19)	Ανειλημμένες υποχρεώσεις / δεσμεύσεις	165
(20)	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	165
(21)	Κέρδη ανά μετοχή	166
(22)	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις	167
(23)	Εποχικότητα δραστηριοτήτων	168
(24)	Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού	168

(25) Μέσος όρος απασχολούμενου προσωπικού 168
(26) Λοιπά λειτουργικά έσοδα & Λοιπά κέρδη / <ζημίες> 169
(27) Υπολογισμός EBITDA 170
(28) Καθαρά <έξοδα> / έσοδα αναδιοργάνωσης 171
(29) Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες 172
(30) Έξοδα ανά κατηγορία 174
(31) Προβλέψεις 175
(32) Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού 176
(33) Αναβαλλόμενη φορολογία 178
(34) Ανάλυση τραπεζικών καταθέσεων 180
(35) Ανάλυση μακροπρόθεσμου & βραχυπρόθεσμου τραπεζικού δανεισμού 180
(36) Χρονική ανάλυση μη προεξοφλημένων ταμειακών εκροών χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων 181

FRIGOGLASS A.B.E.E.

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

Ποσά σε χιλιάδες €

	Σημείωση	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
		Χρήση που έληξε		Χρήση που έληξε	
		31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες:					
Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες	**5 & 23**	**417.297**	**386.049**	**42.073**	**26.007**
Κόστος πωλήσεων	**30**	(339.996)	(318.508)	(39.064)	(24.728)
Μικτά κέρδη		**77.301**	**67.541**	**3.009**	**1.279**
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	**30**	(21.095)	(22.157)	(15.133)	(15.243)
Έξοδα λειτουργίας - διάθεσης & προώθησης	**30**	(20.736)	(19.142)	(4.669)	(4.141)
Έξοδα λειτουργίας ερευνών & αναπτύξεως	**30**	(3.585)	(3.738)	(2.648)	(2.373)
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	**26**	4.454	6.387	20.758	18.523
Λοιπά κέρδη /<ζημίες>	**26**	303	4.110	(11)	(24)
Απομείωση ενσώματων ακινητοποιήσεων	**6 & 7**	(2.071)	(1.607)	-	(784)
Κέρδη / <Ζημιές> προ φόρων, χρηματοδοτικών & επενδυτικών αποτελεσμάτων		**34.571**	**31.394**	**1.306**	**(2.763)**
Χρηματοοικονομικά έξοδα	**17**	(24.702)	(20.931)	(1.799)	(9.828)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	**17**	3.535	1.627	1	5
Κέρδη / <Ζημιές> από Χρηματοοικονομικά		**(21.167)**	**(19.304)**	**(1.798)**	**(9.823)**
Κέρδη / <Ζημιές> προ φόρων και εξόδων αναδιοργάνωσης		**13.404**	**12.090**	**(492)**	**(12.586)**
Καθαρά <έξοδα> /έσοδα αναδιοργάνωσης	**28**	(301)	38.243	-	(34.501)
Κέρδη / <Ζημιές> προ φόρων		**13.103**	**50.333**	**(492)**	**(47.087)**
Φόροι εισοδήματος	**18**	(13.863)	(15.438)	(779)	(780)
Κέρδη / <Ζημιές> μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		**(760)**	**34.895**	**(1.271)**	**(47.867)**
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες:					
Κέρδη / <Ζημιές> μετά από φόρους από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογούν στους μετόχους της εταιρείας	**29**	(1.304)	(19.958)	-	-
Καθαρά Κέρδη / <Ζημίες>		**(2.064)**	**14.937**	**(1.271)**	**(47.867)**
Κατανέμονται σε:					
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		6.644	7.289	-	-
Μετόχους εταιρείας		(8.708)	7.648	(1.271)	(47.867)
Αποσβέσεις	**30**	19.791	21.108	3.542	3.515
EBITDA	**27**	**56.433**	**54.109**	**4.848**	**1.536**
		Ποσά σε €			
Βασικά Κέρδη/ <Ζημίες> ανά μετοχή μετά από φόρους που αναλογούν στους μετόχους της εταιρείας					
- Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**21**	(0,0208)	0,3298	(0,0036)	(0,5718)
- Από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**21**	(0,0037)	(0,2384)	-	-
Σύνολο		**(0,0245)**	**0,0914**	**(0,0036)**	**(0,5718)**
Απομειωμένα Κέρδη/ <Ζημίες> ανά μετοχή μετά από φόρους που αναλογούν στους μετόχους της εταιρείας					
- Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**21**	(0,0208)	0,3298	(0,0036)	(0,5718)
- Από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**21**	(0,0037)	(0,2384)	-	-
Σύνολο		**(0,0245)**	**0,0914**	**(0,0036)**	**(0,5718)**

Οι βασικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να διαβάζονται σε συνδυασμό με τις συνοδευτικές σημειώσεις.

FRIGOGLASS A.B.E.E.

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

Ποσά σε χιλιάδες €

	Όμιλος	
	Χρήση που έληξε	
	31.12.2018	31.12.2017
Κέρδη / <Ζημιές> μετά από φόρους	**(2.064)**	**14.937**
Λοιπά συνολικά έσοδα / έξοδα:		
Στοιχεία που θα μεταφερθούν στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους:		
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες: Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής / ενοποίησης που έχουν μεταφερθεί στα αποτελέσματα	(3.684)	-
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής / ενοποίησης	2.231	(13.028)
Στοιχεία που θα μεταφερθούν στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους:	**2.231**	**(13.028)**
Στοιχεία που δε θα μεταφερθούν στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους:		
Αναλογιστικές <ζημίες> / κέρδη	(413)	40
Φόρος που αναλογεί	-	(55)
Στοιχεία που δε θα μεταφερθούν στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους	**(413)**	**(15)**
Λοιπά συνολικά έσοδα / <έξοδα> μετά από φόρους	**1.818**	**(13.043)**
Σύνολο συνολικών εσόδων/<εξόδων> μετά από φόρους	**(246)**	**1.894**
Αναλογούν σε:		
- Μη ελέγχουσες συμμετοχές	8.591	2.396
- Μετόχους Εταιρείας	(8.837)	(502)
	(246)	**1.894**
Σύνολο συνολικών εσόδων/εξόδων μετά από φόρους που αναλογούν στους μετόχους της εταιρείας από:		
- Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(9.409)	18.586
- Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	572	(19.088)
	(8.837)	**(502)**

	Μητρική Εταιρεία	
	Χρήση που έληξε	
	31.12.2018	31.12.2017
Κέρδη / <Ζημίες> μετά από φόρους	**(1.271)**	**(47.867)**
Λοιπά συνολικά έσοδα / έξοδα:		
Στοιχεία που δε θα μεταφερθούν στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους:		
Αναλογιστικές <ζημίες> / κέρδη	(413)	52
Στοιχεία που δε θα μεταφερθούν στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους	**(413)**	**52**
Σύνολο Συνολικών εσόδων/<εξόδων> μετά από φόρους	**(1.684)**	**(47.815)**

Οι βασικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να διαβάζονται σε συνδυασμό με τις συνοδευτικές σημειώσεις.

FRIGOGLASS A.B.E.E.

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

Ποσά σε χιλιάδες €

	Σημείωση	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
		31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Ενεργητικό:					
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	**6**	121.235	106.755	3.908	4.415
Ασώματες ακινητοποιήσεις	**7**	11.133	10.776	7.369	7.289
Συμμετοχές σε θυγατρικές	**14**	-	-	60.005	60.005
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	**33**	400	1.432	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	**29**	3.323	329	78	115
Σύνολο μακροπρόθεσμου ενεργητικού		**136.091**	**119.292**	**71.360**	**71.824**
Αποθέματα	**8**	101.739	89.075	2.232	1.747
Πελάτες	**9**	77.606	84.824	3.952	4.223
Χρεώστες διάφοροι	**10**	27.441	25.475	1.005	2.299
Τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις		4.163	1.463	-	-
Απαιτήσεις από θυγατρικές επιχειρήσεις	**20**	-	-	13.087	14.312
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα	**11**	49.057	53.130	2.352	998
		260.006	**253.967**	**22.628**	**23.579**
Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση	**29**	-	17.575	-	-
Σύνολο βραχυπρόθεσμου ενεργητικού		**260.006**	**271.542**	**22.628**	**23.579**
Σύνολο ενεργητικού		**396.097**	**390.834**	**93.988**	**95.403**
Υποχρεώσεις:					
Μακροπρόθεσμα δάνεια	**13**	227.998	233.414	-	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	**33**	16.698	13.533	-	-
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού	**32**	6.582	14.510	5.480	5.056
Ομολογιακά δάνεια από θυγατρικές επιχειρήσεις	**13**	-	-	26.480	33.702
Προβλέψεις	**31**	3.468	3.910	-	-
Αναβαλλόμενα έσοδα κρατικών επιχορηγήσεων		-	18	-	17
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		**254.746**	**265.385**	**31.960**	**38.775**
Προμηθευτές		77.643	60.985	6.052	3.745
Πιστωτές διάφοροι	**12**	53.539	42.485	5.067	4.750
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		5.867	11.830	-	-
Υποχρεώσεις προς θυγατρικές επιχειρήσεις	**20**	-	-	28.355	23.895
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	**13**	47.261	42.441	-	-
		184.310	**157.741**	**39.474**	**32.390**
Υποχρεώσεις συνδεδεμένες με τα περιουσιακά στοιχεία, κατεχόμενα προς πώληση	**29**	-	9.973	-	-
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		**184.310**	**167.714**	**39.474**	**32.390**
Σύνολο υποχρεώσεων		**439.056**	**433.099**	**71.434**	**71.165**
Ίδια Κεφάλαια:					
Μετοχικό κεφάλαιο	**15**	127.958	127.958	127.958	127.958
Διαφορά από έκδοση μετοχών	**15**	(33.801)	(33.801)	(33.801)	(33.801)
Λοιπά αποθεματικά	**16**	(11.948)	(12.232)	25.463	25.463
Αποτελέσματα εις νέον		(174.194)	(165.073)	(97.066)	(95.382)
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Μητρικής		**(91.985)**	**(83.148)**	**22.554**	**24.238**
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		49.026	40.883	-	-
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων		**(42.959)**	**(42.265)**	**22.554**	**24.238**
Σύνολο υποχρεώσεων & ιδίων κεφαλαίων		**396.097**	**390.834**	**93.988**	**95.403**

Οι βασικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να διαβάζονται σε συνδυασμό με τις συνοδευτικές σημειώσεις.

FRIGOGLASS A.B.E.E.

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

Ποσά σε χιλιάδες €

	Όμιλος						
	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο 01.01.2017	**15.178**	**2.755**	**(13.773)**	**(172.113)**	**(167.953)**	**39.100**	**(128.853)**
Καθαρό κέρδος /<ζημιά>	-	-	-	7.648	**7.648**	7.289	**14.937**
Λοιπά συνολικά έσοδα / έξοδα μετά από φόρους	-	-	(7.542)	(608)	**(8.150)**	(4.893)	**(13.043)**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/έξοδα μετά από φόρους	**-**	**-**	**(7.542)**	**7.040**	**(502)**	**2.396**	**1.894**
Μερίσματα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	-	-	-	-	**-**	(613)	**(613)**
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου (Σημ 15)	121.887	(34.321)	-	-	**87.566**	-	**87.566**
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου (Σημ 15)	-	(2.235)	-	-	**(2.235)**	-	**(2.235)**
Αποθεματικό προγραμμάτων χορήγησης δικαιωμάτων προαίρεσης (Σημ 16)	-	-	(24)	-	**(24)**	-	**(24)**
Μεταφορά από / <προς> αποθεματικά (Σημ 15)	(9.107)	-	9.107	-	**-**	-	**-**
Σύνολο συναλλαγών με Μετόχους	**112.780**	**(36.556)**	**9.083**	**-**	**85.307**	**(613)**	**84.694**
Υπόλοιπο 31.12.2017	**127.958**	**(33.801)**	**(12.232)**	**(165.073)**	**(83.148)**	**40.883**	**(42.265)**
Υπόλοιπο 01.01.2018	**127.958**	**(33.801)**	**(12.232)**	**(165.073)**	**(83.148)**	**40.883**	**(42.265)**
Καθαρό κέρδος /<ζημιά>	-	-	-	(8.708)	**(8.708)**	6.644	**(2.064)**
Λοιπά συνολικά έσοδα / έξοδα μετά από φόρους	-	-	284	(413)	**(129)**	1.947	**1.818**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/έξοδα μετά από φόρους	**-**	**-**	**284**	**(9.121)**	**(8.837)**	**8.591**	**(246)**
Μερίσματα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	**-**	**-**	-	-	**-**	(448)	**(448)**
Σύνολο συναλλαγών με Μετόχους	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**(448)**	**(448)**
Υπόλοιπο 31.12.2018	**127.958**	**(33.801)**	**(11.948)**	**(174.194)**	**(91.985)**	**49.026**	**(42.959)**

Οι βασικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να διαβάζονται σε συνδυασμό με τις συνοδευτικές σημειώσεις.

FRIGOGLASS A.B.E.E.

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

Ποσά σε χιλιάδες €

	Μητρική Εταιρεία				
	Μετοχικό Κεφάλαιο	**Διαφορά από έκδοση μετοχών**	**Λοιπά αποθεματικά**	**Αποτελέσματα εις νέον**	**Σύνολο ιδίων κεφαλαίων**
Υπόλοιπο 01.01.2017	**15.178**	**2.755**	**16.380**	**(47.567)**	**(13.254)**
Καθαρό κέρδος /<ζημιά>	-	-	-	(47.867)	**(47.867)**
Λοιπά συνολικά έσοδα /< έξοδα> μετά από φόρους	-	-	-	52	**52**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/<έξοδα> μετά από φόρους	**-**	**-**	**-**	**(47.815)**	**(47.815)**
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου (Σημ 15)	121.887	(34.321)	-	-	**87.566**
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου (Σημ 15)	-	(2.235)	-	-	**(2.235)**
Μεταφορά από / <προς> αποθεματικά (Σημ 15)	(9.107)	-	9.107	-	**-**
Αποθεματικό προγραμμάτων χορήγησης δικαιωμάτων προαίρεσης (Σημ 16)	-	-	(24)	-	**(24)**
Σύνολο συναλλαγών με Μετόχους	**112.780**	**(36.556)**	**9.083**	**-**	**85.307**
Υπόλοιπο 31.12.2017	**127.958**	**(33.801)**	**25.463**	**(95.382)**	**24.238**
Υπόλοιπο 01.01.2018	**127.958**	**(33.801)**	**25.463**	**(95.382)**	**24.238**
Καθαρό κέρδος /<ζημιά>	-	-	-	(1.271)	**(1.271)**
Λοιπά συνολικά έσοδα / έξοδα μετά από φόρους	-	-	-	(413)	**(413)**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/<έξοδα> μετά από φόρους	**-**	**-**	**-**	**(1.684)**	**(1.684)**
Σύνολο συναλλαγών με Μετόχους	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Υπόλοιπο 31.12.2018	**127.958**	**(33.801)**	**25.463**	**(97.066)**	**22.554**

Οι βασικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να διαβάζονται σε συνδυασμό με τις συνοδευτικές σημειώσεις.

FRIGOGLASS A.B.E.E.
Κατάσταση Ταμειακών Ροών
Ποσά σε χιλιάδες €

	Σημείωση	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
		Περίοδος που έληξε		Περίοδος που έληξε	
		31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Καθαρά Κέρδη / <Ζημίες>		**(2.064)**	**14.937**	**(1.271)**	**(47.867)**
Πλέον/ <μείον> προσαρμογές για:					
Φόρους εισοδήματος	**18**	13.863	15.438	779	780
Αποσβέσεις		19.791	24.625	3.542	3.515
Προβλέψεις		3.517	8.119	477	(180)
Απομείωση ενσώματων ακινητοποιήσεων	**6 & 29**	2.071	9.591	-	784
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού που πληρώθηκαν	**32**	(8.182)	(1.106)	(617)	(585)
Χρηματοοικονομικά έξοδα	**17**	21.412	20.724	1.798	9.823
Κέρδη / <Ζημιές> από πώληση θυγατρικής	**29**	(6.817)	-	-	-
Διαγραφή δανεισμού	**28**	-	(45.000)	-	-
Κέρδος από την μετατροπή δανεισμού σε ίδια κεφάλαια	**28**	-	(35.499)	-	-
Ζημίες/<Κέρδη> από πωλήσεις ενσώματων ακινητοποιήσεων	**26**	(293)	(4.670)	11	-
Μεταβολές στο κεφάλαιο κίνησης:					
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων		(2.325)	(19.260)	(435)	846
Μείωση / (αύξηση) πελατών		4.744	(14.431)	271	(408)
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων από θυγατρικές	**20**	-	-	1.226	15.754
Μείωση / (αύξηση) λοιπών απαιτήσεων		(4.363)	(2.505)	515	(2.314)
Μείωση / (αύξηση) λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων		42	515	36	-
(Μείωση) / αύξηση προμηθευτών		17.923	4.437	2.307	(1.641)
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων σε θυγατρικές	**20**	-	-	4.460	7.232
(Μείωση) / αύξηση λοιπών υποχρεώσεων		158	599	302	(2.109)
Μείον:					
Καταβεβλημένοι φόροι		(18.791)	(9.871)	-	-
(α) Καθαρές εισροές/(εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες		**40.686**	**(33.357)**	**13.401**	**(16.370)**
Επενδυτικές δραστηριότητες					
Αγορά ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων	**6**	(31.648)	(17.349)	(214)	(372)
Αγορά άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	**7**	(4.576)	(1.880)	(2.944)	(1.610)
Αύξηση συμμετοχών σε θυγατρικές	**14**	-	-	-	(37.459)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων ακινητοποιήσεων		1.530	10.318	2	20
Εισπράξεις από πώληση θυγατρικής	**29**	972	-	-	-
(β) Εισροές / (εκροές) από επενδυτικές δραστηριότητες		**(33.722)**	**(8.911)**	**(3.156)**	**(39.421)**
Καθαρές εισροές / (εκροές) από λειτουργικές & επενδυτικές δραστηριότητες (α) + (β)		**6.964**	**(42.268)**	**10.245**	**(55.791)**
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Εισπράξεις δανείων	**13**	111.646	99.549	-	-
<Εξοφλήσεις> δανείων	**13**	(112.305)	(100.095)	-	-
Εισπράξεις ομολογιακών δανείων από θυγατρικές	**13**	-	-	10.200	13.900
<Εξοφλήσεις> ομολογιακών δανείων από θυγατρικές	**13**	-	-	(17.906)	(10.800)
Τόκοι καταβληθέντες	**13**	(10.938)	(17.216)	(1.185)	(8.680)
Μερίσματα πληρωθέντα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές		(448)	(613)	-	-
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	**15**	-	63.459	-	63.459
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	**15**	-	(2.235)	-	(2.235)
(γ) Εισροές/(εκροές) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		**(12.045)**	**42.849**	**(8.891)**	**55.644**
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (α) + (β) + (γ)		**(5.081)**	**581**	**1.354**	**(147)**
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα έναρξης - Συνεχιζόμενες δραστηριότητες		53.130	56.655	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα έναρξης - Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**29**	-	871	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα έναρξης		**53.130**	**57.526**	**998**	**1.145**
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών		1.008	(4.562)	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**29**	-	(415)	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα λήξης	**11**	**49.057**	**53.130**	**2.352**	**998**

Οι βασικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να διαβάζονται σε συνδυασμό με τις συνοδευτικές σημειώσεις.

FRIGOGLASS Βιομηχανία Ψυκτικών Θαλάμων Α.Β.Ε.Ε.
Αριθμός Γενικού Εμπορικού Μητρώου : 1351401000

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες

Οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της FRIGOGLASS Βιομηχανία Ψυκτικών Θαλάμων Α.Β.Ε.Ε. -η «Εταιρεία»- και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών της -ο «Όμιλος»-. Τα ονόματα των θυγατρικών εταιρειών παρουσιάζονται στη **Σημείωση 14** των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στον τομέα της κατασκευής, εμπορίας και διανομής ψυκτικών μονάδων επαγγελματικής χρήσης καθώς και υλικών συσκευασίας για τη βιομηχανία αναψυκτικών. Ο Όμιλος διαθέτει εγκαταστάσεις παραγωγής και γραφεία πωλήσεων σε Ευρώπη, Ασία και Αφρική.

Οι μετοχές της εταιρείας είναι ονομαστικές και εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

Η διεύθυνση της έδρας της Εταιρείας είναι η εξής:

Ανδρέα Μεταξά 15
145 64 Κηφισιά - Αθήνα

Η διεύθυνση της ιστοσελίδας της Εταιρείας είναι *www.frigoglass.com*

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο στις **22 Μαρτίου 2019** και υπόκεινται στην έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

2. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών αρχών

Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόσθηκαν κατά τη σύνταξη των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων περιγράφονται παρακάτω. Αυτές οι αρχές έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

2.1. Πλαίσιο κατάρτισης των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι παρούσες ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί από τη διοίκηση σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα ΔΠΧΑ που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ).
Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση το ιστορικό κόστος, εκτός από τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και αποτιμώνται στην εύλογη αξία μείον έξοδα πώλησης.

Η σύνταξη των ετησίων Χρηματοοικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων λογιστικών εκτιμήσεων και παραδοχών. Επίσης, απαιτεί την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση κατά τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών της Εταιρείας. Οι περιοχές που εμπεριέχουν μεγαλύτερο βαθμό εκτιμήσεων ή πολυπλοκότητας, ή όπου οι εκτιμήσεις και παραδοχές είναι σημαντικές για τη σύνταξη των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων, παρουσιάζονται στη Σημείωση 4.

Διαφορές που τυχόν παρουσιάζονται μεταξύ των κονδυλίων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων κονδυλίων στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις. Όπου ήταν αναγκαίο, τα συγκριτικά στοιχεία έχουν ταξινομηθεί για να συμφωνούν με τυχόν αλλαγές στην παρουσίαση των στοιχείων της παρούσας χρήσης.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τη λογιστική αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας. Η χρήση αυτής της λογιστικής βάσης λαμβάνει υπόψη την τρέχουσα και την προβλεπόμενη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου.

Οι καθαρές ζημίες του Ομίλου μετά από φόρους ανήλθαν σε €8,7 εκατ. κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018, έναντι καθαρών κερδών ύψους €7,6 εκατ. κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017. Το 2017, τα καθαρά κέρδη του Ομίλου παρουσίασαν σημαντική βελτίωση κυρίως λόγω της θετικής επίδρασης της διαγραφής (discount) δανείων συνολικού ύψους €45,0 εκατ. και των κερδών από τη διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας των εκδοθεισών μετοχών και της ονομαστικής αξίας τους, ύψους €35,5 εκατ. Έξοδα αναδιοργάνωσης που σχετίζονται με τη διαδικασία αναδιάρθρωσης του Ομίλου ύψους €42,3 εκατ. επηρέασαν αρνητικά τα κέρδη προ φόρων για τη χρήση 2017.

Για το σύνολο της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018, η καθαρή θέση του Ομίλου ήταν αρνητική και διαμορφώθηκε σε €43,0 εκατ., έναντι αρνητικής καθαρής θέσης €42,3 εκατ. τη χρήση 2017.

Η καθαρή θέση της Μητρικής εταιρείας ανήλθε σε €22,6 εκατ. για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2018 και, ως εκ τούτου, είναι μικρότερη από το μισό (1/2) του μετοχικού της

κεφαλαίου. Κατά συνέπεια ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 47 του Νόμου 2190/1920 όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 119 του Νόμου 4548/2018.

Από το 2014, έχει ξεκινήσει η λειτουργική αναδιοργάνωση του Ομίλου. Λόγω της αναδιοργάνωσης αυτής τα αποτελέσματα του Ομίλου επιβαρύνθηκαν κατά €36,1 εκατ. τη χρήση 2014, κατά €16,8 εκατ. τη χρήση 2015 και κατά €13,5 εκατ. τη χρήση 2016. Ειδικότερα, αναφορικά με την αναδιοργάνωση δραστηριοτήτων στον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης, κατά τη διάρκεια του 2014 διακόπηκε η λειτουργία της μονάδας παραγωγής στο Spartanburg της Νότιας Καρολίνας, προκειμένου ο Όμιλος να εστιάσει στις εμπορικές δραστηριότητες των πωλήσεων και της προώθησης προϊόντων, της διανομής και του Service στην αγορά της Αμερικής με αποτέλεσμα να επιβαρυνθεί ο Όμιλος με έξοδα αναδιοργάνωσης ύψους €17,0 εκατ. (τα οποία λογιστικοποιήθηκαν τη χρήση 2013). Επίσης, η Frigoglass ενσωμάτωσε τον όγκο παραγωγής του εργοστασίου της Τουρκίας στη μονάδα της στην Timisoara της Ρουμανίας το τέταρτο τρίμηνο του 2014. Στο πλαίσιο αυτό, διεκόπη η παραγωγική δραστηριότητα στο Silivri της Τουρκίας και η Εταιρεία επιβαρύνθηκε με έξοδα αναδιοργάνωσης ύψους €36,0 εκατ. Το 2015, Όμιλος συνέχισε τη βελτιστοποίηση της γκάμας των προϊόντων (Product Rationalization) του κλάδου Επαγγελματικής Ψύξης με στόχο την παραγωγή και πώληση υψηλών προδιαγραφών εμπορευμάτων. Αποτέλεσμα της διαδικασίας αυτής ήταν η σταδιακή απόσυρση παλιάς τεχνολογίας προϊόντων, με συνέπεια τη μείωση των αποθεμάτων ύψους €14,1 εκατ. που έχει ενσωματωθεί στις προβλέψεις απομείωσης αποθεμάτων για τη χρήση 2015. Τον Ιούλιο του 2016, ο Όμιλος ανακοίνωσε τη διακοπή της παραγωγικής δραστηριότητας στη μονάδα της Κίνας, αποσκοπώντας στη βελτιστοποίηση της παραγωγικής του βάσης στην περιοχή και στη μείωση του σταθερού κόστους. Ο Όμιλος επιβαρύνθηκε με έξοδα αναδιοργάνωσης ύψους €13,5 εκατ. Τα τελευταία τρία χρόνια, ο Όμιλος προχώρησε σε διάφορες αλλαγές και αναδιοργάνωση της διοικητικής δομής του κλάδου επαγγελματικής ψύξης οι οποίες θα έχουν σημαντική επίδραση στον τρόπο με τον οποίο ασκείται η επιχειρηματική δραστηριότητα.

Στις 23 Οκτωβρίου 2017, ο Όμιλος ολοκλήρωσε με επιτυχία την αναδιάρθρωση της κεφαλαιακής του δομής. Τα κάτωθι σημαντικά γεγονότα συνέβαλαν στην επίτευξη της αναδιάρθρωσης:

- Ολοκλήρωση της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας με καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των υφιστάμενων μετόχων στις 18.10.2017. Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας αυξήθηκε κατά €63,5 εκατ. Η Boval εισέφερε ως μετοχικό κεφάλαιο το συνολικό ποσό των €60,0 εκατ., εκ τον οποίων €30,0 εκατ. παρέμειναν στον Όμιλο ως μετρητά και €30,0 εκατ. καταβλήθηκαν προς αποπληρωμή του κεφαλαίου του δανείου της. Το υπόλοιπο ποσό το οποίο προήλθε από κεφάλαια που κατέβαλαν στην αύξηση κεφαλαίου υφιστάμενοι πλην της Boval S.A. μέτοχοι, ύψους €3,5 εκατ., διετέθη ως αποπληρωμή μέρους των εκδοθεισών το 2013 από τη θυγατρική Frigoglass Finance B.V. ομολογιών, συνολικού ποσού €250,0 εκατ., σταθερού ετήσιου επιτοκίου 8,25% και λήξης 2018 και τραπεζικού δανεισμού της Frigoglass Finance B.V..

- Μετατροπή 163.984.878 Μετατρέψιμων Ομολογιών, ονομαστικής αξίας €0,36348 εκάστη, οι οποίες κατέχονταν από τους συμμετέχοντες τραπεζικούς δανειστές και τους κατόχους των εκδοθεισών από τη θυγατρική Frigoglass Finance B.V. ομολογιών

σταθερού ετήσιου επιτοκίου 8,25% το Μάϊο του 2013 μέσω της έκδοσης 163,984,878 νέων μετοχών της Εταιρείας ονομαστικής αξίας €0,36 έκαστη. Ως εκ τούτου, μέρος του δανεισμού του Ομίλου ανταλλάχθηκε με νέες μετοχές της Εταιρίας ονομαστικής αξίας €59,6 εκατ. Η εύλογη αξία των νέων μετοχών που εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών τη 16.11.2017 (ημερομηνία κεφαλαιοποίησής) ήταν €24,1 εκατ., με αποτέλεσμα να προκύψει κέρδος €35,5 εκατ. στον Όμιλο.

- Διαγραφή ύψους €45,0 εκατ. (Discount) των εκδοθεισών το 2013 ομολογιών συνολικού ποσού €250,0 κατ. σταθερού ετήσιου επιτοκίου 8,25% και λήξης 2018 καθώς και τραπεζικού δανεισμού της Frigoglass Finance B.V, κατανεμηθείσα αναλογικά.

- Χορήγηση ποσού νέου δανεισμού ύψους €40,0 εκατ. με τη μορφή ομολογιών με εξασφάλιση πρώτης τάξης λήξεως το 2021 από τους κατόχους των εκδοθεισών από τη θυγατρική Frigoglass Finance B.V. ομολογιών σταθερού ετήσιου επιτοκίου 8,25% το Μάϊο του 2013 που επέλεξαν να συμμετάσχουν στο νέο δανεισμό και με τη μορφή ανακυκλούμενων πιστώσεων με εξασφάλιση πρώτης τάξης που χορηγηθηκαν από τις Τράπεζες.

- Αποπληρωμή των σχετικών με την αναδιάρθρωση εξόδων από τις εταιρείες του Ομίλου. Το σύνολο των εξόδων που σχετίζονται με την κεφαλαιακή αναδιάρθρωση για το 2017, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών των νομικών και οικονομικών συμβούλων, ανήλθε σε €42,3 εκατ. (Σημείωση 28).

Συνεπώς, ο Όμιλος ενισχύθηκε με ρευστότητα συνολικού ποσού €70,0 εκατ. προκειμένου να χρηματοδοτήσει τις επιχειρηματικές του ανάγκες καθώς και να αποπληρώσει τα σχετικά με την αναδιάρθρωση έξοδα. Ποσό €30,0 εκατ. εισφέρθηκαν σε μετρητά από την Boval ως συμμετοχή στην αύξηση κεφαλαίου και €40,0 εκατ. κατέστησαν διαθέσιμα ως νέος δανεισμός με εξασφάλιση πρώτης τάξης.

Η κεφαλαιακή αναδιάρθρωση συντέλεσε στη μείωση του δανεισμού του Ομίλου κατά περίπου €138,0 εκατ. (πριν από τη νέα χρηματοδότηση με εξασφάλιση πρώτης τάξης ύψους €40,0 εκατ.).

Οι ημερομηνίες λήξης των κυριότερων δανειακών συμβάσεων του Ομίλου παρατάθηκαν κατά περίπου 4,5 έτη.

Παράλληλα, στα πλαίσια της επιχειρηματικής πολιτικής του Ομίλου, η Διοίκηση στοχεύει στη μείωση του κόστους, στη βελτίωση της μακροπρόθεσμης κερδοφορίας και τη δημιουργία ταμειακών ροών σε συνδυασμό με τη διατήρηση και βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και την αύξηση της παραγωγικής αξίας για τους καταναλωτές. Η Διοίκηση έχει προχωρήσει σε συγκεκριμένες ενέργειες με σκοπό την επίτευξη των ανωτέρω, συμπεριλαμβανομένων α) της μείωσης του κόστους μέσω της απλοποίησης του χαρτοφυλακίου προϊόντων, β) της μείωσης των επιπέδων αποθεμάτων, γ) της εφαρμογής των αρχών της λιτής παραγωγής παράλληλα με τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και δ) τη δημιουργία αξίας από τις πρόσφατες στρατηγικές επενδύσεις.

Τον Δεκέμβριο του 2018, η Εταιρεία ολοκλήρωσε την πώληση της θυγατρικής της εταιρείας Frigoglass Jebel Ali FZE που δραστηριοποιείται στον κλάδο της συσκευασίας υαλουργικών προϊόντων. Η συναλλαγή αυτή εντάσσεται στη στρατηγική της Frigoglass και θα επιτρέψει στην Εταιρεία να επικεντρωθεί στον κλάδο Επαγγελματικής Ψύξης και στις υψηλής ανάπτυξης δραστηριότητες Υαλουργίας στη Νιγηρία.

Οι οικονομικές προβλέψεις του Ομίλου για τους επόμενους 12 μήνες δείχνουν ότι ο Όμιλος θα έχει τη δυνατότητα αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων δανειακών και λειτουργικών υποχρεώσεών του. Ωστόσο, η εκτίμηση αυτή υπόκειται σε μία σειρά κινδύνων όπως περιγράφονται στο αντίστοιχο τμήμα της Έκθεσης Διαχείρισης (Κίνδυνοι και αβεβαιότητες) καθώς και στη Σημείωση 3 των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου, ιδιαίτερα σε περίπτωση κατά την οποία συνυπάρξουν περισσότεροι κίνδυνοι εξ' αυτών.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Διοίκηση αναμένει εύλογα ότι ο Όμιλος θα αντεπεξέλθει την παρούσα συγκυρία και θα συνεχίσει την λειτουργία του. Ως εκ τούτου, οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν προετοιμαστεί λαμβάνοντας υπόψη τη συνέχιση της δραστηριότητας της Εταιρείας (on a going concern basis).

2.2. Ενοποίηση

2.2.1. Θυγατρικές

(α) Θυγατρικές

Θυγατρικές είναι όλες οι επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων ειδικού σκοπού) στις οποίες ο όμιλος ασκεί έλεγχο. Ο όμιλος ασκεί έλεγχο σε μια επιχείρηση όταν ο όμιλος εκτίθεται ή έχει δικαιώματα σε μεταβλητές αποδόσεις από τη συμμετοχή του στην επιχείρηση και έχει την ικανότητα να επηρεάζει αυτές τις αποδόσεις μέσω της δύναμης που ασκεί στην επιχείρηση. Οι θυγατρικές ενοποιούνται με ολική ενοποίηση από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος από τον όμιλο και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Οι συνενώσεις επιχειρήσεων λογιστικοποιούνται από τον όμιλο βάσει της μεθόδου εξαγοράς. Το τίμημα της εξαγοράς υπολογίζεται ως η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάζονται, των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται προς τους πρώην μετόχους και των μετοχών που εκδίδονται από τον Όμιλο. Το τίμημα της εξαγοράς περιλαμβάνει και την εύλογη αξία οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης που προκύπτει από τυχόν συμφωνία ενδεχόμενου τιμήματος. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται και οι υποχρεώσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Ανά περίπτωση εξαγοράς, ο όμιλος αναγνωρίζει τυχόν μη ελέγχουσα συμμετοχή στη θυγατρική είτε στην εύλογη αξία, είτε στην αξία του μεριδίου της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην καθαρή θέση της θυγατρικής.

Τα έξοδα που σχετίζονται με την εξαγορά καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

Εάν η επιχειρηματική συνένωση επιτυγχάνεται σταδιακά, η εύλογη αξία της συμμετοχής που κατείχε ο όμιλος στην αποκτηθείσα εταιρεία επαναμετράται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Το κέρδος ή η ζημιά που προκύπτει από την επαναμέτρηση αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Τυχόν ενδεχόμενο τίμημα που μεταβιβάζεται από τον όμιλο αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Οποιεσδήποτε μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος, που θεωρείται περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση, αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στα αποτελέσματα είτε ως μεταβολή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Εάν το ενδεχόμενο τίμημα κατατάσσεται ως στοιχείο της καθαρής θέσης δεν επαναμετράται έως την τελική τακτοποίησή του μέσω της καθαρής θέσης.

Το ποσό κατά το οποίο το κόστος εξαγοράς υπερβαίνει την εύλογη αξία της καθαρής θέσης της θυγατρικής που εξαγοράστηκε, καταχωρείται ως υπεραξία. Η παράγραφος 2.6.1 περιγράφει την λογιστική αντιμετώπιση της υπεραξίας. Στις περιπτώσεις στις οποίες το συνολικό κόστος εξαγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία της καθαρής θέσης της θυγατρικής που αποκτήθηκε, η διαφορά αναγνωρίζεται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Οι ενδοεταιρικές συναλλαγές, τα υπόλοιπα και μη πραγματοποιθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιριών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες απαλείφονται εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες το κόστος τους είναι μη ανακτήσιμο. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών εταιριών έχουν αναπροσαρμοστεί, όπου κρίθηκε απαραίτητο, ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Μητρικής Εταιρείας, οι επενδύσεις στις θυγατρικές εταιρείες παρουσιάζονται ως το αποτέλεσμα του κόστους εξαγοράς αυτών, μείον τυχόν απομείωση του περιουσιακού στοιχείου. Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(β) Συναλλαγές με κατόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών

Ο Όμιλος χειρίζεται τις συναλλαγές με τους κατόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών, που δεν έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια ελέγχου, με τον ίδιο τρόπο που χειρίζεται τις συναλλαγές με τους κύριους μετόχους του Ομίλου. Η διαφορά μεταξύ του τιμήματος που καταβλήθηκε και του αποκτηθέντος σχετικού μεριδίου της λογιστικής αξίας των ιδίων κεφαλαίων της θυγατρικής αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια. Κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από την πώληση στους μετόχους της μειοψηφίας καταχωρούνται επίσης στα ίδια κεφάλαια.

(γ) Πώληση θυγατρικής

Όταν ο όμιλος παύσει να έχει έλεγχο, το εναπομένον ποσοστό συμμετοχής επιμετράτε εκ νέου στην εύλογη αξία του, ενώ τυχόν διαφορές που προκύπτουν σε σχέση με την τρέχουσα αξία καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Κατόπιν, το περιουσιακό αυτό στοιχείο αναγνωρίζεται ως συγγενής επιχείρηση, κοινοπραξία ή χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ενεργητικού στην εύλογη αυτή αξία. Επιπροσθέτως, σχετικά ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα λογιστικοποιούνται με τον ίδιο τρόπο που θα ακολουθούνταν σε περίπτωση πώλησης των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, δηλαδή μπορεί να μεταφερθούν στα αποτελέσματα.

2.3. Πληροφόρηση κατά τομέα

Οι τομείς παρουσιάζονται με τρόπο που να είναι σύμφωνος με την εσωτερική πληροφόρηση που παρέχεται στον επικεφαλή της λήψης των επιχειρηματικών αποφάσεων. Ο επικεφαλής της λήψης των επιχειρηματικών αποφάσεων, που είναι υπεύθυνος για την κατανομή των πόρων και την αξιολόγηση της αποδοτικότητας των τομέων, είναι ο διευθύνων σύμβουλος και η εκτελεστική επιτροπή του, οι οποίοι λαμβάνουν τις στρατηγικές αποφάσεις του Ομίλου.

2.4. Μετατροπή ξένου νομίσματος

2.4.1. Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων των εταιριών του Ομίλου υπολογίζονται χρησιμοποιώντας το νόμισμα του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο λειτουργεί κάθε εταιρεία (καλούμενο «λειτουργικό νόμισμα »).

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ το οποίο είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της Μητρικής Εταιρείας.

2.4.2. Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα βάσει των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία της κάθε συναλλαγής. Στην κατάσταση αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται κέρδη και ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές, οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση αυτών των συναλλαγών και από τη μετατροπή των νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία ισολογισμού.

2.4.3. Εταιρείες του Ομίλου

Η μετατροπή των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων όλων των εταιριών του Ομίλου, οι οποίες έχουν διαφορετικό λειτουργικό νόμισμα από το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου, γίνεται ως εξής:

- Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις κάθε ισολογισμού μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.
- Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με τη μέση ισοτιμία της περιόδου, εκτός εάν η μέση ισοτιμία δεν είναι λογική προσέγγιση της συσσωρευμένης επίδρασης των ισοτιμιών που ίσχυαν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών, στην οποία περίπτωση τα έσοδα και έξοδα μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ίσχυαν τις ημερομηνίες των συναλλαγών.
- Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό στοιχείο της καθαρής θέσης.
- Κατά την πώληση αλλοδαπής εταιρείας, οι συσσωρευμένες συναλλαγματικές διαφορές που σχετίζονται με αυτή τη δραστηριότητα και οι οποίες μεταφέρθηκαν ως ξεχωριστό στοιχείο των ιδίων κεφαλαίων, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης ως μέρος του κέρδους ή της ζημίας από την πώληση.

Η υπεραξία και οι αναπροσαρμογές των ευλόγων αξιών που προκύπτουν από την εξαγορά αλλοδαπής εταιρείας αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της αλλοδαπής εταιρείας και μετατρέπονται με βάση την τιμή κλεισίματος που ισχύει την ημερομηνία ισολογισμού. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

2.5. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα κτίρια περιλαμβάνουν κυρίως εργοστάσια, μηχανήματα και γραφεία. Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις παρουσιάζονται στο κόστος κτήσης μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση, με εξαίρεση τα γήπεδα τα οποία παρουσιάζονται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν απομείωση.

Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει τις δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση των ενσώματων ακινητοποιήσεων. Μεταγενέστερες δαπάνες είτε περιλαμβάνονται στην λογιστική αξία των ενσώματων παγίων ή εφόσον κριθεί πιο κατάλληλο, αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο όταν θεωρείται πιθανόν ότι θα προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο και υπό την προϋπόθεση ότι το κόστος του παγίου μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται ως έξοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά το χρόνο πραγματοποίησής του.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο με ισόποσες ετήσιες επιβαρύνσεις κατά το χρονικό διάστημα της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής του στοιχείου, έτσι ώστε να διαγραφεί το κόστος στην υπολειμματική του αξία. Η εκτιμώμενη διάρκεια ζωής των σημαντικότερων κατηγοριών παγίων είναι η εξής:

Κτίρια	έως 40 έτη
Μεταφορικά μέσα	έως 6 έτη
Φούρνοι υαλουργίας	έως 10 έτη
Μήτρες υαλουργίας	2 έτη
Μηχανήματα	έως 15 έτη
Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	έως 6 έτη

Το κόστος μεταγενέστερων δαπανών αποσβένεται στο διάστημα της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής κάθε στοιχείου ή στην περίπτωση που το πρόσθετο κόστος επαναλαμβάνεται, αποσβένεται για το χρονικό διάστημα μέχρι την επόμενη προγραμματισμένη βελτίωση. Όταν ένα μηχάνημα απαρτίζεται από μεγάλα εξαρτήματα με διαφορετική ωφέλιμη ζωή, τότε τα εξαρτήματα λαμβάνονται ως ξεχωριστά στοιχεία.

Οι υπολειμματικές αξίες και η ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων μπορούν να αναθεωρηθούν και να προσαρμοστούν, εάν αυτό κριθεί αναγκαίο, σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

Όταν η αναπόσβεστη αξία του ενσώματου πάγιου στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, η διαφορά καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων και το πάγιο καταχωρείται στην ανακτήσιμη αξία του .

Τα κέρδη και οι ζημίες από την πώληση ενσώματων παγίων προσδιορίζονται από την διαφορά του εσόδου και της αναπόσβεστης αξίας αυτών και συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.6. Ασώματες ακινητοποιήσεις

2.6.1. Υπεραξία

Η υπεραξία προκύπτει από εξαγορά θυγατρικών και αποτελεί το υπερβάλλον ποσό μεταξύ του αθροίσματος του τιμήματος εξαγοράς, του ποσού της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία και της εύλογης αξίας οποιασδήποτε προηγούμενης συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία κατά την ημερομηνία εξαγοράς και της εύλογης αξίας των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε. Αν το άθροισμα του συνολικού τιμήματος εξαγοράς, της μη ελέγχουσας συμμετοχής που αναγνωρίστηκε και της εύλογης αξίας της προηγούμενης συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία είναι μικρότερο από την εύλογη αξία της καθαρής θέσης της θυγατρικής που αποκτήθηκε σε περίπτωση μίας συμφέρουσας αγοράς, η διαφορά αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα.

Η υπεραξία υπόκειται σε έλεγχο απομείωσης σε ετήσια βάση και αποτιμάται στο κόστος μείον τις τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Κατά την εκάστοτε ημερομηνία ισολογισμού ο Όμιλος εκτιμά κατά πόσον υφίστανται ενδείξεις απομείωσης. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, πραγματοποιείται ανάλυση με στόχο να αξιολογηθεί κατά πόσον η λογιστική αξία της υπεραξίας είναι πλήρως ανακτήσιμη.

Η υπεραξία κατανέμεται σε μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών για λόγους ελέγχου απομείωσης. Η κατανομή γίνεται στις μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών που αναμένεται να ωφεληθούν από την εξαγορά από την οποία προήλθε η υπεραξία.

Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται απευθείας ως έξοδο όταν η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη από την λογιστική αξία και δεν αναστρέφεται μεταγενέστερα.

2.6.2. Έξοδα Ερευνών

Το κόστος έρευνας λογίζεται ως έξοδο κατά την πραγματοποίησή του.

2.6.3. Έξοδα αναπτύξεως

Το κόστος των έργων ανάπτυξης (που αφορούν κυρίως σχεδιασμό και δοκιμή νέων ή βελτιωμένων προϊόντων) αναγνωρίζεται ως κατηγορία των ασώματων παγίων στοιχείων μόνον όταν υπάρχει πιθανότητα επιτυχίας των έργων αυτών, λαμβάνοντας υπόψη το βαθμό εμπορικής και τεχνολογικής βιωσιμότητας τους και εφόσον το κόστος μπορεί να επιμετρηθεί με αξιοπιστία. Λοιπές δαπάνες ανάπτυξης καταχωρούνται ως δαπάνες κατά την πραγματοποίησή τους. Κόστη ανάπτυξης στοιχείων με πεπερασμένη ωφέλιμη ζωή, τα οποία έχουν κεφαλαιοποιηθεί, αποσβένονται από την έναρξη της εμπορικής παραγωγής των προϊόντων που αναφέρονται με την σταθερή μέθοδο απόσβεσης σε ισόποσες ετήσιες επιβαρύνσεις στο διάστημα της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής του στοιχείου, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 5 έτη.

2.6.4. Λογισμικό ηλεκτρονικών υπολογιστών

Οι κεφαλαιοποιημένες άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις, μείον οποιαδήποτε συσσωρευμένη απομείωση.
Οι δαπάνες που απαιτούνται για την ανάπτυξη λογισμικού, αποτελούν περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας από τα οποία η εταιρεία εκτιμά να λάβει μελλοντικά οικονομικά οφέλη, και για το λόγο αυτό κεφαλαιοποιούνται.
Τα κόστη αυτά αφορούν είτε εξωτερική δαπάνη είτε δημιουργούνται εσωτερικά της εταιρείας όταν είναι άμεσα συνδεδεμένα με την ανάπτυξη του λογισμικού.

Οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη σταθερή μέθοδο στο διάστημα της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 5 έτη.

Οι δαπάνες που απαιτούνται για συντήρηση λογισμικού αναγνωρίζονται ως έξοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την πραγματοποίησή τους**.**

2.6.5. Λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις – Δικαιώματα Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, Εμπορικά Σήματα

Τα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα και τα άλλα άυλα περιουσιακά στοιχεία παρουσιάζονται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις, μείον οποιαδήποτε συσσωρευμένη απομείωση.
Τα κόστη τα οποία πληρούν τα κριτήρια αναγνώρισης περιουσιακών στοιχείων, ελέγχονται από την εταιρεία και από τα οποία η εταιρεία εκτιμά να λάβει μελλοντικά οικονομικά οφέλη κεφαλαιοποιούνται.
Τα κόστη αυτά αφορούν είτε εξωτερική δαπάνη είτε δημιουργούνται εσωτερικά της εταιρείας.
Αυτές οι ασώματες ακινητοποιήσεις έχουν πεπερασμένη ωφέλιμη ζωή και το κόστος τους αποσβένεται με την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 15 έτη.

2.7. Απομείωση αξίας μη-Χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Πάγια που έχουν αόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής δεν υπόκεινται σε αποσβέσεις αλλά υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης κατ’ ελάχιστον ετησίως ή όταν γεγονότα ή μεταβολή συνθηκών υποδεικνύουν ότι η λογιστική αξία τους ενδέχεται να μην είναι ανακτήσιμη. Πάγια περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε αποσβέσεις, υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η αναπόσβεστη λογιστική τους αξία δε θα ανακτηθεί.

Οι ζημίες απομείωσης αναγνωρίζονται αμέσως ως έξοδα και ισούνται με τη διαφορά μεταξύ της λογιστικής και της ανακτήσιμης αξίας του περιουσιακού στοιχείου.

Η ανακτήσιμη αξία είναι το μεγαλύτερο ποσό που προκύπτει από τη σύγκριση μεταξύ της εύλογης αξίας μείον το κόστος πώλησης και της αξίας χρήσεως . Για σκοπούς υπολογισμού της απομείωσης, τα πάγια κατηγοριοποιούνται στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο ώστε να συνδεθούν με ξεχωριστές αναγνωρίσιμες ταμειακές ροές (μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών).
Οι απομειώσεις που έχουν αναγνωριστεί σε προηγούμενες περιόδους σε μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (εκτός της υπεραξίας) εξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς για τυχόν αναστροφή.

2.8. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

(i) Κατάταξη
Από 1η Ιανουαρίου 2018, ο Όμιλος κατατάσσει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά του στοιχεία στις παρακάτω κατηγορίες για σκοπούς επιμέτρησης:

- χρηματοοικονομικα περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία (είτε μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων (Other Comprehensive Income – OCI) είτε μέσω των αποτελεσμάτων χρήσης) και
- χρηματοοικονομικα περιουσιακά στοιχεία σε αναπόσβεστο κόστος.

Η ταξινόμηση εξαρτάται από το επιχειρηματικό μοντέλο που χρησιμοποιεί η οικονομική οντότητα για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των χαρακτηριστικών των συμβατικών ταμειακών ροών του χρηματοοικονιμικού στοιχείου.

Τα κέρδη και οι ζημιές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρώνται σε εύλογη αξία καταχωρούνται είτε στην κατάσταση αποτελεσμάτων είτε στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.
Οι επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους που δεν κατέχονται για εμπορία επιμετρώνται σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων εκτός από τις επενδύσεις για τις οποίες ο Όμιλος κατά την αρχική αναγνώριση επιλέγει αμετάκλητα να επιμετρώνται σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

Ο Όμιλος επαναταξινομεί τις επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους μόνο εφόσον αλλάξει το επιχειρηματικό μοντέλο για την διαχείριση των συγκεκριμένων επενδύσεων.

(ii) Αναγνώριση και παύση αναγνώρισης
Οι αγορές και οι πωλήσεις των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που η Ομιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαγράφονται όταν το δικαίωμα στις ταμειακές ροές από τα στοιχεία λήγει ή μεταβιβάζεται και ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

(iii) Επιμέτρηση
Κατά την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος επιμετρά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο σε εύλογη αξία πλέον, στην περίπτωση χρηματοοικονομικού περιουσιακού

στοιχείου που δεν επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, το κόστος συναλλαγών που αποδίδεται άμεσα στην απόκτηση ή την έκδοση του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Τα κόστη συναλλαγών των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων καταχωρούνται απευθείας στα αποτελέσματα.

Χρεωστικοί τίτλοι

Η μεταγενέστερη επιμέτρηση των επενδύσεων σε χρεωστικούς τίτλους εξαρτάται από το επιχειρηματικό μοντέλο του Ομίλου για τη διαχείριση των στοιχείων αυτών και των χαρακτηριστικών των συμβατικών ταμειακών ροών τους. Ο Όμιλος κατατάσσει τους χρεωστικούς τίτλους στο αναπόσβεστο κόστος:
Αναπόσβεστο κόστος: Τα περιουσιακά στοιχεία που διακρατώνται με σκοπό την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών και δημιουργούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου, επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος.
Τα έσοδα από τόκους υπολογίζονται με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και αναγνωρίζονται στα χρηματοοικονομικά έσοδα. Το κέρδος ή η ζημιά που προκύπτει κατά την από-αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται απευθείας στα αποτελέσματα στη γραμμή «Λοιπά κέρδη /(ζημιές)» μαζί με τυχόν συναλλαγματικά κέρδη/ζημιές. Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται σε ξεχωριστή γραμμή στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

-

(iv) Απομείωση

Για τις επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος ή σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων, από την 1η Ιανουαρίου 2018, ο Όμιλος προσδιορίζει την ζημιά απομείωσης έναντι των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Η σχετική μεθοδολογία εξαρτάται από το αν υπάρχει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου.

Για τις εμπορικές απαιτήσεις ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση (simplified approach) που επιτρέπει το ΔΠΧΑ 9. Βάση της προσέγγισης αυτής ο Όμιλος αναγνωρίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των εμπορικών απαιτήσεων (expected lifetime losses). Ανατρέξτε στη σημείωση 9 για περισσότερες πληροφορίες.

Λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2017

Ο Όμιλος εφαρμόζει αναδρομικά το ΔΠΧΑ 9 αλλά έχει επιλέξει να μην επαναδιατυπώσει τα συγκριτικά του στοιχεία. Ως εκ τούτου, τα παρεχόμενα συγκριτικά στοιχεία συνεχίζουν να αντιμετωπίζονται λογιστικά σύμφωνα με την προηγούμενη λογιστική πολιτική του Ομίλου.

Κατάταξη
Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2017, ο Όμιλος κατέτασε τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά του στοιχεία στις ακόλουθες κατηγορίες:

- χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων χρήσης
- δάνεια και απαιτήσεις

- διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις και
- διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία.

Την 31η Δεκεμβρίου 2017, ο Όμιλος διέθετε μόνο δάνεια και απαιτήσεις.

Η κατάταξη εξαρτιόταν από τον σκοπό για τον οποίο είχαν αποκτηθεί οι επενδύσεις. Η διοίκηση προσδιόρισε την κατάταξη των επενδύσεών της στην αρχική αναγνώριση και, στην περίπτωση περιουσιακών στοιχείων που κατατάσσονται ως διακρατούμενα μέχρι τη λήξη, επαναξιολόγησε τον προσδιορισμό στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση
Δεν άλλαξε η επιμέτρηση στην αρχική αναγνώριση με την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9. Ανατρέξτε στην περιγραφή παραπάνω. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα δάνεια και οι απαιτήσεις απεικονίζονταν στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση της μεθόδου πραγματικού επιτοκίου.

Απομείωση
Στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς ο Όμιλος αξιολογούσε το κατά πόσον υφίστανται αντικειμενικές ενδείξεις για το ότι αν χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων είχε υποστεί απομείωση. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων είχε υποστεί απομείωση και ο Όμιλος επιβαρυνόταν με ζημίες απομείωσης, όταν και μόνον όταν, υπήρχε αντικειμενική ένδειξη απομείωσης αξίας ως αποτέλεσμα ενός ή περισσοτέρων γεγονότων που συνέβησαν μετά την αρχική αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου (ένα «ζημιογόνο γεγονός») και εκείνο το ζημιογόνο γεγονός (ή γεγονότα) είχε επίδραση στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές και μπορούσε να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Περιουσιακά στοιχεία στο αναπόσβεστο κόστος
Για δάνεια και απαιτήσεις, το ποσό της ζημίας επιμετρώνταν ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και της τρέχουσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρώντας μελλοντικές πιστωτικές ζημίες που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλούμενων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου και το ποσό της ζημίας αναγνωρίζονταν στα αποτελέσματα. Εάν ένα δάνειο είχε μεταβλητό επιτόκιο, το προεξοφλητικό επιτόκιο για την επιμέτρηση τυχόν ζημίας απομείωσης ήταν το τρέχον πραγματικό επιτόκιο που οριζόταν στο συμβόλαιο. Για πρακτικούς λόγους, ο Όμιλος μπορούσε να επιμετρήσει την απομείωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου βάσει της εύλογης αξίας του μέσου, χρησιμοποιώντας μια παρατηρήσιμη αγοραία τιμή. Σε περίπτωση που σε μεταγενέστερη περίοδο, το ύψος της ζημίας απομείωσης μειωνόταν και η μείωση μπορούσε να συσχετιστεί αντικειμενικά με γεγονός που επήλθε μετά την αναγνώριση της απομείωσης (όπως για παράδειγμα βελτίωση της πιστωτικής διαβάθμισης του οφειλέτη), τότε η ζημία απομείωσης που είχε αναγνωριστεί προηγουμένως αναστρεφόταν και το ποσό της αναστροφής αναγνωριζόταν στα αποτελέσματα χρήσης. Ο έλεγχος απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων περιγράφεται στη σημείωση 9.

2.9. Μισθώσεις

2.9.1. Όταν ο μισθωτής είναι εταιρεία του Ομίλου

Οι μισθώσεις στις οποίες ο εκμισθωτής διατηρεί ουσιωδώς όλους τους κίνδυνους, αλλά και τις ωφέλειες που απορρέουν από το ιδιοκτησιακό καθεστώς καταχωρούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται στα πλαίσια των λειτουργικών μισθώσεων (καθαρές από τυχόν άλλα κίνητρα που έλαβε ο εκμισθωτής) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Ως χρηματοδοτικές μισθώσεις λογίζονται οι μισθώσεις ακινήτων, μηχανολογικών εγκαταστάσεων και λοιπού εξοπλισμού κατά τις οποίες μία από τις εταιρείες του Ομίλου ουσιαστικά φέρει το σύνολο των κινδύνων και των ωφελειών που απορρέουν από την κυριότητα του παγίου. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται κατά την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη αξία που προκύπτει μεταξύ της εύλογης αξίας του πάγιου στοιχείου και της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε πληρωμή του μισθώματος επιμερίζεται μεταξύ των υποχρεώσεων και των Χρηματοοικονομικών εξόδων ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση.

Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από το μίσθωμα, καθαρές από χρηματοοικονομικές χρεώσεις, περιλαμβάνονται ως μακροχρόνιες υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού κόστους που αφορά στο επιτόκιο καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου εκμίσθωσης ώστε να προκύπτει ένα σταθερό περιοδικό ποσοστό επιτοκίου επί του υπόλοιπου των υποχρεώσεων για κάθε περίοδο. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία που αποκτήθηκαν στα πλαίσια χρηματοδοτικών μισθώσεων αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της διάρκειας της ωφέλιμης ζωής του στοιχείου, και της περιόδου διάρκειας της μίσθωσης.

2.9.2. Όταν ο εκμισθωτής είναι εταιρεία του Ομίλου

Κατά την εκμίσθωση στοιχείων του ενεργητικού στα πλαίσια χρηματοδοτικής μίσθωσης, η παρούσα αξία των ελάχιστων καταβολών των μισθωμάτων αναγνωρίζεται ως απαίτηση. Η διαφορά μεταξύ της μεικτής αξίας και της παρούσας αξίας της απαίτησης αναγνωρίζεται ως μη δεδουλευμένο χρηματοοικονομικό έσοδο. Το έσοδο από τις μισθώσεις αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης με χρήση της μεθόδου της καθαρής επένδυσης (net investment), η οποία αντανακλά σταθερό περιοδικό ποσοστό απόδοσης.

Στοιχεία του ενεργητικού που έχουν εκμισθωθεί σε τρίτους στα πλαίσια των λειτουργικών μισθώσεων καταχωρούνται ως ενσώματες ακινητοποιήσεις. Η απόσβεσή τους πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια τις αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους, η οποία καθορίζεται μετά από σύγκριση με παρόμοιας φύσης ενσώματες ακινητοποιήσεις ιδιοκτησίας του Ομίλου. Το εισόδημα από εκμισθώσεις (εκτός ενδεχόμενων κινήτρων προς τους μισθωτές) αναγνωρίζεται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης.

2.10. Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών, μειωμένη κατά το ποσό των εξόδων διάθεσης.

Το κόστος των ετοίμων προϊόντων και της παραγωγής σε εξέλιξη προσδιορίζεται με τη μέθοδο του σταθμικού κόστους και αποτελείται από τις πρώτες ύλες, το άμεσο κόστος εργασίας και τα γενικά βιομηχανικά έξοδα τα οποία κατανέμονται με βάση την κανονική παραγωγική δυναμικότητα.

Κατάλληλη μέριμνα λαμβάνεται για τα άχρηστα, απαξιωμένα και με πολύ χαμηλή κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθέματα εφόσον αυτά υπερβαίνουν τα προβλεπόμενα. Η μείωση της αξίας από τη λογιστική στην καθαρή ρευστοποιήσιμη και οι ζημίες στα αποθέματα, εξοδοποιούνται στην περίοδο στην οποία αντιστοιχεί η υποτίμηση ή ζημία.

2.11. Εμπορικές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις είναι ποσά που οφείλονται από πελάτες για αγαθά που πωλήθηκαν ή για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στο πλαίσιο των συνήθων επιχειρηματικών πρακτικών. Οι εμπορικές απαιτήσεις συνήθως διακανονίζονται εντός 60 - 180 ημερών και ως εκ τούτου κατατάσσονται στις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις. Οι εμπορικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στο ποσό του ανταλλάγματος, που θεωρείται ανεπιφύλακτο, εκτός κι αν περιέχουν σημαντικό σκέλος χρηματοδότησης όταν αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία. Ο Όμιλος διακρατεί τις εμπορικές απαιτήσεις με στόχο να εισπράξει τις συμβατικές ταμειακές ροές και επομένως τις επιμετρά μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση της μεθόδου πραγματικού επιτοκίου.
Οι εμπορικές απαιτήσεις και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία διαγράφονται όταν δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία ανάκτησής τους. Οι ενδείξεις ότι δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία ανάκτησής τους περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων την αποτυχία του οφειλέτη να δεσμευτεί σε ένα πλάνο αποπληρωμής με τον Όμιλο και την αποτυχία καταβολής των συμβατικών δόσεων για διάστημα μεγαλύτερο των 120 ημερών.

Οι ζημίες απομείωσης επί των εμπορικών απαιτήσεων και των συμβατικών περιουσιακών στοιχείων απεικονίζονται ως καθαρές ζημίες απομείωσης σε ξεχωριστή γραμμή της κατάστασης αποτελεσμάτων, στην ενότητα «Λειτουργικά κέρδη». Οι μεταγενέστερες ανακτήσεις ποσών που είχαν προγενέστερα διαγραφεί πιστώνονται στο ίδιο στοιχείο γραμμής.

Προηγούμενη λογιστική πολιτική για την απομείωση των εμπορικών απαιτήσεων.
Το προηγούμενο έτος η απομείωση των εμπορικών απαιτήσεων αποτιμήθηκε με βάση το μοντέλο της «υφιστάμενης ζημιάς». Οι μεμονωμένες απαιτήσεις που ήταν γνωστό ότι είναι μη εισπράξιμες διαγράφηκαν μειώνοντας άμεσα τη λογιστική αξία. Οι λοιπές απαιτήσεις αποτιμήθηκαν σε συλλογική βάση για να καθοριστεί το ενδεχόμενο ύπαρξης αντικειμενικής απόδειξης ότι είχε επέλθει απομείωση αξίας η οποία δεν είχε ακόμα αναγνωριστεί. Για αυτές τις απαιτήσεις οι εκτιμώμενες ζημίες απομείωσης αναγνωρίστηκαν σε ξεχωριστή πρόβλεψη

για απομείωση. Ο Όμιλος θεώρησε ότι υπήρχε ένδειξη απομείωσης της αξίας τους εάν υπήρχε μία από τους ακόλουθες ενδείξεις:

- σημαντική οικονομική δυσχέρεια του οφειλέτη
- αύξηση του ενδεχόμενου πτώχευσης ή οικονομικής αναδιοργάνωσής του και
- αδυναμία τακτικών πληρωμών (παραπάνω από 30 ημέρες).

Διαγράφηκαν οι απαιτήσεις έναντι της πρόβλεψης, για τις οποίες αναγνωρίστηκε πρόβλεψη απομείωσης, όταν δεν υπήρχε καμία προσδοκία ανάκτησης περισσότερων μετρητών.
Οι μεταγενέστερες ανακτήσεις ποσών που είχαν διαγραφεί προγενέστερα πιστώνονται στα «έξοδα πώλησης και μάρκετινγκ» στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.12. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στοιχεία

Στο πλαίσιο της απεικόνισής τους στην κατάσταση ταμειακών ροών, τα χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά, καταθέσεις όψεως στις τράπεζες, άλλες βραχυπρόθεσμες και υψηλού βαθμού ρευστότητας επενδύσεις με αρχικές λήξεις τριών μηνών ή συντομότερες, που είναι άμεσα μετατρέψιμες σε γνωστά ποσά μετρητών και υπόκεινται σε επουσιώδη κίνδυνο μεταβολών σε αξία, και τέλος, υπεραναλήψεις. Οι υπεραναλήψεις απεικονίζονται στον ισολογισμό, στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, στην ενότητα «Δάνεια».

2.13. Μετοχικό κεφάλαιο

Οι κοινές μετοχές περιλαμβάνονται στα ίδια κεφάλαια.

Τα άμεσα έξοδα για την έκδοση νέων μετοχών εμφανίζονται στη καθαρή θέση αφαιρετικά, καθαρά από φόρους.

Όταν η Εταιρεία ή οι θυγατρικές της αγοράζουν μέρος μετοχικού κεφαλαίου τους, το ποσό που πληρώθηκε, περιλαμβανομένων οποιονδήποτε επιπλέον εξόδων και καθαρό από φορολογία εισοδήματος, εμφανίζεται αφαιρετικά από τα ίδια κεφάλαια τους υπό μορφή ιδίων μετοχών, έως ότου οι μετοχές αυτές ακυρωθούν ή επανεκδοθούν. Όταν οι εν λόγω μετοχές μετέπειτα πωληθούν ή επανεκδοθούν, η αξία οποιασδήποτε τέτοιας συναλλαγής θα περιληφθεί στα ίδια κεφάλαια.

2.14. Δανεισμός

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους ως εισπραχθέντα ποσά μείον τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα, αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρού από σχετικά έξοδα συναλλαγών) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια του δανεισμού με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι προμήθειες που πληρώνονται κατά την έναρξη της σύμβασης δανεισμού αναγνωρίζονται ως έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής όταν είναι πιθανό ότι ένα μέρος ή ολόκληρο το δάνειο θα εκταμιευθεί. Σε αυτή την περίπτωση, η αναγνώριση της προμήθειας αναβάλλεται μέχρι την εκταμίευση του δανείου. Όταν δεν υπάρχει κάποια ένδειξη ότι η εκταμίευση μέρους ή ολόκληρου του δανείου είναι πιθανό να πραγματοποιηθεί, η προμήθεια κεφαλαιοποιείται σαν προπληρωμή και αποσβένεται κατά τη διάρκεια του σχετικού δανεισμού.

Τα δάνεια αποαναγνωρίζονται από τον ισολογισμό όταν η υποχρέωση που ορίζεται στη σύμβαση έχει εκπληρωθεί, ακυρωθεί ή λήξει. Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που έχει εξαλειφθεί ή μεταβιβαστεί σε άλλο μέρος και του καταβληθέντος ποσού, συμπεριλαμβανομένων τυχόν μη ταμειακών περιουσιακών στοιχείων ή αναληφθεισών υποχρεώσεων, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα ως άλλα χρηματοοικονομικά έσοδα ή έξοδα.

Όταν οι όροι μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης επαναδιαπραγματεύονται και η οικονομική οντότητα εκδίδει συμμετοχικούς τίτλους σε έναν πιστωτικό φορέα για να εξουδετερώσει το σύνολο ή μέρος της υποχρέωσης (χρέος για μετοχική ανταλλαγή), κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, το οποίο επιμετράται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και της εύλογης αξίας των εκδοθέντων συμμετοχικών τίτλων.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.15. Τρέχων και Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος υπολογίζεται πάνω στη βάση των φορολογικών νόμων που έχουν θεσπιστεί ή ουσιωδώς θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού σε εκείνες τις χώρες που οι εταιρείες του Ομίλου λειτουργούν και παράγουν φορολογητέο εισόδημα. Η διοίκηση περιοδικά αξιολογεί τα σημεία εκείνα στις φορολογικές δηλώσεις που σχετίζονται με καταστάσεις στις οποίες οι ισχύουσες φορολογικές διατάξεις υπόκεινται σε διαφορετική ερμηνεία και σχηματίζει προβλέψεις όπου απαιτείται πάνω στη βάση των ποσών που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Αναβαλλόμενος φόρος ορίζεται ο φόρος ο οποίος αναμένεται να είναι πληρωτέος ή ανακτήσιμος για διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων σε επίπεδο Χρηματοοικονομικών καταστάσεων και της αντίστοιχης φορολογικής βάσης που έχει χρησιμοποιηθεί στον υπολογισμό του φορολογητέου κέρδους, και λογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υπολογισμού με βάσει τον ισολογισμό.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δε λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή άλλη εκτός της επιχειρηματικής συνένωσης και τη στιγμή της συναλλαγής δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό, ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανόν να υπάρξουν μελλοντικά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων θα χρησιμοποιηθούν οι προσωρινές διαφορές.

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις με εξαίρεση την περίπτωση στην οποία η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον Όμιλο, οπότε είναι πιθανόν ότι οι προσωρινές διαφορές δε θα αναστραφούν στο προσεχές μέλλον.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος καθορίζεται χρησιμοποιώντας φορολογικούς συντελεστές που είχαν τεθεί σε ισχύ ή είχαν ουσιωδώς τεθεί σε ισχύ μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού και αναμένεται να είναι σε ισχύ την περίοδο που οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις θα καταστούν απαιτητές και οι υποχρεώσεις πληρωτέες.

Η αναβαλλόμενη φορολογία χρεώνεται ή πιστώνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός εάν αφορά στοιχεία που χρεώνονται ή πιστώνονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια οπότε και η αναβαλλόμενη φορολογία λογιστικοποιείται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νόμιμα εκτελεστό δικαίωμα να συμψηφίζονται οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σχετίζονται με φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή είτε στην ίδια επιχείρηση που είναι υπόχρεη φόρου είτε σε διαφορετικές επιχειρήσεις που είναι υπόχρεες φόρου, όταν υπάρχει η πρόθεση να τακτοποιηθούν τα υπόλοιπα σε καθαρή βάση.

2.16. Προμηθευτές

Οι προμηθευτές αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Οι εμπορικές υποχρεώσεις καταχωρούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις όταν η πληρωμή τους πρέπει να πραγματοποιηθεί μέσα στον επόμενο χρόνο. Αν η πληρωμή τους μπορεί να γίνει και πέραν του έτους, τότε καταχωρούνται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

2.17. Παροχές στο προσωπικό

2.17.1. Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι εταιρείες του Ομίλου έχουν διάφορα συνταξιοδοτικά και λοιπά προγράμματα αποχώρησης σύμφωνα με τις τοπικές συνθήκες και πρακτικές στις χώρες δραστηριοποίησής τους. Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων παροχών όσο και σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

Ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών ορίζεται το συνταξιοδοτικό ή αντίστοιχο πρόγραμμα αποχώρησης, το οποίο ορίζει καταβολή συγκεκριμένου ποσού σύνταξης ή αποζημίωσης, συνήθως σε συνάρτηση με έναν ή περισσότερους παράγοντες όπως είναι η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας και ο μισθός κάθε εργαζόμενου.

Οι υποχρεώσεις που αφορούν προγράμματα συνταξιοδότησης ή οικειοθελούς αποχώρησης καθορισμένων παροχών, περιλαμβανομένων και των μη χρηματοδοτούμενων παροχών τερματισμού της απασχόλησης, λογίζονται στην παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή την ημερομηνία του ισολογισμού Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται κατά περιοδικά διαστήματα που δεν υπερβαίνουν τα δύο έτη από ανεξάρτητους αναλογιστές χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method). Η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή προσδιορίζεται από τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμιακές εκροές χρησιμοποιώντας τα επιτόκια που θα ίσχυαν για υψηλής ποιότητας εταιρικά ομόλογα ή

κρατικούς τίτλους που εκφράζονται στο νόμισμα στο οποίο η παροχή θα πληρωθεί και οι ημερομηνίες λήξης των οποίων προσεγγίζουν τα χρονικά όρια της σχετικής υποχρέωσης.

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες που προέρχονται από εμπειρικές προσαρμογές, τροποποιήσεις αναλογιστικών παραδοχών και αναθεωρήσεις συνταξιοδοτικών προγραμμάτων, χρεώνονται ή αντίστοιχα πιστώνονται απευθείας στα λοιπά συνολικά εισοδήματα κατά την περίοδο αποτίμησης από εξωτερικούς αναλογιστές.

Το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Ως πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών θεωρείται το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στα πλαίσια του οποίου η εταιρεία του Ομίλου που το εφαρμόζει καταβάλλει πάγιες εισφορές σε ξεχωριστό νομικό πρόσωπο (υπό μορφή ταμείου) και δε βαρύνεται με περαιτέρω, νομική ή συμβατική υποχρέωση καταβολής εισφορών εάν το ταμείο δεν διαθέτει επαρκείς πόρους ώστε να πληρώνει τις παροχές προς όλους τους εργαζόμενους, οι οποίες απορρέουν από τα έτη υπηρεσίας τους, τρέχοντα και προηγούμενα. Οι τακτικές εισφορές λογίζονται ως καθαρές περιοδικές δαπάνες κατά το έτος οφειλής τους και ως εκ τούτου περιλαμβάνονται στο κόστος προσωπικού.

2.17.2. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης είναι πληρωτέες όταν η απασχόληση ενός εργαζόμενου λήξει πριν την προβλεπόμενη ημερομηνία συνταξιοδότησης ή όταν ο εργαζόμενος δέχεται να αποχωρήσει εθελούσια με αντάλλαγμα αυτές τις παροχές.

Ο όμιλος καταχωρεί αυτές τις παροχές το νωρίτερο από τις ακόλουθες ημερομηνίες: α) όταν ο όμιλος δεν μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά για αυτές τις παροχές και β) όταν η εταιρεία αναγνωρίζει έξοδα από αναδιοργάνωση που είναι στο πλαίσιο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 στα οποία περιλαμβάνεται η πληρωμή παροχών τερματισμού της απασχόλησης. Παροχές απόλυσης ή εθελούσιας αποχώρησης, οι οποίες καθίστανται πληρωτέες σε διάστημα μεγαλύτερο από 12 μήνες μετά από την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται στην παρούσα αξία.

2.17.3. Προγράμματα διανομής κερδών και επιδομάτων απόδοσης (bonus)

Ο όμιλος αναγνωρίζει μία υποχρέωση και ένα έξοδο για τις πρόσθετες παροχές και τη συμμετοχή στα κέρδη, χρησιμοποιώντας μια μέθοδο υπολογισμού που λαμβάνει υπόψη τα κατανεμημένα κέρδη στους μετόχους, ύστερα από ορισμένες προσαρμογές. Ο όμιλος αναγνωρίζει μία πρόβλεψη όταν υπάρχει δέσμευση νομική ή τεκμαιρόμενη ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων.

2.17.4. Παροχές δικαιωμάτων προαίρεσης

Ο όμιλος εφαρμόζει έναν αριθμό από προγράμματα παροχών δικαιωμάτων προαίρεσης κατά τα οποία η εταιρεία λαμβάνει υπηρεσίες από τους εργαζόμενους ως αντάλλαγμα για συμμετοχικούς τίτλους του ομίλου. Η εύλογη αξία των υπηρεσιών των εργαζομένων που λαμβάνονται σε αντάλλαγμα των συμμετοχικών τίτλων αναγνωρίζεται ως έξοδο.

Το συνολικό ποσό που θα αναγνωριστεί ως έξοδο κατά τη διάρκεια της περιόδου ωρίμανσης καθορίζεται σε σχέση με την εύλογη αξία των χορηγηθέντων δικαιωμάτων, εάν εξαιρέσουμε την επίδραση οποιονδήποτε συνθηκών κατοχύρωσης που δεν προέρχονται από την αγορά.

Όταν εξασκούνται τα δικαιώματα προαίρεσης, η εταιρεία εκδίδει νέες μετοχές. Οι εισπράξεις που λαμβάνονται, καθαρές από οποιοδήποτε άμεσο κόστος συναλλαγής πιστώνονται στο μετοχικό κεφάλαιο (στην ονομαστική αξία) και στο αποθεματικό υπέρ το άρτιο όταν τα δικαιώματα προαίρεσης ασκούνται.

2.18. Προβλέψεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν: α) μια εταιρεία του Ομίλου έχει μια τρέχουσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση που απορρέει από παρελθόντα γεγονότα β) είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για την εξόφληση της υποχρέωσης και γ) το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Οι προβλέψεις αναδιάρθρωσης αποτελούνται από πρόστιμα που αφορούν στη πρώιμη λήξη μισθωμάτων, αποζημιώσεις του προσωπικού καθώς και προβλέψεις αναφορικά με προγράμματα αναδιοργάνωσης που έχουν αποφασιστεί και ανακοινωθεί από τη Διοίκηση και καταχωρούνται στην περίοδο στην οποία προκύπτουν νομικές ή τεκμαιρόμενες δεσμεύσεις πληρωμών από τον Όμιλο. Οι αποζημιώσεις προσωπικού καταχωρούνται μόνο είτε εφόσον υπάρξει συμφωνία με τους αντιπροσώπους των εργαζομένων η οποία καθορίζει τους όρους της αποχώρησης και τον αριθμό των απολυθέντων, είτε εφόσον οι συγκεκριμένοι εργαζόμενοι έχουν ενημερωθεί για τους συγκεκριμένους όρους αποχώρησης.

Μελλοντικές ζημίες που συνδέονται με τρέχουσες δραστηριότητες του Ομίλου δεν εγγράφονται ως προβλέψεις.

Όπου υπάρχουν διάφορες παρόμοιες υποχρεώσεις, η πιθανότητα ότι θα απαιτηθεί εκροή κατά την εκκαθάριση προσδιορίζεται με την εξέταση της κατηγορίας υποχρεώσεων συνολικά. Πρόβλεψη αναγνωρίζεται ακόμα και εάν η πιθανότητα εκροής σχετικά με οποιοδήποτε στοιχείο που περιλαμβάνεται στην ίδια κατηγορία υποχρεώσεων μπορεί να είναι μικρή.

Στις περιπτώσεις εκείνες που η εταιρεία μέλος του Ομίλου αναμένει μια πρόβλεψη να καλυφθεί από τρίτο, όπως για παράδειγμα συμβαίνει με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, η κάλυψη αναγνωρίζεται ως ξεχωριστή απαίτηση αλλά μόνο όταν η κάλυψη είναι απολύτως εξασφαλισμένη.

Οι εταιρείες του Ομίλου αναγνωρίζουν μια πρόβλεψη για επαχθείς συμφωνίες όταν τα οφέλη που αναμένεται να παράσχει μια τέτοια συμφωνία είναι μικρότερα από τις αναπόφευκτες δαπάνες της τήρησης των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η εταιρεία στα πλαίσια της εν λόγω συμφωνίας.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται στην παρούσα αξία των εξόδων τα οποία, βάση της καλύτερης εκτίμηση της διοίκησης, απαιτούνται για να καλυφθεί η παρούσα υποχρέωση κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον

προσδιορισμό της παρούσας αξίας αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες εύλογες εκτιμήσεις για την χρονική αξία του χρήματος που αφορούν την συγκεκριμένη υποχρέωση.

2.19. Αναγνώριση εσόδων

i. Έσοδα από την πώληση αγαθών και την πώληση υπηρεσιών

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τα έσοδα, εξαιρουμένων τόκων και εσόδων από μερίσματα και άλλα συναφή έσοδα από χρηματοοικονομικά μέσα που αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, κατά τη μεταβίβαση των υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών σε πελάτες σε ποσά που αντικατοπτρίζουν το αντάλλαγμα που αναμένεται να δικαιούται ο Όμιλος έναντι των εν λόγω αγαθών ή υπηρεσιών με βάση την παρακάτω προσέγγιση πέντε βημάτων:

Βήμα 1: Προσδιορισμός της σύμβασης για την πώληση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών (Identify the Contract).
Βήμα 2: Προσδιορισμός των ξεχωριστών υποχρεώσεων που απορρέουν από τη σύμβαση με τον πελάτη (Identify the separate performance obligations within a contract).
Βήμα 3: Προσδιορισμός του τιμήματος συναλλαγής (Determine the transaction price).
Βήμα 4: Κατανομή του τιμήματος συναλλαγής στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση (Allocate the transaction price to the performance obligations in the contract).
Βήμα 5: Αναγνώριση εσόδου καθώς η οντότητα ικανοποιεί τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από τη σύμβαση με τον πελάτη (Recognise revenue when or as a performance obligation is satisfied).

i. Πωλήσεις αγαθών

Ο Όμιλος κατασκευάζει και διαθέτει στην αγορά επαγγελματικά ψυγεία (Κλάδος επαγγελματικής ψύξης) και υλικά συσκευασίας (Κλάδος υαλουργίας) που προορίζονται για τη βιομηχανία των αναψυκτικών. Τα έσοδα από την πώληση αγαθών αναγνωρίζονται όταν μεταβιβαστεί ο έλεγχος των προϊόντων, ήτοι με την παράδοση των προϊόντων στον πελάτη, ο δε πελάτης έχει πλήρη ευχέρεια επί του δικτύου διανομής και της τιμής πώλησης των προϊόντων και δεν υπάρχει καμία ανεκπλήρωτη υποχρέωση που θα μπορούσε να επηρεάσει την αποδοχή των προϊόντων εκ μέρους του χονδρέμπορου. Η παράδοση λαμβάνει χώρα όταν συντρέχουν τα εξής: τα προϊόντα αποστέλλονται στην καθορισμένη τοποθεσία, ο κίνδυνος απομείωσης και ζημίας μεταβιβάζεται στον πελάτη και είτε ο πελάτης αποδέχεται τα προϊόντα σύμφωνα με το συμβόλαιο πώλησης, οι ρήτρες αποδοχής έχουν λήξει είτε ο Όμιλος έχει αντικειμενική ένδειξη ότι πληρούνται όλα τα κριτήρια για την αποδοχή.

Τα επαγγελματικά ψυγεία συχνά πωλούνται με αναδρομικές εκπτώσεις λόγω όγκου με βάση συγκεντρωτικές πωλήσεις σε διάστημα 12 μηνών. Τα έσοδα αναγνωρίζονται με βάση την τιμή που προσδιορίζεται στο συμβόλαιο, χωρίς τις εκτιμώμενες εκπτώσεις όγκου (volume discounts). Για να γίνει εκτίμηση και να σχηματιστεί πρόβλεψη για τις εκπτώσεις, αξιοποιείται συσσωρευμένη εμπειρία, με τη μέθοδο εκτιμώμενης αξίας, και τα έσοδα αναγνωρίζονται μόνο στον βαθμό που είναι εξαιρετικά πιθανό να μην συμβεί σημαντική αναστροφή. Η υποχρέωση για επιστροφή χρημάτων περιλαμβάνεται στις εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις και αναγνωρίζεται για τις αναμενόμενες εκπτώσεις όγκου που είναι

καταβλητέες στους πελάτες σε σχέση με τις πωλήσεις που έγιναν μέχρι το τέλος της περιόδου αναφοράς. Δεν θεωρείται ότι υφίσταται σκέλος χρηματοδότησης καθώς οι πωλήσεις πραγματοποιούνται με πιστωτικούς όρους των 60 - 180 ημέων, σύμφωνα με τις πρακτικές της αγοράς.
Η υποχρέωση του Ομίλου να επισκευάσει ή να αντικαταστήσει τα ελαττωματικά επαγγελματικά ψυγεία με βάση τους συνήθεις και διευρυμένους όρους της εγγύησης αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη. Ανατρέξτε στις σημειώσεις 31 & 12.

Η απαίτηση αναγνωρίζεται με την παράδοση των αγαθών καθώς το αντάλλαγμα θεωρείται απαιτητό το χρονικό αυτό σημείο .

ii. <u>Πωλήσεις υπηρεσιών</u>

Ο κλάδος της επαγγελματικής ψύξης παρέχει επίσης υπηρεσίες μεταφοράς, υπήρεσείς εγγύησης, πέραν της εγγύησης με τους συνήθεις όρους της σύμβασης πώλησης αγαθών (διευρυμένη εγγύηση) και υπηρεσίες επισκευής στο πλαίσιο συμβάσεων σταθερής τιμής. Τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται με την πάροδο του χρόνου στη λογιστική περίοδο κατά την οποία παρασχέθηκαν οι υπηρεσίες. Τα έσοδα από τις διευρυμένες εγγυήσεις αναγνωρίζονται με βάση την υπηρεσία που παρασχέθηκε στο τέλος της περιόδου αναφοράς ως αναλογία των συνολικών υπηρεσιών που θα παρασχεθούν γιατί ο πελάτης λαμβάνει και χρησιμοποιεί τα οφέλη ταυτόχρονα..

Στην περίπτωση των υπηρεσιών μεταφοράς και των υπηρεσιών επισκευής όπου η συμβαση περιέχει αμοιβή ανά ψυγείο, τα έσοδα αναγνωρίζονται στο ποσό το οποίο η Frigoglass έχει δικαίωμα να τιμολογήσει.

Οι πελάτες τιμολογούνται σε μηνιαία βάση και το τίμημα καθίσταται πληρωτέο με την τιμολόγηση.

iii. <u>Έσοδα από πιστωτικούς τόκους</u>

Τα έσοδα από πιστωτικούς τόκους υπολογίζονται εφαρμόζοντας το πραγματικό επιτόκιο στη λογιστική αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, εκτός από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που απομειώνονται μεταγενέστερα. Για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που έχουν απομειωθεί εφαρμόζεται το πραγματικό επιτόκιο στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου (μετά την αφαίρεση της πρόβλεψης για απομείωσης).
Οι πιστωτικοί τόκοι καταγράφονται ως έσοδα από χρηματοδότηση όταν προέρχονται από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για διαχείριση μετρητών. Τυχόν άλλοι πιστωτικοί τόκοι περιλαμβάνονται στα λοιπά έσοδα.

<u>Έσοδα από μερίσματα</u>

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται ως λοιπά έσοδα στα αποτελέσματα χρήσης (είτε αφορούν προμερίσματα είτε τα οριστικά μερίσματα) όταν συστήνεται το δικαίωμα είσπραξης πληρωμής.

2.20. Διανομή Μερισμάτων

Τα μερίσματα καταχωρούνται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις την περίοδο που εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

2.21. Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και η επιχείρηση μέλος του Ομίλου θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους.
Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τις δαπάνες που προορίζονται να αποζημιώσουν.
Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσώματων παγίων περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενα έσοδα και μεταφέρονται ως έσοδα (πιστώνονται) στην κατάσταση αποτελεσμάτων με την σταθερή μέθοδο, κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των σχετικών παγίων στοιχείων.

2.22. Κόστη δανεισμού

Τα κόστη δανεισμού καταχωρούνται στα αποτελέσματα με την πραγματοποίησή τους.

2.23. Περιουσιακά στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού (ή ομάδες στοιχείων) που κατέχονται προς πώληση

Τα περιουσιακά στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού (ή οι ομάδες διάθεσης) ταξινομούνται ως κατεχόμενα προς πώληση, εάν η λογιστική τους αξία θα ανακτηθεί κυρίως μέσω μιας συναλλαγής πώλησης και όχι μέσω συνεχιζόμενης χρήσης και μια πώληση θεωρείται πολύ πιθανή. Μετρώνται στη χαμηλότερη μεταξύ της λογιστικής τους αξίας και της εύλογης αξίας μείον το κόστος πώλησης.

Μια μη συνεχιζόμενη δραστηριότητα αποτελεί συστατικό στοιχείο της οντότητας που έχει διατεθεί ή έχει ταξινομηθεί ως κατεχόμενη προς πώληση και η οποία αντιπροσωπεύει χωριστή κύρια επιχειρηματική δραστηριότητα ή γεωγραφική περιοχή δραστηριοτήτων, αποτελεί μέρος ενός ενιαίου συντονισμένου σχεδίου για τη διάθεση μιας τέτοιας δραστηριότητας ή γεωγραφικής περιοχής ή είναι θυγατρική που αποκτήθηκε αποκλειστικά με σκοπό τη μεταπώληση. Τα αποτελέσματα των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων παρουσιάζονται ξεχωριστά στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.24. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες:
Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την **01.01.2018** ή μεταγενέστερα.

Κανένα από τα πρότυπα και τις διερμηνείες που έχουν εκδοθεί δεν αναμένεται να επιφέρουν σημαντική επίδραση στον Όμιλο ή στη Μητρική Εταιρεία με εξαίρεση το πρότυπο ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις».
Για το πρότυπο ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις», το οποίο θα εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 η επίδραση αυτού του προτύπου περιγράφεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» και μεταγενέστερες τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 7
Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμοζόταν βάσει του ΔΛΠ 39. Επιπλέον, το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασιζόμενη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο προηγούμενο μοντέλο του ΔΛΠ 39.
Ο Όμιλος και η Εταιρία εφαρμόζουν το πρότυπο από την 1 Ιανουαρίου 2018 αναδρομικά, χωρίς να αναθεωρήσουν τις συγκριτικές πληροφορίες των προηγούμενων ετών.
Στη διάρκεια του 2017, ο Όμιλος και η Εταιρία ολοκλήρωσαν την μελέτη τους για τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9 για την ταξινόμηση και επιμέτρηση (συμπεριλαμβανομένου των απομειώσεων), καταλήγοντας ότι τα χρηματοοικονομικά τους μέσα θα λογιστικοποιούνται με τρόπο παρόμοιο του ΔΛΠ 39. Συγκεκριμένα, η εξέταση του επιχειρηματικού μοντέλου και των χαρακτηριστικών των ταμειακών ροών δεν επηρεάζει την ταξινόμηση και την επιμέτρηση των εμπορικών και άλλων απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρίας, που θα συνεχίζουν να αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος. Επίσης, εξετάστηκε η επίδραση του νέου μοντέλου απομείωσης. Ο Όμιλος και η Εταιρία καθορίσανε ότι οι εμπορικές απαιτήσεις τους και τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τους έχουν γενικά χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο.
Η επίδραση από την εφαρμογή του νέου μοντέλου της αναμενόμενης ζημιάς στον Όμιλο και στην Εταιρία δεν επηρεάζει τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες»
Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο του 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλα τα συμβόλαια με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα αναγνωρίζει τα

έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες.

Ο Όμιλος και η Εταιρία υιοθετήσαν το πρότυπο την 1 Ιανουαρίου 2018.
Ο Όμιλος και η Εταιρία εξέτασαν συμβόλαια με πελάτες, με σκοπό να εντοπίσουν αλλαγές στο χρόνο ή στο ποσό αναγνώρισης εσόδων. Εξετάστηκαν ροές εσόδων από πωλήσεις επαγγελματικής ψύξης συμπεριλαμβανομένων και παροχής υπηρεσιών, και πωλήσεις υαλουργίας. Οι αξιολογήσεις έδειξαν ότι καμία προσαρμογή δεν απαιτείται κατά τη μετάβαση.

ΔΠΧΑ 2 (Τροποποιήσεις) "Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών"
Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με την βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 22 "Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές"
Η Διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση σχετικά με πως προσδιορίζεται η ημερομηνία της συναλλαγής όταν εφαρμόζεται το πρότυπο που αφορά τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, ΔΛΠ 21. Η Διερμηνεία έχει εφαρμογή όταν μία οντότητα είτε καταβάλει, είτε εισπράττει προκαταβολικά τίμημα για συμβάσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019
Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης.

Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 16 από την υποχρεωτική ημερομηνία υιοθέτησής του την 1η Ιανουαρίου 2019. Θα εφαρμόσει την απλοποιημένη μέθοδο μετάβασης και δε θα επαναδιατυπώσει συγκριτικά ποσά για το έτος που προηγείται της πρώτης εφαρμογής.
Το πρότυπο θα επηρεάσει κυρίως τη λογιστική και απεικόνιση των λειτουργικών μισθώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας.
Ο Όμιλος θα εφαρμόσει εξαιρέσεις αναγνώρισης για τις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και τις μισθώσεις στις οποίες το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο έχει χαμηλή αξία. Επίσης, σκοπεύει να εφαρμόσει τη μεταβατική προσέγγιση και να μη συμπεριλάβει τις μισθώσεις για τις οποίες η διάρκεια της μίσθωσης λήγει εντός του 2019.
Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης θα αποτιμώνται σε ποσό ίσο με την υποχρέωση μίσθωσης.
Η υποχρέωση μίσθωσης είναι η παρούσα αξία των υπολειπόμενων μισθωμάτων που παραμένουν ανεξόφλητα κατά την ημερομηνία μετάβασης, προεξοφλημένη με το τεκμαρτό επιτόκιο δανεισμού του μισθωτή κατά την ημερομηνία της αρχικής μετάβασης.
Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης θα ισούνται με το ποσό της αρχικής επιμέτρησης της υποχρέωσης από τη μίσθωση (προσαρμοσμένο κατά το ποσό των προηγουμένως αναγνωρισμένων προπληρωμένων ή δεδουλευμένων πληρωμών μίσθωσης που σχετίζονται με τη συγκεκριμένη μίσθωση) μείον την πρόβλεψη απομείωσης που υπολογίζεται σύμφωνα με το ΔΛΠ 36 (ή επαχθής πρόβλεψη βάσει του ΔΛΠ 37, πρώτη έγκριση).

Με βάση τις τρέχουσες πληροφορίες και υπό την προϋπόθεση ότι θα ολοκληρωθούν οι προαναφερόμενες εργασίες υλοποίησης, ο Όμιλος εκτιμά ότι θα αναγνωρίσει υποχρεώσεις από μισθώματα ύψους € 6,5 εκατ. έως € 7,5 εκατ. την 1η Ιανουαρίου 2019.
Η αντίστοιχη επίδραση στην Εταιρεία θα είναι € 1,5 εκατ. Η εκτιμώμενη επίδραση στο EBITDA του Ομίλου είναι αύξηση της τάξης των € 2 εκατ. στα € 3 εκατ.. και η αντίστοιχη επίδραση στο EBITDA της Εταιρείας είναι αύξηση της τάξης των € 0,6 εκατ.
Ο Όμιλος δεν αναμένει ότι η υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 16 θα επηρεάσει την ικανότητά του να συμμορφώνεται με τις περιοριστικές ρήτρες του δανεισμού του Ομίλου.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 "Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος"
(εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)
Η Διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές. Η Διερμηνεία δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 19 (Τροποποιήσεις) "Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός"
(εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός του ουσιώδους» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς πρέπει να χρησιμοποιείται, συμπληρώνοντας τον ορισμό με οδηγίες οι οποίες παρέχονταν έως τώρα σε άλλα σημεία των ΔΠΧΑ. Επιπλέον, έχουν βελτιωθεί οι διευκρινίσεις που συνοδεύουν τον ορισμό. Τέλος, οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο ορισμός του ουσιώδους εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλα τα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2015 – 2017) (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

ΔΠΧΑ 11 «Από κοινού συμφωνίες»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα δεν επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά από κοινού έλεγχο στην επιχείρηση αυτή.

ΔΛΠ 12 «Φόροι εισοδήματος»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

IAS 23 «Κόστος δανεισμού»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα χειρίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε ειδικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου όταν το στοιχείο αυτό είναι έτοιμο για τη χρήση την οποία προορίζεται ή την πώλησή του.

3. Διαχείριση Χρηματοοικονομικών κινδύνων

3.1. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ό Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κίνδυνο αγοράς (μεταβολές στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και κίνδυνο ταμιακών ροών από μεταβολές επιτοκίων) πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας.

Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στο γεγονός ότι οι χρηματοπιστωτικές αγορές δεν είναι προβλέψιμες, και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στην χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου συνολικά.

Η διαχείριση κινδύνων διεκπεραιώνεται από την κεντρική οικονομική υπηρεσία του Ομίλου (Διαχείριση Κεφαλαίων Ομίλου) σύμφωνα με πολιτικές που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου. Η Διαχείριση Κεφαλαίων του Ομίλου προσδιορίζει, αξιολογεί και λαμβάνει μέτρα αποφυγής των Χρηματοοικονομικών κινδύνων σε στενή συνεργασία με τις επιχειρησιακές μονάδες του Ομίλου. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου εκδίδει κανόνες που αφορούν γενικά τη διαχείριση κινδύνων καθώς και γραπτές πολιτικές σχετικές με συγκεκριμένους τομείς, όπως οι κίνδυνοι που αφορούν συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια, πιστώσεις, χρήση παραγώγων & μη παραγώγων Χρηματοοικονομικών προϊόντων και την επένδυση πλεονάσματος ρευστών διαθεσίμων.

Η Διαχείριση Κεφαλαίων του Ομίλου δεν πραγματοποιεί κερδοσκοπικές συναλλαγές ή συναλλαγές που δεν έχουν σχέση με τις εμπορικές δραστηριότητες του Ομίλου.

Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στην αντιστάθμιση των κινδύνων διαμέσου της ισοσκέλισης των χρηματικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα (natural hedging), ώστε οι χρηματοπιστωτικές αγορές να είναι πιο προβλέψιμες, και επιδιώκει να ελαχιστοποιεί την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στην χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου.

Τα χρηματικά στοιχεία της Εταιρείας και του Ομίλου περιλαμβάνουν κατά κύριο λόγο τραπεζικές καταθέσεις, τραπεζικές υπεραναλήψεις, απαιτήσεις από πελάτες και υποχρεώσεις σε προμηθευτές, δάνεια προς και από θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρείες, επενδύσεις κεφαλαίου, μερίσματα πληρωτέα και υποχρεώσεις από μισθώσεις.

Α. Κίνδυνος αγοράς

i. Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δραστηριοποιούνται διεθνώς και ως εκ τούτου εκτίθενται σε κινδύνους συναλλαγματικών ισοτιμιών από διάφορα νομίσματα, κυρίως όμως σε σχέση με το Ευρώ, το δολάριο ΗΠΑ, το Νιγηριανό Νάιρα, το Νοτιοαφρικανικό Ράντ, την Ινδική Ρουπία, την Νορβηγική Κορόνα, το Ρωσικό Ρούβλι, το Lei Ρουμανίας και τα Ρούπια Ινδονησίας. Ο Όμιλος εκτίθεται στην επίδραση του συναλλαγματικού κινδύνου σε μελλοντικές συναλλαγές, αναγνωρισμένα χρηματικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που εκφράζονται σε νομίσματα διαφορετικά από το λειτουργικό νόμισμα της κάθε τοπικής οικονομικής οντότητας.

Ο εταιρείες χρησιμοποιούν το natural hedging σε συνεργασία με την Διαχείριση Κεφαλαίων του Ομίλου, με στόχο την διασφάλιση των κινδύνων που οφείλονται σε συναλλαγματικές ισοτιμίες σε συνδυασμό με το νόμισμα παρουσίασης.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν λεπτομέρειες για την ευαισθησία του Ομίλου σε εύλογα πιθανές αυξήσεις και μειώσεις των νομισμάτων δραστηριότητας σε σχέση με το δολάριο ΗΠΑ. Για τον προσδιορισμό των εύλογα πιθανών αλλαγών εξετάστηκε η ιστορική μεταβλητότητα της δωδεκάμηνης περιόδου. Η ανάλυση ευαισθησίας περιλαμβάνει τα εκκρεμή νομισματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα, τα εξωτερικά δάνεια καθώς και όλα τα ενδο-ομιλικα υπόλοιπα και δάνεια, όπου η ονομαστική τους αξία είναι σε νόμισμα διαφορετικό από το λειτουργικό νόμισμα της τοπικής οντότητας.

Ευαισθησία του κινδύνου ανταλλαγής σε ευλόγως πιθανές αλλαγές στο δολάριο ΗΠΑ έναντι των σχετικών άλλων νομισμάτων

		Υποτίμηση του δολαρίου	Ανατίμηση του δολαρίου
	% ιστορικής μεταβλητότητας 12μηνης περιόδου	(Κέρδος) / ζημία στην κατάσταση αποτελεσμάτων Εκατ. Ευρώ	(Κέρδος) / ζημία στην κατάσταση αποτελεσμάτων Εκατ. Ευρώ
Ευρώ	**7,3%**	-447	517
Lei Ρουμανίας	**6,8%**	-73	84
Ρούπια Ινδίας	**5,8%**	-99	111
Ράντ Νότιας Αφρικής	**13,9%**	-421	558
Νάιρα Νιγηρίας	**8,7%**	-754	899
		-1.795	**2.169**

ii. Κίνδυνος από διακυμάνσεις επιτοκίων

Τα έσοδα του Ομίλου και της Εταιρείας καθώς και οι λειτουργικές ταμειακές ροές είναι σε μεγάλο βαθμό ανεξάρτητες από τις διακυμάνσεις επιτοκίων στην αγορά διότι ο όμιλος δε διαθέτει άλλα έντοκα περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού εκτός από βραχυπρόθεσμες προθεσμιακές καταθέσεις.

Η έκθεση σε κινδύνους οι οποίοι οφείλονται σε διακύμανση επιτοκίων επί των δανειακών υποχρεώσεων περιορίζεται ως κίνδυνος ταμειακών ροών από μεταβολές στα κυμαινόμενα επιτόκια.

Η προσέγγιση του Ομίλου συνίσταται σε συνεχή επισκόπηση των τάσεων των επιτοκίων, και της διάρκειας των αναγκών χρηματοδότησης. Ως εκ τούτου, ο Όμιλος συνάπτει βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα δάνεια με κυμαινόμενα επιτόκια που οι συμβατικές ημερομηνίες αλλαγής αυτών γίνεται σε λιγότερο από 6 μήνες.

Για την ανάλυση ευαισθησίας του κίνδυνου από τις διακυμάνσεις επιτοκίων βλέπε **Σημείωση 17.**

Β. Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος απορρέει από τα μετρητά και ταμειακά διαθέσιμα καθώς επίσης και από πιστωτική έκθεση σε πελάτες, συμπεριλαμβανομένων εκκρεμών απαιτήσεων και δεσμευμένων συναλλαγών.

Για τράπεζες και λοιπά χρηματοοικονομικά ιδρύματα, πραγματοποιούνται συναλλαγές μέσω ιδρυμάτων υψηλής πιστοληπτικής ικανότητας, αξιολογημένα από ανεξάρτητους οίκους (**Σημ. 34).**

Ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Η πρόβλεψη ζημίας επιμετράται σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των εμπορικών απαιτήσεων και των συμβατικών περιουσιακών στοιχείων.

Για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, οι απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία έχουν ομαδοποιηθεί με βάση κοινα χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου και τις ημέρες καθυστέρησης αποπληρωμής. Τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία αφορούν σε μη τιμολογημένες υπηρεσίες (σε εξέλιξη) και έχουν ουσιαστικά τα ίδια χαρακτηριστικά κινδύνου με τις εμπορικές απαιτήσεις για παρόμοιους τύπους συμβάσεων. Ο Όμιλος κατέληξε συνεπώς στο συμπέρασμα ότι τα αναμενόμενα ποσοστά ζημίας για εμπορικές απαιτήσεις αποτελούν μια εύλογη προσέγγιση των ποσοστών ζημιών και για τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία. Η προκύψασα ζημία απομείωσης ήταν ασήμαντη.

Ενώ τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμα ταμειακών ροών υπόκεινται επίσης στις απαιτήσεις απομείωσης του ΔΠΧΑ 9, η προσδιορισθείσα ζημία απομείωσης δεν ήταν σημαντική.

Για τους πελάτες, ο Όμιλος έχει θεσπίσει και εφαρμόσει αρχές με τις οποίες διασφαλίζει ότι οι πωλήσεις γίνονται κυρίως σε πελάτες με καλό πιστοληπτικό ιστορικό. **(Σημ. 9).**

Οι εισπρακτέοι εμπορικοί λογαριασμοί περιλαμβάνουν κυρίως απαιτήσεις από μεγάλους Ομίλους εταιριών. Όλες οι εταιρείες του Ομίλου παρακολουθούν συνεχώς την οικονομική κατάσταση των οφειλετών τους.

Εφόσον κρίνεται απαραίτητο η Εταιρεία συνάπτει ασφαλιστήρια συμβόλαια κάλυψης πιστωτικών κινδύνων. Η χορήγηση πίστωσης ελέγχεται μέσω πιστωτικών ορίων και εφαρμογής συγκεκριμένων όρων. Τέλος, για συγκεκριμένους πιστωτικούς κινδύνους γίνονται κατάλληλες προβλέψεις για ενδεχόμενες απώλειες λόγω απομείωσης. Στο τέλος της χρήσης η διοίκηση του Ομίλου εκτίμησε ότι δεν υπήρχαν ουσιαστικοί πιστωτικοί κίνδυνοι, οι οποίοι να μην έχουν ήδη καλυφθεί από ασφαλιστήρια συμβόλαια, ή από προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις. Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν χρησιμοποιούν παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου αναφορικά με τα ταμιακά υπόλοιπα και τα έσοδα από πώληση προϊόντων και εμπορευμάτων.

Η διοίκηση δεν αναμένει ζημίες από τη μη επίτευξη των συμβατικών υποχρεώσεων των αντισυμβαλλομένων φορέων.

Γ. Κίνδυνος ρευστότητας
Η συνετή διαχείριση των κινδύνων ρευστότητας προϋποθέτει επαρκή ταμειακά διαθέσιμα και διαθέσιμους χρηματοδοτικούς πόρους μέσω της ύπαρξης επαρκών γραμμών πίστωσης.

Λόγω της δυναμικής φύσης των δραστηριοτήτων των εταιριών του Ομίλου, το τμήμα διαχείρισης κεφαλαίων στοχεύει στο να διατηρεί μία ευελιξία στη χρηματοδότηση διατηρώντας ορισμένες (αποκλειστικές) γραμμές πίστωσης.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τους κινδύνους ρευστότητας μέσω ορθολογικής διαχείρισης του κεφαλαίου κίνησης και των ταμιακών του ροών. Παρακολουθεί τις μελλοντικές ταμιακές ροές και διασφαλίζει την ύπαρξη επαρκών τραπεζικών δανείων και δανειοληπτικών μέσων. **(Σημ. 34).**

3.2. Διαχείριση κεφαλαιακού κινδύνου

Οι στόχοι του Ομίλου κατά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει την ικανότητα συνέχισης της δραστηριότητας του Ομίλου στο μέλλον για να είναι σε θέση να προσφέρει αποδόσεις στους μετόχους και οφέλη για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς όπως επίσης να διατηρήσει μία κατάλληλη κεφαλαιακή δομή έτσι ώστε να μειώσει το κόστος του κεφαλαίου.

Η Frigoglass ολοκλήρωσε μια αναδιάρθρωση κεφαλαίου, η οποία:
• Μετάτρεψε μέρος των Δανείων σε Μετοχικό κεφάλαιο
• Παράτεινε την λήξη των Δανείων έως το 2021 - 2022
Περισσότερες λεπτομέρειες υπάρχουν στη σημείωση 13

Η καθαρή θέση της Μητρικής εταιρείας έχει καταστεί χαμηλότερη του **1/2** του Μετοχικού της κεφαλαίου. Κατά συνέπεια ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 47 του Νόμου 2190/1920 όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 119 του Νόμου 4548/2018.

3.3. Προσδιορισμός των ευλόγων αξιών

Η λογιστική αξία μείον προβλέψεις για επισφάλειες των εμπορικών απαιτήσεων εκτιμάται ότι προσεγγίζει την εύλογη τους αξία. Οι εύλογες αξίες των Χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για σκοπούς εμφάνισης τους στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις υπολογίζονται με βάση την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που προκύπτουν από συγκεκριμένες συμβάσεις χρησιμοποιώντας το τρέχον επιτόκιο το οποίο είναι διαθέσιμο για τον Όμιλο, για τη χρήση παρόμοιων χρηματοπιστωτικών μέσων.

Η αξία των επενδύσεων σε θυγατρικές ελέγχεται για απομείωση όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι αυτές οι επενδύσεις ενδεχομένως να είναι απομειωμένες. Η εύλογη αξία καθορίζεται με τη χρήση τεχνικών προεξόφλησης των ταμειακών ροών και στηρίζεται σε υποθέσεις οι οποίες βασίζονται σε δεδομένα της αγοράς τα οποία υφίστανται σε κάθε ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού.

Εκτός από τις απαιτήσεις, τα μετρητά και τα ταμειακά διαθέσιμα, ο Όμιλος δεν έχει κανένα άλλο χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο το οποίο να υποβάλλεται σε εκτίμηση της εύλογης του αξίας.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοίκησης

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, οι οποίες κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

4.1. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Ο Όμιλος προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες αφορούν το φόρο εισοδήματος και την υπεραξία.

4.1.1. Φόρος Εισοδήματος

Ο Όμιλος υπόκειται σε φορολόγηση σε διάφορες χώρες. Απαιτείται η άσκηση κρίσης από τη διοίκηση του Ομίλου για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Εάν ο τελικός φόρος είναι διαφορετικός από τον αρχικώς αναγνωρισθέντα, η διαφορά θα επηρεάσει το φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου.

4.1.2. Εκτιμώμενη απομείωση της υπεραξίας

Ο έλεγχος απομείωσης της αξίας της υπεραξίας γίνεται σε ετήσια βάση σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική που περιγράφεται στην Σημείωση 2.6.1 των ετήσιων Χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Οι ανακτήσιμες αξίες των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών προσδιορίζονται με βάση την αξία χρήσεως αυτών. Οι υπολογισμοί της αξίας χρήσης απαιτούν την χρήση εκτιμήσεων (βλ. Σημ.7).

4.1.3. Εκτιμώμενη απομείωση συμμετοχών

Οι συμμετοχές του Ομίλου σε θυγατρικές εταιρείες υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική τους αξία δε θα ανακτηθεί. Η ανακτήσιμη αξία των θυγατρικών εταιρειών προσδιορίζεται με βάση την αξία χρήσεως αυτών (value in use) που απαιτεί την χρήση εκτιμήσεων. Στον υπολογισμό της αξίας χρησιμοποιούνται εκτιμήσεις ταμειακών ροών βάσει του εγκεκριμένου από τη διοίκηση προϋπολογισμού για ένα έτος και βάσει εκτιμήσεων ταμειακών ροών για τα επόμενα τέσσερα έτη. Κατά το τέλος της χρήσης, η Εταιρεία διατηρούσε επένδυση στην Frigoinvest Holdings B.V. ποσού €60 εκατ.. Η Frigoinvest Holdings B.V διατηρεί τις επενδύσεις στις θυγατρικές του Ομίλου στους κλάδους της επαγγελματικής Ψύξης και του Γυαλιού, που αντιπροσωπεύουν δύο διακριτές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Με βάση την εκτίμηση της διοίκηση δεν αναγνωρίστηκε ζημία απομείωσης για τις επενδύσεις της Εταιρείας σε θυγατρικές.

4.1.4. Εκτίμηση της ωφέλιμης ζωής περιουσιακών στοιχειών

Ο Όμιλος επανεξετάζει ετησίως την ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων καθώς και των άυλων περιουσιακών στοιχειών. Οι εκτιμήσεις αυτές λαμβάνουν υπόψη τα ανάλογα επιχειρησιακά δεδομένα και μελλοντικά σχέδια κατά την ημερομηνία επανεξέτασης καθώς και τις εκάστοτε συνθήκες της αγοράς.

4.1.5. Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων

Οι προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις έχουν υπολογιστεί λαμβάνοντας υπόψη το ανοικτό υπόλοιπο των επιμέρους χρεωστών, την ενηλικίωση των απαιτήσεων και τους όρους πιστωτικής πολιτικής. Από αυτό τον έλεγχο έχουν εξαιρεθεί οι απαιτήσεις από θυγατρικές εταιρείες, καθώς η Διοίκηση δε θεωρεί ότι για τις απαιτήσεις αυτές υπάρχει κίνδυνος για πιθανή απομείωση της αξίας τους. Η ανάλυση της πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων παρουσιάζεται στην **Σημείωση 9**. Περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με τις απαιτήσεις από πελάτες παρουσιάζεται στην **Σημείωση 35.**

4.1.6. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού

Η παρούσα αξία των χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων είναι συνάρτηση πολλών παραγόντων, που καθορίζονται με αναλογιστικές μελέτες χρησιμοποιώντας παραδοχές. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό της σχετικής υποχρέωσης είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο, η αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος, οι μελλοντικές αυξήσεις μισθών, ο πληθωρισμός και οι μελλοντικές αυξήσεις συντάξεων. Οποιαδήποτε μεταβολή σε αυτές τις παραδοχές έχει αντίκτυπο στην παρούσα αξία των χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων. Ο Όμιλος αναθέτει τις αναλογιστικές μελέτες σε έμπειρους ανεξάρτητους αναλογιστές οι οποίοι καθορίζουν το ύψος των χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων στο τέλος κάθε έτους (βλ. **Σημ. 31** για αναλυτικές πληροφορίες).

4.1.7. Εκτιμώμενη απομείωση ενσώματων ακινητοποιήσεων

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις του Ομίλου υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική τους αξία δε θα ανακτηθεί. Η ανακτήσιμη αξία των ενσώματων ακινητοποιήσεων προσδιορίζεται με βάση το ΔΛΠ 36 ως η υψηλότερη αξία μεταξύ της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μειωμένης κατά το κόστος της πώλησης. Όταν η ανακτήσιμη αξία προσδιορίζεται με βάση την αξία χρήσης (value in use), απαιτείται η χρήση εκτιμήσεων.

4.2. Καθοριστικές κρίσεις της διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Δεν υπάρχουν πεδία στα οποία χρειάστηκε να χρησιμοποιηθούν σημαντικές εκτιμήσεις της διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών, εκτός του παρακάτω.

Ο Όμιλος προχώρησε στην αναδιάρθρωση του χρέους του, με τους κύριους εμπλεκόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένων του μεγαλύτερου μετόχου του, της Boval, των κατόχων των υφιστάμενων ομολογιών και των βασικών τραπεζικών δανειστών του Ομίλου. Οι Ομολογιούχοι, οι τραπεζικοί δανειστές και η Boval διαπραγματεύθηκαν μαζί τους όρους της Αναδιάρθρωσης. Ως εκ τούτου, τα διάφορα βήματα συνδέθηκαν και λογίστηκαν ως μια συναλλαγή που αντανακλά την ουσία της αναδιάρθρωσης παρά τη νομική της μορφή.
(Σημείωση 13,14,15).

Σημείωση 5 - Πληροφόρηση ανά κλάδο

Κλάδος είναι κάθε διακεκριμένη επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου με ιδιάζοντα χαρακτηριστικά ως προς τη φύση της δραστηριότητας, τους επιχειρηματικούς κινδύνους που συνεπάγεται καθώς και ως προς το επιχειρηματικό περιβάλλον στο οποίο αναπτύσσεται η δραστηριότητα.
Οι πληροφορίες για την επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου που παρουσιάζονται παρακάτω βασίζονται σε πληροφορίες που λαμβάνει το Management Committee για να αξιολογήσει την απόδοση των επιχειρηματικών κλάδων του Ομίλου.

Συνεκτιμώντας τα παραπάνω η κατάτμηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του Ομίλου σε κλάδους γίνεται ως εξής:
- Επαγγελματική Ψύξη
- Υαλουργία

Η κατανομή των ενοποιημένων στοιχείων του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων περιόδου ανά κλάδο επιχειρηματικής δραστηριότητας αναλύεται ως εξής:

			Συνεχιζόμενες δραστηριότητες:					
α) Στοιχεία ανά κλάδο	**Χρήση που έληξε**		**Χρήση που έληξε**			**Χρήση που έληξε**		
i) Κατάσταση αποτελεσμάτων	**01.01-12.12.18**	**31.12.2017**	**31.12.2018**			**31.12.2017**		
	Μη Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες - Υαλουργία		Επαγγελματική Ψύξη	Υαλουργία	**Σύνολο**	Επαγγελματική Ψύξη	Υαλουργία	**Σύνολο**
Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες								
Δεδομένη χρονική στιγμή	24.819	20.760	262.980	101.840	**364.820**	244.373	90.599	**334.972**
Σε βάθος χρόνου	-	-	52.477	-	**52.477**	51.077	-	**51.077**
Σύνολο Εσόδων από συμβάσεις με πελάτες	**24.819**	**20.760**	**315.457**	**101.840**	**417.297**	**295.450**	**90.599**	**386.049**
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών & επενδυτικών αποτελεσμάτων	(7.729)	(18.538)	11.865	22.706	**34.571**	11.455	19.939	**31.394**
Κέρδη / <Ζημιές> από Χρηματοοικονομικά	(392)	(1.420)	(22.849)	1.682	**(21.167)**	(28.213)	8.909	**(19.304)**
Κέρδη / <Ζημιές> προ φόρων και εξόδων αναδιοργάνωσης	(8.121)	(19.958)	(10.984)	24.388	**13.404**	(16.758)	28.848	**12.090**
Καθαρά <έξοδα> /έσοδα αναδιοργάνωσης	-	-	(301)	-	**(301)**	38.243	-	**38.243**
Κέρδη / <Ζημιές> προ φόρων	(8.121)	(19.958)	(11.285)	24.388	**13.103**	21.485	28.848	**50.333**
Φόροι εισοδήματος	-	-	(5.711)	(8.152)	**(13.863)**	(5.867)	(9.571)	**(15.438)**
Κέρδη / <Ζημιές> μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(8.121)	(19.958)	(16.996)	16.236	**(760)**	15.618	19.277	**34.895**
Κέρδη / <Ζημιές> που κατανέμονται σε μετόχους Εταιρείας από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(8.121)	(19.958)	(16.610)	9.206	**(7.404)**	15.768	11.838	**27.606**
Αποσβέσεις	74	3.517	12.591	7.200	**19.791**	13.962	7.146	**21.108**
Απομείωση ενσώματων ακινητοποιήσεων	-	(7.984)	(2.071)	-	**(2.071)**	(1.607)	-	**(1.607)**
Κέρδη / <Ζημιές> προ χρηματοοικονομικών εξόδων, εξόδων αναδιοργάνωσης, φόρων & αποσβέσεων EBITDA	(7.655)	(7.037)	26.527	29.906	**56.433**	27.024	27.085	**54.109**

Δεν υπάρχουν πωλήσεις μεταξύ των κλάδων

	% Διαφορά		
	31.12.2018 vs 31.12.2017		
	Επαγγελματική Ψύξη	Υαλουργία	**Σύνολο**
Κύκλος εργασιών	6,8%	12,4%	**8,1%**
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών & επενδυτικών αποτελεσμάτων	3,6%	13,9%	**10,1%**
EBITDA	-1,8%	10,4%	**4,3%**

Σημείωση 5 - Πληροφόρηση ανά κλάδο (συνέχεια)

ii) Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης

	Χρήση που έληξε 31.12.2018			Χρήση που έληξε 31.12.2017			
	Επαγγελματική Ψύξη	Υαλουργία	**Σύνολο**	Κατεχόμενα προς Πώληση	Επαγγελματική Ψύξη	Υαλουργία	**Σύνολο**
Γενικό σύνολο ενεργητικού	247.816	148.281	**396.097**	17.575	255.438	117.821	**390.834**
Γενικό σύνολο υποχρεώσεων	427.778	11.278	**439.056**	9.973	372.862	50.264	**433.099**
Επενδύσεις/ κεφαλαιακές δαπάνες	11.402	24.464	**35.866**	1.127	6.971	11.131	**19.229**

Αναφορά Σημ. 6 & 7

Οι υποχρεώσεις των τομέων επιμετρούνται με τον ίδιο τρόπο με τον οποίο επιμετρούνται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.
Αυτές οι υποχρεώσεις κατανέμονται με βάση τις λειτουργίες του κάθε τομέα.

β) Πωλήσεις ανά γεωγραφική περιοχή - Χώρες εγκατάστασης πελατών

	Όμιλος		Μη Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες - Υαλουργία	
	Χρήση που έληξε		Χρήση που έληξε	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**01.01-12.12.18**	**31.12.2017**
Κλάδος Επαγγελματικής Ψύξης:				
Ανατολική Ευρώπη	142.043	119.200		
Δυτική Ευρώπη / Αμερική	83.681	104.391		
Αφρική / Μέση Ανατολή	61.533	37.587		
Ασία / Ωκεανία	28.200	34.272		
Σύνολο	**315.457**	**295.450**		
Κλάδος Υαλουργίας:				
Αφρική	101.840	90.599		
Σύνολο	**101.840**	**90.599**		
Σύνολο Πωλήσεων:				
Ανατολική Ευρώπη	142.043	119.200	-	-
Δυτική Ευρώπη / Αμερική	83.681	104.391	64	247
Αφρική / Μέση Ανατολή	163.373	128.186	10.358	8.839
Ασία / Ωκεανία	28.200	34.272	14.397	11.674
Γενικό Σύνολο	**417.297**	**386.049**	**24.819**	**20.760**

Το μεγαλύτερο μέρος των ετήσιων εσόδων μας προέρχεται από έναν μικρό αριθμό πολυεθνικών πελατών. Για τη χρήση που έκλεισε την 31η Δεκεμβρίου 2018, το 65% περίπου του κύκλου εργασιών μας στον Κλάδο της Επαγγελματικής Ψύξης και το 62% περίπου του κύκλου εργασιών μας στον Κλάδο της Υαλουργίας αφορά στους πέντε μεγαλύτερους πελάτες μας.

Σημείωση 5 - Πληροφόρηση ανά Κλάδο (συνέχεια)

Πωλήσεις ανά γεωγραφική περιοχή - Χώρες εγκατάστασης πελατών

	Μητρική Εταιρεία	
	Χρήση που έληξε	
	31.12.2018	31.12.2017
Κλάδος Επαγγελματικής Ψύξης:		
Ανατολική Ευρώπη	1.337	1.231
Δυτική Ευρώπη / Αμερική	27.066	16.956
Αφρική / Μέση Ανατολή	6.864	2.095
Ασία / Ωκεανία	2	373
Πωλήσεις σε Τρίτους	**35.269**	**20.655**
Ενδοεταιρικές πωλήσεις (Σημ 20)	6.804	5.352
Σύνολο Πωλήσεων	**42.073**	**26.007**

γ) Επενδύσεις/ κεφαλαιακές δαπάνες ανά γεωγραφική περιοχή

	Όμιλος	
	Περίοδος που έληξε	
	31.12.2018	31.12.2017
Κλάδος Επαγγελματικής Ψύξης:		
Ανατολική Ευρώπη	6.464	3.374
Δυτική Ευρώπη	4.226	1.972
Αφρική / Μέση Ανατολή	304	630
Ασία / Ωκεανία	408	995
Σύνολο	**11.402**	**6.971**
Κλάδος Υαλουργίας:		
Αφρική	24.464	11.131
Σύνολο	**24.464**	**11.131**
Γενικό Σύνολο	**35.866**	**18.102**
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**359**	**1.127**

Σημείωση 6 - Ενσώματες ακινητοποιήσεις

	Όμιλος					
	Γήπεδα & οικόπεδα	**Κτίρια & τεχνικά έργα**	**Μηχανήματα & μηχανολογικές εγκαταστάσεις**	**Μεταφορικά μέσα**	**Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός**	**Σύνολο**
Κόστος						
Υπόλοιπο 01.01.2018	**5.097**	**60.013**	**202.320**	**5.751**	**11.445**	**284.626**
Προσθήκες	-	655	17.164	1.012	886	19.717
Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση & προκαταβολές	-	269	11.075	-	228	11.572
Πωλήσεις	(252)	(2.191)	(953)	(677)	(346)	(4.419)
Διαγραφές ενσωματ. ακινητοποιήσεων	-	(39)	(2.784)	(29)	(551)	(3.403)
Συναλλαγματικές διαφορές	11	163	4.623	120	52	4.969
Υπόλοιπο 31.12.2018	**4.856**	**58.870**	**231.445**	**6.177**	**11.714**	**313.062**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο 01.01.2018	**-**	**27.585**	**136.469**	**4.275**	**9.542**	**177.871**
Προσθήκες	-	1.784	12.492	736	763	15.775
Πωλήσεις	-	(1.700)	(558)	(591)	(333)	(3.182)
Απομείωση αξίας	-	-	2.071	-	-	2.071
Διαγραφές ενσωματ. ακινητοποιήσεων	-	(44)	(2.720)	(44)	(551)	(3.359)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	144	2.731	(254)	30	2.651
Υπόλοιπο 31.12.2018	**-**	**27.769**	**150.485**	**4.122**	**9.451**	**191.827**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2018	**4.856**	**31.101**	**80.960**	**2.055**	**2.263**	**121.235**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**5.097**	**32.428**	**65.851**	**1.476**	**1.903**	**106.755**

Τα υφιστάμενα εμπράγματα βάρη αναφέρονται αναλυτικά στη Σημείωση 13 σχετικά με το Μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο δανεισμό.

Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και οι προκαταβολές κεφαλαιοποιούνται κατά κύριο λόγο έως την 31.12 της επόμενης χρονιάς.
Συναλλαγματικές διαφορές: Οι αρνητικές συναλλαγματικές διαφορές προέρχονται από την υποτίμηση των νομισμάτων έναντι του Ευρώ και οι θετικές συναλλαγματικές διαφορές από την ανατίμηση των νομισμάτων έναντι του Ευρώ.

Έγινε άσκηση απομείωσης για τις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών όπου υπήρχαν ενδείξεις ότι η λογιστική τους αξία ξεπερνά την ανακτήσιμη αξία. Οι ανακτήσιμες αξίες των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών προσδιορίστηκαν με βάση την αξία χρήσης αυτών (value in use). Στον παραπάνω υπολογισμό χρησιμοποιήθηκαν εκτιμήσεις ταμειακών ροών βάσει του εγκεκριμένου από τη διοίκηση προϋπολογισμού για ένα έτος και βάσει εκτιμήσεων ταμειακών ροών για τα επόμενα τέσσερα έτη.

Υποκειμενικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοίκησης σχετικά με τα μελλοντικά αποτελέσματα των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών περιλήφθηκαν στον παραπάνω υπολογισμό. Αυτές οι εκτιμήσεις και κρίσεις περιλαμβάνουν παραδοχές σχετικά με τους ρυθμούς αύξησης εσόδων, το άμεσο κόστος και τα προεξοφλητικά επιτόκια.

Ο παρακάτω πίνακας περιλαμβάνει τις βασικές παραδοχές που λήφθηκαν υπόψη κατά τον υπολογισμό της αξίας χρήσεως (Value in Use):

Κλάδος Επαγγελματικής Ψύξης: Frigoglass India

Επιτόκιο (μετά από φόρους) αναγωγής σε παρούσα αξία:	**12,6%**
Μικτό περιθώριο προ Αποσβέσεων:	**8,4% - 11,0%**
Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές:	**4,0%**

Λόγω των δυσμενών λειτουργικών αποτελεσμάτων πραγματοποιήθηκε άσκηση απομείωσης για την **31.12.2018**, χρησιμοποιώντας τις παραπάνω παραδοχές και από την άσκηση προέκυψε απομείωση η οποία και επιβάρυνε τα αποτελέσματα **€ 2,1 εκ.** για την Frigoglass India PVT Ltd..

Κλάδος Επαγγελματικής Ψύξης: Frigoglass India PVT Ltd.

Κατά την **31.12.2018**, η ανακτήσιμη αξία της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών της Frigoglass India ήταν **€ 6,9** εκ..

Εάν ο ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών, ήταν 1% χαμηλότερο από τις εκτιμήσεις της διοίκησης στις **31.12.2018** (3,0% σε αντίθεση με το 4,0%), ο Όμιλος δεν θα έπρεπε να αναγνωρίσει επιπλέον απομείωση στα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία.

Εάν το προεξοφλητικό επιτόκιο μετά φόρων που εφαρμόστηκε στις προβλέψεις ταμειακών ροών της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών, ήταν υψηλότερο κατά 1% από τις εκτιμήσεις της διοίκησης (13,6% αντί 12,6%), ο Όμιλος θα έπρεπε να αναγνωρίσει επιπλέον απομείωση στα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία € 0,54 εκ..

Σημείωση 6 - Ενσώματες ακινητοποιήσεις (συνέχεια)

	Όμιλος					
	Γήπεδα & οικόπεδα	**Κτίρια & τεχνικά έργα**	**Μηχανήματα & μηχανολογικές εγκαταστάσεις**	**Μεταφορικά μέσα**	**Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός**	**Σύνολο**
Κόστος						
Υπόλοιπο 01.01.2017	**5.509**	**88.126**	**305.628**	**6.271**	**13.545**	**419.079**
Προσθήκες	-	444	6.995	733	694	8.866
Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση & προκαταβολές	-	221	8.130	46	86	8.483
Πωλήσεις	-	(6.648)	(8.542)	(606)	(1.377)	(17.173)
Αναδιάταξη λογαριασμών (Σημ 7)	-	(16)	(3)	-	114	95
Διαγραφές ενσωματ. ακινητοποιήσεων	-	-	(7.661)	(11)	(439)	(8.111)
Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση	-	(16.706)	(74.412)	(180)	(762)	(92.060)
Συναλλαγματικές διαφορές	(412)	(5.408)	(27.815)	(502)	(416)	(34.553)
Υπόλοιπο 31.12.2017	**5.097**	**60.013**	**202.320**	**5.751**	**11.445**	**284.626**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο 01.01.2017	**-**	**44.330**	**226.488**	**4.451**	**11.653**	**286.922**
Προσθήκες	-	2.538	12.532	629	738	16.437
Προσθήκες-Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	-	332	3.155	5	25	3.517
Πωλήσεις	-	(1.752)	(7.829)	(589)	(1.355)	(11.525)
Απομείωση αξίας	-	784	715	19	89	1.607
Απομείωση αξίας-Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	-	1.939	5.708	337	-	7.984
Διαγραφές ενσωματ. ακινητοποιήσεων	-	-	(7.661)	(11)	(439)	(8.111)
Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση	-	(16.705)	(74.448)	(180)	(726)	(92.059)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(3.881)	(22.191)	(386)	(443)	(26.901)
Υπόλοιπο 31.12.2017	**-**	**27.585**	**136.469**	**4.275**	**9.542**	**177.871**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**5.097**	**32.428**	**65.851**	**1.476**	**1.903**	**106.755**

Συναλλαγματικές διαφορές: Το σημαντικότερο μέρος προέρχεται από την υποτίμηση του Naira έναντι του Ευρώ.
Συναλλαγματική ισοτιμία 31.12.2017 ήταν 366,2640 και την 31.12.2016 ήταν 321,5825.
Τα υφιστάμενα εμπράγματα βάρη κατά την 31.12.2017 αναφέρονται αναλυτικά στη Σημείωση 13 σχετικά με το Μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο δανεισμό.
Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και οι προκαταβολές κεφαλαιοποιούνται πάντα έως την 31.12 της επόμενης χρονιάς.

Έγινε άσκηση απομείωσης για τις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών όπου υπήρχαν ενδείξεις ότι η λογιστική τους αξία ξεπερνά την ανακτήσιμη αξία.
Οι ανακτήσιμες αξίες των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών προσδιορίστηκαν με βάση την αξία χρήσης αυτών (value in use). Στον παραπάνω υπολογισμό χρησιμοποιήθηκαν εκτιμήσεις ταμειακών ροών βάσει του εγκεκριμένου από τη διοίκηση προϋπολογισμού για ένα έτος και βάσει εκτιμήσεων ταμειακών ροών για τα επόμενα τέσσερα έτη.

Υποκειμενικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοίκησης σχετικά με τα μελλοντικά αποτελέσματα των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών περιλήφθηκαν στον παραπάνω υπολογισμό. Αυτές οι εκτιμήσεις και κρίσεις περιλαμβάνουν παραδοχές σχετικά με τους ρυθμούς αύξησης εσόδων, το άμεσο κόστος και τα προεξοφλητικά επιτόκια.

Ο παρακάτω πίνακας περιλαμβάνει τις βασικές παραδοχές που λήφθηκαν υπόψη κατά τον υπολογισμό της αξίας χρήσεως (Value in Use):

Σημείωση 6 - Ενσώματες ακινητοποιήσεις (συνέχεια)

	Παραγωγική Μονάδα Επαγγελματικής Ψύξης Πάτρας	South Africa
Επιτόκιο (μετά από φόρους) αναγωγής σε παρούσα αξία:	**8,7%**	**11,1%**
Μικτό περιθώριο προ Αποσβέσεων:	**1,8% - 6,4%**	**-1,3% - 0,5%**
Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές:	**1,5%**	**1,5%**

Λόγω των δυσμενών λειτουργικών αποτελεσμάτων πραγματοποιήθηκε άσκηση απομείωσης για την 31.12.2017, χρησιμοποιώντας τις παραπάνω παραδοχές και από την άσκηση προέκυψε απομείωση η οποία και επιβάρυνε τα αποτελέσματα € 0,784 εκ. για την παραγωγική μονάδα στην Πάτρα και € 0,821 εκ. για την Frigoglass South Africa.

Κλάδος Επαγγελματικής Ψύξης: Παραγωγική μονάδα Πάτρας

Κατά την 31.12.2017, η ανακτήσιμη αξία της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών της Παραγωγικής μονάδας της Πάτρας ήταν € 4,2 εκ..

Εάν ο ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών , ήταν 1% χαμηλότερο από τις εκτιμήσεις της διοίκησης στις 31.12.2017 (0,5% σε αντίθεση με το 1,5%), ο Όμιλος θα έπρεπε να αναγνωρίσει επιπλέον απομείωση στα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία € 0,46 εκατ..

Εάν το προεξοφλητικό επιτόκιο μετά φόρων που εφαρμόστηκε στις προβλέψεις ταμειακών ροών της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών, ήταν υψηλότερο κατά 1% από τις εκτιμήσεις της διοίκησης (9,7% αντί 8,7%), ο Όμιλος θα έπρεπε να αναγνωρίσει επιπλέον απομείωση στα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία € 0,585 εκ..

Κλάδος Επαγγελματικής Ψύξης: Frigoglass South Africa

Μετά την απομείωση των € 0,821 εκ. η αξία των παγίων της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών μηδενίστηκε.

Σημείωση 6 - Ενσώματες ακινητοποιήσεις (συνέχεια)

	Μητρική Εταιρεία					
	Γήπεδα & οικόπεδα	**Κτίρια & τεχνικά έργα**	**Μηχανήματα & μηχανολογικές εγκαταστάσεις**	**Μεταφορικά μέσα**	**Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός**	**Σύνολο**
Κόστος						
Υπόλοιπο 01.01.2018	**303**	**9.014**	**14.292**	**267**	**2.906**	**26.782**
Προσθήκες	-	32	87	95	-	214
Πωλήσεις	-	-	(33)	-	-	(33)
Διαγραφές ενσωματ. ακινητοποιήσεων	-	-	(418)	-	(345)	(763)
Υπόλοιπο 31.12.2018	**303**	**9.046**	**13.928**	**362**	**2.561**	**26.200**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο 01.01.2018	**-**	**6.333**	**13.308**	**255**	**2.471**	**22.367**
Προσθήκες	-	300	247	5	128	680
Πωλήσεις	-	-	(20)	-	-	(20)
Διαγραφές ενσωματ. ακινητοποιήσεων	-	-	(390)	-	(345)	(735)
Υπόλοιπο 31.12.2018	**-**	**6.633**	**13.145**	**260**	**2.254**	**22.292**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2018	**303**	**2.413**	**783**	**102**	**307**	**3.908**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**303**	**2.681**	**984**	**12**	**435**	**4.415**

Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και οι προκαταβολές κεφαλαιοποιούνται κατά κύριο λόγο έως την 31.12 της επόμενης χρονιάς.

Τα υφιστάμενα εμπράγματα βάρη αναφέρονται αναλυτικά στη Σημείωση 13 σχετικά με το Μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο δανεισμό.

	Μητρική Εταιρεία					
	Γήπεδα & οικόπεδα	**Κτίρια & τεχνικά έργα**	**Μηχανήματα & μηχανολογικές εγκαταστάσεις**	**Μεταφορικά μέσα**	**Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός**	**Σύνολο**
Κόστος						
Υπόλοιπο 01.01.2017	**303**	**9.030**	**14.181**	**267**	**2.615**	**26.396**
Προσθήκες	-	-	135	-	237	372
Πωλήσεις	-	-	(21)	-	(60)	(81)
Αναδιάταξη Λογαριασμών (Σημ 7)	-	(16)	(3)	-	114	95
Υπόλοιπο 31.12.2017	**303**	**9.014**	**14.292**	**267**	**2.906**	**26.782**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο 01.01.2017	**-**	**5.162**	**12.993**	**250**	**2.451**	**20.856**
Προσθήκες	-	387	315	5	81	788
Πωλήσεις	-	-	-	-	(61)	(61)
Απομείωση αξίας	-	784	-	-	-	784
Υπόλοιπο 31.12.2017	**-**	**6.333**	**13.308**	**255**	**2.471**	**22.367**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**303**	**2.681**	**984**	**12**	**435**	**4.415**

Η επιβάρυνση για την Frigoglass ABEE από τη μείωση της αναπόσβεστης αξίας του κτιρίου για να προσεγγίσει την εύλογη αξία ήταν € 0,784 εκ..

Σημείωση 7 - Ασώματες ακινητοποιήσεις

	Όμιλος			
	Έξοδα ανάπτυξης	Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας & εμπορικά σήματα	Λογισμικά & λοιπές ασώματες ακινητοποι-ήσεις	Σύνολο
Κόστος				
Υπόλοιπο 01.01.2018	**28.833**	**212**	**24.088**	**53.133**
Προσθήκες	110	-	2.103	2.213
Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση & προκαταβολές	2.335	-	28	2.363
Πωλήσεις	-	-	(21)	(21)
Διαγραφές ασώματων ακινητοποιήσεων	(1.439)	(178)	(396)	(2.013)
Συναλλαγματικές διαφορές	27	3	15	45
Υπόλοιπο 31.12.2018	**29.866**	**37**	**25.817**	**55.720**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 01.01.2018	**22.250**	**212**	**19.895**	**42.357**
Προσθήκες	2.198	-	2.033	4.231
Πωλήσεις	-	-	(21)	(21)
Διαγραφές ασώματων ακινητοποιήσεων	(1.439)	(178)	(389)	(2.006)
Συναλλαγματικές διαφορές	25	3	(2)	26
Υπόλοιπο 31.12.2018	**23.034**	**37**	**21.516**	**44.587**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2018	**6.832**	**-**	**4.301**	**11.133**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**6.583**	**-**	**4.193**	**10.776**

Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και οι προκαταβολές κεφαλαιοποιούνται κατά κύριο λόγο έως την 31.12 της επόμενης χρονιάς.

Τα υφιστάμενα εμπράγματα βάρη αναφέρονται αναλυτικά στη Σημείωση 13 σχετικά με το Μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο δανεισμό.

Σημείωση 7 - Ασώματες ακινητοποιήσεις (συνέχεια)

	Όμιλος			
	Έξοδα ανάπτυξης	Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας & εμπορικά σήματα	Λογισμικά & λοιπές ασώματες ακινητοποι-ήσεις	Σύνολο
Κόστος				
Υπόλοιπο 01.01.2017	**31.715**	**225**	**25.953**	**57.893**
Προσθήκες	135	-	658	793
Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση & προκαταβολές	1.075	-	12	1.087
Αναδιάταξη λογαριασμών (Σημ 6)	(86)	-	(9)	(95)
Διαγραφές ασώματων ακινητοποιήσεων	(3.655)	-	(2.034)	(5.689)
Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση	-	-	(175)	(175)
Συναλλαγματικές διαφορές	(351)	(13)	(317)	(681)
Υπόλοιπο 31.12.2017	**28.833**	**212**	**24.088**	**53.133**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 01.01.2017	**23.320**	**225**	**20.188**	**43.733**
Προσθήκες	2.514	-	2.330	4.844
Διαγραφές ασώματων ακινητοποιήσεων	(3.655)	-	(2.034)	(5.689)
Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση	-	-	(159)	(159)
Συναλλαγματικές διαφορές	71	(13)	(430)	(372)
Υπόλοιπο 31.12.2017	**22.250**	**212**	**19.895**	**42.357**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**6.583**	**-**	**4.193**	**10.776**

Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και οι προκαταβολές κεφαλαιοποιούνται κατά κύριο λόγο έως την 31.12 της επόμενης χρονιάς.

Σημείωση 7 - Ασώματες ακινητοποιήσεις (συνέχεια)

	Μητρική Εταιρεία			
	Έξοδα ανάπτυξης	Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας & εμπορικά σήματα	Λογισμικά & λοιπές ασώματες ακινητοποι-ήσεις	Σύνολο
Κόστος				
Υπόλοιπο 01.01.2018	**21.429**	**35**	**16.959**	**38.423**
Προσθήκες	45	-	1.806	1.851
Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση & προκαταβολές	1.093	-	-	1.093
Διαγραφές ασώματων ακινητοποιήσεων	-	-	(7)	(7)
Υπόλοιπο 31.12.2018	**22.567**	**35**	**18.758**	**41.360**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 01.01.2018	**16.617**	**35**	**14.482**	**31.134**
Προσθήκες	1.512	-	1.345	2.857
Υπόλοιπο 31.12.2018	**18.129**	**35**	**15.827**	**33.991**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2018	**4.438**	**-**	**2.931**	**7.369**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**4.812**	**-**	**2.477**	**7.289**

Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και οι προκαταβολές κεφαλαιοποιούνται κατά κύριο λόγο έως την 31.12 της επόμενης χρονιάς.

Τα υφιστάμενα εμπράγματα βάρη αναφέρονται αναλυτικά στη Σημείωση 13 σχετικά με το Μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο δανεισμό.

	Μητρική Εταιρεία			
	Έξοδα ανάπτυξης	Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας & εμπορικά σήματα	Λογισμικά & λοιπές ασώματες ακινητοποι-ήσεις	Σύνολο
Κόστος				
Υπόλοιπο 01.01.2017	**20.403**	**35**	**16.470**	**36.908**
Προσθήκες	43	-	498	541
Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση & προκαταβολές	1.069	-	-	1.069
Αναδιάταξη λογαριασμών (Σημ 6)	(86)	-	(9)	(95)
Υπόλοιπο 31.12.2017	**21.429**	**35**	**16.959**	**38.423**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 01.01.2017	**15.300**	**35**	**13.089**	**28.424**
Προσθήκες	1.317	-	1.393	2.710
Υπόλοιπο 31.12.2017	**16.617**	**35**	**14.482**	**31.134**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**4.812**	**-**	**2.477**	**7.289**

Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και οι προκαταβολές κεφαλαιοποιούνται κατά κύριο λόγο έως την 31.12 της επόμενης χρονιάς.

Σημείωση 8 - Αποθέματα

	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Πρώτες & βοηθητικές ύλες, ανταλλακτικά	66.597	64.384	3.046	2.760
Παραγωγή σε εξέλιξη	2.533	2.671	28	29
Έτοιμα προϊόντα	42.023	31.659	1.056	851
Μείον: Προβλέψεις	(9.414)	(9.639)	(1.898)	(1.893)
Σύνολο	**101.739**	**89.075**	**2.232**	**1.747**

Ανάλυση Προβλέψεων για αποθέματα:	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Σύνολο προβλέψεων κατά την έναρξη της χρήσης	**9.639**	**17.441**	**1.893**	**2.076**
Προσθήκες κατά τη διάρκεια της χρήσης	2.095	5.932	50	-
Αντιλογισμός αχρησιμοποίητων προβλέψεων	(547)	(520)	-	-
Σύνολο χρεώσεων στα αποτελέσματα χρήσης από προβλέψεις	**1.548**	**5.412**	**50**	**-**
Πραγματοποιηθείσες κατά τη διάρκεια της χρήσης	(1.754)	(6.885)	(45)	(183)
Αναδιάταξη λογαριασμών	-	(1.364)	-	-
Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση	-	(3.953)	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	(19)	(1.012)	-	-
Σύνολο προβλέψεων κατά τη λήξη της χρήσης	**9.414**	**9.639**	**1.898**	**1.893**

Το κονδύλι αναδιάταξη λογαριασμών περιλαμβάνει πρόβλεψη πρώτων υλών η οποία είχε περάσει στα αποτελέσματα σε προηγούμενη χρήση και είχε καταχωρηθεί απευθείας στο απόθεμα.

Τα υφιστάμενα εμπράγματα βάρη αναφέρονται αναλυτικά στη Σημείωση 13 σχετικά με το Μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο δανεισμό.

Σημείωση 9 - Πελάτες

	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Πελάτες	78.611	91.018	4.570	9.846
Μείον: Προβλέψεις	(1.005)	(6.194)	(618)	(5.623)
Σύνολο	**77.606**	**84.824**	**3.952**	**4.223**

Η μείωση του υπολοίπου των πελατών προέρχεται κυρίως από την Εποχικότητα των πωλήσεων (Σημ. 23)

Η εύλογη αξία των εμπορικών απαιτήσεων προσεγγίζει τις λογιστικές αξίες. Ο Όμιλος και η Εταιρεία παρουσιάζουν σημαντική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου σε βασικούς πελάτες, που ανήκουν σε μεγάλους διεθνείς ομίλους, όπως η Coca - Cola HBC, άλλοι εμφιαλωτές Coca - Cola, ο όμιλος Diageo - Guinness και ο όμιλος Heineken.

Ο Όμιλος δε ζητά εμπράγματες ή χρηματικές εγγυήσεις από τους πελάτες του και αυτό οφείλεται κυρίως στην ποιότητα του πελατολογίου και το διεθνές κύρος των πελατών αυτών.

Η διοίκηση δεν αναμένει ζημίες από τη μη ανάκτηση των υπολοίπων των πελατών (μείον προβλέψεων) κατά την **31.12.2018**.

Προβλέψεις για Πελάτες: Η μείωση του υπολοίπου προέρχεται κυρίως από τη λογιστική διαγραφή υπολοίπου πελάτη στη Λιβύη και τον αντίστοιχο αντιλογισμό της σχετικής πρόβλεψης.

Τα υφιστάμενα εμπράγματα βάρη αναφέρονται αναλυτικά στη Σημείωση 13 σχετικά με το Μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο δανεισμό.

Από την 1 Ιανουαρίου 2018, ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΛΠ 9 και υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των απαιτήσεών του.

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, ο Όμιλος διενεργεί έλεγχο απομείωσης των απαιτήσεων χρησιμοποιώντας πίνακα με βάσει τον οποίο υπολογίζονται οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές. Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο την ημέρα του Ισολογισμού είναι η λογιστική αξία κάθε κατηγορίας εισπρακτέων ως αναφέρεται παραπάνω.

Ανάλυση Προβλέψεων για πελάτες:	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Σύνολο προβλέψεων κατά την έναρξη της χρήσης	**6.194**	**9.154**	**5.623**	**6.556**
Προσθήκες κατά τη διάρκεια της περιόδου	69	61	-	40
Αντιλογισμός Χρησιμοποιημένων προβλέψεων	(4.996)	(680)	(4.990)	(680)
Σύνολο χρεώσεων στα αποτελέσματα από προβλέψεις	**(4.927)**	**(619)**	**(4.990)**	**(640)**
Πραγματοποιηθείσες κατά τη διάρκεια της περιόδου	(246)	(2.179)	(15)	(293)
Συναλλαγματικές διαφορές	(16)	(162)	-	-
Σύνολο προβλέψεων κατά τη λήξη	**1.005**	**6.194**	**618**	**5.623**

Σημείωση 9 - Πελάτες (συνέχεια)

Πελάτες: πιστοληπτική ικανότητα (S&P rating)	**Όμιλος**		**Μητρική Εταιρεία**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
CCH Group (BBB+)	22.424	18.165	1.627	2.272
Λοιποί Εμφιαλωτές Coca Cola (Μη διαθέσιμα)	10.319	27.450	532	5.152
Όμιλος Diageo (A-)	2.272	2.635	-	-
Όμιλος Heineken (BBB+)	7.102	10.336	705	277
Όμιλος Pepsi (A+)	5.918	5.904	2	3
Λοιποί Πελάτες (Μη διαθέσιμα)	30.576	26.528	1.704	2.142
Σύνολο	**78.611**	**91.018**	**4.570**	**9.846**

Οι πωλήσεις σε κύριους πελάτες γίνονται βάση ετήσιου σχεδιασμού μετά από συμφωνία με τον πελάτη.

Η χρονική απεικόνιση της ενηλικίωσης των απαιτήσεων από πελάτες αναλύεται ως εξής:	**Όμιλος**		**Μητρική Εταιρεία**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
00 - 30 ημέρες	51.305	53.034	1.652	1.787
31 - 60 ημέρες	14.616	21.242	868	984
61 - 90 ημέρες	5.158	5.124	321	794
91 - 120 ημέρες	1.226	2.702	206	214
121 - 150 ημέρες	1.346	928	135	66
151 - 180 ημέρες	648	820	-	-
> 180 ημέρες	4.312	7.168	1.388	6.001
Σύνολο	**78.611**	**91.018**	**4.570**	**9.846**

Η χρονική απεικόνιση των ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων από πελάτες αναλύεται ως εξής:	**Όμιλος**		**Μητρική Εταιρεία**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Δεν είναι σε καθυστέρηση	65.671	75.992	3.619	4.404
Καθυστέρηση 00 - 30 ημέρες	7.797	6.155	84	247
Καθυστέρηση 31 - 60 ημέρες	1.216	1.643	19	70
Καθυστέρηση 61 - 90 ημέρες	1.196	544	82	12
Καθυστέρηση 91 - 120 ημέρες	876	515	49	14
Καθυστέρηση 121 - 150 ημέρες	780	332	127	5
Καθυστέρηση 151 - 180 ημέρες	120	213	-	-
Καθυστέρηση > 180 ημέρες	955	5.624	590	5.094
Σύνολο	**78.611**	**91.018**	**4.570**	**9.846**
Μείον: Προβλέψεις για πελάτες	(1.005)	(6.194)	(618)	(5.623)
Πελάτες	**77.606**	**84.824**	**3.952**	**4.223**

Οι πελάτες της Frigoglass είναι μεγάλοι διεθνείς όμιλοι όπως η Coca - Cola HBC AG, Coca Cola Amatil, Coca Cola India, άλλοι εμφιαλωτές Coca - Cola, όμιλος Diageo - Guinness, όμιλος Heineken, όμιλος Efes. Η Εταιρεία δε ζητά εμπράγματες ή χρηματικές εγγυήσεις από τους πελάτες της και αυτό οφείλεται κυρίως στην ποιότητα του πελατολογίου της Frigoglass και το διεθνές κύρος των πελατών αυτών.

Οι προβλέψεις για πελάτες αφορούν κυρίως υπόλοιπα σε καθυστέρηση άνω των 180 ημερών.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις έως 180 ημέρες, δεν είναι σημαντικές και βασίζονται σε ιστορικά στοιχεία αθέτησης, προσαρμοσμένα με μελλοντικές μακροοικονομικές πληροφορίες.

Σημείωση 10 - Χρεώστες διάφοροι

	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Δημόσιο - επιστρεπτέος Φ.Π.Α.	9.846	11.904	329	842
Εισπρακτέες επιχορηγήσεις για εξαγωγές	8.714	7.306	-	-
Προκαταβολές για ασφάλιστρα	1.228	1.282	160	201
Προκαταβολές εξόδων επομένης χρήσης	1.287	1.131	57	86
Απαίτηση από πώληση της θυγατρικής (Σημ 29)	2.286	-	-	-
Λοιποί φόροι εισπρακτέοι	1.425	921	-	-
Προκαταβολές προσωπικού	550	561	23	15
Λοιποί χρεώστες	2.105	2.370	436	1.155
Σύνολο	**27.441**	**25.475**	**1.005**	**2.299**

Οι εισπρακτέες επιχορηγήσεις για εξαγωγές ύψους **€ 8,7 εκ. (2017 € 7,3 εκ.)** αποτελούνται από επιχορηγήσεις εξαγωγών (EEG) και Πιστωτικά Πιστοποιητικά Διαπραγμάτευσης Δασμών (NDCC). Οι επιχορηγήσεις εξαγωγών (EEG) χορηγούνται από την κυβέρνηση της Νιγηρίας για εξαγωγές αγαθών που παράγονται στη χώρα, αφού πληρούν ορισμένα κριτήρια επιλεξιμότητας. Αυτά αναγνωρίζονται στην εύλογή τους αξία και η Διοίκηση δεν αναμένει τυχόν ζημίες από τη μη ανάκτηση αυτών των επιχορηγήσεων. Τα Πιστωτικά Πιστοποιητικά διαπραγμάτευσης (NDCC) προέρχονται από επιχορηγήσεις εξαγωγής που λαμβάνονται από την κυβέρνηση και τα οποία είναι χρήσιμα για τη διευθέτηση των πληρωτέων στην κυβέρνηση εισαγωγικών δασμών χωρίς να έχουν ημερομηνία λήξης, με βάση το προηγούμενο σχήμα.

Έχει προταθεί η εφαρμογή ενός αναθεωρημένου καθεστώτος από το 2018, βάσει του οποίου ο διακανονισμός των αιτήσεων για EEG από την κυβέρνηση της Νιγηρίας θα γίνει μέσω της έκδοσης πιστοποιητικών φορολογικής πίστωσης με διαπραγμάτευση στους δικαιούχους. Το μέσο αυτό, γνωστό ως Πιστοποιητικό Εξαγωγικών Πιστοποιητικών (ECC), μπορεί να χρησιμοποιηθεί για το διακανονισμό ορισμένων φόρων της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης, όπως π.χ. εταιρικό φόρο εισοδήματος, ΦΠΑ, Παρακρατούμενο Φόρο κλπ. και επίσης μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τα ακόλουθα:

α) αγορά ομοσπονδιακών κρατικών ομολόγων β) διευθέτηση των πιστωτικών διευκολύνσεων στην Τράπεζα της Βιομηχανίας, της NEXIM Bank και της Κεντρικής Τράπεζας της Νιγηρίας γ) εκκαθάριση των υποχρεώσεων της εταιρείας Asset Management Corporation της Νιγηρίας (AMCON). Το πιστοποιητικό ισχύει για δύο έτη και μεταβιβάζεται μία φορά στους τελικούς δικαιούχους.

Οι υφιστάμενες απαιτήσεις από EEG που δεν έχουν ακόμα διακανονιστεί εξακολουθούν να είναι επιλέξιμες στο αναθεωρημένο πλαίσιο. Έχει προταθεί από την κυβέρνηση ότι τα υφιστάμενα Πιστωτικά Πιστοποιητικά Διαπραγμάτευσης Δασμών (NDCC) με τους εξαγωγείς, θα ανταλλάσσονται με υποσχετικούς τίτλους (υπογεγραμμένους από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση). Κατά συνέπεια, τα NDCCs παραδόθηκαν στην κυβέρνηση τον Ιανουάριο του 2018.

Ο επιστρεπτέος Φ.Π.Α. είναι πλήρως ανακτήσιμος μέσω της λειτουργικής δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας. Οι λοιποί μη εμπορικοί χρεώστες περιλαμβάνουν διάφορες προκαταβολές και δεδουλευμένα έσοδα μη τιμολογηθέντα. Η εύλογη αξία των λοιπών απαιτήσεων προσεγγίζει τις λογιστικές αξίες.

Τα υφιστάμενα εμπράγματα βάρη αναφέρονται αναλυτικά στη Σημείωση 13 σχετικά με το Μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο δανεισμό.

Σημείωση 11 - Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα

	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Ταμείο	7	8	1	1
Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	49.050	53.122	2.351	997
Σύνολο	**49.057**	**53.130**	**2.352**	**998**

Η περιορισμένη ρευστότητα το **2017 και το 2018** στην αγορά συναλλάγματος στη Νιγηρία έχει περιορίσει σημαντικά την ικανότητά μας να εκτελούμε πληρωμές σε ξένο νόμισμα, οδηγώντας σε υψηλά ποσά καταθέσεων σε Νάιρα Νιγηρίας ύψους € 14 εκ. (2017: € 20εκ.). Αναμένουμε ότι η επιπλέον ρευστότητα θα χρησιμοποιηθεί, μεταξύ άλλων, για την κάλυψη κεφαλαιουχικών δαπανών και αγορών πρώτων υλών κατά τα προσεχή έτη.

Το μεσοσταθμικό επιτόκιο καταθέσεων για την **31.12.2018 ήταν 0,05%** (**Δεκέμβριος 2017 : 2,9%**).

Σημείωση 12 - Πιστωτές διάφοροι

	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Υποχρεώσεις από φόρους - τέλη	3.807	1.785	530	1
Δημόσιο - Καταβλητέος Φ.Π.Α.	1.371	1.028	-	-
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	1.506	1.704	473	493
Προκαταβολές πελατών	1.886	1.293	87	87
Λοιποί φόροι πληρωτέοι	2.067	1.645	-	-
Δεδουλευμένες εκπτώσεις πωλήσεων μη τιμολογηθείσες	13.957	11.327	374	273
Δεδουλευμένες αμοιβές & έξοδα προμηθευτών	5.494	5.538	555	1.110
Δεδουλευμένες αποδοχές προσωπικού	8.214	5.765	2.425	1.953
Λοιπά δεδουλευμένα έξοδα	2.697	2.843	64	144
Δεδουλευμένοι τόκοι δανείων	5.096	2.454	-	-
Έξοδα για αναδιοργάνωση δραστηριοτήτων	-	126	-	-
Δεδουλευμένα έξοδα για εγγυήσεις καλής λειτουργίας	3.332	2.542	297	367
Λοιποί πιστωτές	4.112	4.435	262	322
Σύνολο	**53.539**	**42.485**	**5.067**	**4.750**

Η εύλογη αξία των λοιπών υποχρεώσεων προσεγγίζει τις λογιστικές αξίες.

Δεδουλευμένες εκπτώσεις πωλήσεων μη τιμολογηθείσες: Η αύξηση του υπολοίπου προέρχεται κυρίως από την αύξηση των εκπτώσεων, των πωλήσεων και την εποχικότητα των πωλήσεων.

Δεδουλευμένοι τόκοι δανείων: Η αύξηση του υπολοίπου προέρχεται κυρίως από την αλλαγή στις ημερομηνίες πληρωμής των τόκων.

Σημείωση 13 - Μακροπρόθεσμος & βραχυπρόθεσμος δανεισμός

	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Δάνεια τραπεζών	53.014	55.485	-	-
Ομολογιακά δάνεια από θυγατρικές επιχειρήσεις	-	-	26.480	33.702
Ομολογιακά δάνεια	174.984	177.929	-	-
Σύνολο Μακροπρόθεσμων δανείων	**227.998**	**233.414**	**26.480**	**33.702**

	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Τραπεζικές υπεραναλήψεις	1.259	2.584	-	-
Δάνεια τραπεζών	46.002	39.857	-	-
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων δανείων	**47.261**	**42.441**	**-**	**-**
Σύνολο δανεισμού	**275.259**	**275.855**	**26.480**	**33.702**

Περίοδος λήξης μακροπρόθεσμων δανείων	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Μεταξύ 1 & 2 ετών	-	-	-	-
Μεταξύ 2 & 5 ετών	227.998	233.414	26.480	33.702
Πάνω από 5 έτη	-	-	-	-
Σύνολο	**227.998**	**233.414**	**26.480**	**33.702**

Μέσο σταθμικό κόστος δανεισμού	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Ομολογιακά δάνεια	5,80%	5,77%	5,90%	8,60%
Μακροπρόθεσμα δάνεια	4,28%	4,29%	-	-
Τραπεζικές υπεραναλήψεις	9,40%	9,15%	-	-
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	3,35%	3,13%	-	9,13%

Δάνεια προς κεφάλαια	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Σύνολο τραπεζικού δανεισμού	275.259	275.855	26.480	33.702
Διαθέσιμα & ταμειακά ισοδύναμα	(49.057)	(53.130)	(2.352)	(998)
Καθαρός τραπεζικός δανεισμός (Α)	**226.202**	**222.725**	**24.128**	**32.704**
Σύνολο καθαρής θέσης **(Β)**	(42.959)	(42.265)	22.554	24.238
Σύνολο κεφαλαίων **(Γ) = (Α) + (Β)**	183.243	180.460	46.682	56.942
Δάνεια προς κεφάλαια (Α) / (Γ)	**123,44%**	**123,42%**	**51,69%**	**57,43%**

Σημείωση 13 - Μακροπρόθεσμος & βραχυπρόθεσμος δανεισμός (συνέχεια)

Τα υπόλοιπα του δανεισμού είναι εκφρασμένα στα παρακάτω νομίσματα:

	Όμιλος					
	31.12.2018			31.12.2017		
	Βραχυπρόθεσμα δάνεια	Μακροπρόθεσμα δάνεια	Σύνολο	Βραχυπρόθεσμα δάνεια	Μακροπρόθεσμα δάνεια	Σύνολο
- EURO	40.751	215.697	**256.448**	37.937	213.836	**251.773**
- USD	3.410	12.301	**15.711**	1.920	19.578	**21.498**
- INR	3.100	-	**3.100**	2.584	-	**2.584**
Σύνολο	**47.261**	**227.998**	**275.259**	**42.441**	**233.414**	**275.855**

	31.12.2018	31.12.2017
Δεσμευμένες μη χρησιμοποιημένες Ανακυκλούμενες Δανειακές Συμβάσεις (RCFs)	15.330	14.075

	Μητρική Εταιρεία					
	31.12.2018			31.12.2017		
	Βραχυπρόθεσμα δάνεια	Μακροπρόθεσμα δάνεια	Σύνολο	Βραχυπρόθεσμα δάνεια	Μακροπρόθεσμα δάνεια	Σύνολο
- EURO	-	26.480	**26.480**	-	33.702	**33.702**
Σύνολο	**-**	**26.480**	**26.480**	**-**	**33.702**	**33.702**

Η κίνηση των υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές δραστηριότητες αναλύεται παρακάτω:

Όμιλος			
Σύνολο δανεισμού	**Μακροπρόθεσμος**	**Βραχυπρόθεσμος**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2018	**233.414**	**42.441**	**275.855**
Ταμειακές ροές	(6.213)	4.852	(1.361)
Λοιπές μη ταμειακές κινήσεις	797	(32)	765
Υπόλοιπο 31.12.2018	**227.998**	**47.261**	**275.259**

Τα αντληθέντα κεφάλαια ύψους €111,6 εκ. και οι αποπληρωμές ύψους €112.3 εκ. αφορούν στη χρήση διαθέσιμων δανειακών γραμμών και ανάλογες αποπληρωμές από τις θυγατρικές του ομίλου.

Μητρική Εταιρεία			
Σύνολο δανεισμού			
Ομολογιακά δάνεια από θυγατρικές επιχειρήσεις	**Μακροπρόθεσμα**	**Βραχυπρόθεσμα**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2018	33.702	(0)	**33.702**
Ταμειακές ροές	(8.891)	-	(8.891)
Λοιπές μη ταμειακές κινήσεις	1.669	-	1.669
Υπόλοιπο 31.12.2018	**26.480**	(0)	**26.480**

Όμιλος			
Σύνολο δανεισμού	**Μακροπρόθεσμος**	**Βραχυπρόθεσμος**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2017	**4**	**381.871**	**381.875**
Ταμειακές ροές	(15.555)	15.009	(546)
Μετατροπή δανεισμού σε ίδια κεφάλαια και κέρδη εις νέον	-	(104.605)	(104.605)
Αναδιάταξη λογαριασμών	248.965	(248.965)	-
Λοιπές μη ταμειακές κινήσεις	-	(869)	(869)
Υπόλοιπο 31.12.2017	**233.414**	**42.441**	**275.855**

Μητρική Εταιρεία			
Σύνολο δανεισμού			
Ομολογιακά δάνεια από θυγατρικές επιχειρήσεις	**Μακροπρόθεσμα**	**Βραχυπρόθεσμα**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2017	-	**91.559**	**91.559**
Ταμειακές ροές	-	(5.580)	(5.580)
Μετατροπή δανεισμού σε ίδια κεφάλαια	(59.605)	-	(59.605)
Αναδιάταξη λογαριασμών	93.307	(93.307)	-
Λοιπές μη ταμειακές κινήσεις	-	7.328	7.328
Υπόλοιπο 31.12.2017	**33.702**	(0)	**33.702**

Το σύνολο των ταμειακών ροών στην κίνηση των δανείων του Ομίλου αφορά άντληση κεφαλαίων € 99,5 εκ. και αποπληρωμές δανείων € 100,6 εκ.. Τα νέα κεφάλαια προέρχονται κατά € 26 εκ. από την αναδιάρθρωση κεφαλαιακής δομής του Ομίλου ενώ τα υπόλοιπα € 73 εκ. αφορούν κυρίως τις θυγατρικές στην Ινδία, τη Νιγηρία και τη Ρωσία. Το ποσό των αποπληρωμών αφορά κατά € 33,45 εκ. την αναδιάρθρωση κεφαλαιακής δομής του Ομίλου ενώ τα υπόλοιπα € 66,6 εκ. προέρχονται από τις θυγατρικές στην Ινδία, τη Ρωσία και την Τουρκία.

Σημείωση 13 - Μακροπρόθεσμος & βραχυπρόθεσμος δανεισμός (συνέχεια)

Με την εξαίρεση των Ομολογιών με Εξασφάλιση Δεύτερης Τάξης, ο Όμιλος δανείζεται με μεταβλητά επιτόκια.

Ως αποτέλεσμα της από 23 Οκτωβρίου 2017 κεφαλαιακής αναδιάρθρωσης της, η Εταιρεία σύναψε νέες δανειακές συμβάσεις και εξέδωσε νέα ομόλογα, που αντικατέστησαν μερικώς τον προϋπάρχοντα δανεισμό της με νέα χρηματοδότηση παρατεταμένης διάρκειας. Το υπόλοιπο του προϋπάρχοντος δανεισμού είτε κεφαλαιοποιήθηκε, είτε αποπληρώθηκε. Τα Ομόλογα 2013, που είχαν εκδοθεί από την Frigoglass Finance BV, ακυρώθηκαν και απεσύρθησαν από το Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου, και εκδόθηκαν νέες Ομολογίες χαμηλότερης συνολικής αξίας. Οι δανειακές συμβάσεις που είχαν χορηγηθεί από τις τέσσερεις κύριες Τράπεζες με τις οποίες συνεργάζεται η Εταιρεία αντικαταστήθηκαν με νέες συμβάσεις παρατεταμένης διάρκειας. Το δάνειο που είχε ληφθεί από τον κύριο μέτοχο Boval S.A. κεφαλαιοποιήθηκε ενώ παράλληλα ολοκληρώθηκε και αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών.

Πιο συγκεκριμένα, τα βασικά σημεία της Αναδιάρθρωσης είναι τα εξής:

(1) Η Boval έχει εισφέρει ως μετοχικό κεφάλαιο το συνολικό ποσό των €60 εκ. στα πλαίσια της Αύξησης Κεφαλαίου (Rights Issue). Εκ των €60 εκ., το ποσό των €30 εκ. παρέμεινε στον Όμιλο ως μετρητά και το ποσό των €30 εκ. καταβλήθηκε προς αποπληρωμή του κεφαλαίου του Δανείου της Boval από την Εκδότρια.

(2) Ποσό νέου δανεισμού ύψους €40 εκ. με τη μορφή ομολογιών με εξασφάλιση πρώτης τάξης λήξεως το 2021 για τους Ομολογιούχους 2013 και για τις Τράπεζες, με τη μορφή ανακυκλουμένων πιστώσεων με εξασφάλιση πρώτης τάξης.

(3) Από τις Ομολογίες 2013 και τα προϋπάρχοντα δάνεια των κυρίων τραπεζών, κεφαλαιοποιήθηκε ποσό €59,6 εκ. και αποπληρώθηκε ποσό €3,46 εκ. Ακόμα, διαγράφθηκε χρέος συνολικού ποσού €45 εκ. (από τις Ομολογίες 2013 και τα προϋπάρχοντα δάνεια των κυρίων τραπεζών). Συνολικά ο προ-αναδιάρθρωσης δανεισμός του Ομίλου Frigoglass μειώθηκε κατά €138 εκ. Επιπλέον, η εύλογη αξία των νέων μετοχών που μπήκαν για διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών τη 16.11.2017 (ημερομηνία κεφαλαιοποίησης) ήταν €24,1 εκ. με αποτέλεσμα να προκύψει κέρδος €35,5 εκ. στον Όμιλο και τη μείωση του ενδο-ομιλικού δανεισμού της Μητρικής στο ποσό των €31,3 εκ..

(4) Ο νέος δανεισμός της Εταιρείας έχει χαμηλότερα επιτόκια, που σε συνδυασμό με το χαμηλότερο ύψους δανεισμού, αναμένεται να μειώσει σημαντικά το ετήσιο προ-αναδιάρθρωσης κόστος για τόκους.

ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΜΕ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΡΩΤΗΣ ΤΑΞΗΣ

(i) Σύμβαση Δανεισμού με Εξασφάλιση Πρώτης Τάξης

Τα Δάνεια με Εξασφάλιση Πρώτης Τάξης αποτελούνται από Ανακυκλούμενη Πίστωση με Εξασφάλιση Πρώτης Τάξης (RCF) ποσού €25.000.000 με ποσό βασικού νομίσματος εκφρασμένο σε Ευρώ (καθώς και Δολλάρια Η.Π.Α. και άλλα νομίσματα που έχουν εγκριθεί από τους δανειστές), Μακροπρόθεσμο Δάνειο με Εξασφάλιση Πρώτης Τάξης ποσού US$10.000.000 και Μακροπρόθεσμο Δάνειο με Εξασφάλιση Πρώτης Τάξης ποσού €7.100.937,38. Μετά την υποχρεωτική και εθελοντική μερική αποπληρωμή των Δανείων με Εξασφάλιση Πρώτης Τάξης στις 31 Δεκεμβρίου 2018, οι συνολικές δεσμεύσεις της Ανακυκλούμενης Πίστωσης με Εξασφάλιση Πρώτης Τάξης (RCF) ανήλθε σε €24.376.041,14, καθως και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια με Εξασφάλιση Πρώτης Τάξης σε U$9.405.802,23 και €6.730.455,01 αντίστοιχα.

Η ημερομηνία λήξης της Σύμβασης Δανεισμού με Εξασφάλιση Πρώτης Τάξης είναι η 31η Δεκεμβρίου 2021. Το ποσό των €2 εκατ. θα καταβάλλεται κάθε έξι μήνες , αρχής γενομένης από το Μάρτιο του 2019, με σκοπό την προεξόφληση του Δανεισμού με Εξασφάλιση Πρώτης Τάξης.

Το επιτόκιο προκύπτει από το επιτόκιο αναφοράς του EURIBOR/LIBOR (κατά περίπτωση) πλέον ποσοστού 4,25% ετησίως.

Υπάρχουν δύο περιοριστικές ρήτρες σε σχέση με (i) την Ελάχιστη Ρευστότητα η οποία εξετάζεται εβδομαδιαίως και (ii) μια περιοριστική ρήτρα σε σχέση με την επαρκή κεφαλαιακή επάρκεια και κερδοφορία η οποία θα εξετάζεται σε εξαμηνιαία βάση.

(ii) Η Συμφωνία Κάλυψης για Ομολογίες με Εξασφάλιση Πρώτης Τάξης

Στις 23 Οκτωβρίου 2017 η Εκδότρια εξέδωσε τις ομολογίες με προνομιακή εξασφάλιση ποσού €79.394.180, με επιτόκιο που προκύπτει από το επιτόκιο αναφοράς του EURIBOR πλέον ποσοστού 4,25% ετησίως, λήξεως το 2021 (οι «Ομολογίες με Εξασφάλιση Πρώτης Τάξης»). Μετά την υποχρεωτική και εθελοντική μερική αποπληρωμή των Ομολογιών με Εξασφάλιση Πρώτης Τάξης στις 31 Δεκεμβρίου 2018, το ποσό του κεφαλαίου μειώθηκε σε €76.449.252,17.

Η Συμφωνία Κάλυψης για Ομολογίες με Εξασφάλιση Πρώτης Τάξης περιέχει τις ίδιες δεσμεύσεις και υποχρεώσεις με τα Δάνεια με Εξασφάλιση Πρώτης Τάξης, με την εξαίρεση οικονομικών δεσμεύσεων (debt covenants).

Οι τόκοι καταβάλλονται στις 15 Ιανουαρίου και 15 Ιουνίου κάθε έτους, αρχής γενομένης από τις 15 Ιανουαρίου 2018.

Οι Ομολογίες με Εξασφάλιση Πρώτης Τάξης είναι εισηγμένες στην κύρια αγορά του χρηματιστηρίου The International Stock Exchange. Οι ομολογίες ενσωματώνονται σε τίτλους και κατέχονται από τον Εκπρόσωπο των Ομολογιών/την Εκδότρια.

ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΜΕ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΤΑΞΗΣ

(iii) Σύμβαση Δανεισμού με Εξασφάλιση Δεύτερης Τάξης

Τα Δάνεια με Εξασφάλιση Δεύτερης Τάξης αποτελούνται από Ανακυκλούμενη Πίστωση (RCF) με Εξασφάλιση Δεύτερης Τάξης ύψους €24.850.000 με το ποσό του βασικού νομίσματος εκφρασμένο σε Ευρώ και Μακροπρόθεσμο Δάνειο με Εξασφάλιση Δεύτερης Τάξης ύψους €17.393.375.

Η ημερομηνία λήξης της Σύμβασης Δανεισμού με Εξασφάλιση Δεύτερης Τάξης είναι η 31η Μαρτίου 2022. Δεν υπάρχει υποχρέωση αποπληρωμής για τα Δάνεια με Εξασφάλιση Δεύτερης Τάξης.

Το επιτόκιο προκύπτει από το επιτόκιο αναφοράς του EURIBOR/LIBOR (κατά περίπτωση) πλέον ποσοστού 3,25% ετησίως.

Οι δηλώσεις, οι δεσμεύσεις και τα γεγονότα καταγγελίας είναι κατ' ουσίαν οι ίδιες με αυτές της Σύμβασης Δανεισμού με Εξασφάλιση Πρώτης Τάξης.

(iv) Η Σύμβαση για Ομολογίες με Εξασφάλιση Δεύτερης Τάξης

Στις 23 Οκτωβρίου 2017, η Εκδότρια εξέδωσε τις ομολογίες με εξασφάλιση δεύτερης τάξης ποσού €98.535.239 λήξεως το 2022 (οι «Ομολογίες με Εξασφάλιση Δεύτερης Τάξης» με σταθερό επιτόκιο 7% ετησίως.

Η Σύμβαση για Ομολογίες με Εξασφάλιση Δεύτερης Τάξης περιέχει μια σειρά από δεσμεύσεις και περιορισμούς του Ομίλου της, συνηθισμένες σε Ομολογίες έκδοσης εταιριών. Οι δεσμεύσεις και περιορισμοί αφορούν μεταξύ άλλων, την δυνατότητα απόκτησης νέου δανεισμού, την διανομή μερίσματος, τη μεταφορά ή πώληση περουσιακών στοιχείων, την αγορά ή συγχώνευση με άλλες εταιρείες.

Οι Ομολογίες με Εξασφάλιση Δεύτερης Τάξης είναι εισηγμένες στην κύρια αγορά του χρηματιστηρίου The International Stock Exchange. Οι ομολογίες ενσωματώνονται σε τίτλους με τη μορφή παγκόσμιων ομολογιών και κατέχονται από τις Clearstream/Euroclear.

Εγγυήσεις

Οι ακόλουθες εταιρείες έχουν εγγυηθεί την αποπληρωμή των νέων δανειακών συμβάσεων και των ομολογιών:

1. Frigoglass A.B.E.E
2. Frigoglass Finance B.V.
3. Frigoinvest Holdings B.V.

4. Frigoglass Romania S.R.L.
5. Frigoglass Eurasia LLC
6. Frigoglass West Africa Limited
7. Frigoglass Industries Nigeria Limited
8. Beta Glass Plc.
9. PT Frigoglass Indonesia
10. 3P Frigoglass S.R.L
11. Frigoglass Cyprus Limited
12. Frigoglass Global Limited
13. Frigoglass South Africa (Proprietary) Limited
14. Frigoglass East Africa Limited

Μετά την ολοκλήρωση της πώλησης της Frigoglass Jebel Ali FZE στις 12 Δεκεμβρίου 2018, απελευθερώθηκαν οι εξασφαλίσεις και οι εγγυήσεις που χορήγησε η Frigoglass Jebel Ali FZE.

Εξασφάλιση

Η εξασφάλιση που παρέχεται υπέρ των πιστωτών δυνάμει των Δανείων με Εξασφάλιση Πρώτης Τάξης, των Ομολογιών με Εξασφάλιση Πρώτης Τάξης, των Δανείων με Εξασφάλιση Δεύτερης Τάξης και των Ομολογιών με Εξασφάλιση Δεύτερης Τάξης, αρχικά θα περιλαμβάνει τα εξής:

A. εξασφάλιση επί των μετοχών των ακόλουθων εταιριών του Ομίλου: Frigoinvest Holdings B.V., Frigoglass Finance B.V., Frigoglass Industries Nigeria Limited, Beta Glass plc, Frigoglass West Africa Limited, Frigoglass Romania S.R.L., Frigoglass Eurasia LLC, PT Frigoglass Indonesia, Frigoglass South Africa (Proprietary) Limited, Frigoglass Cyprus Limited, Frigoglass Global Limited, Frigoglass East Africa Limited και 3P Frigoglass S.R.L., και
B. εξασφάλιση επί περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου με τις πιο κάτω αναφερθείσες αξίες:

Περιουσιακό Στοιχείο	**Ποσά σε χιλιάδες € την 31.12.2018**
Ενσώματα Πάγια	35.071
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	43
Αποθέματα	34.023
Πελάτες	22.233
Ενδοεταιρικοί Πελάτες	55.178
Απαιτήσεις από ενδοεταιρικά δάνεια	266.257
Λοιποί Χρεώστες	2.838
Διαθέσιμα & Ταμειακά Ισοδύναμα	6.650
Σύνολο	**422.293**

Σημείωση 14 - Συμμετοχές σε θυγατρικές

	Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017
	Καθαρή Λογιστική Αξία	Καθαρή Λογιστική Αξία
	60.005	**58.045**
Προσθήκες χρήσης	-	1.960
Σύνολο Frigoinvest Holdings B.V (Ολλανδία)	**60.005**	**60.005**

Στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Μητρικής Εταιρείας, οι επενδύσεις στις θυγατρικές εταιρείες παρουσιάζονται ως το αποτέλεσμα του κόστους ίδρυσης ή εξαγοράς αυτών, μείον τυχόν απομείωση του περιουσιακού στοιχείου.

2017

Η αύξηση της συμμετοχής στη θυγατρική εταιρεία Frigoinvest Holdings B.V. προέκυψε στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης του δανεισμού. Η αύξηση έγινε με καταβολή € 37,5 εκ. σε μετρητά, μειωμένη κατά την επίδραση από την κεφαλαιοποίηση του ενδοομιλικού δανεισμού ύψους € -35,5 εκ., όπως περιγράφεται στη σημείωση 13.

Οι εταιρείες του Ομίλου, η χώρα σύστασης και ποσοστά συμμετοχής που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι:

Όνομα Εταιρείας & Κλάδος	Χώρα σύστασης	Μέθοδος Ενοποίησης	Ποσοστό Ομίλου
Κλάδος Επαγγελματικής Ψύξης			
Frigoglass A.B.E.E.	Ελλάδα	Μητρική Εταιρεία	
SC. Frigoglass Romania SRL	Ρουμανία	Πλήρης	100,00%
PT Frigoglass Indonesia	Ινδονησία	Πλήρης	99,98%
Frigoglass South Africa Ltd.	Ν. Αφρική	Πλήρης	100,00%
Frigoglass Eurasia LLC	Ρωσία	Πλήρης	100,00%
Frigoglass (Guangzhou) Ice Cold Equipment Co. Ltd.	Κίνα	Πλήρης	100,00%
Scandinavian Appliances A.S	Νορβηγία	Πλήρης	100,00%
Frigoglass Spzoo	Πολωνία	Πλήρης	100,00%
Frigoglass India PVT.Ltd.	Ινδία	Πλήρης	100,00%
Frigoglass East Africa Ltd.	Κένυα	Πλήρης	100,00%
Frigoglass GmbH	Γερμανία	Πλήρης	100,00%
Frigoglass Hungary Kft	Ουγγαρία	Πλήρης	100,00%
Frigoglass Nordic AS	Νορβηγία	Πλήρης	100,00%
Frigoglass West Africa Limited	Νιγηρία	Πλήρης	76,03%
Frigoglass Cyprus Limited	Κύπρος	Πλήρης	100,00%
Norcool Holding A.S	Νορβηγία	Πλήρης	100,00%
Frigoinvest Holdings B.V	Ολλανδία	Πλήρης	100,00%
Frigoglass Finance B.V	Ολλανδία	Πλήρης	100,00%
3P Frigoglass Romania SRL	Ρουμανία	Πλήρης	100,00%
Frigoglass Ltd.	Ιρλανδία	Πλήρης	100,00%
Κλάδος Υαλουργίας			
Frigoglass Global Limited	Κύπρος	Πλήρης	100,00%
Beta Glass Plc.	Νιγηρία	Πλήρης	55,21%
Frigoglass Industries (NIG) Ltd.	Νιγηρία	Πλήρης	76,03%

Η Μητρική Εταιρεία δεν έχει ποσοστά σε προνομιούχες μετοχές των θυγατρικών της που ενοποιούνται.
Η Frigoglass North America Ltd. Co,η Frigoglass Iberica SL, η Frigoglass Philippines Inc. και η Frigoglass Turkey S Sanayi İç ve Dış Ticaret AŞ εκκαθαρίστηκαν κατά το 2018.
Η Frigoglass Jebel Ali FZE επωλήθη τον Δεκέμβριο του 2018 (Σημ 29).

Σημείωση 14 - Συμμετοχές σε θυγατρικές (συνέχεια)

Παρακάτω παρουσιάζονται οικονομικά στοιχεία για τις θυγατρικές του Ομίλου στις οποίες ο Όμιλος έχει μη ελέγχουσες συμμετοχές. Στο σύνολο του ενεργητικού και παθητικού συμπεριλαμβάνονται και τα υπόλοιπα μεταξύ των εταιριών του Ομίλου.

Frigoglass Industries (Nigeria) Ltd.	**2018**	**2017**
Σύνολο ενεργητικού	91.101	78.659
Σύνολο παθητικού	35.414	31.098
Σύνολο καθαρής θέσης	**55.687**	**47.561**
Κύκλος εργασιών	28.926	26.288
Κέρδη / <ζημίες> μετά από φόρους	5.852	9.620
Μη ελέγχουσες συμμετοχές - %	23,97%	23,97%
Κέρδη / <ζημίες> μετά από φόρους που κατανέμονται σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	1.403	2.306
Μερίσματα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	-	-
Επενδύσεις/ κεφαλαιακές δαπάνες	2.556	1.110

Beta Glass Plc.	**2018**	**2017**
Σύνολο ενεργητικού	131.944	104.899
Σύνολο παθητικού	48.446	36.246
Σύνολο καθαρής θέσης	**83.498**	**68.653**
Κύκλος εργασιών	72.914	64.311
Κέρδη / <ζημίες> μετά από φόρους	13.056	11.928
Μη ελέγχουσες συμμετοχές - %	44,79%	44,79%
Κέρδη / <ζημίες> μετά από φόρους που κατανέμονται σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	5.847	5.342
Μερίσματα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	448	613
Επενδύσεις/ κεφαλαιακές δαπάνες	21.908	10.021

Frigoglass West Africa Ltd.	**2018**	**2017**
Σύνολο ενεργητικού	24.024	14.917
Σύνολο παθητικού	26.104	15.325
Σύνολο καθαρής θέσης	**(2.080)**	**(408)**
Κύκλος εργασιών	17.130	8.006
Κέρδη / <ζημίες> μετά από φόρους	(1.609)	(623)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές - %	23,97%	23,97%
Κέρδη / <ζημίες> μετά από φόρους που κατανέμονται σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	(386)	(149)
Μερίσματα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	-	-
Επενδύσεις/ κεφαλαιακές δαπάνες	86	493

Η περιορισμένη ρευστότητα το 2017 και το 2018 στην αγορά συναλλάγματος στη Νιγηρία έχει περιορίσει σημαντικά την ικανότητά μας να εκτελούμε πληρωμές σε ξένο νόμισμα, οδηγώντας σε υψηλά ποσά καταθέσεων σε Νάιρα Νιγηρίας ύψους € 14 εκ. (2017: € 20εκ.). Αναμένουμε ότι η επιπλέον ρευστότητα θα χρησιμοποιηθεί, μεταξύ άλλων, για την κάλυψη κεφαλαιουχικών δαπανών και αγορών πρώτων υλών κατά τα προσεχή έτη.

Σημείωση 15 - Μετοχικό κεφάλαιο

Α) Μετοχικό κεφάλαιο:

2018

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας την **31.12.2018** αποτελούταν από **355.437.751** κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,36 εκάστη και είναι ολοσχερώς καταβεβλημένο.

2017

Κατά την Α' Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων την 27.06.2017 αποφασίστηκαν τα εξής:

α) αύξηση της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής μετά ψήφου ονομαστικής μετοχής της Εταιρείας από € 0,30 σε € 0,90 δια συνένωσης κάθε τριών (3) παλαιών κοινών μετοχών της Εταιρείας σε μία (1) νέα κοινή μετοχή με μείωση του συνολικού αριθμού των παλαιών μετοχών της Εταιρείας από 50.593.832 σε 16.864.610 (reverse split 3:1).

β) ονομαστική μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, κατά ποσό € 9.106.889,40, δια μείωσης της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής μετά ψήφου ονομαστικής μετοχής της Εταιρείας από € 0,90 (όπως αυτή θα έχει διαμορφωθεί μετά το reverse share split) σε € 0,36, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 4α του Κ.Ν. 2190/1920, με σκοπό το σχηματισμό ισόποσου ειδικού αποθεματικού τη χρήση του οποίου η Εταιρεία θα αποφασίσει στο μέλλον.

γ) αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας μέχρι του ποσού των € 136.398.446,64, σύμφωνα με το άρθρο 13α του Κ.Ν. 2190/1920, με δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων της Εταιρείας, με αναλογία 22,46 νέες μετοχές για κάθε μία παλαιά, δια καταβολής μετρητών και την έκδοση 378.884.574 νέων, κοινών, μετά ψήφου ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας € 0,36 η κάθε μία και με τιμή διάθεσης € 0,36 ανά νέα μετοχή.
Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου δια καταβολής μετρητών ολοκληρώθηκε την 18.10.2017 και το καταβληθέν ποσό ήταν € 63.459.341,82 το οποίο επιμερίστηκε σε € 62.851.774,68 στον λογαριασμό του μετοχικού κεφαλαίου και € 607.567,14 στο λογαριασμό διαφορά από έκδοση μετοχών.

δ) έκδοση 163.984.878 νέων μετοχών της Εταιρίας ονομαστικής αξίας € 0,36348 εκάστης κατόπιν μετατροπής από τους συμμετέχοντες στην Αναδιάρθρωση τραπεζικούς δανειστές και τους πιστωτές του Σχεδίου 163.984.878 Μετατρέψιμων Ομολογιών ονομαστικής αξίας € 0,3648 εκάστης.
Το Διοικητικό Συμβούλιο της Frigoglass την 23.10.2017 επικύρωσε την σχετική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου συνεπεία της ως άνω μετατροπής κατά το ποσό των € 59.034.556,08. Καθώς η αύξηση του κεφαλαίου προήλθε από μετατροπή υφιστάμενου δανεισμού, το κεφάλαιο που εκδόθηκε αναγνωρίστηκε στην εύλογη αξία του, ήτοι την χρηματιστηριακή αξία των μετοχών κατά την ημερομηνία της έκδοσης, η οποία την 16.11.2017 ήταν € 0,147 ανά μετοχή. Ως εκ τούτου, η χρεωστική διαφορά από την ονομαστική αξία των μετοχών ύψους € 34.929 χιλ. αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό διαφορά από έκδοση μετοχών.

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας την **31.12.2017** αποτελούταν από **355.437.751** κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας € 0,36 εκάστη και είναι ολοσχερώς καταβεβλημένο.

	Αριθμός μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο -000' Ευρώ-	Διαφορά από έκδοση μετοχών -000' Ευρώ-
Υπόλοιπο 01.01.2017	**50.593.832**	**15.178**	**2.755**
Προσαρμογή/(μείωση) αριθμού κοινών μετοχών λόγω reverse split	(33.729.222)	-	-
Μεταφορά προς αποθεματικά λόγω μείωσης της ονομαστικής αξίας των μετοχών	-	(9.107)	-
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου 18.10.2017	174.588.263	62.852	608
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου 23.10.2017	163.984.878	59.035	(34.929)
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	-	(2.235)
Υπόλοιπο 31.12.2017	**355.437.751**	**127.958**	**(33.801)**
Υπόλοιπο 31.12.2018	**355.437.751**	**127.958**	**(33.801)**

Σημείωση 15 -
Μετοχικό κεφάλαιο - Ίδιες μετοχές - Διανομή μερισμάτων & Δικαιώματα προαιρέσεως μετοχών (συνέχεια)

Β) Διανομή μερισμάτων

Τα μερίσματα καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις την περίοδο που εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Γ) Δικαιώματα προαιρέσεως μετοχών

Η θέσπιση προγράμματος παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών εγκρίθηκε από τους μετόχους στην Τακτική Γενική Συνέλευση της Frigoglass ABEE του 2007 καθώς και στις μεταγενέστερες το 2009, 2010, 2012 και 2014.

Το πρόγραμμα παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών έχει σχεδιαστεί για να παρέχει μακροπρόθεσμα κίνητρα στα ανώτερα διευθυντικά στελέχη και στα μέλη της Διοικητικής Επιτροπής (''Management Committee'') για την παροχή μακροπρόθεσμων αποδόσεων στους μετόχους. Η συμμετοχή στο πρόγραμμα βρίσκεται στη διακριτική ευχέρεια του Διοικητικού Συμβουλίου, χωρίς να υφίσταται συμβατικό δικαίωμα συμμετοχής στο πρόγραμμα ή λήψης οποιασδήποτε εγγυημένης παροχής.

Τα δικαιώματα προαίρεσης κάθε προγράμματος ωριμάζουν σε διάστημα τριετίας με 1/3 κάθε χρόνο και έχουν τη δυνατότητα να εξασκηθούν μέχρι και 10 έτη από την ημερομηνία της χορήγησης. Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων προαίρεσης, τα έσοδα που εισπράττονται, μετά την αφαίρεση κάθε κόστους συναλλαγής, πιστώνονται στο μετοχικό κεφάλαιο (στην ονομαστική αξία) και στο υπέρ το άρτιο.

Η τιμή άσκησης των δικαιωμάτων προαίρεσης καθορίζεται από τη Γενική Συνέλευση.

Κατά την Α' Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Frigoglass A.B.E.E. την 27.06.2017 εγκρίθηκε η αύξηση της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής μετά ψήφου ονομαστικής μετοχής της Εταιρείας από € 0,30 σε € 0,90 δια συνένωσης κάθε τριών (3) παλαιών κοινών μετοχών της σε μία (1) νέα κοινή μετοχή με μείωση του συνολικού αριθμού των παλαιών μετοχών από 50.593.832 σε 16.864.610 (reverse share split 3:1).

Η περίληψη της κίνησης των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών έχει ως εξής:

	2018		2017	
	Μέση σταθμική τιμή άσκησης (€)	**Αριθμός δικαιωμάτων**	**Μέση σταθμική τιμή άσκησης (€)**	**Αριθμός δικαιωμάτων**
Υπόλοιπο 01.01	**9,32**	**334.234**	**3,76**	**1.833.541**
Αναμορφωμένο* υπόλοιπο 01.01	**9,32**	**334.234**	**11,27**	**611.096**
Δικαιώματα που εκδόθηκαν	-	-	-	-
Δικαιώματα που έληξαν	9,21	(51.360)	47,49	(8.658)
Δικαιώματα που ακυρώθηκαν	-	-	12,53	(268.204)
Υπόλοιπο τέλος περιόδου	**9,34**	**282.874**	**9,32**	**334.234**

*Αναμορφωμένο ως προς την επίδραση του reverse share split 3:1 στο 2017

Ώριμα & προς εξάσκηση τέλος περιόδου	**9,34**	**282.874**	**10,05**	**308.625**

Τα ενεργά δικαιώματα προαίρεσης στο τέλος της περιόδου έχουν τις ακόλουθες ημερομηνίες λήξης και τιμές άσκησης:

Έναρξη περιόδου άσκησης δικαιώματος	**Λήξη Περιόδου Άσκησης Δικαιώματος**	**Τιμή Άσκησης (€)**	**Αριθμός δικαιωμάτων που εκκρεμούν**
17.11.2010	31.12.2019	16,62	21.663
03.01.2011	31.12.2020	16,62	24.232
10.12.2012	31.12.2021	16,62	30.897
23.10.2013	31.12.2022	16,77	31.160
27.06.2014	31.12.2023	11,37	42.328
15.05.2015	31.12.2024	5,70	49.657
04.11.2015	31.12.2024	6,63	6.666
26.07.2016	31.12.2025	0,45	76.271
		Σύνολο	**282.874**

Μέσος σταθμισμένος όρος υπολειπόμενης συμβατικής διάρκειας των δικαιωμάτων προαίρεσης στο τέλος της περιόδου **4,85**

Σημείωση 16 - Λοιπά αποθεματικά

	Όμιλος					
	Τακτικό Αποθεμα-τικό	Αποθεματικό Προγραμμάτων Χορήγησης Δικαιωμάτων Προαίρεσης	Έκτακτα αποθεμα-τικά	Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	Συναλλαγμα-τική διαφορά μετατροπής ισολογισμών θυγατρικών εξωτερικού	Σύνολο
Υπόλοιπο 01.01.2017	**4.177**	**694**	**7.746**	**6.831**	**(33.221)**	**(13.773)**
Μεταφορά από Μετοχικό κεφάλαιο	-	-	7.178	1.929	-	9.107
Λήξη/Ακύρωση προγραμμάτων χορήγησης δικαιωμάτων προαίρεσης	-	(24)	-	-	-	(24)
Συναλλαγματικές Διαφορές	-	-	(286)	-	(7.256)	(7.542)
Υπόλοιπο 31.12.2017	**4.177**	**670**	**14.638**	**8.760**	**(40.477)**	**(12.232)**
Υπόλοιπο 01.01.2018	**4.177**	**670**	**14.638**	**8.760**	**(40.477)**	**(12.232)**
Συναλλαγματικές διαφορές από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες που μεταφέρθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων	-	-	-	-	(3.684)	(3.684)
Συναλλαγματικές διαφορές από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	-	-	91	-	3.877	3.968
Υπόλοιπο 31.12.2018	**4.177**	**670**	**14.729**	**8.760**	**(40.284)**	**(11.948)**

	Μητρική Εταιρεία				
	Τακτικό Αποθεμα-τικό	Αποθεματικό Προγραμμάτων Χορήγησης Δικαιωμάτων Προαίρεσης	Έκτακτα αποθεμα-τικά	Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	Σύνολο
Υπόλοιπο 01.01.2017	**4.020**	**694**	**4.835**	**6.831**	**16.380**
Λήξη/Ακύρωση προγραμμάτων χορήγησης δικαιωμάτων προαίρεσης	-	(24)	-	-	(24)
Μεταφορά από μετοχικό κεφάλαιο	-	-	7.178	1.929	9.107
Υπόλοιπο 31.12.2017	**4.020**	**670**	**12.013**	**8.760**	**25.463**
Υπόλοιπο 01.01.2018	**4.020**	**670**	**12.013**	**8.760**	**25.463**
Υπόλοιπο 31.12.2018	**4.020**	**670**	**12.013**	**8.760**	**25.463**

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 2190/1920 "Περί Ανωνύμων Εταιρειών", ετησίως αφαιρείται το 5% τουλάχιστον των καθαρών κερδών προς σχηματισμό τακτικού αποθεματικού μέχρι να φθάσει τουλάχιστον το ένα τρίτο του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό δεν μπορεί να διανεμηθεί στους μετόχους της Εταιρείας εξαιρουμένης της περίπτωσης ρευστοποίησης.

Το Αποθεματικό Προγραμμάτων Χορήγησης Δικαιωμάτων Προαίρεσης αφορά, πρόγραμμα διάθεσης παροχής δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών στα ανώτερα διευθυντικά στελέχη και στα μέλη της Διοικητικής Επιτροπής ("Management Committee").

Η Εταιρεία έχει δημιουργήσει αφορολόγητα αποθεματικά, σύμφωνα με διάφορους Ελληνικούς φορολογικούς νόμους με την πάροδο των χρόνων με σκοπό να επιτύχει φορολογικές ελαφρύνσεις, είτε
α) αναβάλλοντας την τακτοποίηση των φορολογικών της υποχρεώσεων μέχρις ότου αυτά τα αποθεματικά διανεμηθούν στους μετόχους της Εταιρείας, είτε
β) απαλείφοντας αποτελεσματικά κάθε μελλοντική πληρωμή φόρου εισοδήματος χρησιμοποιώντας αυτά τα αποθεματικά για να εκδώσει δωρεάν μετοχές στους μετόχους της εταιρείας.
Στην περίπτωση που αυτά τα αποθεματικά θα διανέμονταν στους μετόχους της Εταιρείας ως μερίσματα, τα διανεμηθέντα κέρδη θα φορολογούνταν με τους συντελεστές που ισχύουν τη στιγμή της διανομής.
Δεν έχει αναγνωριστεί καμία πρόβλεψη για ενδεχόμενες υποχρεώσεις φόρου εισοδήματος στο ενδεχόμενο μιας μελλοντικής διανομής τέτοιου είδους αποθεματικών στους μετόχους της Εταιρείας, αφού τέτοιου είδους υποχρεώσεις αναγνωρίζονται ταυτόχρονα με την υποχρέωση μερίσματος που σχετίζεται με τέτοιες διανομές.

Σημείωση 17 - Χρηματοοικονομικά έξοδα

	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Χρηματοοικονομικά έσοδα				
Έσοδα από πιστωτικούς τόκους	**(3.535)**	**(1.627)**	**(1)**	**(5)**
Έξοδα από χρεωστικούς τόκους	17.115	16.918	1.673	7.335
Συναλλαγματικές διαφορές Ζημίες/ <Κέρδη> & Λοιπά χρηματοοικονομικά κόστη	7.587	4.013	126	2.493
Χρηματοοικονομικά έξοδα	**24.702**	**20.931**	**1.799**	**9.828**
Κέρδη / <Ζημιές> από Χρηματοοικονομικά	**21.167**	**19.304**	**1.798**	**9.823**
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων / <εσόδων> από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**-**	**1.420**		

Ανάλυση ευαισθησίας του κινδύνου από διακυμάνσεις επιτοκίων

Οι κύριες πηγές δανεισμού του Ομίλου αποτελούνται από τα Ομολογιακά Δάνεια, τις τοπικές τραπεζικές υπεραναλήψεις, το βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό και τις αναπληρούμενες δανειακές συμβάσεις.

Η αναλογία των σταθερών προς κυμαινόμενων επιτοκίων του δανεισμού του Ομίλου στις **31.12.2018** ανέρχεται σε **64% / 36%**.

Οι επιπτώσεις των διακυμάνσεων των επιτοκίων στα αποτελέσματα και στις ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες του Ομίλου με τη σχετική ανάλυση ευαισθησίας παραθέτεται παρακάτω.

Ποσά σε χιλιάδες €		**Μεταβλητότητα Επιτοκίων (+/-)**	**Επίδραση στα Κέρδη / <Ζημιές> προ φόρων**
01.01.2018 - 31.12.2018	- EURO	1,00%	1.579
	- USD	1,00%	167
	- INR	1,00%	31
		Σύνολο	**1.777**

Σημείωση 18 - Φορολογία

	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Φόρος εισοδήματος	10.127	16.497	779	780
Αναβαλλόμενη φορολογία	3.736	(1.059)	-	-
Σύνολο	**13.863**	**15.438**	**779**	**780**

	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Κέρδη / <Ζημίες> προ φόρων	**13.103**	**50.333**	**(492)**	**(47.087)**
Φόρος εισοδήματος βάσει ονομαστικού φορολογικού συντελεστή	**5.262**	**(1.831)**	**(143)**	**(13.655)**
Επίδραση φόρου από:				
Αφορολόγητα ή κατ' ειδικό τρόπο φορολογούμενα έσοδα	(829)	(7.806)	-	-
Μη εκπιπτόμενες δαπάνες	1.862	13.445	866	10.778
Χρήση προηγούμενων μη αναγνωρισμένων ζημιών από φόρους	(103)	-	(695)	-
Ζημιές για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογία	6.027	9.726	-	2.877
Διαγραφή αναβαλλόμενης φορολογίας ενεργητικού προηγούμενων χρήσεων	-	-	-	-
Λοιποί φόροι	1.644	1.904	751	780
Φόροι εισοδήματος που εμφανίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων	**13.863**	**15.438**	**779**	**780**

Ο Όμιλος δεν αναγνώρισε αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις για συσσωρευμένες φορολογικές μεταφερόμενες ζημίες ύψους **€ 29 εκ.**, από τις χώρες Ελλάδα, Ινδονησία, Ινδία, Ν. Αφρική, Κένυα, Κύπρο, Γερμανία, Νορβηγία, επειδή δεν είναι πιθανόν να υπάρξουν αρκετά μελλοντικά φορολογητέα κέρδη τα επόμενα χρόνια έναντι των οποίων θα χρησιμοποιηθούν οι τωρινές συσσωρευμένες φορολογικές ζημίες.

Σημείωση 18 - Φορολογία (συνέχεια)

Ο φορολογικός συντελεστής στην Ελλάδα για το 2018 είναι 29%, για το 2019 θα είναι 28%, για το 2020 θαείναι 27%, για το 2021 θα είναι 26% και για το 2022 θα είναι 25%.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία υπολογίζουν το φόρο εισοδήματος της περιόδου χρησιμοποιώντας το φορολογικό συντελεστή που θα ήταν εφαρμόσιμος στα αναμενόμενα ετήσια κέρδη.
Οι φορολογικοί συντελεστές στις χώρες όπου ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυμαίνονται μεταξύ **0%** και **33%.**

Η μη φορολογική έκπτωση συγκεκριμένων εξόδων, οι ζημιές για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογία, οι διαφορετικοί φορολογικοί συντελεστές στις χώρες που ο Όμιλος δραστηριοποιείται, μη φορολογητέα εισοδήματα και η επιβολή άλλων εφ' άπαξ φόρων διαμορφώνουν τον πραγματικό τελικό φορολογικό συντελεστή για τον Όμιλο.

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Για τις χρήσεις **2011 έως και 2018**, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρείες και οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά, λαμβάνουν το «Ετήσιο Πιστοποιητικό» που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994, για τις χρήσεις **2011-2013** και το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013 για τις χρήσεις **2014-2018**, το οποίο εκδίδεται μετά από ειδικό φορολογικό έλεγχο που διενεργείται από τον ίδιο Ορκωτό Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που ελέγχει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

Κατόπιν ολοκλήρωσης του φορολογικού ελέγχου, ο Νόμιμος Ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο εκδίδει «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης», που υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών.

Για τις χρήσεις **2011 έως και 2017** έχει εκδοθεί αντίστοιχα "Φορολογικό Πιστοποιητικό" χωρίς οποιαδήποτε επιφύλαξη ή θέμα έμφασης σε ότι αφορά τη φορολογική συμμόρφωση της εταιρείας από τους Τακτικούς Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές σύμφωνα με το άρθρο 65Α του Ν. 4174/2013.

Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις

Η Μητρική Εταιρεία δεν έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τη χρήση 2010.

Μέχρι την **31.12.2018** δεν μας έχει κοινοποιηθεί οποιαδήποτε εντολή ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές για τη χρήση 2010.
Ως εκ τούτου το δικαίωμα του Δημοσίου να κοινοποιεί φύλλα ελέγχου και πράξεις προσδιορισμού φόρου, τελών, εισφορών και προστίμων με σκοπό την επιβολή φόρου, έχει παραγραφεί για τις χρήσεις μέχρι και το 2010 κατ' εφαρμογή των διατάξεων:
α) της παρ. 1 του άρθρου 84 του ν. 2238/1994 (ανέλεγκτες υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος),
β) της παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 2859/2000 (ανέλεγκτες υποθέσεις Φ.Π.Α.) και
γ) της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 2523/1997 (επιβολή προστίμων για υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος).

Για τη Μητρική Εταιρεία, έχει εκδοθεί το "Φορολογικό Πιστοποιητικό " για τις χρήσεις **2011 έως και 2017** χωρίς ουσιαστικές αλλαγές στο φόρο και στη σχετική φορολογική πρόβλεψη που συμπεριλήφθηκε στις οικονομικές καταστάσεις των ετών 2011 έως και 2017.

Η εταιρία έχει λάβει εντολή ελέγχου για επανέλεγχο της χρήσης 2012.

Οι φορολογικές δηλώσεις των θυγατρικών δεν έχουν εξετασθεί από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές για διάφορες φορολογικές χρήσεις (βλ. πίνακα παρακάτω).

Μέχρι την οριστικοποίηση του φορολογικού ελέγχου στις εταιρείες του κατωτέρω πίνακα η φορολογική επιβάρυνση για τον Όμιλο δεν μπορεί να καθοριστεί με ακρίβεια για τις χρήσεις αυτές.
Ο Όμιλος σχηματίζει προβλέψεις για τυχόν επιπροσθέτους φόρους που θα προκύψουν από μελλοντικούς φορολογικούς ελέγχους στο βαθμό που η υποχρέωση αυτή είναι πιθανή και μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Σημείωση 18 - Φορολογία (συνέχεια)

Σημείωση:
Για ορισμένες χώρες, ο φορολογικός έλεγχος δεν είναι υποχρεωτικός και γίνεται μόνο υπό κάποιες προϋποθέσεις.

Εταιρεία	Χώρα	Ανέλεγκτες Χρήσεις	Κλάδος Δραστηριότητας
Frigoglass A.B.E.E. - Μητρική Εταιρεία	Ελλάδα	2018	Παραγωγή Ψυκτικών Θαλάμων
SC. Frigoglass Romania SRL	Ρουμανία	2012-2018	Παραγωγή Ψυκτικών Θαλάμων
PT Frigoglass Indonesia	Ινδονησία	2015-2018	Παραγωγή Ψυκτικών Θαλάμων
Frigoglass South Africa Ltd.	Ν. Αφρική	2012-2018	Παραγωγή Ψυκτικών Θαλάμων
Frigoglass Eurasia LLC	Ρωσία	2013-2018	Παραγωγή Ψυκτικών Θαλάμων
Frigoglass (Guangzhou) Ice Cold Equipment Co. ,Ltd.	Κίνα	2017-2018	Γραφείο Πωλήσεων
Scandinavian Appliances A.S	Νορβηγία	2010-2018	Γραφείο Πωλήσεων
Frigoglass Spzoo	Πολωνία	2009-2018	Κέντρο εξυπ. πελατών ψυκτ. θαλάμων
Frigoglass India PVT.Ltd.	Ινδία	2016-2018	Παραγωγή Ψυκτικών Θαλάμων
Frigoglass East Africa Ltd.	Κένυα	2014-2018	Γραφείο Πωλήσεων
Frigoglass GmbH	Γερμανία	2016-2018	Γραφείο Πωλήσεων
Frigoglass Hungary Kft	Ουγγαρία	2017-2018	Κέντρο εξυπ. πελατών ψυκτ. θαλάμων
Frigoglass Nordic AS	Νορβηγία	2010-2018	Γραφείο Πωλήσεων
Frigoglass West Africa Limited	Νιγηρία	2015-2018	Παραγωγή Ψυκτικών Θαλάμων
Frigoglass Cyprus Limited	Κύπρος	2011-2018	Εταιρεία Συμμετοχών
Norcool Holding A.S	Νορβηγία	2010-2018	Εταιρεία Συμμετοχών
Frigoinvest Holdings B.V	Ολλανδία	2013-2018	Εταιρεία Συμμετοχών
Frigoglass Finance B.V.	Ολλανδία	2013-2018	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες
3P Frigoglass Romania SRL	Ρουμανία	2017-2018	Παραγωγή Πλαστικών
Frigoglass Global Limited	Κύπρος	2015-2018	Εταιρεία Συμμετοχών
Beta Glass Plc.	Νιγηρία	2014-2018	Παραγωγή Γυαλιού
Frigoglass Industries (NIG.) Ltd.	Νιγηρία	2014-2018	Παραγωγή: πωμάτων, πλαστ. κιβωτίων

Η Διοίκηση του Ομίλου δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις από τον ειδικό φορολογικό έλεγχο των ανέλεγκτων χρήσεων, τόσο της Εταιρείας, όσο και των λοιπών εταιρειών του Ομίλου, πέραν αυτών που απεικονίζονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και εκτιμά ότι τα αποτελέσματα του φορολογικού ελέγχου των ανέλεγκτων χρήσεων δεν αναμένεται να επηρεάσουν σημαντικά την χρηματοοικονομική κατάσταση, την περιουσιακή διάρθρωση, την κερδοφορία και τις ταμειακές ροές της Εταιρείας και του Ομίλου της.
Για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις του Ομίλου έχει σχηματιστεί σχετική πρόβλεψη συνολικού ύψους € 1,6 εκ., έως την 31.12.2018.

Σημείωση 19 - Ανειλημμένες υποχρεώσεις / δεσμεύσεις

Κεφαλαιακές υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις για κεφαλαιακές δαπάνες που έχουν αναληφθεί αλλά δεν έχουν εκτελεσθεί κατά την **31.12.2018** είναι για τον Όμιλο **€ 597 χιλ.** (**31.12.2017**: € 709 χιλ.) και αφορούν κυρίως αγορά μηχανημάτων.

Η Μητρική Εταιρεία δεν έχει υποχρεώσεις για κεφαλαιακές δαπάνες για τις περιόδους **31.12.2017** και **31.12.2018**.

Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων

Ο Όμιλος μισθώνει ενσώματες ακινητοποιήσεις (κτίρια και μεταφορικά μέσα) με λειτουργικές μισθώσεις.
Τα μελλοντικά πληρωτέα συνολικά μισθώματα σύμφωνα με τις λειτουργικές μισθώσεις έχουν ως εξής:

	Όμιλος					
	31.12.2018			31.12.2017		
	Κτίρια	Μεταφ. Μέσα	Σύνολο	Κτίρια	Μεταφ. Μέσα	Σύνολο
Έως 1 έτος	1.124	374	1.498	1.936	435	2.371
Από 1 έως 5 έτη	725	891	1.616	3.460	1.150	4.610
Άνω των 5 ετών	-	-	-	1.368	9	1.377
Σύνολο	**1.849**	**1.265**	**3.114**	**6.764**	**1.594**	**8.358**

	Μητρική Εταιρεία					
	31.12.2018			31.12.2017		
	Κτίρια	Μεταφ. Μέσα	Σύνολο	Κτίρια	Μεταφ. Μέσα	Σύνολο
Έως 1 έτος	273	166	439	273	241	514
Από 1 έως 5 έτη	273	527	800	545	877	1.422
Άνω των 5 ετών	-	-	-	-	9	9
Σύνολο	**546**	**693**	**1.239**	**818**	**1.127**	**1.945**

Σημείωση 20 - Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη (βάσει Δ.Λ.Π. 24)

Βασικός μέτοχος της Frigoglass A.B.E.E αποτελεί η εταιρεία Truad Verwaltungs A.G με ποσοστό **48,55%.**

Η Truad Verwaltungs A.G. συμμετέχει επίσης και στο μετοχικό κεφάλαιο της Coca-Cola HBC AG κατά ποσοστό **23%**.

Τον Απρίλιο του 2016 η Frigoglass Finance B.V. υπέγραψε δανειακή σύμβαση ύψους € 30 εκ. με την BOVAL S.A. με τους ίδιους όρους με τις αναπληρωμένες δανειακές συμβάσεις (Revolving Credit Facilities).
Η BOVAL S.A. έχει έδρα το Λουξεμβούργο και είναι θυγατρική της Truad Verwaltungs A.G.
Τον Οκτώβριο του 2017 η BOVAL SA συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και το δάνειο αποπληρώθηκε.

Ποσά σε χιλιάδες €	**31.12.2018**	**31.12.2017**
BOVAL S.A. : Συμμετοχή στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου	-	60.000
Το υπόλοιπο του δανείου με την BOVAL S.A. είναι	-	-
Οι τόκοι του δανείου με την BOVAL S.A. είναι	-	248

Η Coca-Cola HBC AG είναι ανώνυμη εταιρεία εμφιάλωσης μη αλκοολούχων ποτών. Εκτός από την εν μέρει κοινή μετοχική σύνθεση μέσω της συμμετοχής της Truad Verwaltungs A.G. κατά **23%** στο μετοχικό κεφάλαιο της Coca-Cola HBC AG , η Frigoglass είναι και η πλειοψηφούσα μέτοχος των εταιρειών Frigoglass Industries (NIG) Ltd. και Frigoglass West Africa Ltd. οι οποίες εδρεύουν στην Νιγηρία με 76,0% και στην οποία η Coca-Cola HBC AG έχει απώτερη συμμετοχή 23,9%.

Σύμβαση με Coca-Cola HBC AG:
Βάσει σύμβασης, που ανανεώθηκε έως την 31.12.2020, ο Όμιλος της Coca-Cola HBC AG προμηθεύεται από την Frigoglass, σε τιμές διαπραγματεύσιμες ετησίως, επαγγελματικά ψυγεία.

Σύμβαση εκμίσθωσης με A.G. Leventis plc. :

Η Truad Verwaltungs A.G. συμμετέχει επίσης και στο μετοχικό κεφάλαιο της A.G. Leventis Plc. κατά ποσοστό περίπου 50,75%.
Η εταιρεία Frigoglass Industries (NIG) Ltd. έχει υπογράψει σύμβαση εκμίσθωσης γραφείων με την A.G. Leventis (Nigeria) Plc. για τα γραφεία της στο Λάγος της Νιγηρίας και μεταφοράς εμπορευμάτων στην Νιγηρία. Οι συμβάσεις ανανεώνονται ετησίως.

Οι Συμμετοχές στις θυγατρικές εμφανίζονται στην Σημείωση 14.

α) Τα ποσά των συναλλαγών και υπολοίπων με συνδεδεμένες εταιρίες σωρευτικά ανέρχονταν σε:

	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Πωλήσεις αγαθών & υπηρεσιών	167.558	123.621	22.560	13.611
Αγορές αγαθών & υπηρεσιών	1.156	219	83	15
Απαιτήσεις / <Υποχρεώσεις>	22.424	18.165	1.627	2.272

β) Τα ποσά των συναλλαγών και υπολοίπων **της Μητρικής** Εταιρείας με τις θυγατρικές εταιρείες του ομίλου της Frigoglass ανέρχονταν:

	Μητρική Εταιρεία	
Πωλήσεις αγαθών	6.804	5.352
Έσοδα από λοιπές παροχές υπηρεσιών	794	771
Έσοδα από θυγατρικές εταιρίες: αμοιβές διοικητικής υποστήριξης & δικαιώματα πωλήσεων	19.860	16.797
Έσοδα από θυγατρικές εταιρίες: προμήθειες πωλήσεων	415	350
Αγορές αγαθών & Έξοδα από θυγατρικές εταιρίες	26.524	13.583
Έξοδα από χρεωστικούς τόκους	1.673	7.335
Απαιτήσεις	13.087	14.312
Υποχρεώσεις	28.355	23.895
Υποχρεώσεις από δάνεια (σημ. 13)	26.480	33.702

γ) Οι αμοιβές των Διοικητικών οργάνων οι οποίες περιλαμβάνουν μισθοδοσία, αποζημιώσεις αποχωρήσεων και λοιπές παροχές σωρευτικά ανέρχονταν σε:

	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Αμοιβές μελών Δ.Σ	360	130	360	130
Αμοιβές Στελεχών	2.765	2.488	2.356	2.137

Σημείωση 21 - Κέρδη ανά μετοχή

Βασικά κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται με διαίρεση του κέρδους που αναλογεί στους μετόχους της μητρικής Εταιρείας, με το σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών μετοχών στη διάρκεια της περιόδου, εξαιρουμένων των ιδίων κοινών μετοχών που αγοράστηκαν από την Εταιρεία.

Ο σταθμισμένος μέσος όρος των κοινών μετοχών κατά τη διάρκεια του έτους είναι ο αριθμός των κοινών μετοχών στην αρχή του έτους, προσαρμοσμένος με την επίδραση της μείωσης του αριθμού των κοινών μετοχών λόγω συνένωσης (reverse split) και της αύξησης του αριθμού των κοινών μετοχών που εκδόθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους λόγω της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου με μετρητά και της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου με την μετατροπή των ομολόγων (Σημ. 15), πολλαπλασιασμένες με συντελεστή σταθμίσεως.

Δεδομένου ότι η μέση τιμή της μετοχής για το έτος δεν υπερβαίνει την τιμή άσκησης των δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών, δεν επηρεάζονται τα απομειωμένα κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή.

Σύμφωνα με το ΔΛΠ33, ο σταθμισμένος μέσος αριθμός μετοχών για το 2017, έχει προσαρμοστεί με συντελεστή 1/3 προκειμένου να απεικονιστεί στα αποτελέσματα ανά μετοχή, η επίπτωση της συνένωσης μετοχών (reverse split), που αποφασίσθηκε κατά την Α' Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων την 27.06.2017.

ποσά σε χιλ. € **(εκτός από τα κέρδη ανά μετοχή & τον αριθμό μετοχών)**	**Όμιλος** **Χρήση που έληξε** **31.12.2018**	 **31.12.2017**	**Μητρική Εταιρεία** **Χρήση που έληξε** **31.12.2018**	 **31.12.2017**
Κέρδη / <ζημίες> μετά από φόρους **από Συνεχιζόμενες δραστηριότητες** που αναλογούν στους μετόχους της εταιρείας	(7.404)	27.606	(1.271)	(47.867)
Κέρδη / <ζημίες> μετά από φόρους **από μη Συνεχιζόμενες δραστηριότητες** που αναλογούν στους μετόχους της εταιρείας	(1.304)	(19.958)	-	-
Κέρδη / <ζημίες> μετά από φόρους που αναλογούν στους μετόχους της εταιρείας	(8.708)	7.648	(1.271)	(47.867)
Βασικός μέσος σταθμικός αριθμός κοινών μετοχών	355.437.751	83.709.741	355.437.751	83.709.741
Απομειωμένος μέσος σταθμικός αριθμός κοινών μετοχών	355.437.751	83.709.741	355.437.751	83.709.741
α) Βασικά:				
Κέρδη / <ζημίες> μετά από φόρους ανά μετοχή από Συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογούν στους μετόχους της εταιρείας	(0,0208)	0,3298	(0,0036)	(0,5718)
Κέρδη / <ζημίες> μετά από φόρους ανά μετοχή από μη Συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογούν στους μετόχους της εταιρείας	(0,0037)	(0,2384)	-	-
Βασικά Κέρδη / <Ζημίες> ανά μετοχή	**(0,0245)**	**0,0914**	**(0,0036)**	**(0,5718)**
β) Απομειωμένα:				
Κέρδη / <ζημίες> μετά από φόρους ανά μετοχή από Συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογούν στους μετόχους της εταιρείας	(0,0208)	0,3298	(0,0036)	(0,5718)
Κέρδη / <ζημίες> μετά από φόρους ανά μετοχή από μη Συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογούν στους μετόχους της εταιρείας	(0,0037)	(0,2384)	-	-
Απομειωμένα Κέρδη/<Ζημίες> ανά μετοχή	**(0,0245)**	**0,0914**	**(0,0036)**	**(0,5718)**

Σημείωση 22 - Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Η Εταιρεία έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με εγγυήσεις σε τράπεζες υπέρ θυγατρικών της από θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς της.

Τα υφιστάμενα εμπράγματα βάρη αναφέρονται αναλυτικά στη Σημείωση 13 σχετικά με το Μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο δανεισμό.
Με βάση τη συμφωνία δανεισμού ο κάθε εγγυητής εγγυείται ξεχωριστά για το συνολικό ποσό του δανεισμού μέχρι του ποσού των **€ 257 εκ**.. Βλέπε Σημείωση 13 για τους εγγυητές.

	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Εγγυήσεις	**256.596**	**260.612**	**256.549**	**260.612**

Δεν υπάρχουν σημαντικές επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διοικητικών οργάνων που να έχουν σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τη λειτουργία της Εταιρείας ή του Ομίλου.

Σημείωση 23 - Εποχικότητα δραστηριοτήτων

Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες

	Όμιλος			
Περίοδος	**2018**		**2017**	
Α' Τρίμηνο	105.664	25%	88.214	23%
Β' Τρίμηνο	142.449	34%	115.561	30%
Γ' Τρίμηνο	80.299	19%	76.044	20%
Δ' Τρίμηνο	88.885	21%	106.230	28%
Σύνολο Έτους	**417.297**	**100%**	**386.049**	**100%**

Όπως εμφανίζεται ανωτέρω η δραστηριότητα του Ομίλου παρουσιάζει εποχικότητα.

Σημείωση 24 - Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού

Δεν υπάρχουν άλλα γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού που να έχουν σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τη λειτουργία της Εταιρίας και του Ομίλου.

Σημείωση 25 - Μέσος όρος απασχολούμενου προσωπικού

Ο μέσος όρος απασχολούμενου προσωπικού ανά κλάδο δραστηριοποίησης για τον Όμιλο καθώς και για την Μητρική Εταιρεία αναλύεται ως εξής:

	Όμιλος	
Περιγραφή Κλάδου	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Κλάδος Επαγγελματικής Ψύξης	3.744	3.644
Κλάδος Υαλουργίας	1.410	1.398
Σύνολο	**5.154**	**5.042**
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**-**	**327**

	Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	**31.12.2017**
Μέσος Όρος απασχολούμενου προσωπικού	**207**	**206**

	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Μισθοί και ημερομίσθια	58.321	52.771	11.741	11.087
Εργοδοτικές εισφορές	6.480	6.042	2.060	1.946
Σύνολο Μισθοδοσίας (Σημ. 30)	**64.801**	**58.813**	**13.801**	**13.033**
Συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων εισφορών	1.377	2.188	550	1.397
Συνταξιοδοτικό πρόγραμμα για παροχές μετά από την έξοδο από την υπηρεσία καθορισμένων παροχών **(Σημ. 32)**	(126)	2.357	628	605
Προβλέψεις για παροχές δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών	-	(24)	-	(24)
Λοιπά έξοδα προσωπικού, παροχές εργαζομένων	8.222	8.979	1.429	2.195
Σύνολο Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**74.274**	**72.313**	**16.408**	**17.206**

Σημείωση 26 - Λοιπά λειτουργικά έσοδα & Λοιπά κέρδη /<ζημίες>

	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Λοιπά λειτουργικά έσοδα				
Έσοδα από θυγατρικές εταιρίες: αμοιβές διοικητικής υποστήριξης & δικαιώματα πωλήσεων	-	-	19.860	16.797
Έσοδα από θυγατρικές εταιρίες: προμήθειες πωλήσεων	-	-	415	350
Έσοδα από ασφαλιστικές αποζημιώσεις	155	1.345	155	1.345
Έσοδα από πώληση αχρησιμοποίητων μετάλλων (scrap)	894	858	-	-
Λοιπές χρεώσεις σε πελάτες	2.178	1.253	-	-
Λοιπά	1.227	2.931	328	31
Σύνολο: Λοιπά λειτουργικά έσοδα	**4.454**	**6.387**	**20.758**	**18.523**
Λοιπά κέρδη /<ζημίες>				
Κέρδη / <Ζημίες> από πωλήσεις ακινητοποιήσεων	293	4.670	(11)	-
Λοιπά	10	(560)	-	(24)
Σύνολο: Λοιπά κέρδη /<ζημίες>	**303**	**4.110**	**(11)**	**(24)**

Κέρδη / <Ζημίες> από πωλήσεις ακινητοποιήσεων κατά το 2017 αφορά την πώληση του εργοστασίου στην Κίνα.

Σημείωση 27- Υπολογισμός EBITDA

Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	Χρήση που έληξε		Χρήση που έληξε	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Κέρδη / <Ζημιές> προ φόρων	**13.103**	**50.333**	**(492)**	**(47.087)**
πλέον: Αποσβέσεις	19.791	21.108	3.542	3.515
πλέον: Απομείωση ενσώματων ακινητοποιήσεων	2.071	1.607	-	784
πλέον: Έξοδα αναδιοργάνωσης	301	(38.243)	-	34.501
πλέον: Χρηματοοικονομικά έξοδα *	21.167	19.304	1.798	9.823
EBITDA	**56.433**	**54.109**	**4.848**	**1.536**

* Χρηματοοικονομικά έξοδα = Έξοδα από Χρεωστικούς Τόκους - Έσοδα από Χρεωστικούς Τόκους +/- Κέρδη/-Ζημιές από Συναλλαγματικές Διαφορές - Λοιπά Χρηματοοικονομικά Κόστη **(Σημ 17)**

Σημείωση 28 - Καθαρά <έξοδα> /έσοδα αναδιοργάνωσης

	Όμιλος	Μητρική Εταιρεία
	31.12.2018	
Αναδιοργάνωση δραστηριοτήτων στον κλάδο της Επαγγελματικής Ψύξης:		
<Ζημιές> για αναδιοργάνωση δραστηριοτήτων στον κλάδο της Επαγγελματικής Ψύξης	(301)	-
Καθαρά <έξοδα> /έσοδα αναδιοργάνωσης	**(301)**	**-**

Ο Όμιλος κατά το 2018 πλήρωσε κόστος αναδιάρθρωσης ύψους € 0,3 εκατ. το οποίο σχετίζεται με τον τερματισμό μιας βάρδιας παραγωγής στην Frigoglass Indonesia PT.

Κόστη επανεξέτασης της κεφαλαιακής δομής:	Όμιλος	Μητρική Εταιρεία
	31.12.2017	
Κόστη επανεξέτασης της κεφαλαιακής δομής- Αμοιβές σε συμβούλους	(42.256)	(34.501)
Κέρδος από την αναδιάρθρωση του δανεισμού	80.499	-
Καθαρά <έξοδα> /έσοδα αναδιοργάνωσης	**38.243**	**(34.501)**

Ο Όμιλος ολοκλήρωσε τη διαδικασία της κεφαλαιακής αναδιάρθρωσης τον Οκτώβριο του 2017.

Το κέρδος από την αναδιάρθρωση του δανεισμού € 80,5 εκ. αποτελείται από την διαγραφή δανεισμού ύψους € 45 εκ. και € 35,5 εκ. από τη διαφορά της εύλογης αξίας εκδοθέντων μετοχών και της ονομαστικής αξίας των Μετατρέψιμων Ομολογιών που μετατράπηκαν σε Μετοχές. (βλέπε Σημ. 13 & Σημ 15)

Σημείωση 29 - Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες

Α) Περιγραφή

Η Εταιρεία ανακοίνωσε στις 2 Απριλίου 2018 ότι έχει συμφωνήσει την πώληση του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής της εταιρείας Frigoglass Jebel Ali FZE που δραστηριοποιείται στον κλάδο της συσκευασίας υαλουργικών προϊόντων, στην ATG Investments Limited.

Η απόφαση για την πώληση των προαναφερομένων δραστηριοτήτων ελήφθη κατά τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στις 2 Μαρτίου 2018.
Στα πλαίσια αυτής της πώλησης ο Όμιλος εφυγε από 2 γεωγραφικές περιοχές του κλάδου της Υαλουργίας
(Η.Α.Ε, Ασία - Ωκεανία) και για αυτό το λόγο έχει απεικονιστεί ως μη συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

Στις 12 Δεκεμβρίου του 2018 η Frigoglass A.B.E.E. ανακοίνωσε την ολοκλήρωση της πώλησης της θυγατρικής της εταιρείας Frigoglass Jebel Ali FZE που δραστηριοποιείται στον κλάδο της συσκευασίας υαλουργικών προϊόντων, στην ATG Investments Limited.

Β) Κατάσταση αποτελεσμάτων

	01.01-12.12.18	31.12.2017
Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες	**24.819**	**20.760**
Κόστος πωλήσεων	(31.789)	(30.427)
Μικτά Κέρδη / <Ζημιές>	**(6.970)**	**(9.667)**
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	(170)	(59)
Έξοδα λειτουργίας - διάθεσης & προώθησης	(926)	(1.078)
Έξοδα λειτουργίας ερευνών & αναπτύξεως	-	-
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	337	250
Απομείωση ενσώματων ακινητοποιήσεων	-	(7.984)
Κέρδη / <Ζημιές> προ φόρων, χρηματοδοτικών & επενδυτικών αποτελεσμάτων	**(7.729)**	**(18.538)**
Χρηματοοικονομικά έσοδα / < έξοδα >	(392)	(1.420)
Κέρδη / <Ζημιές> προ φόρων και εξόδων αναδιοργάνωσης	**(8.121)**	**(19.958)**
Κέρδη / <Ζημιές> προ φόρων	**(8.121)**	**(19.958)**
Κέρδη / <Ζημιές> μετά από φόρους από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**(8.121)**	**(19.958)**
Κατανέμονται σε:		
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	-	-
Μετόχους εταιρείας	**(8.121)**	**(19.958)**
Αποσβέσεις	74	3.517
EBITDA	**(7.655)**	**(7.037)**

Σημείωση 29 - Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (συνέχεια)

Γ) Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	**12.12.2018**	**31.12.2017**
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	750	38
Ασώματες ακινητοποιήσεις	-	16
Αποθέματα	4.161	12.264
Πελάτες	6.289	3.139
Χρεώστες διάφοροι	2.390	1.703
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα	2.634	415
Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση	**16.224**	**17.575**
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού	1.671	1.760
Προμηθευτές	7.729	7.073
Πιστωτές διάφοροι	1.042	1.140
Υποχρεώσεις συνδεδεμένες με τα περιουσιακά στοιχεία, κατεχόμενα προς πώληση	**10.442**	**9.973**
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση	**5.782**	**7.602**

Δ) Κατάσταση ταμειακών ροών	**12.12.2018**	**31.12.2017**
Κέρδη / <Ζημιές> μετά από φόρους	**(8.121)**	**(19.958)**
(α) Καθαρές εισροές / (εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες	**(3.100)**	**(2.889)**
(β) Εισροές / (εκροές) από επενδυτικές δραστηριότητες	**(359)**	**(861)**
(γ) Εισροές/(εκροές) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες με άλλες θυγατρικές	**5.565**	**3.378**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα (α)+(β)+(γ)	**2.106**	**(372)**
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα έναρξης	**415**	**871**
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών	113	(84)
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα λήξης περιόδου	**2.634**	**415**

Ε) Λεπτομέρειες Πώλησης Θυγατρικής

Τίμημα καταβληθέν σε Μετρητά & Απαιτητό

Καταβληθέν σε Τράπεζα	3.606
Βραχυπρόθεσμη Εύλογη αξία της απαίτησης	2.286
Μακροπρόθεσμη Εύλογη αξία της απαίτησης	3.023
Σύνολο Τιμήματος Πώλησης	**8.915**
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση	5.782
Κέρδος προ φόρων και αναταξινόμηση αποθεματικού μετατροπής ξένου νομίσματος	3.133
Φόροι εισοδήματος	-
Αναταξινόμηση αποθεματικού μετατροπής ξένου νομίσματος	3.684
Κέρδη / <Ζημιές> μετά από φόρους	**6.817**
Κέρδη / <Ζημιές> μετά από φόρους από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες 01.01 - 12.12.2018	(8.121)
Κέρδη / <Ζημιές> μετά από φόρους από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**(1.304)**

Τίμημα καταβληθέν σε Μετρητά	3.606
<μείον>: Ταμειακά διαθέσιμα	(2.634)
Εισπράξεις από πώληση	**972**

Σημείωση 30 - Έξοδα ανά κατηγορία

Τα έξοδα του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας μπορούν να αναλυθούν στις παρακάτω κατηγορίες:

	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Πρώτες ύλες & αναλώσιμα, ενέργεια και λοιπά έξοδα, συντήρηση	226.517	215.463	28.864	15.963
Αμοιβές εργαζομένων **(Σημ 25)**	64.801	58.813	13.801	13.033
Μεταφορικά έξοδα	12.617	11.666	1.785	995
Λοιπά έξοδα προσωπικού, παροχές εργαζομένων **(Σημ 25)**	8.222	8.979	1.429	2.195
Έξοδα ταξιδιών και αυτοκινήτων	4.245	4.396	1.213	1.377
Σχηματισμένες προβλέψεις & καταβεβλημένο κόστος για αποζημίωση προσωπικού **(Σημ 25)**	(126)	2.357	628	605
Έξοδα συμβούλων & λοιπά έξοδα σε τρίτους	17.890	15.728	4.141	3.391
Ενοίκια, ασφάλειες, πληρωμές μισθώσεων & έξοδα φύλαξης	7.597	6.864	995	1.089
Σχηματισμένες προβλέψεις και καταβεβλημένο κόστος για: επισφαλείς πελάτες, απαξιωμένα αποθέματα, εγγυήσεις και δωρεάν διάθεση προϊόντων	8.730	5.764	(107)	(614)
Έξοδα προώθησης και έξοδα after sales	13.635	11.270	3.711	3.138
Τηλεπικοινωνίες, συνδρομές, αναλώσιμα γραφείου	952	1.018	163	209
Λοιπά έξοδα	1.656	941	1.349	1.613
Σχηματισμένες προβλέψεις και καταβεβλημένο κόστος προγράμματος δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών **(Σημ 15 & 16)**	-	(24)	-	(24)
Αποσβέσεις χρήσης	19.791	21.108	3.542	3.515
Έσοδα από επιχορηγήσεις για εξαγωγές	(1.115)	(798)	-	-
Σύνολο	**385.412**	**363.545**	**61.514**	**46.485**

Ταξινομημένα ως:

Κόστος πωληθέντων	339.996	318.508	39.064	24.728
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	21.095	22.157	15.133	15.243
Έξοδα λειτουργίας - διάθεσης	20.736	19.142	4.669	4.141
Έξοδα λειτουργίας ερευνών & αναπτύξεως	3.585	3.738	2.648	2.373
Σύνολο	**385.412**	**363.545**	**61.514**	**46.485**

	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο:	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Κόστος παραγωγής	14.795	15.294	326	434
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	2.500	3.039	1.139	1.131
Έξοδα λειτουργίας - διάθεσης	144	158	71	71
Έξοδα λειτουργίας ερευνών & αναπτύξεως	2.352	2.617	2.006	1.879
Σύνολο	**19.791**	**21.108**	**3.542**	**3.515**

Αμοιβές για ελεγκτικές υπηρεσίες και άλλες υπηρεσίες ελεγκτή:

Οι αμοιβές ελέγχου και τα λοιπά έξοδα που καταχωρήθηκαν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το ελεγκτικό γραφείο PricewaterhouseCoopers και το δίκτυο της στην Ελλάδα, είχαν ως εξής σε χιλιάδες € :

	2018	2017
Αμοιβές ελέγχου	200	397
Αμοιβές για φορολογικό πιστοποιητικό	70	75
Λοιπές αμοιβές	73	378
Σύνολο αμοιβών	**343**	**850**

Σημείωση 31 - Προβλέψεις

	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Προβλέψεις για εγγυήσεις καλής λειτουργίας	2.689	3.356	-	-
Λοιπές προβλέψεις	779	554	-	-
Σύνολο	**3.468**	**3.910**	**-**	**-**

Προβλέψεις για εγγυήσεις καλής λειτουργίας	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Σύνολο προβλέψεων κατά την έναρξη της χρήσης	**3.356**	**2.904**	**-**	**-**
Προσθήκες κατά τη διάρκεια της χρήσης	220	1.377	-	-
Αντιλογισμός αχρησιμοποίητων προβλέψεων	(849)	(592)	-	-
Σύνολο χρεώσεων στα αποτελέσματα χρήσης	**(629)**	**785**	**-**	**-**
Πραγματοποιηθείσες κατά τη διάρκεια της χρήσης	-	(218)	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	(38)	(115)	-	-
Σύνολο προβλέψεων κατά τη λήξη της χρήσης	**2.689**	**3.356**	**-**	**-**

Στις 31 Δεκεμβρίου **2018,** η συνολική πρόβλεψη για εγγυήσεις του Ομίλου αντικατοπτρίζει την πολιτική του Ομίλου αναφορικά με εγγυήσεις και υποθέτει ότι έκτακτα θέματα ποιοτικού ελέγχου δε θα προκύψουν με βάση το ότι δεν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις κατά την ημερομηνία έγκρισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Λοιπές προβλέψεις	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Σύνολο προβλέψεων κατά την έναρξη της χρήσης	**554**	**616**	**-**	**56**
Προσθήκες κατά τη διάρκεια της χρήσης	38	36	-	-
Αντιλογισμός αχρησιμοποίητων προβλέψεων	(18)	(56)	-	(56)
Σύνολο χρεώσεων στα αποτελέσματα χρήσης	**20**	**(20)**	**-**	**(56)**
Πραγματοποιηθείσες κατά τη διάρκεια της χρήσης	227	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	(22)	(42)	-	-
Σύνολο προβλέψεων κατά τη λήξη της χρήσης	**779**	**554**	**-**	**-**

Η κατηγορία "Λοιπές προβλέψεις" περιλαμβάνει κυρίως προβλέψεις για ειδική φορολογία επί πωλήσεων.

Σύνολο προβλέψεων κατά τη λήξη της χρήσης	**3.468**	**3.910**	**-**	**-**

Σημείωση 32 - Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού

	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Παροχές προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	6.582	14.510	5.480	5.056
Σύνολο υποχρεώσεων παροχών προσωπικού	**6.582**	**14.510**	**5.480**	**5.056**

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων έχουν ως εξής:	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	818	1.027	203	241
Χρηματοοικονομικό κόστος	1.216	1.210	80	85
Κόστος προϋπηρεσίας	448	120	345	279
Άλλο έξοδο (έσοδο)	(2.608)	-	-	-
Σύνολο	**(126)**	**2.357**	**628**	**605**

Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό:	Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	**14.510**	**16.536**	**5.056**	**5.088**
Παροχές που πληρώθηκαν	(8.182)	(1.106)	(617)	(585)
Σύνολο χρεώσεων στα αποτελέσματα χρήσης	(126)	2.357	628	605
Σύνολο χρεώσεων στα αποτελέσματα χρήσης / Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	-	204	-	-
Συνολικό ποσό αναγνωριζόμενο στα λοιπά συνολικά έσοδα/<έξοδα>	413	(40)	413	(52)
Συναλλαγματικές διαφορές	(33)	(1.681)	-	-
Καθαρή υποχρέωση κατά τη λήξη του έτους	**6.582**	**16.270**	**5.480**	**5.056**
Υποχρεώσεις συνδεδεμένες με τα περιουσιακά στοιχεία, κατεχόμενα προς πώληση	-	(1.760)	-	-
Καθαρή υποχρέωση κατά τη λήξη του έτους	**6.582**	**14.510**	**5.480**	**5.056**

Σημείωση 32 - Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού (συνέχεια)

Κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν:	**Όμιλος**		**Μητρική Εταιρεία**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Προεξοφλητικό επιτόκιο	2,62%	7,52%	1,73%	1,58%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,48%	9,01%	1,75%	1,75%
Αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή σε έτη	17,04	10,76	14,20	15,12

Τα στοιχεία των αναγνωριζόμενων αναλογιστικών (κερδών)/ζημιών στις λοιπές συνολικές (ζημίες)/κέρδη παρουσιάζονται παρακάτω:

	Όμιλος		**Μητρική Εταιρεία**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Αλλαγή στις χρηματοοικονομικές & άλλες παραδοχές	413	(40)	413	(52)
Αναγνωριζόμενα αναλογιστικά <κέρδη> / ζημίες απ' ευθείας στις λοιπές συνολικές <ζημίες>/ κέρδη	**413**	**(40)**	**413**	**(52)**

Τα σημαντικότερα προγράμματα καθορισμένων παροχών τα οποία εφαρμόζει ο Όμιλος είναι εκείνα της Ελλάδας και της Νιγηρίας τα οποία σχετίζονται με την εκάστοτε τοπική νομοθεσία.

Οι εργαζόμενοι της Frigoglass στις θυγατρικές της Νιγηρίας και της Ελλάδας δικαιούνται αποζημίωση για αποχώρηση λόγω συνταξιοδότησης με βάση τα χρόνια υπηρεσίας στην εταιρεία, την κατηγορία του εργαζόμενου και τις αποδοχές. Είναι μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα τα οποία η εταιρεία πρέπει να πληρώσει στο μέλλον κατά την ημερομηνία της ωρίμανσής τους.

Οι υποχρεώσεις που προέρχονται από τέτοιου είδους δεσμεύσεις αποτιμώνται με αναλογιστικές μελέτες, που εκπονούνται από ανεξάρτητες αναλογιστικές εταιρείες.
Η τελευταία αναλογιστική μελέτη πραγματοποιήθηκε το **Δεκέμβριο του 2018.**

Το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών στη Νιγηρία ήταν ένα εθελοντικό πρόγραμμα της εταιρείας και βασίστηκε σε συμφωνία μεταξύ των συνδικάτων και της διοίκησης των 3 εταιρειών που βρίσκονται στη Νιγηρία. Δεν υπήρχε νομική απαίτηση να υπάρχει συνταξιοδοτικό καθεστώς στη Νιγηρία. Μετά από διάφορες συζητήσεις, μετά το 2017, με τις Εργατικές Συνδικαλιστικές Οργανώσεις για τη διαχείριση του συνταξιοδοτικού συστήματος, η Εταιρεία συνήψε συμφωνία με τα συνδικάτα. Η συμφωνία με τα συνδικάτα επιβεβαίωσε ότι το καθεστώς θα διακοπεί με ισχύ από την 01.01.2019 και όλες οι εκκρεμείς υποχρεώσεις ανά εργαζόμενο κατά την 31.12.2018 θα διακανονιστούν τον Δεκέμβριο του 2018.Κατά συνέπεια, όλες οι υποχρεώσεις του συνταξιοδοτικού συστήματος ανά μισθωτό διακανονίστηκαν τον Δεκέμβριο του 2018 και καταβλήθηκαν απευθείας στους εργαζομένους. Κατά το διακανονισμό και την καταβολή προέκυψε έσοδο € 2,6 εκ..

Ανάλυση ευαισθησίας για σημαντικές παραδοχές

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει την ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας για σημαντικές παραδοχές:

	Όμιλος		**Μητρική Εταιρεία**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Επιτόκιο προεξόφλησης 0,5% υψηλότερο	(431)	(412)	(359)	(355)
Επιτόκιο προεξόφλησης 0,5% χαμηλότερο	463	461	391	388

Στους επόμενους 12 μήνες δεν αναμένονται σημαντικές ταμειακές εκροές.

Σημείωση 33 - Αναβαλλόμενη φορολογία

Όμιλος

Αναβαλλόμενες φορολογικές Απαιτήσεις	Μεταφορά Φορολογικών Ζημιών	Υποχρεώ-σεις και προβλέψεις	Προγράμματα συνταξιοδοτικά και παροχών στους εργαζόμενους	Μη πραγματοποιηθείσες συναλλαγματικές διαφορές	Λοιπά	Σύνολο
Υπόλοιπο 01.01.2018	**840**	**2.476**	**2.666**	**95**	**6**	**6.083**
Χρέωση κατάστασης αποτελεσμάτων	(852)	(611)	(2.705)	1.745	148	(2.275)
Συναλλαγματικές διαφορές	12	58	39	90	(20)	179
Υπόλοιπο 31.12.2018	**-**	**1.923**	**-**	**1.930**	**134**	**3.987**

Αναβαλλόμενες φορολογικές Υποχρεώσεις	Φόροι επιπλέον των λογιστικών αποσβέ-σεων	Μη πραγματοποιηθείσες συναλλαγματικές διαφορές	Λοιπά	Σύνολο
Υπόλοιπο 01.01.2018	**11.938**	**6.228**	**18**	**18.184**
Χρέωση κατάστασης αποτελεσμάτων	991	475	(5)	1.461
Συναλλαγματικές διαφορές	338	304	(2)	640
Υπόλοιπο 31.12.2018	**13.267**	**7.007**	**11**	**20.285**

Καθαρές απαιτήσεις / (υποχρεώσεις) από αναβαλλόμενους φόρους	**(16.298)**

	Όμιλος	
Υπόλοιπα κατά την ημερομηνία Ισολογισμού :	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	400	1.432
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	16.698	13.533
Καθαρές απαιτήσεις / (υποχρεώσεις) από αναβαλλόμενη φορολογία	**(16.298)**	**(12.101)**

Σημείωση 33 - Αναβαλλόμενη φορολογία (συνέχεια)

Όμιλος						
Αναβαλλόμενες φορολογικές Απαιτήσεις	**Μεταφορά Φορολογικών Ζημιών**	**Υποχρεώ-σεις και προβλέψεις**	**Προγράμματα συνταξιοδοτικά και παροχών στους εργαζόμενους**	**Μη πραγματοποιηθείσες συναλλαγματικές διαφορές**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2017	**-**	**2.590**	**2.698**	**1.669**	**4**	**6.961**
Χρέωση κατάστασης αποτελεσμάτων	891	(112)	366	(1.499)	4	(350)
Χρέωση (πίστωση) στην καθαρή θέση	-	-	(55)	-	-	(55)
Συναλλαγματικές διαφορές	(51)	(2)	(343)	(75)	(2)	(473)
Υπόλοιπο 31.12.2017	**840**	**2.476**	**2.666**	**95**	**6**	**6.083**

Αναβαλλόμενες φορολογικές Υποχρεώσεις	**Φόροι επιπλέον των λογιστικών αποσβέ-σεων**	**Μη πραγματοποιηθείσες συναλλαγματικές διαφορές**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2017	**14.295**	**7.326**	**14**	**21.635**
Χρέωση κατάστασης αποτελεσμάτων	(1.198)	(215)	4	(1.409)
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.159)	(883)	-	(2.042)
Υπόλοιπο 31.12.2017	**11.938**	**6.228**	**18**	**18.184**

Καθαρές απαιτήσεις / (υποχρεώσεις) από αναβαλλόμενους φόρους	**(12.101)**

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφιστούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν την ίδια φορολογική αρχή. Το σύνολο σχεδόν των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων / υποχρεώσεων είναι ανακτήσιμο σε περίοδο μεγαλύτερη των 12 μηνών. Ο Όμιλος αναγνωρίζει αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναφορικά με λειτουργικές φορολογικές ζημιές στο βαθμό που κρίνει ότι θα χρησιμοποιηθούν στο προσεχές μέλλον.

Σημείωση 34 - Ανάλυση τραπεζικών καταθέσεων

Πιστοληπτική ικανότητα τράπεζας (S&P, Fitch, Moody's rating)

		Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
		31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
BBB+	Citibank	1.395	1.456	18	15
B	I.B.T.C (Stanbic)	27.025	29.010	-	-
A	HSBC	4.809	8.991	616	544
BBB+	China Merchand Bank (CMB)	4	133	-	-
AA-	TD Bank	-	613	-	-
BBB+	First National Bank (S.Africa)	286	1.451	-	-
CCC+	Alpha Bank	833	4.860	125	106
Ba2	Sberbank	8.747	3.170	-	-
CCC+	Eurobank Ergasias	2.982	946	1.554	325
A+	D n B Nor Bank (Norway)	687	725	-	-
Baa1	ING Group	494	61	-	-
Μη Διαθέσιμα	Λοιπές Τράπεζες	1.788	1.706	38	7
Σύνολο		**49.050**	**53.122**	**2.351**	**997**

Σημείωση 35 - Ανάλυση μακροπρόθεσμου & βραχυπρόθεσμου τραπεζικού δανεισμού

Πιστοληπτική ικανότητα τράπεζας (S&P, Fitch, Moody's rating)		Όμιλος		Μητρική Εταιρεία	
		31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Μη Διαθέσιμα	Ομολογιακό δάνειο	174.984	177.929	26.480	33.702
BBB+	Citibank	9.928	9.330	-	-
B	I.B.T.C (Stanbic)	4.161	2.857	-	-
A	HSBC	21.958	23.369	-	-
CCC+	Alpha Bank	17.479	18.359	-	-
Ba2	Sberbank	30.000	27.000	-	-
CCC+	Eurobank Ergasias	13.650	14.427	-	-
Μη Διαθέσιμα	Λοιπές Τράπεζες	3.099	2.584	-	-
Σύνολο		**275.259**	**275.855**	**26.480**	**33.702**

Ο Όμιλος έχει εγκεκριμένα πιστωτικά όρια και είναι σε θέση να αποκτήσει επιπρόσθετα πιστωτικά όρια για να καλύψει λειτουργικές δραστηριότητες καθώς και σκοπούς στρατηγικής ανάπτυξης.

Σημείωση 36 - Χρονική ανάλυση μη προεξοφλημένων ταμειακών εκροών χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

	Λιγότερο από 1 Χρόνο	Μεταξύ 1 & 2 χρόνια	Μεταξύ 2 & 5 χρόνια	Πάνω από 5 χρόνια
Όμιλος 31.12.2018				
Προμηθευτές	77.643	-	-	-
Πιστωτές διάφοροι (Εξαιρουμένων υποχρεώσεων από φόρους - τέλη & ασφαλιστικούς οργανισμούς)	44.788	-	-	-
Δάνεια	61.407	12.418	245.383	-
Όμιλος 31.12.2017				
Προμηθευτές	60.985	-	-	-
Πιστωτές διάφοροι (Εξαιρουμένων υποχρεώσεων από φόρους - τέλη & ασφαλιστικούς οργανισμούς)	36.323	-	-	-
Δάνεια	56.572	12.647	263.766	-
Μητρική Εταιρία 31.12.2018				
Προμηθευτές	6.052	-	-	-
Πιστωτές διάφοροι (Εξαιρουμένων υποχρεώσεων από φόρους - τέλη & ασφαλιστικούς οργανισμούς)	4.064	-	-	-
Δάνεια	1.562	1.562	29.604	-
Μητρική Εταιρία 31.12.2017				
Προμηθευτές	3.745	-	-	-
Πιστωτές διάφοροι (Εξαιρουμένων υποχρεώσεων από φόρους - τέλη & ασφαλιστικούς οργανισμούς)	4.256	-	-	-
Δάνεια	1.987	1.987	39.664	-

Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης (ΕΔΜΑ)

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης («ΕΔΜΑ») στα πλαίσια λήψης αποφάσεων σχετικά με το χρηματοοικονομικό, λειτουργικό και στρατηγικό σχεδιασμό του καθώς και για την αξιολόγηση και τη δημοσίευση των επιδόσεων του. Οι ΕΔΜΑ εξυπηρετούν στην καλύτερη κατανόηση των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών αποτελεσμάτων του Ομίλου, της χρηματοοικονομικής του θέσης καθώς και της κατάστασης ταμειακών ροών. Οι ΕΔΜΑ πρέπει να εξετάζονται σε σχέση με και όχι κατ' αποκλεισμό των αντίστοιχων στοιχείων που παρουσιάζονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

Ορισμοί και συμφωνία των Εναλλακτικών Δεικτών Μέτρησης Απόδοσης ("ΕΔΜΑ")

Κατά την ανάλυση των αποδόσεων του Ομίλου, χρησιμοποιούνται συγκεκριμένα μεγέθη τα οποία υπολογίζονται αφαιρώντας από τα στοιχεία που παρουσιάζονται με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς τις δαπάνες αναδιάρθρωσης του Ομίλου. Σε αυτό το πλαίσιο, εστιάζουμε στους ΕΔΜΑ από τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες, ενώ παρουσιάζουμε επίσης τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες για σκοπούς συμφωνίας.

Έξοδα αναδιάρθρωσης

Τα έξοδα αναδιάρθρωσης αποτελούνται από έξοδα που προκύπτουν από σημαντικές αλλαγές στον τρόπο με τον οποίο ο Όμιλος ασκεί την επιχειρηματική του δραστηριότητα, όπως η διακοπή παραγωγικών μονάδων, καθώς και από έξοδα που σχετίζονται με την κεφαλαιακή αναδιάρθρωση, της διαγραφής δανεισμού του Ομίλου και του κέρδους από τη μετατροπή των μετατρέψιμων ομολόγων. Τα εν λόγω έξοδα συμπεριλαμβάνονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρείας καθώς και στην κατάσταση Ταμειακών Ροών. Ωστόσο, εξαιρούνται από τα συγκρίσιμα αποτελέσματα για να κατανοήσει καλύτερα ο χρήστης τα λειτουργικά και οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου από τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα**.**

EBITDA (Κέρδη προ Τόκων, Φόρων και Αποσβέσεων) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες

Ο δείκτης EBITDA υπολογίζεται προσθέτοντας στα Κέρδη Προ Φόρων, τις αποσβέσεις και απομειώσεις ενσώματων παγίων στοιχείων, τις αποσβέσεις και απομειώσεις των άυλων περιουσιακών στοιχείων και τα καθαρά Χρηματοοικονομικά έξοδα. Το περιθώριο EBITDA (%) υπολογίζεται διαιρώντας το EBITDA με το σύνολο του κύκλου εργασιών.

Ο δείκτης EBITDA εξυπηρετεί στην καλύτερη ανάλυση των λειτουργικών αποτελεσμάτων του Ομίλου.

(ποσά σε χιλ. €)	Δ' Τρίμηνο 2018	Δ' Τρίμηνο 2017	Έτος 2018	Έτος 2017
Κέρδη προ φόρων	**(2,568)**	**76,526**	**13,103**	**50,333**
Αποσβέσεις	5,251	5,343	19,791	21,108
Έξοδα αναδιάρθρωσης	4	(70,799)	301	(38,243)
Χρηματοοικονομικό κόστος	5,352	3,081	21,167	19,304
Απομείωση ενσώματων ακινητοποιήσεων	(4)	1,607	2,071	1,607
EBITDA	**8,035**	**15,758**	**56,433**	**54,109**
Κύκλος εργασιών	88,885	106,230	417,297	386,049
Περιθώριο EBITDA, %	**9.0%**	**14.8%**	**13.5%**	**14.0%**

Το Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης (ΚΚΚ)

Το Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης υπολογίζεται αφαιρώντας τις εμπορικές υποχρεώσεις από το άθροισμα των εμπορικών απαιτήσεων και αποθεμάτων. Ο Όμιλος παρουσιάζει το καθαρό κεφάλαιο κίνησης επειδή πιστεύει ότι το μέτρο αυτό βοηθά τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να κατανοήσουν καλύτερα τη βραχυπρόθεσμη ρευστότητα και την αποδοτικότητά του.

(ποσά σε χιλ. €)	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες		
Πελάτες	77,606	84,824
Αποθέματα	101,739	89,075
Προμηθευτές	77,643	60,985
Καθαρό κεφάλαιο κίνησης	**101,702**	**112,914**

Ελεύθερες Ταμειακές Ροές

Οι ελεύθερες ταμειακές ροές είναι ένα εναλλακτικό μέγεθος μέτρησης των επιδόσεων που χρησιμοποιεί ο Όμιλος και ορίζεται ως οι ταμειακές ροές από τις λειτουργικές δραστηριότητες, μείον τις ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες. Οι ελεύθερες ταμειακές ροές μετρούν τις ταμειακές ροές που δημιουργούνται από τις δραστηριότητες του Ομίλου, με βάση τις λειτουργικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικής χρήσης του κεφαλαίου κίνησης και λαμβάνοντας υπόψη τις αγορές ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων. Ο Όμιλος παρουσιάζει τις ελεύθερες ταμειακές ροές επειδή πιστεύει ότι το μέγεθος αυτό επιτρέπει στους αναγνώστες των οικονομικών καταστάσεων να κατανοήσουν την απόδοση των ταμειακών ροών του, καθώς και τη διαθεσιμότητα των ταμειακών ροών για καταβολή τόκων, για διανομή μερίσματος καθώς και για διακράτηση.

(ποσά σε χιλ. €)	Έτος 2018		
	Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	Μη Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	Δημοσιευμένα
Καθαρές εισροές/(εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες	43,786	(3,100)	40,686
Καθαρές εισροές/(εκροές) από επενδυτικές δραστηριότητες	(33,363)	(359)	(33,722)
Ελεύθερες ταμειακές ροές	**10,423**	**(3,459)**	**6,964**

(ποσά σε χιλ. €)	'Ετος 2017		
	Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	Μη Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	Δημοσιευμένα
Καθαρές εισροές/(εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες	(30,468)	(2,889)	(33,357)
Καθαρές εισροές/(εκροές) από επενδυτικές δραστηριότητες	(8,050)	(861)	(8,911)
Ελεύθερες ταμειακές ροές	**(38,518)**	**(3,750)**	**(42,268)**

Προσαρμοσμένες ελεύθερες ταμειακές ροές

Ο δείκτης αυτός διευκολύνει τη σύγκριση των ταμειακών ροών μεταξύ των εταιρειών, καθώς και βελτιώνει τη συγκρισιμότητα των πληροφοριών μεταξύ των περιόδων αναφοράς. Ο δείκτης προσαρμοσμένες ελεύθερες ταμειακές ροές υπολογίζεται εξαιρώντας από τις ελεύθερες ταμειακές ροές (βλ. ορισμό παραπάνω) τα έξοδα αναδιοργάνωσης, τις εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων παγίων στοιχείων, την πληρωμή του συνταξιοδοτικού προγράμματος στη Νιγηρία και τα έσοδα από την πώληση των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων.

(ποσά σε χιλ. €)	Έτος 2018		
	Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	Μη Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	Δημοσιευμένα
Ελεύθερες ταμειακές ροές	**10,423**	**(3,459)**	**6,964**
Έξοδα αναδιάρθρωσης	838		838
Πληρωμή του συνταξιοδοτικού προγράμματος στη Νιγηρία	7,311		7,311
Έσοδα από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(972)		(972)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων παγίων στοιχείων	(1,530)		(1,530)
Προσαρμοσμένες ελεύθερες ταμειακές ροές	**16,070**	**(3,459)**	**12,611**

(ποσά σε χιλ. €)	Έτος 2017		
	Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	Μη Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	Δημοσιευμένα
Ελεύθερες ταμειακές ροές	**(38,518)**	**(3,750)**	**(42,268)**
Έξοδα αναδιάρθρωσης	45,463		45,463
Πληρωμή του συνταξιοδοτικού προγράμματος στη Νιγηρία	495		495
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων παγίων στοιχείων	(10,318)		(10,318)
Προσαρμοσμένες ελεύθερες ταμειακές ροές	**(2,878)**	**(3,750)**	**(6,628)**

Καθαρός Δανεισμός

Ο καθαρός δανεισμός αποτελεί έναν ΕΔΜΑ που χρησιμοποιείται από τη Διοίκηση για να αξιολογήσει την κεφαλαιακή διάρθρωση του Ομίλου και τη δυνατότητα μόχλευσης. Ο καθαρός δανεισμός ορίζεται ως τα βραχυπρόθεσμα δάνεια πλέον τα μακροπρόθεσμα δάνεια μείον τα χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα, όπως φαίνεται παρακάτω.

(ποσά σε χιλ. €)	31 Δεκεμβρίου 2018	31 Δεκεμβρίου 2017
Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες		
Μακροπρόθεσμα δάνεια	227,998	233,414
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	47,261	42,441
Χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα	49,057	53,130
Καθαρός Δανεισμός	**226,202**	**222,725**

Κεφαλαιακές δαπάνες (Capex)

Οι κεφαλαιακές δαπάνες ορίζονται ως οι αγορές ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τις κεφαλαιακές δαπάνες ως ΕΔΜΑ προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι κεφαλαιακές δαπάνες είναι σε συνέπεια με τη συνολική στρατηγική για τη χρήση των μετρητών.

(ποσά σε χιλ. €)	Έτος 2018		
	Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	Μη Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	Δημοσιευμένα
Αγορά ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων	(31,289)	(359)	(31,648)
Αγορά άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	(4,576)		(4,576)
Κεφαλαιακές δαπάνες	**(35,865)**	**(359)**	**(36,224)**

(ποσά σε χιλ. €)	Έτος 2017		
	Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	Μη Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	Δημοσιευμένα
Αγορά ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων	(16,222)	(1,127)	(17,349)
Αγορά άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	(1,880)		(1,880)
Κεφαλαιακές δαπάνες	**(18,102)**	**(1,127)**	**(19,229)**